

IJA # 3153

ספר שבתא דריגלא

Sefer Shevata de-Rigla

Chotsh, Zevi Hirsh ben Jerahmeel

Firda, 5453 (1692 or 1693)

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ
visible fragment from bookbinding

1855
25 11221

ספר

שבתא דריגלא
ס' י"א חר' גושג' ח"י י"א

דרוסיס כפלאיס לשבתא חסובה . ושבת חול
המועד . ושבת הגדול . הוא חוט המאושל אשר
לא במהרה יתקן . חלח' א' ד' הועתק . מחבור
הגדול ספר עמרת צבי חיבור הפלא
גל כל המורה וכל מועדיה' ככסתר ובנגלה .
חיברו הדרשן הגדול והמופלג בחכמת הקבלה .
איש האלהי קדוש יאמר לו . כי רב פעלו ע"ה פ"ה
כ"י כמה דר' ר' בני הירש כד'ו בן ה'ה'ר' ידחמיאל
האטש ז"ל ה"ה דיינא רבה קרתא קרישא ק"ק
קראקא יע"א . ומפני הוצאת הדפוס כי רבה
היא לא היה באפשרי להוציאו לאורה כולה . על
כן עשה ציור חסו ורוחו לצב"י לקניות כרי
שבנגלא ובזמן קריים חזרו להספרו הגדול . אשר
שבתו לספר חדל . זכוכותו כוכה לאור המובדל .
וגכחו לתחיה . וצדיק ב' אמונתו חיה :

נרפס פה קיק פירדא

לסדר ופרש צ"ת הדברים האם
דיברה' אל כל קהלכס בהר לפ"ק :
כדשום המכות הר' יוסף ז"ל בן הקצין
כה'רר שלמה ולמן שמיאור ז"ל מפירדא :

מאורות הגדולים הגאונים המופלגים רמדינת פול

און הגדול מהורר יצחק זצ"ל
ר"מ דק"ק קראקא והגליל יצ"ו
מכירי קאמינא - אשר נגלים לו אשרי חכמה
ובינה - ה"ה אחר מבני הישיבה שלי הדרשן
הדרוש על כל קוץ וקוץ תילי מילא - לודומיה
מר ינוקא ומר קאסיא - מאתו תלם תורה משה

חכמתם ורך בשנים וטוב נמי לדרסה - יודע לדרוש
התורה בשכשכים פנים - מנלה רב טוב ופסוקים - כבוד
שמו כמהורר בני הירש כר"ו בן האלוף בהר"ר ירחמיאל
יברכהו ה"א - שחוסה רבנן בדכחין חמיד ורגיו ככדי לחפש
רוין ראורייתא דברים שלא שאון מעולם - הן כנגלה
הן על כל נעלם - המריף וכן בכל חריו תורה ובריאת ה'
טהרה - ובפוסקים וברי"א ובדי"א כאתא דמאריה ביתא
תליא זייאל - במתיבתין ובברייתא שלום ליה בקמייתא עד
בתייתא - סיני ועוקר הרים - אור תורתו מאור לארץ
ולררים - כאשר עיני כל תחזקה משרים - כל שומעין
יגידון ויעידון הכמאל בנה אים אשר מגלה עמוקות - ורב
טוב ואפסות - חרשים וגם יסכות - בכן מאתי יצ"א ח"ק
שיחוקו הכי מילי מעלייתא בעט ברזל ועופרת - למען
תהיה עטרה לראש בני ולתפארת - הספר הכתוב שלו אשר
און וחקיר על כל התורה כולה ותמם מגילות - לשם א קורא
עלילות - הקראל בשם עטרת כ"י כדי לזכות הרבים -
בשער בת רבים - ולקרב הגאולה ע"י בשורת איהו הנביא -
כ"ר היוס יוס שאלמר בו אני פעמים טי טוב שארי תמ"ג לפ"ק
כאם הקטן יצחק בל"א מהורר זצ"ל ואלף סוכה פה ק"ק
קראקא והגליל יצ"ו

הפסכמת ה"ה הגאון הגדול מהורר בני הירש שהיה
אב"ד ור"מ דק"ק לובלין והגליל יצ"ו
ראיתי וקריתי וסתיי וסלתי בפירש יפה חכור וכחמד
נעשים על כל התורה כולה ותמם מגילות אשר
חיבר הרב המופלג הדרשן הגדול אים האלקי קדש יאמר לו
יישר חילו ופעלו כבוד כמהורר בני הירש בן הר"ר ירחמיאל
למקראקא פה חפיק מרגלייתא - כריו דאורייתא -
לוי כמי יבואשע בן סון לא אמתר דכוותיה - דמעמון
היה - ובנגלה ובכסתרת לית דכוותיה - אלא יסגל
השכחיה - וכבר קדמוני גאונים ארן וכן הכני
אלעגותי עמם להפסיק להרפים ספרו עשרת
על כל התורה ותמם מגילת שיפוטו מעיינותיו
ועתה עתה כמורה - ובגזירת ח"ש
פסחו שח הקדש הן כולו הן קלתו לכל ירום
בכתובותו - כלתי ידיעתו והורמתו
בשום

כאם דפוס בעולם עד תום עשר שנים - כד"ה יוס גל
מחנה ת"ן לברכה לש"ן - כאם הקטן בני הירש בל
סמך מהורר זכורו זצ"ל ה"ה סוכה פה ק"ק לוב
והגליל יצ"ו

הסכמת ה"ה הגאון הגדול מהורר זוסקינד א
ור"מ דק"ק לובלין והגליל יצ"ו

מעיר גבורים עלה החכם השלם ה"ה האלקי המו
התורני הרבני הדרשן הגדול מינכן של קרו
מחמני חרשים - בר אוריין ובר אבהון כבוד מהורר
הירש בן הר"ר ירחמיאל מק"ק קראקא - אידי
ממדרשא חביבא - פוס מלל רבבא - דריש כתיב
חמרל טבא - טיבותא לשקי' לרוות העמאלן לשמו
מעשיין בשלמים - שפמים יקמשי' דברים ככותים -
חיבר במחקרת הקדש ועשה לתורה כיון ופרמים -
דרש והכה שרף כל כניף פורמים - מתוקים מדבש
זופים מרקמים - ואיון ותיקן על התורה ועל חמם
דבר דבר על אפסוין בחיורין דרסה - בגו דיסקוס הו
עמיס אליו ידרושון כל השומע אליו יכסוף - עעמח
דכס והאיר עיני בגסו הספר הכתוב עשרת כ"י
לביית ובחדריו ובסדרים החמ"כ כנגלה ובכסתר עי"ל
ככבם בשלום כמלא בני שמור בחבורו ויאל בשלום
מאמרי' וסומים ופליסי' כעשה למישר - והרכבים
הכפנס לישר - ביאור רחוב בעומק ורומה - ברה ו
דכל אילין מילי מעלייתא - יהון חקוקן על ספר
דפרזלא בגליפותא - לאפקא להקורא אבני ויבא ו
וכבר תלו זייני עליו כל שלטי הגבורים המאורות
להפסיק להרפיו ע"כ גס ידי תכון עמם לזכות ל
וכחרם של רים אים את דו להרפים הכסר הלו
כלות עשר שנים מיום שיגמר מלאכתו בלתי ידיעת
כה אמיתא לכבוד אכסרי' של תורה דה' יוס ג' ט"ו
לפ"ק - כאם הקטן מרדכי זוסקינד בן מהורר
רוטנבורג סחו' פה ק"ק הורדאנא - ומאדתי פרו
לובלין והגליל יצ"ו

הסכמת ה"ה ה"ה מהורר מרדכי כהנא גו
ור"מ דק"ק אפטא יצ"ו

הנה מה כפלא ויקרו בשני מרת אים קדוש
קול בתורה - קולע אל השערה -
לאמת מעשי ותוכותו כי רבם הוא להראות לפי
וסרים ומלכים מלכי רבנן - שירש און וחקיר ותיקן
מאורות הגדולים המבורחים הרבים מופלגים
זייכהון - יקבעו וממור' וכתבו עדין והלדיקו א
גבר

הסכמת המאורות הגדולים הגאונים המופלגים מאורייתא

גברא רבא ויקרא - כאם המלא דספרא - יס לוי ידיורב
לו בקי ככל חריו תורה - דרשן הגדול מפענת דברים
כפונים ונעלמים לאורה - יתרון עמלו קודם השמים יס לו
יפה וזכר - אספקלריא המאירה - גבור כארירן ככ"י
ויגע בתורה - מרישא לבישא עם סמם מגילות עד גמירא
מרישית כפלים כפול וזכר - אב כחמה ורך בשנים
מר ינוקא ומר קאסיא - טי"א דבר עילא - והכה ידעתי
גם ידעתי אותו ככר לו ימים שנים פה קהלתינו ודרש
טוב - והכה גס הירש עכרו פה ופגע במקוש ההו' דרש
דרוש טוב למשיל ותלו בפני אב"י לבית הסכמת עבד
ברכוי אלקוס - דכריו ערבים מתוקים - מרדכס ונפת
זופים כחמדים וככספי' כנגלה ונכתר בכל החוקים - דולה
מים מבאורות עמוקים - ואכף עליו פיהו והראכי קלות
דרבו כפטים יפוצן שלם ה"ה האלקי המרומם התורני ירכבי
המופלג ברכת ה' מלא כבוד שמו הכאה לו מהורר בני הירש
בר"ו בהמכות הר"ר ירחמיאל מק"ק קראקא - ואמרתי ען
זייס למחוקים בו ובתורתו - ע"כ לא מעתי הטוב מבעליו
ובתורתו ולא כבעתי כזה להסכים להביא אור תורתו לבית
הרפוס לראש בכתב אמת וו תורה וו סברה בעט עופרת
איעין יפוטו מעיינותיו חוכה ותמלא הארץ דעה - ומכאן
וודע רבא לאורייתא לכבוד התורה ולמריה שמוקף גזרתי
כל תוקף ועון גזירת עירן מאמר קדישין באזהרה כפולה -
תליה חולין הוא לשום אדם בעולם יהיה מי שיהיה להרים
זו להביא האב"י הכל לרפוס תוך עשרה שנים מיום גמר
דפסת הספר עד תמו - הן כולו או קלתו - וכל העובר
כשיעבש - ולא שום יונעם ושלום מארון עולם - כ"ד
מדבר לכבוד אב"שניא של תורה היום יוס א' ט"ב מנח"ס
ן לפ"ק - לסדר והיו עקב תשמעון - כאם הצעיר מרדכי
א' מ' מורכא ורכא הגאון מהורר נתן כעט בהכא ז"ל ה"ה
חונס פה ק"ק אפטא

הסכמת ה"ה מהורר שאול זצ"ל שהיה אב"ד
ור"מ בק"ק פינטש' יצ"ו

וכנף הארץ ומירות שמענו ככ"י לזדיק יחיה
כאלמותו - אשרי הודתו ולידתו - ה"ה
יב המופלג הדרשן הגדול ומופלג בחכמת הקבלה - ע"י
ה"ה כמהורר בני הירש בן הר"ר ירחמיאל מקראקא -
שר זה כמה שנים גדולים המופלגים מחכמי קראקא הפליגו
לאור ממנו והעידו עליו זמם כי הוא דלא הדרשנים - ויודע
דרוש התורה בשבעים פנים - והן היום כדיק זה כל לבית
עלובי - וכאשר שמענו מן כל הון יקר ראתה עיני - דברים
שלא שמעה און מעולם - ועל כל נעלם - הן בגמרא

ומדרשים - לא הכיח דבר קטן או גדול מלא חרש בו חידוש
על כן ירי האמננו וזרועי מחוקנו שיפוטו - מעיינותיו חוכה
שיחוקו בעט ברזל ועופרת - ספרו הכתוב עשרת כ"י
לתפארת - ובגזרת כח"ש שלם יסיגו גבולו מלהרפוט כלתי
ידיעתו - הן כולו או קלתו - עד עשר שנים מיום הרפוט
ולשומעיו יונעם כד"ה יוס א' ד' מכהס מדר' טובות וישרות
לפ"ק פה ק"ק פינטש' יצ"ו - כאם שאלו בן לא"א מ"ו הרב
ה"ה מהורר משה ז"ל ה"ה לבית חכמלין בונן

הסכמת ה"ה הגאון הגדול כמהורר יצחק אב"ד
ור"מ דק"ק ליסא יע"א

ג' עלינו עבר פה כ"י אייט - זלל מים אדירים מים חיים -
בדרושו הכתוב פתח כוונים בזופפת מאוריים -
למד ראים ומאמרים תמוזין אשר בהם כתוב לא ידע עייט -
ועשה להם כנתת אור זכך וך שכלו יאה ונאה כטרקלין סייד
וכייד ובתפוחי וזב במשניות כסף - אשר אליו כל נפש יכסוף
ה"ה האליס גבר בגבורין דמאריה בני האלוף התורני מהורר
כ"י הירש כהאלוף הר"ר ירחמיאל זצ"ל מק"ק קראקא - אשר
גס שם עירו מוכיח עליו כן הוא משיר גדולה לאלהים רבתי
בעס רבתי בדרשות ככ"א דכולא ביה והוא בתוכס לעטר'ת
ככ"י מורש אכולא ברב"א חר מדייני הקהילה - ומלבר לא
אזכי שמעו וכל יקד ראו בו עיני כי הוא ספרא מלא כ"י -
כאשר פומיה עליה מחכים ומורה - כי הוא על כל גזרותיו
מלא תורה - וכ"י זה און כשרו מתוק אור' - ויאל חוסר
וכוף מתיק עשרת מלולו כי הוא חובר ספר מחוכס ספרו
אשר קרא בשם עטרת ככ"י ומימד ורגו - הוא כבוד אומר
כולו - ככן ממכתי גס אכ"י עליו - ידי זכעני שיחוקו בעט
ספר מיליו - וינעטו נטעות אל שמתה כמה גדוליו - וראוי
הוא להאכילהו פרי מעלליו - וכל המסייע לדבר מצוה וו
יהיה כועס ה' עליו - ובזכות זה תשוב המלוכה לבעליו -
כ"ד הכותב וחומם לכבוד הכורא ולכבוד התורה - היום
יוס ב' לסדר ביומו מתן סכרו בחסד ואמת לפ"ק - כאם
הקטן יצחק בל"א ג' ה"ה משה גרשון ז"ל חונס פה ק"ק
ליסא

הסכמת ה"ה הישיש' החסיד מהורר וורא אב"ד
ור"מ מק"ק קאליש

מדי עברו פה דרך קהילתינו ק"ק קאלים יצ"ו
התורני הדיין המזויני ממושני יקירי ק"ק
יצ"ו - כ"ס מפארים מהורר בני הירש בן הר"ר ירחמיאל
והכה דרוש דרש נאה וכחמד דברים מתוקים יתרו מ
ערבים הם לשומעיהן - נעימים הם ל
מעליס חורפא - כלמימי ושיפא
דיינס פה ק"ק פונוני

המאירות הגאונים הגדולים ממדינת פולין ומדינת ליטא

ימים פשטים טובים קוונותיו תלמלים . על קול וקול
מילים . מילתא לאכסיהו יקירא כאל דמוקרא . וכן
הכני הכני מוכן להכניס עם המאורות הגדולים רבים וכן
שלמים . קרני ראמים . אשר קדמוני . ומלו כוונתי .
להכילן לבית הדפוס . לפיך מעיינותיו מזה . כהדוף
ודעה . להגדיל תורה ולהאדירה . לשמא קדישא ויקירא
גד המדבר בכבוד אכסניה של תורה . שר התורה . דר
ומורה . כהיום יום ה' א' ארר מקודם בומכו לפ'ק .
גאס יודא בלא' א' מוקר' כיסן זכ'ל הוניה ק'ק קאלים :

הסכמת הגאון הגדול מהר"מ מהר"מ מענדל שהיה אב"ד ור"מ בק"ק קראטשין

ועינן כי ראה ראיתי לייבו קובטסיים של הכרת
והפלאתי לאיך התורני יקר מפניו הדרשן הגדול
מהור"ר זכ"י הירש נר"ו בן הא"ק בה"ב ירחמיאל יצ"ו יודע
לדרוש התורה בשקעים פנים מגלה רב טוב ופנויים יקר
ופנויים כאלה העידו עליו הרבנים גדולים בתורה וגאונים
אשר במדינת פולין חונים וכולם אהד שבו רבן לרצ"ו חמדי
וגיג כזכי בתורה עשה רוסם חרוק ומקשה מתוך יסוד וי של
תורה כש . כהן הראשה . בדת מושה . אשר הראה
חריפותו ונקיאתו כהפך אשר חיבר על התורה הכת' כש טוב
אשר עלה עליו עשר' כתי' נפשי יקרה . רוח טהורה . כשה
יתירה . אוכל הארל דתורא . ארהבא פתורא . ע"כ גס
אני כשר המכנים להו"א לאורה לראות תפארת עם גדולתו
עת גבורה . כר' היום ב' חילול תמ' לפ'ק . כאל הקטן
מחכם מענדל בן לא"א ה'מ"ז'ל החו"ב ק'ק קראטשין וחומם
פה ביערסלב כיומא קדוקא :

הסכמת הגאון הגדול מהור"ר הלל שהיה אב"ד ור"מ בק"ק זאלקווי

עבר פני מזינוערסי המחבר אשר חיבר ודרש
טוב לעמוד מחלק על הכל אך כאשר גדולי ישראל כתבו יד
שלין לעמוד מחלק על הכל אך כאשר גדולי ישראל כתבו יד
הסכמתם ומה גס אשר רבים וכן שלימים מלומדי מופלגי ק"ק
קראקא כוועדים קצווי אח' יום רחוקים כתבו עידיהם
ויזריון ויטמרו אמת שהאוקמהר"ר זכ"י הירש בהר"ר ירחמיאל
הוא דרשן מופלג ונושאל כהני מעלות אשר ע"כ כחני גס
אכזי ליתן ידי עמו חרועי תאמננו למען יפוזו מעיינותיו
שמה וזלל הארץ רעה כמים לים מכבים כ"ד הכותב
אכסני' של תורה כיום ה' א' תשרי תמ"ה לפ'ק ביערסלב
לל בלא"א הר"ר כפתי זכ"ל חוכה פה ק'ק זאלקווי
ח' לכות יצ"ו לע"ע :

הסכמת ה"ה הגאון הגדול מהור"ר שאול אב"ד ור"מ רק"ק בריסק והאיש

אשר ראיתי מופלג בע"ק אלי . א' מנכנסל
קדוסי' לים גבור חיל כבודת של תורה לוחם
מלחמות ה' ובקרבו מגיה כפונה ומה האלוף המ' התורני
הרבני הדרשן הגדול והמופלג בסכמת הקבלה בר אורוין ובר
אבהן כד' מוכ' ר' זכ"י הירש בן הר"ר ירחמיאל מק"ק קראקא
אשר חכמותו כיון תרופה שכן תורא שמו פלגי מים יפוזו
מעיינותיו פוס ממלל וריבתו ת' תלפיות שתי פיות שכל
פיוס איו עמים דרוס כל המון בית ישראל דורא טוב לעמו
יתן בקולו קול עוז להשמיש דברו אקים חיים ובכאר העיר ה'
את רוחו וליזין וחקר ותקן ספר ככבר נפסד על התורה וממם
מגילות המופלג כשמו עשר' זכ"י . באור עמוק עמוק מי
יחאכזו א' וקס מדה ורשקה מני ימה ועליו דברי חכמים
כדרבנות כהסמרות כעושים כהסכמת גאוכי ורבי קשיאל
אשר כפכו ידס להקיא הספר הוא תלדפים אשר שלו ככה
תורתו שמויה כלל ועריכה שילל כענין ומאיב הלכה כמותו
ירכה כישאל ע"כ אף די חכן עמו ורועי תאמננו לכות
הרבים להרפים הספר הכל' וכחרם אל' רים לים את ירו
להרפים הספר שלו שנים הן כולו או קתנו עד כלות עשרה
שנים מים שיגמר מלאכתו הכל' בלתי יודעת המחבר הכל'
ה' ה' היום יום ג' סגמור ב' נפשי פשמים כי טוב כש' אר'
השני תל' לפ'ק כאלס הק' קאל' החוכה פה ק"ה בריסק דליט'
הסכמת ה"ה הגאון הגדול מהר"ר מאיר נר"ו אב"ד ור"מ רק"ק פינצק

הנה ה"ה התורני הרבני הדרשן הגדול מהור"ר הירש כ"ה ירחמיאל יצ"ו עבר עליו בהעבר אור יקר נקודת הראש

לל חכמתו ככלל לרצף אותיות מאירות בראיות שמים חדשים
גבר בגנותן מהדר מהדרן פומיה ממלל רב רבן כ' כאשר ע"ה
עליו כדורו פנחמ' עשר' זכ"י ודל לר' קדוסי' יאמר לו כאשר
כבר קדמוני גאוכי מצוקי ארץ בתליו ויז' דאורי' ת' להכתרו
ע"פ שמו הטוב מפורסם איך ירד לראיה ע"כ גס אכזי מצערי
רושי אלן קדסי' לל אנוכע טובב ענעליו כתיבוי ידי ויאכעתי
כגליות רובי ובקשתי לעזרו ולסעדו להכ' לטהר לכו' רבים
כחבורו כחמד הכל' וכל אשר מלא ה' חכמה ויראה ימצא עצמן
לדבר מזה לספר' ד' ופ' ותוקף גורתו כ' כש' כחמדך עשר
שנים מיום גמר דפוס חבור חמד הכל' לל יעלה ויה על לב
שם אדם כשום אופן פעולה ותפולה כעולם הן ע"י עצמו הן
ע"י אחרים לרפוס ספר הכל' וכל' השומעים יינעם כ"ד הכל
על החמו לכבוד אכסניה של תורה כאל' יאמק טאיר בלא"א מ'ו
הגאון הגדול מהר"ר יוכה זכ"ל חוכה פה ק'ק סולונק אף עו"ד
ההכמה

הסכמת הרב המופלג בחסידות הגאון הגדול מהור"ר גבריאל נר"ו אב"ד רק"ק עלקיש ולע"ע נתקבל לאב"ד ל' ק'ק פראג יצ"ו

צב"י מגמד את סודו אור תורתו אולף גס ורש . מאיר
לארץ וחונ שמים יתהלך בתוכו חן ר' ר' ויע"ה
שס עס חוק כדרוסי' א' ד' ח' כל יומיו פולח . הרמיון מלא
על כל אגדותיו החל היורד מן האור' א' ל' פוט'ס על שפתו
ועטה מעיל דק' ילבא יכהן פאר החכמים מי מרה ימתוק
כטוב טעם בכל ומרס' ור"י . לו כלכיון לבנת הספיר
ספר גורמו ככוכס ויסקה מוכן זכ' עדי עדי'ס זכ' סגור
יתרו פתח . פותח כיוון להכסה הלכות עולם דרך כשה
בשמים יפרוש ככפון למימן ישוט אף פורת . ככולו טהור
מטטרות טהרות אכריו אכריו לכ עיניו למטה ולכו כפיו
אוטח . ואוכל להס אכריוס אותה מוכ' יין הטוב אותה
לפריק'ס מפרק ומותיב ממנו לאגדה כתיק' וישטח עליו
חריפות' אקים ואכס' שמחה . שיכע שמחות כיומיו שלח .
ויאחו זקנה חכמה קנה סמרה מדת חכמים וכופרים סופר
ומוכה מוכה כר יקב'ע מדרש שכת בשכתו מעניינו מוכה
אמת ואת' על כל אומות שבתורה עיניו פוחח . ירד כמים
רבים ככהתר וכנגלה אלהות ונגעם משה ומפה מלא הידרן
גיח . אל פיהו יהיה בוטח . יעלה השמים ירד תהומות
יעמיק ישלח . שרשו מרקוק באיך רעול' יכר' אף יקדח .
מוכס'ס ומזיא כרמ'ס ח' וכהמה יעוף למיכו ידר פלאות
מדומם אף נומח . הול כיוס אה' ירד' וירד כפשי האוף
החורני שדוכי עכזו הרבני האכרך הדרשן המופלג . פוס'ק
כר' וכדרוסי' מעקין לענין חורו ודולג . ככ' מהר"ר
זכ"י נר"ו בהלוקף הר"ר ירחמיאל חאטש מקראקא . אשר
איזן ומיחר ומיכר מחכרת קודש ספר עטבת' זכ"י דרוסי'ס
וקרים וספייס . יקרים מזהב ומפז גוויס . על כל
הפירה וחש מגלות . ירועות כפולות ומוכפלות . חידושי
כגולות . מחוקים מרדש וכופת כוף מעולות . והנה כאשר
עורנו הייתי כהלתינו המפוארה והיה ה"ה מהר"ר זכ"י הכל'
קטן ורך כשנים . מתאבק היה בעפר חכמים וכבוכים .
והיה כחצל בבית מדרש' ומאוי כפרתי האיש ושיתו כלה שער
עורכו ה' כבכו לו יכת' ברשם לעצמו ככתב אמת חתך לכער
ע' פ' דרכו עס מנמתו ומפצו ושעשועי יום יום בלימודו וסס
ימים כלילות ומא' ראיתי די רוח יתירה ב' אשר איזה למושב
לו ישיבה של סמיכת חכמים זו שיתוק וחיבר חיבורא תחת
חיבור' והחיל רוח ה' להאס כקרבנו ומפיו שמעתי אחר'
דברים הרבנים אלה הדברים אשר לשמע איון לג'ס היו
במסיכי תבוכים . ואחריו רופ' כעת שרביס . מופלאים
תלו ויזייסם כספרו וכראש' ע' המחור הגדול אכ"ד רק"ק
קראקא מהר"ר יאמק זכ"ל . אחרתי אס אל' כמתכוין כך

דיבר עם לחלוק כבוד למהר"ר זכ"י הכל' ולמח
ספר והכה מן המעמדים כעד ה"ה מהר"ר זכ"י
ואלכעבי עמהם להביא הספר הכל' לבית הדפוס לזכות
רבים שמו לימא כהאי תכל דתכל כל ורבי'ס למען יעמוד
ימי' רבים הכ' המדבר הכל' לכבודו של תורה ולומדי' סיוס
יום ג' יום אכל' שני פעמים כ' מ' כ' אחר' למדס כיוס ככת
תמ' ד לפ'ק . הקטן גבריאל כתיב' זכ"ל וזה ה' מקראקא .
חוכה פה ק'ק עלקיש :

הסכמת הרב הגדול והמופלג מהר"ר ש'טעיה אב"ד במדינת סק

לכו חזו מפעלות אלהי אשר פעל ועשה . רב כחורה
רב כמעשה . כימי יהושיע בן נח לל אחר
דכוותיה . הוא התורני הרבני האלוף המרוסם כשמו
המכובד . מהור"ר זכ"י הירש דרשן הגדול שפורסם דורש
טוב לעמו ורזוי לרוב אמוי הכין כלי חיים סוכים . מגלה
מכפוכים . מאחריו וזהר ככמה אופכים . פשטים חמודים
ומתוקים . כאלו מסיני כחקקיש . אשר חיבר ספר נחמד
עשר'ת זכ"י על מאמרים תמוהים ומירושלמי ופרד האגדה
כל ענין וענין . ברוב חכמה ורוב כיון . כנייני
חריפין . סולת קני מוכפס כמסיפין . אשר ע"כ גס
אכזי כאחד לסיפין . הכני הכני מסכים להביא את ספר
כחמד לבית הדפוס להוציא לאור התשלומה . מכהירין
כאור החמה . וירי חכין עמו חורשי תאמננו להטייל גודא
רבה ועוכס חסרם . שלל להרפים הספר הוא עד כלות
שאר שנים . כ"ד ככותב לכבוד אכסניה של תורה . סיוס
יום ה' ג' כיסן מ'כ' לפ'ק . כאלס הק' שמעיה בלא"א הר"ר
אברהם ישאכר בער זכ"ל ה"ה . חוכה פה ק'ק ברלין
והמדינה יצ"ו מר'ק :

הסכמת ה"ה הדרשן המופלג מהר"ר יוסף ררשן וריינא רק"ק פזנא יצ"ו

שבחיה רבנן לדכז' דק' כלאמוני' יסיה . הוא
אחד המיוחד מוכי עליה משכתו קבי וקבי
וסולת כקיים האלוף התורני זית אופכני כמהור"ר זכ"י הירש
בן הר"ר ירחמיאל ז'ל אשר איתן מושב ככרכ' דכולי ב' ה"ה
ק"ק קראקא . דורש טוב לעמו כיומיו עמו והיה פה
קהילתינו ודרש דרוס הפלא ופלא הלל למשמע אוזן תלבי'ס
כפשוטו ואחרון חביב תיבוריו הנפלאים . אשר חיבר סאון
התורני הדרשן המופלג הכו' אשר ארי המספיימי'ס הגאוכי
הרבנים ראוי ליתן מקום לדרכיהם כל יפול דבר אשר או
להביא לבית הדפוס ואשרי שומיע כמסייע שיש כה
להוציא לאור תעלומת חכמה . ותול' סודי' סה לאינוני
זעירא וקטינאל . יוסף בלא"א הר"ר . ר' שלמה
דייכל פה ח'ט פוונג ס'ט .

המאורות הגדולים הגאונים המופלגים רמדינת אשכנז

המאורות הגדולים הגאונים המופלגים רמדינת אשכנז
היה אביר ור"מ בק"ק מיץ יצ"ו
דואי חבל נבואים אחרונים רבנים
מהנכבדים שבגאון אחד כולגן קיימי בחדא
שיטה מתניהם תוקף וזכורה של תורה תמימה מן החכם השלם
שמו כודע כשעדים שערו עשרי בינה מוגלה רב טוב ונפוכה
איש האלהי קדם יאמר לו מהורר הירש בר' דן הרר ירחמיאל
זצ"ל . הרשן הגדול המופלא המופלג . כל סתום וכעלם
שכבר ומלכן כגלג . פי' חילוק ופ"ג . גם כל יקר
ראו עיניכם עיני פקייא בבית ככותו חיבור גאה וכחמד על
חמשה קוממי תורה . כנגלה ובכמת . נבוכה וסותר .
סתירת וקנים ככין . מענין לענין . גם על מועדי ה'
וחמש מגילות הרבה חבילות . ואגודות המושכות לככות
אשמות . ע"כ תלו זיכרון עליו להביאו לבית הרפום
לזכות את הרבים איראו וישמחו שמת תורה החדשה אשר
מאתו תלא . דברים שלא שמעו און מעולם ולא פה פוצה
והכה הרב המופלא דרשן הגדול המופלג הכ"ל עבר עלינו
פה והפלא לעשות כשר בקהל רב דרוש כהלא חריף
בפולפול בפולפול אריאורחך ודברים ערבים כל חף
העומם אמר לי לי גם משמתי והתייה בקנקנו מלא יסן
ומלאתי פיו מרגליות ככן אמרתי אזכה גם אני ואיהי סניף
לגדולי קהרי לב ואתן ידי עמם להכניס להדפים החפור
הכ"ל גם את זה ראיתי באמרי טועם שלהם השיבו אשר דברו
טוב וגדרו גדר של אכנים שחקו מים שלא ימלא לכ אום אדם
להדפיס מחיבורו הן כולו לאו קמתו כלתי ראיות של הרב
גם אני מסכים בזה כי ככון הוא כרי שימכור המחבר אפריו
ברוחה נזכר תאנה יאכל פריה ומי שלא עמל בה לא יאכלנה
פנה גם על זה שמת עיני ולכי כי בתוונת יתיבנא שהזכאות
הרפום רבו כמו רבו והרב המחבר אינכו בהצגת יד
להפקיט . ע"כ אני תפלה ומדבר בעדו אל פני בעלי
ביטין ומתייסם סייעו לו כביוע איש צו ממש ויעשו לו
נימוסין . ובזכות זה יזכו גם הט לזרע בך מלאים חכמה
כמים לים מכמים כד"ה יום א' למדר כפתלי אילה שלוחה
הנותן אמרי שפר תג' לפ"ק . כלא הטרוד חוקן זה
ק"ס דר' גרשון אשכנזי חוכה פה ק"ק מיץ :
המאורות הגדולים הגאונים המופלגים רמדינת אשכנז
אב"ד ור"מ דק"ק פנקוורט רמדינת יצ"ו
אם עולה מן המדבר בשפה ברורה ונעימה קדושה
קדוש אמרו לו אזו הכלה דורש ונאה מקיים ולמד
רעה . שמי' חדשים ארן חדשה . כדרישה

ופרישה . פרה רשת לרגלים לדבר גבוהות סמים לרום ארץ
לעמק עמוק מי מלא כל דבר הקשה . קמות ללמד כתי'
יסוד ועוד לקרא מאי דקרוי ותני ומתני על מה שכתוב בתור
כירר ולכן בשמחה חדשה . זכרמותי כי הן כל אלה יפעל אל
פעמים שלם עם גבור והתייה און למציין . קולו כבו ר' מבל
כנף הארץ ומירות שמענו כתי' לזרין ילין . כעמק הלכות
עולם לו הלכות פסוקת כשיעות תיבות ומגדול הכנוי
לתלפיות שהכל פוכים אליו גוים ירשון כשבע מיני דרשות
וחקירות זה דורי דומה לכתי דבולוהו איתנהו ביה הוא כיהו
החכם הכולל האלוף המרום התורני הרבני הדיין
המכויין דרשן הגדול המופלא ברבתי ה' מלא כ"ס מהורר
כתי הירש בהפכר ר' ירחמיאל זצ"ל ממכתיו קהוש מעיר גדולי
לאלקים רבתי בעם רבתי דרעות ק"ק קראקא כרו
יאיר באור תורתו וזרח דוראיו כתנו רית ופוס ממלל רכרסן
כרוב עוביו ורוב הקיפו מקיף בנבואה רבכואה בכל החכמה
בכל הכסף ככפפה וגם כלתה כפף העם כבאר ירכנו א' א' מי
וגם כבאר מלאו בית מנוחה ושמחה הגדילו לבכנס בשמעם
דברים הנחמדים עריבים לאון השומעת ודין לדין אמרין
הכי מילי טבא קמייא ועד'א כתרתיא בתרייהו קל ייע
גביל דמשבחין ואמרין בריך יקריה דעילאי אשר הפליא
יריעתו בתתאה וכעת אם כפשו להכית משותיו על קרן
כתי קריני הוד והדר להגדיל התורה להאדירה כמכתב כתוב
חרות על הלוחות חיבורים מחוכמים האחד המיוחד שפר
עשרת כתי עם יפה עבים הוא ארמוני קונה לו דרדך וז רב'
של תורה וחמש מגילות סידושי מגולות מהדורא קמא ותכילי
ותליתאה ואלו ואלו דברי אלקים חיים המחובר לטהור טהור
ידים עסקניות אלו יוסף אומן כח וחיבור חיבור דורש אב
היודעי ושאל אליהם ללכת לדברי הפלוגתא בתלמי
ואמוראיים הולך ומגלי כוד ה' לראיו ולחושבו שמו כספר
הקדא ספר הכולל המוכלל מכל פלוגתת התלמוד ומדרשים
זוהר ומפרשים ופוסקים כפס' קריא וזו יאמת דין אמת
לאמתו של תורה ועוד בה שליטה הקדא ליקוט חדש מלוקט
מכל המפרשים ברב הצמות והאיכות ובהיות שכבר תלו זיני
המאורות הגדולים המפורסמים הרבנים המופלגים להכניס
להדפיס ספר עשרת כתי אמרתי הן אלה ראו אפס קנת
שכמתו ושכמו דיהם עליו ק"ו כן ככו של ק"ו הן כל יקר
תפלתו ראתה עיני בהיותי כקלילימינו המפוראה אשר כל
ימיו לא מש מן התורה והיראה ומלאו הכרתי וראיתי אשר
נגליסו עשרי חכמה וכינה ע"כ אלא דעי מר' א' חק ומשפט
שט לו שם נשא לבו לפעלא טבא אתן כדק עדי ולאמר ייסר
כדק ארוב ונבוא דבי עילאם גבר ונתקא דעתיה ונלולא

המאורות הגדולים הגאונים המופלגים רמדינת אשכנז

במים אדירים לעומקה חר חד נחית פל"א הפלגה זו תורה
וזה אכרה להוציאה לאורה שיפוזו מעיינותיו מוצה להיות
מיוס הסוא לעשרת כתי ולתפארת ולכי לחוקקי ישראל
כדברי חכמים כשמעים ככמ"ס למזכרת עון ולמשמרת מי
כידוי מטלת היא אשר נשא לבו ויחטא להדפיס חוף מך עשר
שנים מיום התחלת הדפוס בלתי ראות והרמנת המחבר הכ"ל
אשר כדק בקהל רב כושר ולהשומעים יועם ויוכה לביאות
המכבא כ"ר היום יום שכפול בו כי טוב לתדר שימו לבכנס
לכל הדברים אשר אנכי מעיד כנס היום אשר תמוס את'
ב"ככ"ך ח' אלול לפ"ק . כלא הק' יוסף שמואל כאל'
מהורר כתי בקרא הירש זצ"ל מקראקא חוכה פה ק"ק
ורקוורט רמדינת יצ"ו
המאורות הגדולים הגאונים המופלגים רמדינת אשכנז
אב"ד ור"מ דק"ק פירדא
שבהורו רבין לדכני שהנא גבר כבוקרין גברא דמרא
כתי וחמיה ורגיג ולעי באורייתא וקושר
חיבור דדור"ש טוב לעמו ה"ה דרשן הגדול הרב המופלג
כ"ס מהורר כתי הירש ר"ו מק"ק קראקא מכירי הייתי לשעבר
ועכשיו ביותר שעבר עיוני במעלות חיבורו שחקר ומלאתי
מלא וגרש ידו בכל כנגלה ובכמתר וגאונ' הארץ כבר תלו
זיכרון והסכימו שיחקו הכי מילי מעליתא כעט כרזל
ועופרת . למען יעמדו ימים רבים למשמרת . לכבוד
ולתפארת ע"כ הכני כותן ידי להכניס עממם שיפוזו
מעיינותיו חוכה לזכות את הרבים ומלאה הארץ רעה כ"ר
המדבר לכבוד התורה יום ג' י"ב סיון תג' לפ"ק . הק'
שמואל הכותב פה ק"ק פירדא :
המאורות הגדולים הרב המופלג מהורר
בערמן אב"ד רמדינת אשכנז ושנייטך עם
הגלילות יצ"ו
מכור הארץ ומירות שמענו כתי' לצדיק זה בא לבית
קלובי ועמו ספר מלחמות במלחמתה של
תורה כנגלה וכמתר בוכה וסותר . ה"ה האלוף דרשן
הגדול המופלא ומופלג המקובל האוס מהורר הירש כר'ו
והכל עשה יפה כעתו אף כחלת כתי' אפרה עלי' כי נגידות
מדבר . מתון ומסית מפרק ומסכר . וכבר שכתוהו
רבנן שהוא גבר כבוקרין גבר דמרי כתי' חמיה ורגיג ולעי
באורייתא וחוכמי חבור דדור"ש ואוב"ל מוך וקליפה זור"ק
כד' אמות של הלכה . וכיון הקלוסוהו רבנן ממלל דספיה
עכיד שיפוזו מעיינותיו באר מים חיים חוכה . לכן גם
אכתי הכני והרמכא כחוכה מאתי שיחקו מליו בעט עופרת
כלי אשמה . ולהכניס ג"כ עם גדולי רבנן גדולי העינה .
דכריהם

דכריהם ככמ"ס כשמעים אלא להדפיס חוף עשרה שנה
מיוס שום מדפיס ספריו ולפרון פרצה . והשומע לדבריהם
ומסייע לדבר מנוה ככמינה . יוכה לעלות לליון כלדור
ודינה . כ"ד ימים יום ר' ג' אב תג' לפ"ק ה' אקפופל
הנדרסת ללומדי תורה לשמה ישכר בערמן כאל' החסיד
והכדי הר' רוד יאמך ועקני קג"ל זצ"ל ה"ק חוכה פה ק"ק
פירדא ומגדמי פרוקה על מריכות אכבך ועל ק"ק שנייטך
עם הגלילות יצ"ו :
המאורות הגדולים הרב המופלג מהורר יוסף רמדינת
ברגושויג ;
הנה כעברי הנה פ"א האמל כנעמי ושא כלאס גדול
בענקים חכו ממתי' וכולו ממחדי' דברי
לימודי' תודו ללכות מיישכ וברוח פיו מכנס כל דבר הקשה
ואין אומר השב ה"ה האלוף המופלג הרבני דרשני כתי' פ"ה
ע"י כמהורר כתי הירש בהר' ירחמיאל מקראקא כשמעי מפיו
וגם רלתי' הכתב והמכתב מכתב אלהי הוא ואלו עיר וקדיש
מן שמיא הפליא ענה הגדיל מושי' דרושי' סידושי' משרשים
על אדכי סן מזוקקי' מתוקי' מרדס פגנ . ועליה כל לכ
כתמוג . כטועמו יאמר כחלילי כי טעמו לא פג .
ואהי' אכלו אמון מכוכה אמון פדגוג . ועשתותיו
ומתאבותיו ומגור ה' לטובה כי להכניס ברפום ולעשות
כיוון כתי וחמיה ורגיג . ואחרי שהכני' וגאונ' ומצוקי
ארן מדנית כולין וליטא מעידין ומצדיקין את הרב המחבר
ואת דבריו לכלמי יאמר אולי משנה או בלחת אולי שג .
לכן אמרתי לזכות גם אני להיות סניף להגאונ' המסכימי'
ומחרימי' השגת גבולי הרב המחבר וז' אשר הוא לבד עמל
ויגע וערך כתי שימרה ה' בלאתו ובכסותו והמסייעו
והמתייק ידו ירכבה ה' במאורו ובאור סבור נראה אור
וזכה כלכו ליישור חמון סוגג . וכסוב ה' את שיבת ליון
על פינת גג . כדרכו המדבר לכבוד התורה ואכסניה היו'
י' ג' י"ז בתמונ תכ"ב לפ"ק . הק' לבית אהרן יוסף כהן
בן לא' כהרר משלם ושלם הכהן שליטא מהולכי גולי כולרא
חוכה במדינת כרושוויג ופרווקסה דשמיג ;
המאורות הגדולים הרב המופלג
הדרשן הגדול מהורר וולף כר'ו אב"ד ור"מ
דק"ק לקאטש יצ"ו . שחתי בבתי ;
והמאורות הרב הגדול מהורר
מתתי' אב"ד ור"מ דק"ק
ורבורני והמדניס
כאברה ממתי

רבים אמרו להפסי מיישקו מים חיים - מכור בית לחם היורד משמים - במהות האצילות אלהים חיים - ע"כ רשמתי בחכורי הגדול הכללים על דברי קבלה אשר יוכלו מזהר ופתי ארז"ל וסם בארובה וכן להוציא חלק אי אפשר ע"כ אצני פה הכה ל"כ כללים שהם כתיבות החכמה אשר מתוכן תוכל לעמוד על כמה רזי דאורייתא בזהר ומקובלים - ואשרי אדם שומע לי לאקדו על דלתות יום יום יביע - ויאירו עיניך בזהר הרקיע:

א כשעלתה

ברוכו ית"ש הפאט לכרוף העולם כדי להפסיע מטובו לכרוףיו כפי מדתו רחום לרחם על כרוףיו וכן כל המדות - ראה שכלתי אפסרי הים לתחמוס להשיג עסק אור הגדול העליון לכן האציל עשר ספירות כדי שעל ידם יתגלה אורו וטובו לתחמוס כיע"י התגלות האור מכלי אל כלי עד מדרגה התחמוס מתעבה קצת ויכולים ליהנות ממנה ותקף לך משל דא"ל לראות באור השמש בלי מקד מכדיל וע"י מקד מכדיל יכולי ליהנות קל ותומר כאלף פעמי' הכדלות באור העליון ית"ש ולא האציל בעולם התיקון עשר ספירות וסודם חמשה שבימין המה ספרים וחמשה שכד שמאל גבורות ומתמקתים זה בזה ע"י זיווג המאורות כזה :

Table with 4 columns: מס' דיימאל, חכמה, בינה, מס' רשמאלל; כתר חכמה, גדולה, גבורה, כינה גבורה; גדולה תפארת, הור, יסוד (כוטה לדין); חכמה, נצח, הור, יסוד (קצת) מלכות

ב ועשר

ספירות הללו הם ככלי ביד האומן ואור האין סוף מתלבש בהם וכמו שהארץ לא יפעול ביד מן הפעול קראש וכיוצא מאבריו וכה"ג כל ספירה מיוחד לפעולתו ע"י ימין לקרב רחוקי' ולתת סבר טוב לנדיק' וע"י שמאל להיפך ולכן אל יעלה על סוף לב אדם ח"ו לכוון לשום ספירה להפסיד רצונו ממנה רק לאור הא"ס המתגלה על ידם אינדיק' כמו לפועל על ידי ספירה הקוב כמו כשתבקש דבר מן המלך שיתן לך לא תבקש מן ידו רק מרצונו הטוב שיתן לך על ידו וכן כל כיוצא בזה - ולכן כל ספיר"ם לו שם ובינוי כפי ענינו על משמרתו ועל פקודיו הראוי לו שיפעול בו הכורא ית"ש :

ג ודע

לך דעל זה סוד אמר בכלמי כדמתינו דמכשרי אחזה אלוה כמו באברי הגשמי של אדם ככה יש במאורות העליונים כמו פוד התפשטות השמש בכל אברי הגוף והשמה קאורה בכלם ופועל ע"י כל אבר ענין אחר והכל ברכון המתגלה ע"י מחשבתו של אדם שהוא פחות כה"ג האין סוף כ"ה הוא מוד השמה בתוכן - ולכן תמצא בו ית"ש יבנים כמו עיני ה' רגלי ה' יד ה' וכיוצא בו וחלילה להרהר

ומקדיה ולפן בזעיר ו' ספירת וכלל' וקובתי' מלכות ה' אחרונה והיא קוד שכינתא תתא ויהי ספירא ולבנה שכתמטעה וכל מוד מיעוט הירח מדבר בה - וז"ל קיום פרי' ורביה שאז"ל א"כ וא"ס כ"ן וכ"ת הם קוד הוי"ה כי י"ה הם א"ל וסוד ו"ה הם הן ונת - וכדרך כלל מלכות נקר' רחל שהיא בגלות ומכבה על כנייה - כמבאר קרבה מכל זה בזהר - כללל דמילתא שם הוי"ה כולל' ה' פרצופי' הכ"ל וכלל פרצוף עשר ספירו' קומה שלימה - עד שאין להם משפר וכמו במלכות כתי' דמלכות חכמה דמלכות' כ"ה דמלכות וכו' ע"י מלכות דמלכות' - כהאי גוואל במלכות דמלכות' דהיינו כתר דמלכות דמלכות חכמה דמלכות דמלכות וכן כולם וכן הוא בעולמות עצמן שגם הם אין להם מתפר -

ח ודע

מכל מקום המקומה אין עם דין ח"ו רוק מתערין מינה בשמתפסטיין למטה כמ"ס זוהר בשלח ע"י ק"ג והטעם כי קוד אבא ואימא הכאחזו' בסוד י"ה הם ריעים דלא מתפרטיין כמ"ס בזהר ויקרא וסוד דוכתי כי שם הזיווג בתמידות בלי מוכע ומעכב מא"כ בזעיר אכפין וקובתי' שם סוד ו"ה ולפי שתמיד מאיר בה אור החכמה דאבא כל הדינים נמתקין שם ולכן שם תלוי כל הדירות ופל כהירו דאכפין כמ"ס באיורא האינוי' ע"י תקס"ג וז"ל ובגין דהאי אימא מתעטרט בעקרא הכלל ורעותיה דיו"ד לל אפסיק מינה לעלמין אחיהב בה ברשותיה כל חירו דעבדן וכל חירו דבלה כל חירו דחייבא לזבאק לכלל דתיב כי ביום הזה יכפר עליכם כי יו"כ סוד הוי"ה ושם תלוי כל הדירות וכל הגאולת וכל החכמה' מתגלי' מאש' בסוד ובהר יוצא מעדן עילאה סוד ביכ"ה - ועפ"ו יובן מה שמתקן שם זוהר בשלח ה"ל פסוק ותשכח אל מחוללך דה' כהירו דאבא כי אע"פ שהי' מקור הגבורות ומי ימלא גבורות ה' כי בינה נקר' מי ע"י דמקנן בה כהירו דאבא תמיד נמתקים שם ואין שם דין כלל ;

ט והשעם

דאלו סוד י"ה נקר' ריעים דלא מתפרטי' כי מקור הקליפות התחילו מועיר בסוד מיד ימין אברהם יצא ישמעאל ומשמאל יצח יצא עשו ושם במדר' מכתון יצא אחיזם וכשישראל טוטא' הקליפו' גבורי' ומוקטים הזיווג של זעיר' וקובתי' סוד ו"ה אבל למעלה במוחין ביכ"ה נקר' יין המשומר דלית תמן מוגע מינוני ואין אום קליפה יכולת לעלות ח"ו בסוד קרבות תאוה כי שם קברו העם המתאו' בשמלאכ' דיצירה רצוי' לעלות כנועים כמ"ס גלאכטי דף ט"ו מכ"ס הקליפות ולכן מכה שאין תפיסתם שם לכן ריעים לא מתפרטיין ושם כאשר שם דקת מה תתן לו ולא יגורך רע ; א : כל בזעיר

קוד ביצירה ועשים כאשר צור ילדך תשי ותנו עזו לאלהים ותרע כי תחס שנתלשו ד' עולמות אצ"י וכדרך כלל' מקנן בעול אצילות הוא עול

הספירות ה' מקנן בעולם הכריאה שהוא עולם הכפא עולם הכשמות ה' מקוד לעולם היצירה עולם המלאכים ושם השר מטטרון שר של ע' ארום שביצירה ה' מקוד לעולם עשים מן הגבלתי' ולמטה שם שר סנדלפוין - והדריים דאבא סיוצא' מל"ב כתיבו' החכמה בכלל' ע"י ד"י דיני' דדבורא ביצירה סוד דכורא ושם מטטרון' בגי' ע"ה ש"ך ולכן נקר' נע"ר גי' ש"ך ומכינה בסוד מנכ"ך ד"י וצא"ל פ"ר דיני' דנוקבא והן בעשיה סוד קוקבא שם סנדלפוין' גי' פ"ר - ומקור הדריים בסוד אשר שם מקנן אלהים כבאר' לכן סוד' אלהים כבאר' גי' ת"ר ומשם יונק סוד ו' דגמון העולם בכלילות ח"ר וע"י דף ס"ג ע"ג סוד יצית ראש של מא"ל ותדע דכל עולם כלול ג"כ מ"ד עולמו' כמו באצילה י"ה אצ"ל דאצילה כריאה דאצילה יצירה דאצילה עשיה דאצילה - וכן כריאה אצילה דבריאה וכו' וכן כולם - ובכל עולם מקנן אות משם הוי"ה כמו בד' עולמות עצמן כמו באצילה עצמו ככה באצילה דעשיה וכן ע"ד הזה כולם ;

יא וכמו

שהשם הוי"ה מקור לעשר ספירות ולד' עולמות כה"ג מקור לר' יסודות - ה' מקור ליסוד המים - ה' מקור ליסוד האש - ה' מקור ליסוד הרוח - ה' אחרונה מקור ליסוד העפר - והם סוד ד' חיות המרכבה פני הארץ מימין לקוד ו' פני קסור משמאל מקוד ה' ראשונה פני כאר סוד ו' - פני אדם ה' אחרונה סוד מלכות הוא ד"ר אדם ד"ר חיות כדוד - ומשמטיין במרכבתו ארגמין אוריא"ל דפאל' גבריאל מיכאל מיכאל מסרת לאות י' ופני הארץ מימין שר החמד נגד אברהם - גבריאל לאות ה' פני הארץ משמאל שר הדין - נגד יצחק - אוריא"ל לבוד קו הארעני סוד ו' לפני כאר - ולכן הכשר יעיר קינו בחדת הרחמים נגד יעקב - רפאל לאות ה' סוד רוד - ושם פ"ר דיני' דלל - הוא פני אדם הכלול בכלום -

ומה שנקרא לפעמים אוריא"ל ולפעמים כוריא"ל - הכוון לי החילוק בין אור לכוד דר'ו' הוא חס"ך וכור פ"י אש הוא דין וכיון שיעקב הכלול משיכה ע"כ מבחי' החסד' סבו ימין נקר' אוריא"ל ומבחי' הגבור' סבו בשמאל נק' כוריא"ל ומכאן יוצא קוד גדול למה נקר' יעקב בשם ישראל - כי יעקב גי' כ"פ מלאך אדם סוד כ' בחיכות הכלל וכשתחשוב כוריא"ל אוריא"ל גי' תקמ"ה כמנין ישראל ע"ה - ולכן היות ד' מלאכים אלו המיוכים על ד' יסודות מ"ס א"ש ר"ח שפ"ר ושריהם מיכ"ל גבריאל' כוריא"ל רפאל' לכן תראה דמוכבאל

כחשכאל דרין ועוליס מספר תקפ"ה . וז"ס הן לה' אה"ך
 השמים כי מ"ס זושכמו מקובלי' כבוד מנצפ"ך לת"ר מאות
 ואמרו ש"ס תקפ"ה רקיע' ולדרכנו יתכן עוד הוראה על
 ג' מלאכי' הכל לה' רק כבדותו חשק להיות מרכבה כדמסיק
 הפסוק ולהיות כי ש"ס הוי"ה מקור לז' טורות לכן תראה שכל
 יסוד כלול מד' יסודות ואר"ל יכול אפי' להוציא אש מן המים
 ולפ"ך אכן דרועס תניא ממנו כל היסודות וכן צומח וסאל
 לתכמי השבע וישירו לך על זה והכל כי כמו שנקדוה כל א'
 כלול בחיבורו וע"ד האמור לעיל כן הכתובים הנאלכו ונכראו
 מרוח פיו ית"ס כי כל יסוד יש בכחו כל ג' יסודות אחריה :
יב ודע לך דבעולם אצילות מקחן שם הוי"ה רע"ב .
 כוח יוד ה"ו וי"ו ה"י מקור השמדיסולכן ע"ב
 גימטרי' קמ"ד ובעולם הכריאה מקחן שם א"ג כוח יוד ה"י
 ול"ו ה"י . ובעולם היצירה מקחן שם מ"ה כוח יוד ה"ה
 ול"ו ה"ה . ובעולם עשיה גי' ב"ן כוח יוד ה"ה
 ו"ו ה"ה . סך כולם רל"ב . כמחין הכר"ה . טה"ר
 הו"א . וז"ס ופ"ה הכר"ה כי מלכות נק' זאת . והיא
 סוד כוח של כר"ה וכלם מוגלגין עליה ויהי סוללת כולם
 כמ"ס דרך ס"א ולכן כוח גי' אלהים ובמילוי כ"ף ו"ו סמ"ך
 גי' רל"ב . ובמקומו הארמתי מזה . ומה שכל עולם
 חשיב מספר גדול כרישא ע"ב ס"ג מ"ה . ובמלכות סוד כ"ן
 מספר קטן כרישא כי בכלם י' מספר קטן גימטרי' ט' ואם
 יאמר כ"ב יעלה מספר קטן ז' אבל כ"ן הכון במנצפ"ך הוא ו'
 מאו' הוי סביר כ"ן ט' כמספר קטן וכן כל שם לו' אלויות
 חזן של כ"ן רק ט' אלויות וכו' כרישא עושין רש"מ יתנו עון לאהים
 ולא כותין הוא' סוד תפארת בעלה א' של מלוי ווא' שהוא סוד
 של אור המוח כתר עליון אוי נעשיה ג'ן עשול ואכ"ן לראש
 פוכה . והיות שכתבנו לעיל דכל עולם כלול מד' עולמות
 וכלל"ה בד' שמות הכל"א כ"עולם אצילות העיקר שם של ע"ב
 אכל"ה לו ג"ב ג' שמות אחרים . וכן כולם כי כל א' ככלל
 בחיבורו ואנו מדברים בעיקר העולם :

יג וכן

יג וכן יס' חלקי נשמה . מקורם בשם הוי"ה .
 כבוד ממשה למעלה . כפס סוד מלכות
 כה' אחרונה . ואח"כ זוכים לרוח סוד ו' סוד תפארת .
 ואח"כ נשמה מבור ה' ראשונה איתא עילאם . ואפ"ל חיה
 סוד יוד . ואח"כ יסירה כבוד קונו של יוד כבוד הכת"ר
 ודע לך דהכת"ר בקרא אריך אכפין וששם סק' אכפין מפני
 שכולו פנים . ואין שם אשור כי נקוט כללל בידך דכל פנים
 הוא רחמים וכל אשור הוא ריגולא שש"ס הוא הרמיה גשו"ר
 לכן נק' אכפין . והענין למש' חלק הנשמה אשר שקורה
 בכת"ר בקרא יסירה . אריך אתה להכין הסילוק שבין אריך
 איתא ריגולא שש"ס י"ה ג' שמה י"ה . כי באר"ה שיה

ואת הארץ והוא גי' טוב ועל ידו מתגלה הטוב העליון ולכן
 תראה דפניס דרישא כל אלויות ראשונ' דאיהו א"ה ואמור
 דאכ"ה היינו אלויות אצילות דהוי"ה ס"ו ה' . הרי לפניך
 אהר"ה . והוא כבוד הדעת כוד משה ולכן משה גי' קפ"ה
 קמ"א וז"ס ופ"ה איתו כי טוב הוא . כי טוב גי' מ"ז הוי"ה
 אה"ה עיין דף ל"ד . והוא סוד עת רצון כי הוי"ה אה"ה
 בכליות עשר גי' ע"ה . קפ"ד קמ"א גי' רצון ויש ככה כמה
 וזוג' אשר מתווא' נשמות נש"ק' ואור למלאכים :

יה ודע

יה ודע מקחן שם א"ה אה"ה ובכליות עשר
 גי' ת"ס כמחין דעו"ה וז"ס כי אל דעות ה'
 וגדולה דעה שניתנה כין אלויות עיין דף ס"ט ע"ג ובעולם
 הכריאה מקחן שם אל סד' כחושכאל משה . ובעולם
 היצירה מקחן שם אל הוי"ה . ובעולם עשיה שם אל אר"ה :
יש והנה כתבתי בחינת א"ה וז"ן ואריך אכפין
 ששם סוד הוי"ה חמשה פרצופי' ויש
 עוד כמה מעלות ששם למעלה מחמשה פרצופי' דר' עולמות
 אבי' דהיינו עתיק יומין הוא לעיל מאריך אכפין ועתיקא
 קדישא הוא לעילא מעתיק יומין ואדם קדמין הוא לעילא
 מן עתיקא קדישא ועוד פמה מעלות זו על זו ואין אנו
 מדברים רק כבוד ה' פרצופי' הכל' :

קבוצה

קבוצה שכתבתי חלק בין אר"ה לז"ן כל זה נשאר אל
 ח"ו אין עושין רצונו של מקום . אבל
 כשעושין רש"מ או מתגדלגין האורות של ו"ה דהוי"ה כמו
 האורות של אר"ה ששה י"ה . ואורות של אר"ה כמו אורות
 של אריך אכפין . ואורות של אריך אכפין מתגדלגין עד עתיק
 יומין ואורות של ע"י מתגדלגין עד עתיקא קדישא כמו שהוא
 במנחה בשבת שמתגלה אז אור עתיקא ולא סוד עת רצון כי
 להיות אז זמן תגבורת הדיכוי בחול ובשאר ז' להתגבר אז
 מתגלה אור ההוא וכמ"ס באי"ה נשא ע' רמ"ה :

רא ודע

רא ודע לך כבוד ה' פרצופי' הכל' ג' ספרו'
 התתוכי' הם נעשו מוחין לשל מטש ממכה
 וקומת מלכות מתחיל רק משני שלישי תפארת דתפארת וכל"ה
 הוד' יסוד' דתפארת . כי כה"ד רמ"ה הם מוחין למלכות וכן
 הוא לזעיר שכל"ה הוד' יסוד' דאומא וכה"ד רמ"ה הם מוחין
 לזעיר ושנין וסוד בלק ע"ש סוד עטרה וסוד דוכתי וכן הוא
 בכל קומה וקומה שבה' שלמעלה ממנו נעשו מוחין ולמטה' :

רב ובהינד

רב ובהינד זה תבין מ"ס דרך ע"ה עתידה חטה
 שמהיה בשתי כליות של אור הגדול
 וזויותי פסוק עם חלב כליות חטה . ותימא שמה בשתי
 כליות של נדי הרך ומכ"ל דהכתוב רומז על של אור הגדול
 דתפסת מיעוט תפס' ואם חרטה לתפוס המרובה יאמר בשתי
 כליות

כליות חלב פול וראס וכיוצא . ועוד דאין זה למילוי דה"כ
 לדמו' למין הצומח ולא לבע"ח . ומדע הכל מקור שכתוב
 בתורה ודר"ל גדול מרומז על הכינ"ה כמ"ס כוה"ר . ד"ס
 יוס גדול שכת הגדול ושם אלויות גדול' כי שם סוד הגדלות
 ככודע ל"ה וגם ידוע דכ"ה סוד' נק' כליות היוענות
 ואמרו לעיל דכניסה שם סוד אור הגדול . ומלכות נק'
 חט"ה סודע ועתידה שמהיה מתעלה לשתי כליות ל"ה דכניסה
 הנק' אור הגדול מה ששם עכשיו בעת הרצון מוחין לזעיר לע"ל
 והיה אור הלכסה כבוד שמהיה עטרת תפארת בחינת מעלת
 מ"ת עכשיו שהוא סוד' בכליות סוד ששים לטורי' וכו' :

רג והוא

רג והוא כי חזורים המאורות הלילה בכל יום . ויום
 עד במנחה בשבת סאל עוליס עד עתיקא
 קדישא וכשמגדל הז"ן ע"ד אר"ה מילא אורו אר"ה מתגדל'
 עד אריך אכפין ואריך אכפין עד עתיק יומין עד במוסף
 דשבת סאל מתגדלגין הז"ן עד א"ה ולכן אז אומרי' איה מקום
 כבודו שהמלאכי' שאליהם זה לוח א"ה שז"ן מתגדל' עד
 הכתר סק' אריך ולכן נק' כת"ר כ"ה שז"ן ר"מ פנחמ
 ע' תל"ח :

קד ודע

קד ודע לך דבקדושה עשר ספרות ולא חשע . עשר
 ולא י"א כמ"ס בספר יצירה . אבל בקליפה
 יש י"א ספרות והמה רק חשעה דכל יתר ככטול דמי והענין
 כי בקדושה הכל רוחניות אור נח ומזומח דק על דק נחשב
 כת"ר חכמ"ה ביכ"ה ומזיווגים יוצא דעת ואין לוכלי מיוחד
 בפני עצמו והכתר והדעת הכל א' זה קב"ח זה כפועל אבל
 בקליפי' נגשמיות המם י"א מראות נגשים ועוד דבי' דקדושה
 אור הא"ס נשמחן מאור כפולס ואינו נחשב לכלי אבל בהם
 אותו בחינה אשר לעומת הא"ס הוא חומר עב נגשמי והיות
 כי מחו"ב יוצא דעת המזווג' לכן לא נק' כלי מגודל הרומחי'
 שם אבל בהם הכל כפרודא כי אין בהם דעת וע"ז סוד
 אר"ל סירם לויתן . ויתכן עוד באשר דרעה הוא המוחין
 דזעיר כמ"ס באי"ה . והוא סוד ישראל נקרא לי ראש הכל
 אחר . אבל כזעיר דקליפות הידוע דראש כפרר מהס כסוד
 ראש פתחים אכור דלחן דף ס"ג ע"ג ונמצא נחשב לשנים :
קיה כלל זה נקוט בידך . שכל הכפירות נקראי'
 בשם הוי"ה גס מלכות דכלולה מכולם
 נקראת הוי"ה כשמתודווג' עם בעלה וכן להיפך בעלה נקרא'
 בשמה ג"כ כסוד האחדות כמ"ס פ' וישב ע' ת"ל כסוד והוא
 נער כמה דהוא איתקרי בשמה דכבוד . כך איתקרי
 איהו בשמה דילא והוא כע"ה . וכן הוא נקראת זכר
 כשמקובלת מדכורא וז"ס הו"ה ס' קוקבא ו' דכורא אל"ף
 בח המזווג וכמ"ס לעיל בכלל"ה . ועיין פ' וירא ע' רע"ה
 רע"ן

עו' ויאמר ה' ועתה מדרוש וכו' בקדמייתא זה אמר לבתר
ויאמר דאילו דרגא עילאה דאינגלי על דרגא תתאה וכוה
יתורנו לך כמה קסיות אפר האריכו במפשיס ולא מלאו בו
ידיה' כפ' וירא כל מקו' אב' וכו' הוא ובית דינו הקשו בית דינו
והוא מב' ע' אפרו' הוא המוסק ומורה על כ"ד. וכן מוס'
שמים עשה וה' הנה כל בכור וכתוב והנה לא ע' מלאך ועיין
ביפ' ומחרא'ם וכל המפרשים ועיין טורי זהב סימן רכ"ח.
ולדרכו כיהא כידוע בזוהר דמלכו' קל' בית דינו. כי
היא כ"ד וכורמ' דקב"ה וגם ו' הוא ועיר בעלה וככ"ל זכ"כ
ביוקרה'א מיתקרי' בהם הוי"ה והוא' הוא הוראה עליו שפיר
קאמר הוא וכ"ד והכל על סוד ווי' וכוה יתרון לך כל
שפסקות שלהם ולא רציני להאריך בו. ועיין ויקהל עמוד
שפ"ה ו' הוא דדבר וקוביה ופ' מקן ע' ת"ם סוד ועת'
הוא ה' וקארי עתה. ועת' הדא איהו וכ"ד ועיין פ' ויא
ע' אפ"ה דו"ם ויקרא למקום ההוא בית אל שמה דא בשמא
עילאה בנן דבר איתנהרא ברין כלמה בתה וכלל חר
ועיין פ' ויקרא ע' י"ג. סיהרא איקרי בשמא דמלכא וכי'
והטעם כי מכה הוי"ה המתפשט לתוכה קדקת ג"כ כמו
ועיין בראשית ע' קל"ז.

דף כלל

גדול כפ' ויקרא ע' מ' ת"ח לית לך
מלה באוריייתא דאמרין בוליהו חכרייא
דא הכי ודא הכי באוריייתא דלא איל בוליהו לאתר חד ולמכוש
חד איתכש כמר' אל כל הנחלים הולכים א' היס והכל הולך א'
מקום א' ולכן כריבים להעלות הגלות אל הנסתרות וכל
הרעות שיהיו אלו ואלו דברי אלהים :

ל ורע

הנמטריאות בהם עושין עינים לכיכה
לפי שהיא נקראת עוליתא שפירתה
דלית לה עיין כמ"ם סכא משפטים ע' קע' ואלך ובה יכנס
בר כש לירע כרוי עילאין וז' והיו לאותות ולמועדים ע"ס
בראשית ע' קכ"ד ועיין בר"מ פנחס ע' ת"ה דו"ם עיין
בריכות בחסדן על שער בת רבים ואלין עיין רינה
פרפראות לנו אכמה עילאה דאתמשכא מלפילא ומגו אינון
השכוין ותקופין ועיבורין אמתליין ואתעבירו בריכות
דכפין מיימן לכל פטרין וכו' על שער בת רבים דא איהו
סיהרא וכו' ועיין ויקהל ע"ס סוד עיין בשרה אפר יקבורין
כי הכדיקים שנק' כלים המחזרי מקלי מחייתין הקליפות
העוים מתך מדביל וז' והלכת אל הכלים ע"ס :

רו עיין

מ"ד ק"א ע"ד ודף ק"ה א' כענין
דאור' אכ' ריעים דלא מתפרשין ואין
פגם מגיע לשם ואין צריך להתעוררות אלו ויש כמה מדרשי'
זוהר דמשמע דרדתי' והכל ודורי' הראשונים פגמו ועיין
זוהר ע' קס"ד קס"ה. תרע מ"ס בולא משה פי' לשמרה
מאחרות דף י"ב א' להא כדכשע הקב"ה איהו ככנס בירושל'
שלמעלה וכי' ריש ב' מיני ויונים. ואותו ויוון התמיד ל'
יפגוס וע"ס ולרעתי' יתכן דאתפרא' קי' באשר דא' לו ליווג
במלכות' עד איקבל מותין מאיר' אהם כה"י דאור' וכמ"ס
לעיל פ"א. ועיין וזהו כלק ע' שפ' סוד עטרה שעטרה
לו

שובה ישראל

עד י' אלהיך כי בשלת
בשתיך. קח עמכת
דברים וכוה א' י' ואמרו אליו כל תשא עון וקח טוב זכאלמ'
פריס שפתיכו. כדי להכין פסוק זה גס למס הכנים הנכזים
בדרכי התשובה גם התורה כמאל' און טוב אלל תורה שאל'
כי לקח טוב כתמי לכם. דבשלמא הפלגה לתשובה ריעים
הם דלא שפתרשין להיות עובד נגדו תמיד להשפיל א' י' וא'
אלהינו כי ירבה ללכות ולכן אמר קחו עמכם דברים וכו'.
אלל וקח טוב לאיוה עיין צריך התורה לרדכי התשובה.
ונקדים פה הכה פני אופנים מחבורי הנק' שערי בינה אשר
שם שבאר הפרשה של ואל' יעקב כולו בארבעים וט' אופנים
שם המזמור סיר למעלות. ומתוך אלו אפי' אפי' נבין
פסוק שובה ישראל וכו'. וז' המדרש רבה ואל' יעקב
מכאר שבע. ד' שמואל בר נחמן פתח :

שיר

למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי.
אשא עיני אל ההרים למל' פני' ולמע' דכ"י מאין
יבא עזרי. חזר ואמר מה אכא מוביד כברי מן כריי. סס
זאלוס לית אלא מוביד כברי מן כריי אלל עזרי מעם י' עושה
שמים וארץ. וליתא פמרס סיר למעלות רבי אמר סיר
המעלות אין כתיב כאן אל למעלות לפי שעתיד הק' כה לעשו'
מעלות לכדיקים לעתיד לבא. זו למעלה מזו וזו למעלה
מזו שמש אפי' שם ביניהם איבה וקבלה ושכחה ותחרות ת"ל
ומצדיקי הרבים ככוכבים. מה הנכבדים אין ביניהם איבה
וקבלה ותחרות כך הצדיקים אין ביניהם איבה ושכחה
עכ"ל וצריכין להכין בנותן יעקב או כאלתו מבית אביו ואמר
אשא עיני אל ההרי' מאין יבא עזרי דוקא הואיל שפתי' לעשו'
מעלות לכדיקי'. דמשמע אלו יהיו כל הצדיקי' און במדרגה
אחת לא היה מסופק מאין יבא עזרו. גס מה שאלה אל
ההרים הו"ר למל' פני' ולמפרש' כל המפרשי' יאלו דחוקי'
לפרש בנותנו באלו הדברים. ואם הפירש למל' פני' הם מורי
הוראה אשר מהם תלל תורה. ולמע' דכ"י הם אביו ואמו
מלשון שמשו הרים וסס הוריו וקשה הרי כרי יאל מביית מה
היה מבקש עורס. ועוד שמה יהיה עזרו מהקום אחר ולמה
כאל עיניו אל ההרי' הללו. ועוד שמה יהיה עזרו משכיה'
ולמה אמר מאין יבא עזרי דמשמע דכתפסך בחד משכיה'
מא' זהו מהס יהיה עזרו כוודלי'. ועוד אפי' יהיה עזרו מאת'
מהס למאי כ"מ רבה לירע מאיוהו מהן יהיה מתי שיהיה.

ועוד חזר ואמר ת' לית אכא וכו' ומימה גדולה על יעקב
המבוחר שבאבות און יעלה על הרעה שהיה עולה כדעתו
בתחלה ללכד כפרו מן הקב"ה ת' עד שגוד ואמר לית אכא
מוכיר מבני'. ועוד קשה מאי עזרי מעם י' עזרי מה' מע' ל'
עוד

ועוד מאי עושה שמים וארץ וכי עוד יהיו עושה כהווה שמים
וארץ עזרי מה' אשר עשה ס'ו מכע'ל : ועוד מה ענין שבת
היה של עושי ס'ו לתועלתו של יעקב כמותו אשם : ועוד
מה הסיכו הק' כה אל יתן למוט דגליך. ומפרש כוה'
דמטרם מתאכא נקרא מוט אשר לא יתן מוט לכדיק אפר א'
מדורות כבוקבל דתהוס רבה. ואם ימוטו הרשעים ולא
יתן למוט דגליכו. מה ענין תשובה זו לבקשת יעקב אז
ועוד מה הנה לא יכוס ולא ימן שומר ישראל ה' שומריך מה
היה חסר אלו אמר בקרה ה' שומריך. וע' ק"ה צילך מה
פרושו של י' צילך. וכוהר ויסל' מאן דמשתדל באורייית' עליו
הכתוב אמר י' צילך על יד ימריך וקשה מה ענין אפר זה
לעומק בתורה. ועוד מאי על יד ימריך אפי' השומר למאי
כ"מ באיוהו מקום משמרו ועוד יומס השמש לא יכבה וכו'
הרי ארז' הכל כדי שמים חון מלכים פחים שהוא קור ומוס
וכה"ג הקשו ותוספות פ' אלו נערות אהא דהכל כדי שמים
חון מלכי פחים וז' ואל' ואל' דרשי' והסיר י' ממך כל
חולי זה כינה אלמא כדי שמים הוא וכו'.

אשר על כן יתכן ליבא בוש קושיא גדולה על יעקב
שאמר ללבן ביום אכלני חרב וקרח כלילה שהוא קור ומוס :
מה ראה יעקב להסתכן כפשו הרי גם כ"כ הוהסרו ואל' את
דמכס לכפשותיכס אדרוש לולי' שסמך אהבשמת הקב"ה יומס
השמש לא יכבה וירח כלילה אכל לפי דרו' דאיוכו כדי שמים
הדרס קוש' לרובתיה : י' ישמך מכל רש יהיוכו הך.
ישמור את נפשך ודרסו במדרס שם ישמור את נפשך ממלאך
המות וקשה מה ענין מלאך המות לבאן : י' ישמור אלתך
ובואך וקשה כוהר בשלמא באתך ביתא אלל ובואך מאי
קאמירי : גס מעתה ועד עולם א"כ באתך ובאך למה לי
וכר' כלל קשה מה שזכיר כל כך הזכרות שם הוי"ה כמזמור
הזה וכודלי' לא דבר רק הוא :

וכר' לבוא א' ביאור הענין קדיים תחלה הס' כון כאל'
תראה מה כתיב למעלה מן הענין ותקרא ליעקב
ככה הקטן ותאל' איו' הכה עשו אחיך מתנחם לך להרנך ועת'
ככי שמש כקולי' וקוס ברת לך א' לכן אחי חרנה וכן יתכן כוהו
קוס לך פרנה ארס וכו'. ושארין כספ' דמגילה שהלך
לביית שם ועבר וישב שם י' שכה ולמד תורה בתחלה.
וכתב השלטיך לפי אירא יעקב לילך לחון תכף ואיד פ'ן
ירפוש עשו ושיגבו ולכן עיקס הדרך והלך לביית שם ועבר
שהוא בא' וחרן בא' ז' אשפ' כ' תפסו אליפו בדרך.
והמפרשים הקשו ביוסף און כלכד במצורה זו. שמכרובו
אחיו הרי במנו' אכיוו לך כל ואל' אלת אל' אחיך וכו' והיו
דומים דהרי שאמר לו אכיוו עלה לכיר' וכה' לו גזול' דראו'
כ

עטרת

מכיוון המצוה מגין עליו ולהצילו מכל דבר רע ומחסר אשר
וכן ויהי כלפי כסחיות ומתעלל לפי שלא הלך
ברוך אשר שלחו אביו שאמר לו הלא אהיה רועי כספס וימלא
בדומן ויבטל מן הדרך אשר שלחו אביו לא הויה שוהי מזל
להגין עליו וזה היה בוכה יעקב כאשר ראה עשו מתכחש
עליו להרגו וידע באיזה דרך אשר ילך בה צריך שמירה מעול
להכיל ממנו והיה לפניו שני דרכים הדרך האחד אשר בחרו
אביו וזה הדרך והוא בחר לעצמו דרך אחר תחלה לבית שם
ועבר לנמור תורה ופסח תחלה לומר כשאך לדרך אחר תו
לא אהיה שוהי מצוה של אביו ואמי להגין ולהציל אותי אהיה
שוהי מצוה תורה כדאמרינן בפרק קמא דפסחים
שלוהי מצוה אינן נחוקין בעו מיניה מרב הני בי רב דיירי
בבבא פו' כפרים שבבבא פו' מהו ליהוי קדמא וקאבא
לבי רב פ' לית בימי ועל צוואר דבוודאי לא יהיו כיוון דמצוה
של תורה יגון עליהם ופרקי כיוול מהו אי יכולי להמוד
אזכותה דמזירתן פ' ל לא ידעא וכזה יוכן כוונת
יעקב שנתפס באיזה דרך מסכי דרכים יבחר לעצמו לילך
בה ויהיה וסבת גדול ששכחיה להגין עליו ולהצילו מרודפיו
ועל כן לא בלאתו מפאר כבש פתח ואמר שיר למעלות אש
עני אל ההרים הרי'ם למלפניו או למעבריו אם אבחר
בזכות רב של לומדי'ם למלפני וזכות תורה עדיף להגין
ולהציל ולהיות לו עור מצרי או למעבריו א אביו ואמי וזכות
דמצוה עדיף מזכות דתורה והוא אל ההרים הרי'ם לשון
הוראה של תורה או הריון למעבריו אביו ואמי שבראובי
ובאזיה דרך ישכון אור להגין עלי כי פנייהם אי אפשר
היה דוח בל' וזה שכל כמ' המפרשי' ודוקא שיר למעלות
שעמיד לעשות לצדיקים זו למעלה מו' שומע אבי שיש ביניה
איכה ובבבא פו' אשם היו כל הצדיקי' במדרגה אחת הייתי
בזכר לי ג' דרך ט' בוראי' אבל לפי שעתיד יהיו מעלות זו
למעלה מו' תל' ומצדיקי הרבים ככוכבים להשמיעני שלא יהי'
קבלה ושכח ביניהם ע' ממוספן אפי' מאין יבא עזרי דאי'
מדרש למה כמשלו הצדיקים לעובדים מה פוככים שולטי'
בלילה יותר מכיום כך גדולים הצדיקי' במיתתן יותר מכחיהן
בזכר בשל' במדריגתן של צדיקים כי בחייהם הם במדרגת
המעשה ובמיתתן במדרגת הלימוד דמיתתו ופסי' מן המצות
רק ילכו מחול א חיל ללמוד תורה פאחי בתא דרקיע במ'ם
בזוהר ולפי גדול שמעלת הלימוד מן המעשה
לכן גדול'ם במיתתן ומחיהן ולפי' כיהא שיר למעלות דלפי
שצדיקי' יהיו לע' למדרגת זו למעלה מו' שומע אבי שישיה
ביניהם קבלה תל' ומצדיקי' הרבים ככוכבי' א' להכי איצטר'
שמעלתן לכוכבים ויכול להיות גדול' הצדיקים מחיהן

שבת תשובה

צבי

מכיוון דמעה גדול מן הלימוד ע"כ אשם עני א ההרים
אם אבחר במדרגת המעשה או במדרגת הלימוד איזה זכות
גדול אבל או היו כולם שוים במדרגה אחת אז ע"כ הייתי
אומר מה שמשאלו לכוכבים דגדולים במיתתן ש' מדרגת
הלימוד גדול והייתי בוחר לדרך הלימוד ועכשיו שיר
למעלות לכן אשם עני א ההרים מאין יבא עזרי למלפני
זכות תורתי אשר אלך עם ללמוד או למעבריו אחזיק במצות
אביו ואמי ליל' לתרן דומי' דעלה לבירה ומצוה זו יגון לי' חור
ואמר ח' לית אלא מוכיד סכרין כרין עזרי מע' עושה
שמים וארץ כדי להכין במדרגת' המצוה ובמדרג' התורה
כקדים וואמר וזה ר' פ' בראשית ותן עיניך עליו כי כל דבר
ודבר צריך שיהא לענייניו וז' ר' שמעון פתח ואשם דברי
בפך ובכל ידי כסיתך לנטוע שמים וליודר ארץ כמה אית
ליה לבה כש לאשתלם באורייתא יומא ולילא בגין
דקב'ם בלית לקבלו דאינון דמתעסקי באורייתא ובכל
מלה ראשונה באורייתא על דא דההוא דאשתלם באורייתא
עבד רקיע חר' וכו' והם קראים שמים חדשים וכל אן
שאר מילין ראורייתא פו' מה שמחדש כנגלות התורה סלקין
ואתעבדו ארץ חדשה ועל דא כתיב כי כאשר השמים
החדשים וארץ חדשה אשר אביו עושה עומדים לפני עשיתי
לא כתיב אש עושה דעבד תריר מ'ינון מידושין וריון
ראורייתא ועל דא כתיב ואשם דברי בפך ובכל ידי
כסיתך לנטוע שמים וליודר ארץ אמר ר' אבא מהו ובכל
ידי כסיתך אמר ליה בשעתא דאתתא אורייתא לאשה אתו
כמה רבוא דמלאכי עילאין לאוקרא ליה בבליבא דפומהון
עד דהפא עליה קב'ם והשתא דהאי מלא סלקא ואתער
וקיימא קמיה קב'ם איזהו שפי על ההוא מלה וכסי על
ההוא כר כש דלא אשתמוד' לגבייהו קב'ם ולא יקראון לגביה
עד דאתעבר מההוא מלה שמים חדשים וארץ חדשה ה'ר
ובכל ידי כסיתך לנטוע שמים וליודר ארץ מבין דכל מלה
דשמים משכח סלקא לתועלת מלאה ה'ר ובכל
ידי כסיתך לנטוע שמים וליודר ארץ מאן
אתחפי ואתכסי משכח בגין לתועלתא עלאה ה'ר לנטוע
שמים וליודר ארץ כמה דאתמר ולאמר לציון עמי אתה
ולאמר לאיקון תרעין ומלין המצוייני' אין על אן עמי אתה א'
תקרא עמי אתה בפת' אש עמי אתה קדי' ק' למהו אתפא
עמי מה אלא כמלולא דילי עברי שמים וארץ וכו' ואית' תוא
דמלה דכל כר כש דנא ידע עבד דא תא סו' מאן דחדש
דלא ידע על בורייתו דקרא יאות ההוא מלא סלקא ולפי'ן
לגבי' ההוא מלא אים תספוכו' לשון שקי' מו' כתיב דתהום
רבא ודליגי' תהום תהום פרי' לקבליה ונעיל ליה וזיל כההוא

עטרת

שבת תשובה

צבי

מלה לבו חוקיה ועבד רקיע אש דאי קרי תוהו וכו' ולילית
מתגברת בה להרוג כמה אפי' ורבותו וכו' ורבי' חללים הפיל'
וכו' מאן גריס דא' ת' דלא משני להוראה ומורה ראוב' לשונן
וכו' עכ'ל' עולה ממלאך הוה מעל' התורה שעות' ממל'
ע' מידושין בכחתי שמים חדשים ומן הכנלו' ארץ חדשה
ולכן כתיב כאשר השמי' חדשים וארץ חדשה אשר אביו עושה
בהו' מדר' ככל יוסתחדשו התור' אך יש למלאכי שרת קבא'
גדולה וכינוי וכינוי יושב בכלו של הקב'ם ו' וכל ידי כסיתך
וזהו תועל' גרו' לנו שה' בעצמו מגיבו ומצילו ולא ע' מלאכי
משרתי עליונפי שמדריגתו גדול' כל קדכוכי' דומ' לכוראו
מה הקב'ם כדבר' ש' שמים נעשו כך הת' כדבור עושה ש'
החדשים ו' מה שאבי בעצמי מגין עליו ומושיכו כצילי כי
לאמר לציון או ת' המצוייני' עמי אותך אתה דומה לי וכו'
ובל זה במחדש על בוריה אבל שמחדש ח' שלא כהכלה אוי
כותך כש נטרטא אחרא דהקבא דתהום רבה אשר ש' יעושו
השמי' בניהם ומתגברת לכלות לאפי' ולרבכו' ע' רקיע
אש וכו' הרי בפך מעלת התורה שה' בעצמו מגיבו ומצילו
משמע הפ' אבל במצוה כתיב חזרה מלאך י' סביב ליראיו
ויחלסם הפ' המפרשי' מכל מצוה ככרה מלאך ואותה מלאך
מגין עליו ומצילו מפגעיו' ועוד ידוע מ' בפ' דהוטה
דרש ר' כ' כי מצוה ותורה אור מה כר אינו מאיר
אל לפי שעה אף מצוה אינה מבינה אל לפי שעה ומה
אור מאיר לעולם אף תורה מבינה לעול' ומפרש ש' ר' דמאני'
בעידנא דרעוק בה מבינה ומכלה ולא בעידנא דלא עסק בה
אבל תורה לעולם ומלאך נפשא איבעי דפ' דפסחים הכ'ל
אי התורה מצילתו ממוקן בחיורתו שברי משולה לאור דמצלתו
לעולם מכל דבר רע ועוד מעלה שלישי' יש לתורה בדמצינו
בפ' כמה מדליקין כדוה המל' וכפ' הפועל' ברכ' ב' כל דלא הו'
מצי' מלא' המל' לקר' ליה כשעסקו בתור' דמצילתו ממלא' המל'
אבל במצוה לא יועיל הון ביום עברה והטעם כי בתורה הש'
בעצמו מגיבו ומצילו אשר בידו נפס כל תי ורו' ל' מצוה' המ'
לקרב באתר דמאריה בתייה תלי ויכיה וכו' אבל במצוה' יש לו
רק מלאך והוא שליח דהתקבא כמו שה' לא יוכל לה' דמאני'
אולמיה האי שולאן מהאי שולאן והנה ההפרש אהי' הש'
בעצמו מגין ומצילו או על ידי מלאך כי המלאך לא יוכל להציל'
באדם הי' דשכחיה היוקא מש' כ' הקב'ם אשר מה' עבר י'
במצוה ככפ' את מצוי' ואת כתיבו הניל' כמ'ם במפרשים
והענין כי המלאך לא יכול לשנות דבר הכמהר לטבע ע' שר
העולם וכן כ' של הקב'ם רק דבר שהוא בדרך הסב' אבל
הקב'ם הוא יוצר הכל ושליח בכל ומצלתו בכל משלה יכול
לשנות כרצונו ולכן אביו י' אשר הוצאתיך מאור בדיים לא

בן התורה לעולם מוגת מא' כ' כי כר מצוה רק לשעה בעדכ' דעמיק בה . ומעתה כבוד אל הכיבוד כאשר יא' יעקב אז עובית אכיו במצותו וידע כפסא כי עשו ירדיף אחריו ונדודאי צריך עמו איהו זכות גדול אשר יגין עליו להכלל מידו ורצה לילך ג' לכות עם ועבר ללמוד תורה והיה מתוספק בלויזה דרך יבחר וספק זה כולל לו מנת ארצה שהצריקו' הי'י' ע'ל מעלות ע'ג מעלות זו על זו אז אמר שיר למעלות לכן אשא עיני אל הכרית' הורים למלפ' כיי' ולמשכבכ' באיוהו דרך משניהם אבחר לעצמי לילך אפ' בדרך מצוה של אבי ואמי או בדרך תורה שכי חפץ בו ויהוה משניהם גדול מחברו אבחר לי חור ואמר לא כמו שעלמה במתכתי תחלה לילך כאשר שלחני אבי ואמי ולא היית אלוהי מצוה שלהם דכה'ג חונה מלאך י'י סביב ליראיו ויחלסם ולא ע' הקב' אכל לית אכה מוכיב סברי מן כריי' שהוא בעצמו יליכי וישמרני והייכו ע'י אלקך תחלה ללמוד תורה ולא יהיה עזרי מעם י'י עושה שמים וארץ . כי ע'י התורה אהיה שותף עמו כמ'ם ולאמר לזיון עמי אתה והיינו עושה ע'ו כהווה כי ע'י זה אכי שותף עמו דע'י התורה אכי עושה שמים וארץ ומנת זה הוא בעצמו ישמרני וע'כ לית אכל מוכיב סברי מן כריי' בעצמו ולכן באמת בחר לו בדרך והלך תחלה לכות עם ועבר בדאמרי'ן בגמ' הכל' . והיינו הקב' כן דרכת ויפס דרכת רק אשר תדע להזייר בפדך שלא יתן למוט רגליך שלא תעסוק בתורה שאיפה בהלכה ע'ו אשר ע'י זה קותני' כח לטראס אחרא הנקרא מוט בנקובא דתהוס רבה . אז תכלית ותשכיל ותרויח כל או המעלות אשר לא זכית או הלבנת בדרך מצוה של אבותיך . ואיכוס אומריך כי תדע מעלת ישראל על האומות דבא'הי' הש'י' מסגית על האומה כללות ולא בפרטות כל גויה וגויה די מחברו רק כמחורו לטבע המולות מאש'כ' כלל ישראל אף ליחידיו הש'י' מסגית עליו כמו באומ' על הכלל ולכן נקרא' הש'י' אומר ישראל ח'ס הכה לא יכוס ולא יסן מהסגחה אומר ישראל אפי' ישראל א' לא יסלק השגחתו ממני . ועיי' גם בוכ' ולכן באה הבטחה זו כבאן עת הייתו יחידיו לא יכוס ולא יסן אומר ישראל מלהגיתו ולשמרו בעצמו . כי עכשיו י'י אומריך מאש'כ' א'ס שיי' הולך לחרץ היה המלאך אומריך . כמו בשאר אלוהי המצוה . אך לא תימא ע'י מעלה זו אפסכ בסככה כמו שרצו מה'ם לואוקר' למשה בשלהובא דמורא מתמת קבלה שיהיה לארס מעלה גדולה זו שכרוס פיו יראש שמים וארץ ומכואר לעיל דאן מקוים וכלל ידו כיסויך לכטוע שמים .

וכזה יוכן כוונת זוהר הכל' מאן דמתהלך באורייתא עליו כלאמר י'י לילך . ועוד על יד ימיך אסא היה שמירתך ע'י מלאך היה רק מנד שהמאל כי המלאך יש לו תואר אומר ומי גדול האומר וכו' והמלאך לימיו רבו ה'ו בור אכל הקב' סג' שותף עמך ולאמ' לזיון עמי ילך ליד ימיך ג'כ ויזיל' מלךך אלק ורבכא מיימיך . ועוד תרויח בליה אפי' דבר אסא שותף ע'י סב'ה יומס השמש לא יכנה וירח בליה אפי' דבר אסא שותף ע'י הקב' תנכל אפי' מצנים פחים ועוד י'י ישמרך מכל רע המלאך מצול היכי דלא שכי' הויקא אכל הקב' מכל רע אפי' היכא דשכי' הויקא . ועוד ישמור את כפך ממלאך המות מאש'כ' ע'י המלאך לא יכול להצי' וכל' ועוד י'י ישמו' אלקך ובואך בהליכתך ובחוררתך אכל אס היית הולך בשלותי מצוה כי כר מצוה כמאלה לבר רק בעודכא דעמיק בהליכתו ולא בפנייתו . ועו' מעת' ועד עול' דתור' אור שה אור לעול' כך התור' מצוה לעולם וכל או המעלות תרויח בהליכתך ללמוד תורה אשר לא זכית אס היית הולך בשלותי מצוה לתרץ חקך : **ובזה** יוכן ג' הפרשה של ויא' אשר הרחבכו ביאור ובאן אכיו רק הצורך לעניינו בענין מרא' הכלס אשר הראה לו אז והכה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו ודרשו בפ' גיר הכשה כעו לסכוכיה מיד והכה ה' נכב עליו לשמרו . וכמד'ר אופנים בו ושטנים בו גם שם התמי' היפ' אה שול מלא' בו לפמוד עליו לטעו גם מ'ם והכה י'י נכב עליו . לשמרו ולא היה די בערה אחת במנין או ע'י א' ממשרתי עליון כמ'ם כי מלאכיו יכוה לך שמרך . ועוד במ'ר עולים רוא' דמות דיוקני מקוקה בכסא הכבוד וגם זה תימה . ולדרככו כיחא הכל באשר דרשו אס וישכב במקום ההוא כאן שכב אכל כל י'י שנה שהיה כבי' אס ועבר לא שכב רק עסק בתור' וידוע מזה' וחכמי אמת ז'ל כשארס צרי'סן וכשמנו עולה מרא'ין לפ כל טוב וסול' אותה מה שמירי' בתורה . ואז מתכנסין כל פמלי' של מעלה ומשטרין אותה ומרא'ין לה אשר שכרו אתו ופעולתו לפניו . ועיי' גם וזה'ש'לח . ויוכן לרררניו כאשר אז גמר פעולתו ושכב כאן ומקדס עסק רק בתורה כנגלה ובכסתר . וידוע דמור דשרגא כלל כר ור כלא שרגא לא יאור כה'ג התורה הנגלה והכסתר הכל אמת רק הנגלה לכוס אל הכסתר ובאשר תראה כמיווני תמיר שיהיה הנגלה והכסתר עולים בקכה א' והכו כלל גדול לכל הממיני דת מורתכו והעוסקים בלימוד הזוהר ומקובלים . וז'ל הזוהר אמור ע' ק'פט אורייתא עילאה שתוס אנלייא כמו ד'שמא קדישא תמים וגלי'ס כגון דאוריית' שמא קדישא היא :

וע'כ הן היום הראה לו לישקב שכרו אתו ופעולתו לפניו ויחלס והכה סלס מצב ארצה ארץ החדש' ורשאו מניע השמי' החדשים כמ'ם וזהר הכל' דהשמי'ם כ'ה מורים על שמים החדש' וכן ארצה' והכלס מברית התיכון המקשר יחד סכגלות ופ'סתרות כי כלס עולים לסיגון אס' כגוף וכשמה . והכה אמרנו לעיל דאז המלאכים מתקבאים בו ורוא' לשרפו בלאזכוכיה דפומי'ן ולכן והכה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו כעו לסכוכיה . אכל והכה י'י נכב עליו לשמרו כבוד הכל' כלל ידו כסימך לכטוע שמים וליזכר ארץ . ויוכן ג'כ מדרש עולי' ויורד'י אופי'ו אפי'ו כפנים בו וכו' את הוא אלקו'ן שלך מקוקה בכסא הכבוד וכו' מלמדו זכות עולי' ונקדים מ'ם בתיקוני'ס דף ס'ו . מאן דמתהלך באורייתא דאיך' תורת אמת דיוקני'ס מקוקה לעילא בההוא חותם אמת י'י ולהיפך עמאל וכת ונו רורפ' אחריו וכו' ועיי' גלאכטי' ח' א' וכוה כיחא ששמי'ס בו עולים ורוא' אורתו מקוקה בכסא לפי שלמד תורת אמת וזהויה כי אז כשעסק על כוריו זיווג בקדושה ולא כעשה פירוד כחלפ'י' ולא המה מאוקעי' כנוקב' דת'ר' והסיפך נעשה להיפך וכל'ל בזוהר וז'ם אללכו בנדרון תרועה שמש י'א על הארץ ולוט כל אצער כי הקליפה נק' לוט ולא המה וירד'י לזוער כנוקבא דת'ר' ימוטו אס כגיהכס . ולכן רמו כלאן ג'כ והכה סלס אותיו' מ'ל' כי כשהוא נגדר השכלות נק' מסר א' כידוע ואז סלס מצב ארצה כשקע כנוקבא דת'ר' מאש'כ' כשעסקי' אלא על כוריון מדרג מסס בחכלי שול לקיים כי רבים חללי' הפילה וכו' והיות אן כש'ס זיווג בקדוש' אזו כל המלאכ'י' מקבלי' קאפע והמוזן כמ'ם כוהר' כמה פעמי' והכל תלוי בישרא ע'י התורה והתפלה ועיי' ר'מ'ס' מפטי' ויוכן ג'כ אז והכה מלאכי אהיס עולים שמחיש בו וכשתראה בזוהר הכל' דההוא מלא' סלקא על רישא דצדיק יסוד חי עולמי' ומשטרין ליה כש'ע כהורין יוכן ג'כ סוד סלסא שהוא סוד היסוד כמה שבת זכור אס' ואין כאן מקומו ואס' הרשכוו ביאור בכל הפרשה מרישא לקיפא תראה פלאות כמ'ם פנים . א'י' :

ומעתה

ראוי להכין כוונת הפסקה לפי שיטת הזוהר הכל' ובכלל ידו וכו' ולאמר לזיון עמי שותף אתה . בהקדים גמרא דקדושין דף ל'ב אר'מ' הכס שמחל על כבודו כבודו מחול הרב שמחל אין כבודו מחול ור' יוסף אמר אפי' הרב שמחל כבודו מחול שאל' וי'י הולך לפני'ס יומס . ורצה ללמוד גם כשי' לבו למחול מאכרס אכיו גדול הדו' היה וכתבי' והוא עומ' עליהם ומשמש אלל אלאכ'י' ושמ'תאמ'י' כמ'ם דמלו לו וא'כ' אין ראה שמי'ס עליהם דגם ס'ס שיו גדולים . לא כדמו לו אלא כערכיים . ומסיק דמלך א' . ומחיל

למחול דשום תמים עליך מלך שתהא אימתו עליך . שמעיה מזה דאס ידע אברהם שהס מה'ם לא היה ראה מה שמחל כנגדס דגדולים היו וזהו כוונת הכתוב וכלל ידו כמתיך ומיקשה ארץ הש'י' מחול על כבודו ומזילו לז'ל ולאמר לזיון עמי אתה שותף כביכול דומה לי וכה'ג יוכי' אכי למחול . והא דלא מייתי ראה בגמרא אס דגם מלך יכול למחול מזה' הולך לפני'ס יומס הא ל'ק ראי' כוהר ר'מ' אמור ע' קע'א ופ' כי תכל ע' תכ'ס ארין הקב' נק' מלך אלא כאי' ולא כח'ל וכה'ג ישראל לאו איני' כני מלכים אלא כר יסדרין לארעא דישראל כגוסא דאבא וכו' וזכור יוקדו דברי הכתי' פ' וירא שחמ'י' א'ך לא חמור אברהם לאכסי סרוס בתשובה וכי'וכו כל כך בתימה שפוכה לפי שנקדושת הארץ לא הועיל למו ואין לו טעם לדבריו . אכל יתכן כאשר ידוע בדברי המוסר שהחוטא הוא נקרא' מורד במלכותו של הקב' כי יש אשר ישבור פי המלך אמת דמו להמית וכיון דבא' נק' מלך ומלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול . לכן כידוכו בא'ף ובתימה בלי חמלה ואשר יתכן דזה המי'ס יעקב כאן בא'י שהראה לו בסולם שכרו אתו ופעולתו לפניו והכה אכני עמך ושמרתיך בעצמי עם היות כאן א' כי הארץ הזאת אשר אתה אוכב עליה לך אלתכס מ'מ אכי אשמרך והי'סויתך בעצמי אז התמי'ס ארץ י'ס' במקום הזה לשמרני וזה לא ידעתי כי סכור הייתי רכיון שנק' כאן מלך אכיו יכול למחול ואז כדר כדר כמכואר באורך אללי במקומו ובאמת כיון שעסק בתורה ולאמר לזיון אלו ת'ח עמי אתה שותף כה'ג יכול למחול . וזכור תבין ג'כ ענין גדול אשר הרחבכו ביאור כדרושי' לפסח כשבישל יסושיע תלמוד תורה מיד ויא' עינו והכה א'ס אחר עומד כנגדו ומרבו שלועה כידו וכו' אכי אר ככל' ה' שתי' באתי כבד באתי בימי משה כבד ודמה אותי ועתה על ביטול תורה באתי כמ'ס פ'ק דמגילה ובעירובין עשכר ביארתי עס כנגלה וככתת ד' צרכו גם לדרבכו הכל' יתכן כמי דער הכה היה הקב' בעצמו הולך לפני'ס כמ'ם וה' הולך לפני'ס יומס וכשהגיעו לא'י' שאז כק' מלך אכיו יכול למחול היה ראוי שילך מלאך לפני'ס אך אז עסקו בתורה אשר ע'י נא' ולאמר לזיון עמי שותף אתה היה הקב' הולך מ'מ עמסס אכל אז כשיטלו התורה אז מלא' המלאך פ'ס עתה באתי על ביטול תורה מעתה אין הקב' יכול למחול וליך בעצמו עמכס ועכשיו באתי לילך לפני'ס וזה כוונת הכתוב ואמר הדור האחרון וכו' וראו את מנת הארץ הרי'א ואת תמלא'י אשר תלה ה' בה גפר'ית ומלח וכו' כמהפכת סרוס וכו' ושמרו כל הגו' על מה עשה ה' כפה לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה ושמרו על אשר עונו את ברית ה' וכו' וישל'כ' א' ארץ אחר' וכו' .

בין דבר זה שאין לחכמה ולכבוד על מה אברה ארץ ולא היו יכולי לפרש עד שפי' הקב"ה בעצמו על עובי את תורת רגס זה תימ' זיל קרי כי רב הוא וכינתר מאל' הלואי אותי עזבו ואת תורתי שמרו הקשו ולרע אמר אהים מה לך להסר חקי . אלל עיקר התמיה הוא על הקב"ה אשר הוא מלא רחמים כי א רחום וחנן הוא ומוך מוחל ומילח לאשמתיו בכל שנה ושל' מדוע לא מחל עונותיה' ולמה דן אות' באף ובחמי' במהפכת סרוס וכל הגוים חטואי' בהכה ובהכה ולא כירובי' במהפכת סרוס על מה עשה ה' ככה לארץ הזאת והתירן על אשר עזבו את ברית ה' סרת בחרת שאי' היו לומר' התורה היא השי' מלא רחמים ומחל להם שבן דרכו וטובו אפי' שה' מלך מ"מ יכול להעוסקי' בתורה למחול אבל כאשר עזבו התורה לא היה יכול למחול להם דמלך אינו כבודו מחול וכנ"ל ועל דבר זה כנכוו החכמים והכסא'י' על מה אברה ארץ עד שפי' הקב"ה בעצמו הלואי אותי עזבו וחטאו הייתי מוחל להם מצד מרתי הרחמים רק את תורתי אלז שמרו ולכן כשגלו בו כיום שחרב המקדש נטלו אוספי' על עונותיהם . כמ"ס בכ"ר פרש' מ"ב דלכך כתיב והיה כאשר כלכרה ירושלים ואין והיה אל שמה דארשכ"ב אוספי' גדולה טעלו ישראל על עונותיהם כיום שחרב כ"ה שאל' תש עונך בת ציון והיינו דכל זמן שהיו על ארמתן לא היו יכולים להתכפר עד גאלו ויתשא ה' מעל ארמתן באף ובחמיה אז מחל להם השי' תש עונך בת ציון . כי כח"ל לא כקרא כניכול מלך ובה יונן ג"כ משו"ל ללא חרבה ירושלי' עד שנטלו דייני ישראל דמלתי' משפט דקין ילין בה ועתה מרתי' דאו' היו דכיס רין אמת לא צומו או' כל כל דהין דין אמת נעש' שותף להקב"ה והיו יכולים להתכפר מ"מ וכשנטלו המשפט אז נעכשו והכריב כ"ה וכפ' אפטי' כחתי' שס דו"ס דקך דקך תדרוף לחנן מחיה וירשתה את הארץ ודרשו ר"ל כדאי הוא מינוי הדייני' הכשרים להחיות את ישראל ולהוסיבן על ארמתן וקשה אטו הכי תרתי' וזכ"י במיכו' הדיינים הכשרים שהוא א' מורגו העול' כירוע כמה מעלות טובי' ותועלת בעשו' משפט ולדרכנו יבן כאשר ירוע אלו לא גלו מארשם כקורבן הבית היה כולה חמתו מ' בישראל . כמאל' אש עושים משפט דקך נעש' אסף וזו אפי' חטואי' כענייני' אחרים הקב"ה כושל עון ועובר על פשע כי הפן חסד הוא ואינו הפן בהשחתת הרשעים והיו וירשים הארץ והיו חיים על הארמה . אבל כשנטלו המשפט' תו לא יכול למחול להם וזו אש ישרוי' כאי' להפרע מהם ולקיים הארץ היו מייבי' כלים כמהפכת סרוס והיו צריכי' להגלותן למחול להם אבל ע"י מיכו' הדיינים שכשרים וזכ"י דתתי' להחיות את ישראל ולהוסיבם על ארמתן ונ"ל למען תחיה וירשתה . הכלל עול' דרש' יו' שוא מצד מלכותו

אינו מוחל רק כשעוין משפט אז השי' יכול למחול על כבודו וזו השי' ועון מלך משפט אהב עש היות שהקב"ה מלך הר"ל שאינו הפן בשעות משפט כי ע"ז צריך למחול על כבוד מלכותו להמורדים במלכותו . אפי' ועון מלך מ"מ משפט אהב כי אין השי' הפן בהשחתן של רשעים כי רחום וחנן הוא וזה השי' מלך במשפט יעמיד ארץ אפי' שהוא מלך מקיים העולם ע"י המשפט שעוין וזו למטה וזו מוחל עונותיהם . וכזה יונן כוול' המדרש אר"ל ביקש הקב"ה ליתן לרור המכול ד' רכרים תורה עבודה יתורן ותפלה ולא בקאו אמר הקב"ה מי גרם לכם שאתכדו מן עב' ועב' שלא קבלתם התורה שכתוב בה דין כאלמר מבקר לערב יוכתו מכלי מים לכנח יאכדו ואין מים אלל דין שאל' ואלה המשפטים וכו' . וקשה הרי' מות שקיבלו מארש' כדרשו פ' א"מ מויזו ה' חטאו ועברו אך היה רוצה להוסיף תרי"ג מות גם משפטי' ולדרכנו יחא' כי הקב"ה הפן חסד ולא רצה בהשחתתן והשחתת העולם והמניא מזור ורפואה למכסה ליתן להם התורה והדיינים ואין יתחלל עליהם רחמים כמדת טובו ית' להיות כושל עון ועובר על פשע כי ע"ז יהיה דכיס כשותף ויכול למחול אבל כשלא חפצו בה לכנח יאכדו . והזה אשנו אומרים איכיו מלכנו חטאנו לפיכך וכו' . דקשה אדרבא אם אב אבי איה כבודי ואם מלככם אבי איה מוראי' ולדרכנו יתכן שאכיו מבקשי' על המחילה והסליח' מא מלך מוחל וסולח שאפי' שמתכו אתה ומלכנו אתה ולאכדו חטאו אפי' עשה עמנו למען שוך ער' מה ומה תעשה איתך חטאנו אפי' עשה עמנו התורה כק' שמו הגדול כי כולה אמתו ית' לכן עשה עמנו למען שוך שהיו התורה שעל ידה תוכל למחול ולסלוח לנו ולחרש עלינו ענה טובה אפי' שחטאנו לפיכך . ויתכן עוד כאשר תראה בר"מ קדושים ושאר דוכתי' בוהר אשין ישראל ק' כים למקום אס לא ע"י התורה כי אז זוכים לכמה מעולם אכילות ומי שיש לו נשמה משם כק' לכן ולפי' ה' אבינו מלכנו כיון שאתה ק' אבינו מוכח כשמתוכו שהוא ע"י התורה א"כ אפי' שאתה נמי מלכנו וחטאנו לפיכך תוכל למחול לנו ומכאן תבין למה לא ביתה מנות תשובה לכ"כ דלא מהכי להו כמ"ס בע"מ ח"ב מה"ה פ"י ו' ולדרכנו יחא' דתורה זוה לנו משע מורשה ולא להם רגיו העוסק בתורה חייב מיתה ואין יכול למחות העב פשעיו וכענן חטאיו דהמורד במלכו' אין לו תרופה שאינו יכול למחול לו לכן בעונם יתקו . וכתב שם ע"מ דמ"מ מועיל להו להארץ אף כמו שהעיל בניכוח אסל בישראל אר"ל דרעשו וזכות כוכית אפי' שהפנס של ישראל גדול מאו'ה כי שרר כשמתן פוגמי' בספרי' וסו' א"כ פוגמי' רק כאשר שלטם כמ"ס בוהר פ"ס ואסףך אותך מחטא לי

וזו"ה טובה ישראל דייקא אפי' שחטאת שגגת עד הכפירו' שהוא פנס גדול מחטא אר"ה שפוגמי' רק כשר שלטה ואפי' לא מהכי להו תשובה מ"מ גדולה תשובתך עד ה' אלהיך מ"מ וסלח תאמר דמטיה להו כמו בוא'ה רק להארץ אף ולא למחול פשעיו לומר' לז"א חמרו איו כל תשא עון לגמרי הקב"ה כושל עון ועובר על פשע וקשה כאמת וכי משאו פכיס ים בדבר ולמה כן לז"א וקח טוב ע"י התורה . שאז כעשה ריכס כשותף להקב"ה ואין פ"ס למרש' ד' לומר' מלך אינו יכול למחול ע"י התורה למר' לציון עמי אתה ויכול למחול :

ונשכחה פרים שפטינו זו תפלה ונקדים תחלה פכיס השכי על פ' ויאל' וחמור הכל' בהכין מאמר ירושלמי דברכות פ' היה קורא אשר הוא מכוור אללי בחבורי הגדול בהמשה אופנים וזה אופן א' :

ארה רבה אכא מווי לא אכונת בתפלה . אל תד זמן איביע מכוונתי והרתי כלכאי ואמרי' מאן עייל קמיה מלכא כרישא אלקפתא או ריש גלותא ופי' יפ"מ ובגמ' ג"כ דאקלפתא ממוכה על ריש גלותא . אמר שמואל כאלא מית אפרותי' פי' ע"מ אן מלאכים המעלים הפסלות בככפיהם . רבי בון אמר אכל מית דמוטי' פי' סידור קורות . א"ר מתכא אכא מחוקקא טיבותא לראשי דכד משי למוריס כרע מגרמיה ע"כ . השאמר הוה הוא תמוה מאור אשין לפשע מיימי לא רציתי לבוון זה תימה על השלימי' כאלו שלא ידעו לבוון בתפלה כד כרים העומדים ברומו של עולם וזולו בה . א"ר ע"כ שרצו לבוון תמיד רק רוח הסיאס למחשבה אפרת תמיד מן כוונת התפלה . א"כ מאי ופעם א' בעי מכווני' והרתי זה הרי תמיד היה בן שרצו לבוין רק איזהו מחשבה אפרת שכלל' בלבם . וצריבין לומר דה"פ מיימי לא רציתי לבוון מאיזה טעם מוכרח דתפלה א"כ כוונה ופעם א' אויב מכווני' מה רציתי על כה לפי שהרתי אז כהאי עניינא דמאן עייל קמי' מלכא כרישא ורציתי דלקפתא הגדול ככסה תחלה והוא ממוכה על ר"ג . ביה מוכח דתפלה צריכה כוונה . ושמואל לא הוכיח לעצמו מזה מטעם איזהו קושי' ולכן הוכי' לעצמו דצריב' כוונ' מכווני' המלאכי' המקבלי' התפלה' ולר"ב היה קשה גם על זה עד שטוביה כסידור הקורות דצריכה כוונה וכששמע' ד' מתנה כן אמר מעתה אין לי שיעור כצריעת מודים כינד אשתמוה לפיכך אבי מחונק טובה לראשי דכד מטי' למוריה כרע מגרמיה דלני דיעתו זתו המיגבין . רק נקדים מ"ס בע"מ מאמ' אכ"ס א' מתיא לאמר הוה ומפ' דמלכותא דרע' בעין מלכותא דרקיע' ואלו שני מלאכים אכתריא דרמיון אקפת' ומטטרין' בדמיון ריש גלות' וע"כ ק' ר"ג כי הוא סתור בן ירד ע"ס ולכן אכתריא' מכו' על מטטריון ע"י פפריא' שר עולם הכרי' ומטטרין' שר עולם היציר' כירוע

ומלך השלימי' כק' סדר לפון שר עולם העמים ואן כנגד כ' מחשבה דיבור . אכתריא' שר כוונה מט' שר המחשבה סדר לפון שר הדיבור של התפלות . ואי' כפי' יונת אס דאכתריא' הוא שר של יעקב כי יעקב סודו כבריאה כשק' ישראל . כירוע ל"מ ובע"מ תראה דמטטריון שר של יצחק ח"ל איצחק כק' כשר כמו א' תשלח ירך א הכער כי מט' נק' כער כירוע . ודע לך המכוור בזהר דוכתי' טובא דלני משה האדם למטה ככה ים מדרגה לשר שלו למעלה ח"ס שמ' השר לא במלך ולא אסףך אותך מחטא לי שאס תחטא אור מדרגתי . כמאל' אס תרנ' לירע איוכו ביה המוכר שכתוב שהרי אס היו בסיים לפיכיו האדם יראה לעינים וס' ללכב ולעשמי' משמע דיעקב הוא המוכר כדרדשו בשלי' דבר' יסגכך סס אפי' יעקב שמוקתי' בעובי הקורה . וכתיב את כריתי אקים את יצחק ואס לא כריתי חקות ס'ו לא שמוי וכיונא מהפסוקים משמע דיעקב הגדול . בואת תרע כמדריגת שר שלטה איוכו גדול מחבירו דכפי מעשה האדם ים מדרגה לשר שלו וכנ"ל . וא"כ ה"פ כשרצה לבוון הוכיח לעצמו מזה דלקפתא שר של יעקב חשוב עפי' משר של יצחק שהוא ר"ג מזה מוכח דתפלה צריב' כוונה . ונקדיה גמ' דברכות פ"ת' והוא כתוספתא ויר' ומ"ר אומר ריב"א א' תפלת אבות תקנו . ריב"ל א' תפלות אכסי' כ"ה כנגד תמידים תקנו . תניא בוושי' דריב"ל מפני מה אמרו תפלת השחר עד חצות שהרי תמיד של שחר היה קרב עד חצות ומפני מה אמרו תפלת המוסף עד הערב שהרי תמיד של בין הערבים היה קרב עד הערב ומפני מה א' . תפלת ערבית עד הלילה שהרי עיכול אברים ופרים שלא נטעלו מבערב היו מתעכלים כל הלילה . תניא בוותי' דריב"א אברה' מיקן שחרי' שאל' וישכם אברהם בבקר א' המקום וכו' יצחק תיקן מכת' אכ' ויאל' יצחק לשוח כשרו וכו' יעקב תיקן ערבי' אכ' ויפגע בהק' ואין פגיעה אל תפלה וכו' והקשה יפ' דילמא האכו' תיקנו כנגד תמידים העתידי' ומתן דא"כ מאי תניא בוותי' וכו' והכפותא תראה מכוור ע"פ דהין בא"ה לפי שהתפללו כנגד תמיד' לכן צריב' כוונה . וכמו שהקרבן נפסל ע"י מחשבה ונעשה פיגול לא ידעה כה' ג' נמי תפלה . אבל אל תפלות למדכו מאבול לא יחא' מצות דא"כ כוונה ועוד הפקות' כאשר חלקו חו"ל א' תפלת ערבית ראשית או חוב אס התפלות כנגד תמידים בודאי ראשית ראשית קתיב רק אכ' ככסי' ליוס א' ככקר וא' בין הערבים ועיכול אברים לא היה חוב . אבל אס הכותת תקנו בודאי' שוב כמ"ס בוהר מיי שרה ופ' כפתס דפרין האי צלותא דערבית סלימא דאכסן תיקן מט' איהו ראשית ומאי דאיכסו תיקנו הוי שוב וכן משמע נמי במו' דברכות . אך י"ל לעולם אבות תיקנו ואפי' כערבית ראשית ואי' משום דיעקב

אין יעקב המוכר שכלכות . וכוה יובן דר"ח זימיו לא כיון
לכו דמ"ל התפלות אבות תקינו ולפיכך א"כ כוונה דל"ה
מלות דר"כ כוונה מאי א"כ למיפך הרי מפקינן לכלהו
רכותא דערבית הלכתא שהו רשות והרי יעקב תיקנו הייתי
אומר דבאמת אין יעקב המוכר שכלכות ופעם א' ריבתי
לכוין למה כן לפי אר"תי מאן ע"ל קמי מבלא ברישא בזה
מוכח דתפלות ע"כ כנגד תמידים תקנו שהרי מי הוא מן
מן השמים של אבות חשוב למעלה הרי אלקתא ממוכה על
ד"ג ור"ג של יעקב חשוב ט"ט הו"א המוכר ותי"ת דתפלו'
אבות תקינו מ"ט א"כ א"כ הילכתא דערבית רשות אלא ע"כ
דהאמת דתפלות כנגד תמידים תקינו אכא כ"ה וע"כ ה"א
רשות לפי שהיא רק כנגד עיבול אבריה שליכו חוב בתורה
וא"כ מוכר דתפלה צריכה כוונה לכן כוונתי או
אמר שמואל אלא מכית אפרחא המלאכי המעלו התפלו'
בכפיהם לפי ע"מ שם . וק"א א"כ א"כ א"כ א"כ א"כ
ומה אמת ומכיל למ"ר ונקדי"מ ר' וירושלמי הכי שמחה עשר'
ברכת כנגד מי כנגד י"ט פעמים שהאבות כוכרי בתורה עם
והכה ה' נכ עליו וע"כ א"כ ואבודרהם לפי שהאבות תיקנו
התפלות לכן י"ט ברכות עם ברכת המינים תקנו בתפלה
אלו דבריהם שאין להם שחר כלל דמה ענין מדרגת משה ואהרן
שהמה שקולו לענין התפלה ויתכן לי לתת טוב טעם לזה
באשר הי"מ רוצה להצדיק אן השלימים אלא כיוונו בתפלה
לפי שהרדו תמיד ועסקו בתורה וכל זה אינו שוה לי דמ"מ
ומן תורה לחוד ומן תפלה לחודי אס לא שיכולי להסתכל
ולומר דמה רבותי דתפלה שהיא כנגד תמידין ואמרינן גרו'
ת' יותר מהקרבן תמידין וא"כ מי דתתא מפני מי והכה
מראה בוכ"ס בעטלת משה ואהרן כמד'רגת מורה ועבודה
דמשה הו"ש כמד'רגת התור' משה כמד'רגת עבודה וכוה כפ"י
כש"ל הק"ה ואת הקר'אין את אהרן אחי' וברע לו זא"ל הרי
התורה הית' שלי וכו' ונ"ג ואת' ת' מעבוד' ולפ' זיחא באס המ"ו
תמלא דשעלת אהרן הים גדול ממעלת משה ע"כ ז"ל דגדול
מעלת עבודה מתורה ולהיפך כהיפך אבל אס משה ואהרן
שקולים הם ע"כ ז"ל התורה ועבודה שווין הם לטובה ומן
תורה לחוד ומן עבודה לחוד והי מנייהו מפקת . וע"כ
יתכן דזה היה כוונה אכשי כ"ה איעדו התפלות כגד התמידין
ויראו דפן יאשרו ת"פ לית אכן צריכין לה ולא דכוותן דגדול
מעל' התור' מת' א"כ ש"ה כנגד עבוד' לכן יסדו י"ח ברכו'
שהמה כנגד י"ט פעמי' שמשה ואהרן שקולים בתורה וכוה
תדע דשניהם שווין לטובה ואין לדחות אחר מקמי חבירו
כשנו וירעו לפי' תמיד בוחן התפלה בלב שלם עבוד' הבור'
ית'

י"ט . וצנמ' דברכות אמרינן תמיני ערי ברכות תסרי
הוויין . ומתוך ר' לוי ברכת המינים כיבכה מקבו .
ופרש'י לאחר זמן מרובה שלמדו להפך דברי אלהים
מיים למינות תיקנו ברבא המינים . ומשמע כהאן
דכאסרו אכשי כ"ה י"ח ברכות לל יסדו ברכת המינים עד
א"כ כיבכה זה תימה דלאו כל כמיניהו להרכות יותר על מה
איסרו ק"ך זקנים ונביאים אשר ע"כ אמרו בפר' אין עומדין
לענין ברכת הכהנה דלא עבדינן כר"ש דתמיני טרי תיקנו
ולא רצו להוסיף על תיקון אכשי כ"ה וא"ך הוסיפו דיבכ' ברכה
חדשה ואי ארצו לקלס היה להם לקבוע תפלה בפני עכמו
ככלל אלא התפלות . ויתכן לי בקדשים גמ' שס' אר' שמעון
הפקולי הסדיר י"ח ברכות על הסדר וביבכה לפני ר"ג ל' ר"ג
לחכמים בל"ג א"כ ארס אידוע לתקן ברכת המינים עמד שמואל
הקטן ותיקנה . וגם זה תימה ותי מכלתי יכולת של ר"ג וכל
החכמים היה מלתקן ברכת קטנה כזו עד שאנו מי הוא זה
אידוע לתקן ולא ידעו כולם וזלת שמואל הקטן . ונקדיים
גמ' דמגילה דף י"ז ב' וז' שמעון הפקולי הסדיר י"ח ברכו'
על הסדר דיבכה לפני ר"ג אר' ואמרי לה במתניתא תנא ק"ך
זקנים ומהם כמה נביאים תקני י"ח ברכות על הסדר . ת"ר
מנין שא' אבות נשא' הכול' כ"ה בתי א"ש וכו' . ומה דאו
לומר קיבון גלויות אחר ברכת השנים וכו' דכיון שנתקבצו
גלויות כעש דין ברשעים וכעשעשה דין ברשעים כלו המינים
תיקנו ברכות המינים וכו' . ופריך ופי מאחר דק"ך זקנים
וכביאים תקנו על הסדר שמעון הפקולי מאי הסדיר שחשו
חזרו ויסדו מכאן וא"ך אסור לטפס בקביעות ברכו' ככחו
של הקב"ה דאו"ל מ"ר מי ימלא גבורות ה' שמיע כל תלתא
וכו' הרי לפניך דכל מה שיפד שמעון הפקולי לב חירש
סוס דבר רק מה שכבר יסדו אכשי כ"ה ושכחו מור הוא וכיון
ברוח הקדש כמו שפ"יבד בתפלה ע"י ק"ך זקנים ונביאים .
ויראו מה"ט להוסיף על דבריהם אף דבר אחר . וע"כ יתכן
לי דגם ברכת המינים כתיסד או באשר הוא לפיכך וסחו
ג"כ כמו איך י"ט ברכות ולכן שאל ר"ג מי הוא זה שירש
לתקן ג"כ ברכת המינים להסדיר עטרה ליושבה במקדש כמו
כל י"ח ברכות לכוון באשר יסדו אכשי כ"ה עמד שמואל הקטן
ותיקונו ג"כ כמו כל י"ט ברכות סנין לדע' אכשי כ"ה ומלאתי
ברכות התפלל דוד ביום . הרי לפניך לפי שיטת רש"י משמש
דברכת המינים תקנו שחדש דיבכה ומתחלה לא כתיסדו רק
י"ט ברכות . אבל לשיטתי גם ברכת המינים נתקן או בכלל
י"ט ברכו' ובכחו כולם ומור ויסדו כולם במקדש וככל'
ובפקא מיכא שאס ברכת המינים כתיסד נתקן א"כ י"ט הוויין
וקסה

וקסה כנגד מי שאין לומר משה ואהרן שקולי' שהרי הם י"ח
פעמי' שהאבות כוכרי' בתורה . אבל אס בתפלה לא היה
רק י"ח ברכו' ז"ל כנגד משה ואהרן שקולי' א"ל כנגד אבות
המתוקני' א"כ ה"ל לתקן י"ט . ומשמעין מזה שאס כנגד משה
ואהרן ע"מ שהתפלה צריכה כוונה אף לת"ח העוסק בתורה .
וככל' אף מאן מוכח לנו שבתפלה לא היו רק י"ח ברכות
וברכת המיני' מחדש תיקונו דיבכה כשיסד רש"י ה"ל בקדשים
פעם רוי פ' בראש' וכן מלאמיו כ"ה הכל בו . הסלאבים
פעלים התפלות בכפיהם וממוכי' עליהם עולה מספרים
אלף תמי' כפינין מילוי בראשית ולכן ראשי ברכות של י"ח
ברוך א"ת ה' א"ת ה' וכו' פוליס אלף תמי' והקסה כשתתשוב
ולמלאכיים יעלה יותר ומתוך דברכת המינים לא נתקן או
רק י"ח וביבכה תיקנו מחדש . הרי לפניך ממספר המלאכי'
המעלי' הפפלות בכפיהם מוכח דבתפלה לא היו רק י"ח
ברכו' וקסה י"ח כנגד מי שאין לומר כנגד אבות שהרי הם י"ט
פעמי' בתורה וז"ל כנגד משה ואהרן השקולי' י"ט פעמי' ש"מ
דתפלת כנגד תמיד' תקנו וצריכה כוונה לכוני עלמא וז"ס
שמואל אלא מימי' לא כוונתי משום אר"תי י"ט ברכו' כבוד
הייתי שבתפלה יסדוהו ביחד וש"מ כנגד אבות שתיקוהו ואין
צריכה כוונה וכאר"תי לכוון שהוכחתי בזה דע"כ בתפלה לא
היו רק י"ח וברכת המיני' מחדש נתקן ופ"כ ע"כ צריכה בוכ'
ומאן מוכח לז"ל ומכית אפרחא און המלאכים המעלי'
התפלות בכפיהם הם מכוון למספר י"ח בלא ברכת המיני' כי
לא נתקן או ותקסה י"ח כנגד מי וז"ל כנגד משה ואהרן
השקולים ש"מ צריכה כוונה לכן כוונתי או ;
אמר רב אלא מכית רמוסי' כסידור הקורן הובסתי
דתפלה צריכה כוונה . ונקדיים גמ' ת"ר
מע' בתלמי' א' שאל לבי' ושא ערבי' רא' או חוב וסקלי' וערי'
שם ומסי' שם מחד' אנס' ואותו תלמי' שאל ערבי' רא' או חוב
רש"י הו ע"כ וקסה מאוד מה היה רצונו של זה המסדר ואי
שרצה להודיענו מי היה השולל למה ל"א נתקן ת"ר מעשה
ברש"י אלא לבי' וכו' אלא אין כפקתא כשמואל ומה רצה הוא
לאשמעין . ועוד קשה לי מה קוש' אס ערבית ראש או
חוב הרי כבר הוכחתי לשי' בהוכחה גדולה שאס אבות תקנו
התפלות ערבות חוב דהמוכר שכלכות תקנו ולאס כנגד
תמיד' הו"א רשות וכו' וא"כ פריך דכחו מאן תקנו אס
ג"כ דליף דאבות תקנו מופנה הם הו"א חוב ולאידך רשות
אלו באמת אין הוכחה זו אס לא לפי שיטת המדר' ונ"מ אהמה
משולקי' וכמ"ס כי"פ שם אבל רש"י מ"ל כווסד אס קבוי'
יפ"ת וז"ל ברישא אבות תקינו להכהו כלות' וייבכו כפ"י יפ"ת
לפי שהאבות קיימו כה"פ קיימו גם זאת כגד תמיד שעמדין ;
ב

א"כ אין להוכיח ככ"ל . ופונת השולל היה כן ערבית רשות או
חוב דלשיטתו אינו ראובן תקנו כגד התמיד' העמדין מה
בעשה ערבית . מי אמרינן דכהי דיעקב תיקנו כגד עיכול
האברים מ"מ הו"א חוב משו' ככירו וכדרי' בלישא ה"ל מברי
שלימ' דאכסן תיקנו מה דאינהו תיקנו הו"א חוב ומה דאינהו
תיקנו הו"א רשות ומשום כבוד המתקן יהיה חוב או דילמא
דכיון שתיקנו רק כגד עיכול אברים של תמיד וזה לא היה חוב
בתורה יהיה רשות וכיון דכן היה כוונת השולל לשיטתו כווסד
פ' מי שהיה ופ' פנחס . אין מוכרש ככ"ל וקושי' זו שלכו היה
קשה להמסדר הגמ' מעשה בתלמיד אחד שאל לבי' וסידר
הלשון שלמד מרבו עכן חייב שלא לשנו' הלשון רק כמו שקיב'
מרכו כידו' והיה קשה לו מדוע לא אופ' ליה וכחו מאן תקנו
וככל' לז"ל א"כ תדע דאבות תלמיד השולל הו"א א"כ והוא לטעמו
אולי ולכן שקלו וערי' בפי' עיינא ככברא זו וכדאמר' וק"ל ;
הכרל עולה אס האבות קיימו כה"כ כשיטתו כמ'
דיומא ומדרש' קיימו גס התפלו' שהיא מכלל
מצות התורה כדליף בירושלמי . ולעברו בכלל שכל' איהו
עבוד' שכלב זו תפלה . או כנגד תמיד' העמדין וצרי' לכוונה
בדול' . אף לדעת הרמב"ן ז"ל וכל המפרש' הכמשי' אחריו
פ' תולדו' האריכו למעמיסם ובעלו במזדונם אלא ידעו האב'
מן התורה רק האי קרא עקב אשר שמע מפרש' ב"ו מצות כ"כ
ע"כ ולפ"ו כחזור לשיטתו וכלשון בירושלמי תפלות מאבות
למדכו ופי' יפ"ח כי מקר' קרה להם שהתפללו או בומכי' הללו
ואכו מנהג אבותינו בידינו ולא' אין להוכיח דצריכה כוונה
וכדאמרינן לשי' . אף הוכחה גדולה יש דקיימו כה"כ כשיפ'
הגמ' כמ"ס כפ"ק דע"ז תנא ד"ל א"כ אפי' סנין הו"א עלמא שני
אלפים תוהו שני אלפים תורה שני אלפים ימות המשי .
ופריך שני אלפים פורה מאימתי או כימא ממ'ת עד
השתל ליבאל בולי' האי שהרי מ"ת היה שנת תמ"א לאלף
השלישי וע"כ ברש"י החשבון . ומכתי
מוות הנפש אשר עשו בחון מתחילין שני אלפים תורה
וצירש' ומתרגמינן ואשתעבדו לאורייתא וצריכי' לפרש
כוונת רש"י דכיון דמ"מ לא הו"א התורה עד מ"ת אין תחילו
שני אלפים תורה מתקדם אלא היה התורה בעולם לכן
מפרש ומתרגמינן . ואשתעבדו לאורייתא ואח"כ כמ"ר קיימי
אברהם כה"כ ולפ"ו מתחילין שני אלפים תורה מאברהם
שה"ל כל התורה ואס כן תפלה צריכה כוונה אע"פ שהאבות
תיקנו וככל' מטעם דלעברו בכלל לכנס זו תפלה
והכה הוכחה הו"א שהתחילן
שני אלפים תורה מאברהם הוא מופת ענה בריאתו באותו
ופן כהפ"ן ש"פ כשיפ' שמי' אלי יעקב וישראל מקוראי .
3 1 3 והקסה

והקשה במדרש למה ממשיל האבות לקורות הבית וכן בשלהי ברכות יאבדך אם אלהי יעקב להחזיק בעובי הקורה ונקדים מ' וי' אלהים את הארס נוכחות של אברהם שפקר הארס הגדול בענקים ולמה קורא אותו גדול שהיה ראוי לכרוך קודם למהר' אל אמר הקד' אם אברהם אברהם תחלה ויחלק מ' יתקן אחריו וכו' ור"ם פליג עם ו' מה"ט לא כבד אברהם תחלה היציר' כבונה שבעול' ארס יש לו קורה שופעת גדולה וחזקה היכן הוא כותה לא באמצע הטרקלין כדי שיסבול הקורות שלפניהם ואל אחרים כך כרא הקב' לאברהם באמצע הדור' שיסבול הדור' שלפניו ולאחריו ופי' אם יפ'ת כי שני אלפים תורה התחילו מאברהם מואת הנפש וכו' כמא' היה לו ב' אלפים לפניו וב' אלפים לאחריו אבל ב' אלפים ימות המשיח א"כ שיסבול דאז יהפוך אל עמים שפה אמת וכו' והקשה יפ'ת משל לקורות למ"ל ומתוך דהא קמ"ל דל'ת הא תינה שיסבול לאחריו לפי שכבר ביגל מכות ומע'ט אבל לפניו למה לכן משולי' לקורות מה קורה החזקה באמצע שיסבול מכוון כשם לפניו ולאחריו לכל כד בשם שאם יהיה לזכר' ויתר יסבול הקרובי' וכו' ולפ"ו יוכן דברי ר"ב הג"ל דמימיו לא כיון לכד דמ"ל דהאבות תקנו ולא ה"ל קר'ז מכו' ב"כ ואכן מנהג אבותינו כדירכו וכו' כוונה . דלא ס"ל דה"ל לאבות כ"כ דמימיו שתקנו כנגד תמיד' עתיד' או מ"מ' ולעבדו בכל לבבכם וכשרה לכוין הוכי' לעצמו ע"כ כימא דהיה לאבו' כה"כ שפרי נמשלו לקור' לענין בריאתם באמצע הדורות שיסבול כשם לכל כד שני אלפים תורה וכו' ושי' אלפים תורה כמו קורה שופעת אמת' באמצע הטרקלי' כדי שיסבול לכל כד בשם וראיתי ומייתי דמוסיא שכן הוא האמת שקור' שופעת מכוון באמ"ל הקור' ש"מ התחילו שני אלפים תורה מימות אברהם ש"מ שה"ל כ"ס' ואל"כ מה שתקנו התפלות טמכו על מ"מ בתורה עבודה שהיא בלב ובכוונה דוקא או כנגד תמיד' העתי' וש"מ צריכה כוונה ולכן כוונתי' או אמר ר"מ האמת שני מחזיק טובה לראשי דבר מתי למודים כרע מגרמיה ביון דתפילה צריכה כוונה דאמרינן בברכו' עד כמה חייב אדם לשחות במוריס עד שיראם איבור כנגד לנו . ולאמרינן ובלבד שלא לשחות יותר מדאי . ועיין תוס' פ"ק דברכות דלא יתיר ולא פחות רק כמימין שיראם איבור כנגד לנו וכדאמרינן בירושלמי דלא לעבד כהרין חיורא וכו' אבל במ' בשמ' ארס פי' על הכוונה של תפלה קאי שיראה הפה אפור כנגד הלב שיהיה פיו ולבו שנים בכוונת התפלה ולפי זה עדיין לא כדע שיעור מודים ושאל יסחה יותר או פחות ולכן ר' מנחם פלאר הוכיחו דתפלה צריכה כוונה אם כן י"ל

שמי וכדור לאחר לא אתן ובג"ד אוקמוהו רבנן חפלת ערכים רשות ופרושא אחרים הוא תכן למיכל לבגורן חמר' י"א בקל וחומר עד כאן לאונו . פי' ריש המפרשי' ערכית רשות כפשוטו רשות להתפלל זהו רק לעמי הארץ שנמשלו לבהמו' האוכלים תכן וקם מלכות המורה ולא יודעים בפכיות המורה אבל חמר' י"א שם 'חומר' חסם 'מופלג' ור"ב ריבין לומרין המורה בקל וגם בחומר- כגלה וכסתר ועיין זה בוודר כי תכל להרא' עמוד תקל"ב ופרשת בראשית ע' קס"ב קס"ג והכפוקתא שכני הפרשי' הוא ה"ל שאם כפשוטו מכוון דלא היה יעקב המוכר כבאות האמנם כשנקה האמת לסייע דהוא שלמא דאבכה' והא' ראיה כי הם לא לפשעמ' י"ב שבטים רק יעקב מע'ט כי בהם היה פסולת הזוהמה של כהן עדיין ויזאו מהם רשעים ולא השלימו בפשט לסלק הקליפי' לגמרי' ממש"כ יעקב המוכר שבאות עולה עד הכת' עקום שאין שום חיובי יכול ליגע בחלקו כבוד והרכבת' על כמותו ארץ שהוא כבוד הבריאה אשר אין עם מגע עכו"ם כבוד יין שמאמר . וס' נחלת יעקב ולכן נקרא אלוה בתחומי' כי הוא עם י"ב שבטים עולים ממנין אחר' כבוד י"ב צרופי הו"ם ועולה עד הכת' כבוד ופרשת ימה וקדמה . משא"כ אברהם ויעקב רק ורעות עולם ועיין שערי אורה . ולהיותו המוכר שבאות לכן מטמו היה שלימה . וכדאמרן . ועוד נפקותא שאם הפי' של תפלת ערבית רשות של כבוד השכינה בגלות הרי בחלקו כזה ובגמרא ובמדרשי' וז"ל פרת אמות ארס"כ עד שלא חרב ב"ה היתה שכינה אורה בתוכה שא"ל וי"ל בהיכלו קדשו ומשחרב ב"ה כהתלקט השכינה לשמים ש"ל כשמים היכן בשאו' ר"א"ל לא וזה השכינה מתוך ההיכל ש"ל והיו עיני ולבי עם כל הימים ע"פ פ"ב וכן משמע בפ"ק דיבמה' את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו מה שמירת שבת לעולם . אף מורא מקדש לעולם ומה הוא מורא מקד' דלא יכנס להר הבית לא במקלו ולא במנעלו ולא באפודתו וכו' דהשכינה עוד היום עם כי מאז מקדש מכריאת עולם הוקדש העקום ההוא לגבוה וכע"פ בע"ר וישי בשלש סוכו כשהי"ם נק' שלם עדיין היה הקב"ה עושה לו בוכ' עם כו' ועיין ע"מ מאמר א"כ ח"ג ד' דעו' היום מקריבי' י"ס תמיד' ע"י איהו ואבו' והימן וידותו שמאורי' וכו' ואת' במ"ד מקריבין א"ע"פ שאין בית כלל דמילתא דבשעת הבריאל' מאז נתקדש המקום ההוא ממנה עשמים השוכרי' אכלנו במקו' אחר ומאז לא נשתלק' קדושה ראשונה וקידשה לשעת' ולע"ל לעולם ועד . ומכא' יפיל מימה גדולה איך מילא יעקב את לבו לשכיב עם במקום ההוא שהרי ש"פ אסור אפי' כ"כ' שלכו ומכ"פ-כ"ה דלא יכנס להר הבית במקלו ובמנעלו וכו' וז"ל

עמרת

הראוי לה כמו למעלה אין שם השכינה כלל ובשמים כבוד
ובשם הכ"ל :
אין ויחלם ויבנה שלם חבב ארצה כוונתו שלם דא כלותא
ולדרכו יתבונן באשר מכוון לעיל דג' מקבלי התפלה
הן ש' עשה מקבל הדיבור הכדלפון שר היצירה המחשבה
א' עשורון ושר הכריאה הכוונה א' כתיבאל . וכוונתו יעקב
התפלל תפלתו כראוי כדכור ובמחשבה ובכוונה וזו שלם או
המלאכים יאלו לקראתו לקבל תפלתו ולאשר הכוון דז"ס
ויפגע במקום ודרשו ויפגע פו' צלי שהתפלל וגם ויפגע
לשון פגיע ג' כ' תרע מ"ם ע"מ דף ק"ד וק"ה כי שם ג' מלאכי'
אלו כבוד אכ"י ה' אהיב"ם עשה יצירה כריאה וכולל שלשתן
שם טפספיה ג' במקום עם הכולל ע"ם ולדרכו כיחא או
ויפגע במקום שהתפלל פגע כשלשתן הנכללים בתיבת
מקום . וכל א' קיבל חלקו הראוי לזו לדיבור זה
למחשבה וזה לכוונה . והיות שידורן כסדר העולם וכסדר
מדרגתן אמתה למעלה מדרגתן מטטרו"ן א' כתיבאל וכלל
לכן רמו' שלם מ' מצ' ארז"ת ס' כדלפון מ' טטרו"ן א' כתיבאל
והיות כי א' כתיבאל הוא שר וראש של יעקב אשר הוא כבוד
הכריאה כבוד והרכבתך על כמותי ארץ והאכלתך כחלת
יעקב אביך כי על כמותי ארץ כבוד הכריאה . אשר שם מקנן
אימא עילאה סוד הבינה סוד לאה וזגתו וכזוהר כראשי' ע'
ק"כ השמימיה כה"י הוא בינה יוכן לררכו וראשו פ' האר
שלו שהוא א' כתיבאל מגיע השמימיה כי גבוה מדרגתו על כולם
משא"כ אברהם ויעקב שהם שני שרים הכ"ל אין בכחם לעלות
כל כך גבוה רק הוא לכבוד כבוד ופרצת ימה וכו' הכ"ל .
ואו כתגלה עיוותו אשר שיוות וחטא כמה ששכח שאין כמו
שיבאר ע"כ או והנה מלאכי אה"י עולים ויורד' וכו' אמריכון
לעיל ובגמ' בשו' לשכיבה עד והנה ה' נכב עליו לשמרו .
והיוכן בה מה פשעו או ולדרכו כיחא מאור כי לא יפה עשה
ששכב כן דהאמת ערבית טוב והשוב כקטורת ומזבח יומר
וכל התפלות וע"כ א' כתיבאל המקבלו עולה ראש כולם ומה
לדאור רכבן ערבית רשות פ' על סוד גלות השכינה כי לא
פסתלקה מימי כראשי' קדושתה מכאן כמו קדושת שבת לעולם
מוי"ב וע"כ והנה מלאכי אה"ים עולים ויורדים כו' ואי' במד'
שמאלו אותן יאן ולדרכו כיחא . ודרשת הוזהר שלם זה
מטטרו"ן כיחא נמי דכלס מצב ארצה וראשו זה א' כתיבאל הוא
ממונה עליו גבוה ממנו ועיל כריאה קמי מלאכ מגיע ה'
בשמימיה . והיות מכוון לקמן מוזהר משפטים דכל חיות
המלאכים תלוי בתפלת ישראל עש"ו מקבלים שפע הראוי להם
ומי אראוי לדחות כדחה כי גם מלאכיו יא'ם מהל' והכל תלוי
התעוררות התפלה יוכג"כ או והנה מלאכי אה"ים עולים

תשובה

ויורדים ואי' במד' הכ"ל כדלפון הא' אופייה וטוביה קתנן
שמאים וקתנן מקטרגים והיינו לררכו כי או יורד השפע
ומקבלין דין מן דין הראוי לו והראוי לדמו' שלומי דין כדתי'
או עולים ויורדים כו' כי הכל תלוי בתפלה רביש מזו"ל לכולל
כמ"ם ע"ס ר"ג . והיות באמת יעקב המזבח שאלכות
והוא סוד מדת תפלה שהו' סוד שם הויה כעלם תמיד משא"כ
באברהם ויעקב כי הם לא הושלמו בכך כפי מדתן והוא סוד
הוא' של שם ג' יג' כי הוא וי' כבניו ג' וא' ולכן קה' שם
הויה עליו וז' והנה ה' נכב עליו . כי הוא ממש סוד שם
הויה וז' שאלמו כמ' אראו דמות דיוקני' הקוקה ככסא
הכבוד . והנה עולים רואי' כן ויורדים ומזל' אין ואין
לדכריהם פ' לפשטו דף א' לא יגדל כל כך מעלתו כמי לא
יפה עשה ולדרכו כזה תגדל אשתו דכיון אשת' סוד התפלה
הקוקה כמותם ככ"כ ס' מ' רשות פ' תמיד היא כראותו
לכל תזון לעולם והייחוד אף בתורה ש' כ' כיון דלא תזון
משם השכינה למה תיאן במקום המקדש הזה . והיות כן
שכוונת יעקב היה דהשכינה לאו כראות בעלה אשתה . והוא
סוד בעלל דמטרייתא כבוד התפלה וידוע דהליכה זו היא
מימין לגלות כביו כמ"ם במד' . וז' לו מדע אכי ה' הנה כ"מ
נאל' אכי ה' הפי' על גודל קדושתו כדררשינן אכי ה' קדושתו
למעלה מקדושתה וכן תוס' מייתי לראי' מזה כפ' קדושתו
בני חילול שבת כמו אכי ה' הוא שמי תמיד וכבודי לאחד לא
אתן ח' וז' תרע פו' ערבית רשות דשכינה בגלותא ברשות
בעלה אשתה ואכי ה' תמיד בקדושתו וכבודי ח' לא יחולל
במינעית זיווג ע"י הגלות . עם היות אכי אהי אברהם ואהי
יעקב אהה ככרת ראש ככולס כבוד התפלה בעלה ולפי
המדרשים ומפרשים כל הליכתו או היה מימין לכניו בגלות
ותרע פ' ערבית רשות הארץ אשר אהה שבת עליה סוד מלכות
הכק' ארץ חפץ והיא סוד ארץ ישראל כידוע אכי תמיד לך
אתה וזרעך כראות בעלה משתפת תמיד ולא יחסר הזיווג
בגלותא וז' ערבית רשות כי שם הויה כ' תמיד בשלימות
צלי פירוד ומדע עולם הקדושה ית'ם אין העדר כלל ולא
כאשר תשנו אה"ה שיבאר לקמן ד' ריהם רמה וגבה ח' על
הקדושה ופסחה כי תירש גביותה אין הדברים כאמרים רק
בכתיב המקבלים כי על אלה תשבו עיניו אבל אהה ה' לעולם
תשכ ומש'ל וסוד השכינה בגלות הוא לכמה טעמים . טעם
א' מכוון כדכור דכתיב טובא שלל יאכדו ישראל בגלות בין
או"ה כשה בין הזכרים לגלי ה' אמרני שכל יום עומדים
עלינו לבלותינו וכן כמ' ח'ל' הרדיך מזה עין כל כסר ד' ד'
ועוד טעם לגלות השכינה כד' שבהעברתה תוך האומ' דרך
הקליפות היא לוקטת הניצוצות שצפלו לתוכן וזהו כל תפלות

עמרת

גלות השכינה כמ"ם כמ' כוונת ארי דף כ"ם . ועוד טעם
בזוהר ויחי ע' תקי' אמר חוקי' לל אשירי קב"ה שכינת בגלותא
לא כגון דיתברכין אשר עממין בנייניה וע"ם זרמי המה כי
האו"ה מצד עממין אינם כדא"ם שיגיהו ע"ם אבל ע"י
שאר בתופס והש"י מגיחו בישראל מתברכין אגב דידהו וע"ם
כל או הסיכות בגלות השכינה כלל לא מצד עמם הפגם שידהם
גבנה ח' דכתיב ה' הוא שמי וקדושתו תמיד . ופי' אמר
תרע דכתיב אהי אברהם רוא' ד' אהי יעקב רוא' ד' ק' כידור'
ועדיין כחמר זיווג ק' לזה אמר הארץ אשר אהה שבת עליה
שקיבל כל א' תחמוי כי הוא יעקב סוד הת' רוא' דוא' של
הויה כידוע מאריה דכתיב וז' סוד מלכות' לך אתה
ולזרעך תמיד וכזה הכין סוד ערבית רשות סוד מלכות' שנת'
תפלת ערבית כראות בעלל אשתה תדיר . ומה שיהיה
השכינה בגלות תרע והיה זרעך כעפר הארץ . ודרשו ז'ל
די' למלכות ומכוון ככסא משפטים סוד לעת אשר ישלוע
האדם באדם לרע לו כי ע"י שא"ה אלוטי' על ישראל והשכינה
עמהם ע"י מוציאים הניצוצות מתוכן וזהו חיותן וע"י זה הם
פורצים גדיהם וזהו לרע לו ע"ם וז' ופרצת ימש וקדמה
אפונה וכו' לפרון גדיהם להוציא כולגם מפייהם מ' ארבע
רמות העולם אשר כפלו לשם מוי"ב כידוע . ולשיט' אשרי
אורה מ"ם על מעלת יעקב שעולה עד הכת' יותר מאברהם
ויעקב כי כמי לשיטתו הכ"ל דהודיעו מעלתו שהו' המוכר
שאלכות והוא יעמוד י"ב שנים כולם כששיי' זרע אמת
משא"כ באברהם ויעקב היה פפולת מוזהמת הנחם ישמעאל
ועשו ובגלל הדבר הוא אינם יכולים לעלות עד הכת' ר' וע"ם
ומפרש והולך טעם הכ"ל על גלות השכינה כד' שיתברכו
בנייניהו אשר עממין לז' וכברו כן כל משפחות הארמה
ובזרעך . והידוע כמי מוג' דלל גלו ישראל בין או"ה אלל
כדי שיתוספו עליהם גרים וכמד' לך לך והיה ברכה כריכ' מה
ברכה וטעם טמאים אף אהה מקרב רחוקים ומגירין ועז'ל
נמי וכברו כן כל משפחות הארמה שיתגירו ויתברכו כן
ובזרעך . וזהו טעם של גלות השכינה ומ"ם ערבית רשות
בהכי מיתוקם כי הנה אכבי' עמך בזוהר אכבי' מלכות עמך
ת"ת סוד יעקב והיינו כאמור ושוד טעם הכ"ל ושמרת'
ככל אשר תלך שלל יאקעו ח' תוך טומאתן וכמ"ם כמ' ח'ל'
הכ"ל ולכן והסיבות ג"כ כי כל הליכות יעקב עכשו היה
הסימין לגלות כביו לעתיד וככ"ל וכאמ"ל ושכ' את שותף
שישבו עמהם וכן וישע ה' כמ"ם בירושלמי . וכזה תרע כי
בחסד חרה לך וילן שם כי ערבית טוב והשוב כקטורת וככ"ל
וע"כ עול' ראשך על כולם וככ"ל וגם קדו' ב' לעולם כי עיני
עלבי שם כל הימים נמשעו כי לא אעונך ודרו'ל על פרנסה

עמרת

ויורדי שביטרו כי השפע לא יחסר מ' מועד לכוונתו כבוד
והנה אכבי' עמך תמיד וככ"ל . וזהו סוד תפלת ערבית
רשות . ויקן יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה
ואכבי לא ידעתי ובכל אה עשיתי כי כבוד הייתי אכן השכינה
תמיד ככ"ה וכן כבודי כסתלק למעלה כדעת רשב"ב בשמות
רבה פ"ב ולכן כבוד הייתי ערבית רשות כפשוט' וע"כ נמי
שכתי במקום ב'ה ועכשו אכי רואה רשכינה לא תזון מוי"ב
משם וכמ"ם בעט' פ' ק' דימות את שבתותי תשמרו ומקדשי
תיראו מה שמיר' שבת לעולם אף מורא מקדש לעולם דתמיד
הוא כקדושתו ומפרש שם מורא מקדש שלל יכנס לשם לא
במקלו ולא כמעטו וכו' וכמ"ם שיהי דאסורה ואכבי לא
ידעתי ושכתי כן ויירא יעקב ויאמר מה כורא המקום הזה
כי מקדשי תיראו לעולם דעכשו אכי רואה דבר חדש אין זה
כי אש בית אהים תמיד . וכמ"ם בעט' הכ"ל דכ"ה לא כדבר
ומקריב' אע"פ שאין בית כי על אלה תשבו עיניו וא"ה
החריבו רק מה שכנו השדים אבל עיקר קדושתו כבודו לאחד
לא יתן וככ"ל ויזון דקדושתו איתקם לשבת דמורא מקדש
לעולם לא יפה עשיתי שכיבתי כן וגם כחלונתי הכ"ל וכבוד
הייתי בגלות מהיה השכינה רחוק ממכה מחסד להריון לה שפע
ע"י יסוד ח' עולמין והיה שכינתה הר ושרה כאשר קראו
אברהם ויעקב לבית המקדש הר ושרה הוראה על הורקן אבל
אכי רואה האמת אין זה כי אש בית תמיד וז' שער השמים
ידוע דסוד וז' מורה על הסוד ח' כמין וז' בראש ט"ט
כל מטטרו"ן המוריק שפע לשער מתרגמינן תרע"א ארכי'
המילולו . וכבוד וז' תבין כוונת רשכ"י במד' אין כ"ה
שלמעלה גבוה מבי' שלמעלה אלל י"ח מילין כמין וז' וכבר
כתבתי עליו כמה פנים ולשיטתו הפ' דרשכ"י הוא מאריה
דריון . וידוע דכ"ה שלמעלה בינה ובי' שלמעלה מלכות
ויסוד ח' עלמין משפיע ע"י ועיר רוא' דוא' סוד וכהר יואל
מערך להשקות את הגן . וע"ז אמר אין ב'ה שלמעלה גבוה
בינה ממלכות רק אלל י"ח מילין סוד י"ח חולית הגדרס
שממנו הזרע בא ממוח ובמקומו הארצתי יות'הרי וז' יסוד
שער מלכות משפיע השמים ת"ת הרי זיווג וז' תמיד הוא .
וע"ז סוד אמר אכן יש ה' במקום הזה כי סוד ועיר תפלת
שהוא סוד הויה לא זיווג עם מלכות' עד דידית מוחין
מבינה כבוד האלה וראתה כנות זיון כמלך שלמה כעטרה
שעטרה לו אמו . כמ"ם כזוהר עלק ע' שפ' וידוע דשם
הויה דמלכות שהוא בעשיה קרא מקום כזה . פסע ירד
הרי מאה . וכן ה' פסע ה' הרי כ"ה . וכן ו' פסע ו' הרי
ל' . וכן ה' פסע ה' פ"ה כי בעשיה הויה הפול כזה ירד
ה"ם נז' ה' עולה קפ'ו כמין מקום . ובינה כק' י"ש

שם ש' עולמות להחלי לאוהביו י'ם כמ'ם צוהר ו'ם אכן
 י'ם ה' כי'ה ת'ת במקום הזה במלכו תמיד . ואכיל
 ידעמי דשכינתא סוד ערבית בראות בעל אשתח תמיד .
 וא' ככתבי ארי ו'ל כבוד הייחודים י'ה וכן ו'ה וע' הדרקה
 מחכרים הסס ה'ו ב'ה ראשונה וא' כמגיד משרים טעם
 הכררים סודרים על הפפר תורה לרבק ע'י העיר דביכ'ה כי
 אס הכררים תלויים כידוע ל'ח ולכן וע'כ אז רצה יעקב
 לחבר המסכן והאהל אחד וידר יעקב כדר . ויאמר מאמר
 שכל ענין הזה הוא הסימן לכי בגל' איהי' ג'כ השכי' עמה'
 וכבר אמרנו ג'סיות בגל' השכינה הא' לשמר' בשמור' מעול'
 אלא יסקעו תוך טומאתן אשר המה בתוכם שושב' ביקהותי'
 וסנית להשפיע להם אגב רידן אף י'ם אומרי' אכגלו' הם יונקי'
 המקור והשפע העיקרי' ומן התמז' הזה כותן הער לנו ובגלל
 הדבר הזה חסכו' המיכ'י' שהם קריבי' לגבי מלכא יותר ממכו
 במ'ם צוהר פתחא ע' ת'ו כי המה בפנים ואכחנו מבחון אבל
 בזמן ש'ה היה קייש היו הקליפי' מבחון רק כמו קליפי' לפרי
 ולכוח השכינה ואכחנו היו כל' שומני' התמז'ית והם מבחון
 הפפולת . וטעם שלישי הכל לקוות הכי'ו'ת והם הגרים
 ג'לטהר כגד בוגרים ואשר ע'כ כתב בספר ע'מ מאמר אב'ח
 ס'ב'ו ו'ל לא אמר יעקב וכתן לי שאלה רק כגד ללבוש
 כוונתו היה על הגרים כי קח יעקב היה לטטרן וכו' ועל של
 אלה כדר כדר אס יהי' אלהים עמדי בגלות ע'י האופן חדא
 ושמרי כדרך הזה אשר אנכי הולך ועוד וכתן לי לחם לאכול
 וכג'ר שהם הרשעים כגד בוגרים ולכן כג'ר כל'ת כ'ם הוא
 שק'ר והם יהי' רק כמ'י לכוש מבחון וא'י מכפנים קריבא
 דמלכא ליסכות משלחן גבוה כבוד לח'ם ג'י מזל'א סוד יסוד
 הרע'ת אשר שם י'ם ג'ם הוי'ה כמנין ל'ת'ם ועיין כוונת ארי
 ז'ל ועו'ל וכתן ל'י דייקא סוד הלפס התמז'ית המוכר .
 ועוד בחינה ג'ה'ל וכגד ללבוש לטטר כגד בוגדים הם כגדי'
 ללקוט הכי'ו'ת משובן וכ'ל . ותתן אותם לי להכניסם
 לשורשן בקדושה כי מיין אינון . אלא אגדפו לפי שעה וכס
 יעקב היה לטטרן במ'ם ע'מ'ם . ועל כן היה שורל' גדולה
 שעם היות השכי' בגלות אין אום העדר ופגס למעלה לגמרי
 ולא כיש כשוכ'י' כמסר כ'י ר'תה' גוי'בא' מקדש' אככשו
 גוי'ם ועשו פיורו ממש בין י'ם של הוי'ה לו'ה של הוי'ה ועיין
 גלכשי . והם המעכ'י' מליד השפע מבינה סוד ה'
 לעיר סוד ג' להשפיע לה' אחרונה . והם יונקי' התמז'ות
 בע'ה כמ'ם כ'ת' ח'ל וגלכשי ואמר מקובל' ועיין זוהר בלק
 ע' אפ' . וכן א'ל כהקרב קרוש ולא אבוא בעיר כשבע
 הקב'ה שאינו ככנס לירושל'י' אלא ע'ל' שהוא ביכ'ה ער שיכנס
 לירושל'י' אלא ע'ל' סוד מלכות . ודע שהקשה הארי ז'ל ע'י

שם יפ'ת הרי מתכת זה ל'יף הרי חרבי . ואיך אמר אין זה
 משמע דאינו חרבי גם מ'ם כנוי ומשוכלל כפול ומכיל כי
 חיון כרימי שעריך גם לא הזכיר כנין בית אבי . ולדרכנו
 כימא מאור וה'ס מלמד שהראה לו כ'ה כנוי וחרב וכנוי מ'ם
 כלומר אע"פ שהוא חרב הוא רק לעינינו כי חשכו וכאמת ב'ה
 לא חרבו וכמ'ם ע'מ הכל' דמקריבין אס בכל יום תמידין ע'י
 אלויהו ואבות וכו' וע'כ ספיר מביא אין זה ולכן ספיר מביא
 גם פסוק על זה היה דוח לכנו כי על אה חשכו עייניו שאי'
 רואים אותו ולכן לע'ל אין צריך כנין רק כנוי ומשוכלל לע'ל
 וא'ז רק חיון וקיוס יותר מכראשונה על אותו העדר שהיה
 לו ולא יוסיפו עוד כני עולה לענוה כראשונה כי הוא כנוי
 ומשוכלל לע'ל :

ומעתה כנא א' ביאור המזמור בדרך הזה . באופן
 השני . רק כאשר תקח הכלל ממ'ם לע'ל
 דאע"פ שהשכינה בגלות ויש לנו העדר כל טוב ממה שהי' לנו
 בכנין ב'ה וזו רק כמתי' המקבלי' אבל מר ע'כ קרו' הוי'ה
 אפי' הוא שמי אין אום העד' ויוגו ומחדש בכל יום מ'ב וע'ז
 מפורש כי כלשר השמים הפדשים וארץ חדשה אשר אני עוב'
 תמיד כהוה כלפי ה' כן יעמד ורעבט ומכס פי והולכו לאר'
 ולצופת על גלגלתי ועל פרות כפשו דל'ת גברה ח'ו ידי
 א'ו'ה וכהי' משוקעים לעולם כי גבר אויב חלילה הרי מחדש
 כהוה בכל יום מ'כ מ'ם צוהר וירא ותרומו' באופן שכלל יום
 מחדש ז'ן אהם סוד ש'ו ועת לעשות לה' תמיד ועושה שמים
 סוד ת'ת רוא ר'י . וארץ מלכו'ת רוא דה' . וסם יש תפיסה
 לחי'וכים כידוע ל'י' ואע"פ אין בידם למנוע השפע והטוב
 העליון כי אפי' ה' הוא שמי תמיד ועו'ל כלש ה' וע'ל בענין
 שכי ר'א ויתפן דהו כמי כוונת המקוין ותזכז משלום כפשי
 כשיתי טובה ואומר אכד כתי' ותחלתי מה' . זאת אשיב א'
 לבי על כן אוחיל חסדי' כי לא תמכו כי לא כלו רחמי'
 חדשים לבקרים רבה אמונתך חלקי' אחרה כפשי על כן
 אוחיל והוא מומש כדרכינו הכל' דבתחלה כשראיתי הפורענו'
 והרעה הגדולה הזאת כי גבר אויב ותזנס מאלום נפשי .
 וכשיתי טובה כבוד ה' יי' כי כמו שפגעה הרעה בי כן גברה
 כמי בקדושה ח'ו דל'כ אכד סכרי ותחלתי מה' כי אין חנוס
 חמיר ע'למו מביית האכורים . אבל זאת אשיב אל לבי על כן
 אוחיל חסדי' כי לא תמכו כי לא כלו רחמי' דייק' שהם לזכרו
 בחי' קדושה לא כלו וממשיך עליה בכל יום חוט של סוד
 כמ'ם צוהר חדש איר י'ט כבוד שמורה אפי' מסטרל דקליפות
 הסוככים אותה אבל וכאום מה' דחוט של סוד דל'תמשך
 עלה ותכר חילא דההיא קליפה ויהי' לה כוי וספירו וכו' וכו'ל'
 דז'ת אס אמרתי משה רגלי בי רגליה יורדת מות ועיקר

אפי' שנברא ידם של תלמידי כחמי' זון' הק' שמים וארץ
 וגו' כאל' ומקדש' מ' מ' און זה כחם ולא ידעם גברת רח
 לתועלתו שיבואר . ומכ' עוד היום עושה שמים וארץ
 באין מוכע ומעכב . ומפרש הכטמתו הכל' אל יתן הש'
 למוט ספר' דמפאכא הק' מוט רגליך כי אל יכוס אומריך
 ותכלית גלות השביה הוא כי השומרי' בין אר' שלא יאברו
 כחוס' שכל יום עושה' לבלותו וכח' ח' הכל' עון כל
 כהר' כ'ד . ועוד מקשה הכל' דל'ת בסוד שפחה כ'ת גבירת'
 שהל' יסכו בללו וביכ' קריבא דמלכא ואכחו בללס
 מןמון ליקח מהם הפסולת והם התמזיתו לול' כי מ'מ
 ה' זיך' ופלו כסיה כנוים ואן קריבא דמלכא מ'מ . וזהו
 על יד ימין לנו מ' דמסר מ' דמיכא ולהם הפסולת מ'
 דמלא כידוע . ומקשה עבודתם בגלות ביום מפני חמה
 זבלילה מפני הזיכה והכל בידי שמים חון מניני פנים לול'
 יומם השמש ל' יורח כלילה . א' כ' כוונה מ' וספר' הלככה
 ובזה חמה על סמל' הוא נק' חמה והיא לככה .
 שם המטטטט כטומאטן ביום ובלילה ע' תגבור' הקליפ'
 לול' כי רגלי' חסידיו ישמור מ'מ' שלל יתגברו יותר מדלי .
 ובשמות רבה פ'ו כל זמן שהשכינה עומה אינם כושלע' ס'
 רע כי מפני חיתן הוא אומין מן שם רע ועיני' פ' דף ק'ע
 פ'ג ועו' ה' ישמך מכל רע שכל דיבור רע שעולם והיות
 שבואר לעיל סיבה הג' להל' בשמות העשוקים בידיהם שלל
 ישקעו בתוכן ולהיול' בולען והם הם הנריים להחזירן לשורטן
 לול' ה' ישמרת את כפסך הכעשקים שלל ישקעו בתוכן .
 ולתמן חילא מבואר בשל'ת סבי' ד' ורבי'א דמיית מהיכן
 כפקל' רוסי' אי חזור הכשמה הכפולה מן הקדושה וכעשקת
 בתוכן אי חזור לשורשה וכמ' ב' רעות כזה כשכל משפטים
 לול' ה' ישמור אאתך וכואך מעתה ועד עולם דל'ת כשתגבור
 השיקלל להכריע לרע און תסאר הכשמו' בתוכן כדעת שבהכל
 שם לכ' דמעתה ועד עולם בין שיהיו זריקים בין שיהיו
 רשעים אף אם תגבור השיקלל על דמעת העשוקי' מ'מ' ה'
 ישמרת לעולם להזיחן ולהחזירן לארשן . וק' :

אנחזיר . וכעובד לפ' שוכה ישראל עד ה' אהיך הנה
 מבואר דכמט גורמים כי רת'ה גוי'ם
 באל' מקדש' היו הקינזים עושין מתך טבדיל בין י'ה לר'ה
 ואין השם שלל רק יד על כמ' ש' און פנס חיוכי' וכול' ליגע
 לשם הכל' והנה סוד ד' של הוי' קרל יעקב וקרל ישראל
 דהיינו כחמ' ועיר נק' יעקב כי קשן ה' כלי מוחין אבל כשעול'
 למעלה לרבה ב'ם מ' לבשים בו מוחין כ'י' דביכ' נעשו
 כח' לנעור ואל' קרל ישראל ל' ראש ועיני' ס' ימרו ה' אהיך
 הוא אר' הוי' הוא פכמ' אהיך ע' ג' ביכ' ולכ' א' שוכה
 ישראל

ככל העולמות עכ'ל . וז' כי רכות לנחות ולכ' דר'
 כשיר' כסיך אמוון אז אין זיווג גם למעלה . וזהו שרומן
 שמואל ד' ללכל ישעמוד בלכלו ד' דייקא' שאז אין זיווג
 למעלה ג' כ' זריך אינאלני למען שמו . וזהו שרומן יהודה
 אתה יודך חסך כי כל הספורי' נקראים אחים כידוע כזהו
 פ' אחריו יהודה סוד המלכות' כשאחך בסוד יוד' אז כל
 העולמי' בחדוה ויש הנלכה לישראל אז ידך בעורף אויביך
 כש' דך אחיך . וזהו שמקוין ירמ' אף כי יסוב יספורך
 יד'ו כל היום . פי' ע'י' שנהפך יוד' וכעשה בסוד יד'ו כי
 יאכה רע'ת מנין מור' בכחיה הכל' . לכן הגיעו לי
 כל צרותי ועיין זוהר בראשית ע' קל' דתפארת קרא' צבי'
 ומלכות קרא' כבי' הוא קרא' עופר והיא קרא'ת עפר וכו'
 ולפ' יחא' דבא הכתוב ליתן טעם למה בלמת קול דודי הנה
 זה בל ומדלג על כל הקיני' ועל הזכיות ואינו חסן בקץ ולא
 בזכות ולמה בן לול' כי כריך לעשו' למען שמו ית' כ' אע"פ
 שבמוחין שם סוד חכ'ד שם כמאר לל' ג' יגורך רע . מ'מ
 כשבע הקב' שאינו ככנס וכו' . ודומה דוד' לכזי או לעופר
 כמו בכז' ועופ'ר בסוד תפארת יש העדר זיווג עכשיו ממה
 שהיה בככין כ'ה כ'ה רומה דודי כמי כמוהו . ועל
 זה מפרש ר' אמרה כי רב' ע'את אומר לכו ד'ו כי ד'ו ד'
 הוא כחמ' הפד' זיווג ביכ' רע'ת ביכ' חכמ' ד'ו ד' .
 ואומר לכו ד'ו ומפרש והולך פירוש . די' או כי תדע דעשר
 ספירות ולא כ'י א'ס תמושב דרע'ת און הכת'ר כשם דאו
 ישו י' א' והטעם כי א'ס הרע'ת פועל הוא הכת'ר סוד מוחא'
 מתגלה ע' הרע'ת ומכסה' אתה . וכשפועל הדעת הכת'ר
 כהעלם והידוע ר'אף סוד הפל'ל כתר עליון . ועו'ל פי'
 די'או ביכ'ה חכמ'ה כתר' דרע'ת כי ביכ'ה וחכמ'ה ללך אחר
 וכת'ר ודע'ת ללך א'כ'ספר' זיווג . ומה שמפר' ג' פעמי' תדע
 האמור בוזהר כי תלע' ע' תקל'ו וז'ל מלכות' דכריאה יכולה
 ללאתללל בין אר'ה אבל מלכות' דלצילת עלה אמתר אבי'י
 הוא שמי וכבודי לאמר לל אמן עכ'ל הוי' לפיכך דהפנ' הכל'
 רק בג' עולמות ב'יע ולא בלצילת לל אידך כל הכל' ללכן
 דדומה ככל עולמו' ח'ו ובאמת בלצילת לל אידך כל הכל' ללכן
 מפרש ג' די'או שם בג' עולמו' כי כל ספירה כלולה מכולס
 כידוע ולפי' און שיה' לציירה ועשי'ה פי' שם רק
 כחמ' מלכות' מסל'כ פיציירה ועשי'ה שם סוד טוב ורע לכן
 בריש' אמר רק ד'ו ד'ו ומפרש מ'מ תוכל למצא גם בסוד
 מלכות' דבריאה' ג'כ' אבל לל יותר וככ'ל :

ועי' אמר את אומר לנו בלשון ד'ו ש'מ שכעש הקב'ה און
 ככנס לירושל' של מעלה עד איתגל' תחלה על ירושלי'
 של מטה להלביש לה מוחין בסוד י'י כחכמ'ה יסר אר'ן שהוא
 מלכות' וכן אמוני' כח אבי'ך אף לל את אמי ותהי לי לאשה

ה' לבאן גולה הצדיקי' שבת לוי ראיהם כמ'ם במ'ר שהיו
 לומדי התורה ועל ידם תקשרו בעולם החירות וגם מה'ט לא
 שמתעבדו שבת לוי בהיות'ם . ולכן בשעת מ'ת אצו להתק'ם
 במדרגת הכהונה בכי'ה או כל' ולתקד עליו'ן על כל העמים
 כי ע' שרים הם ביצירה אבל בכרי'הם אין הם אדם חיובי ולכן
 בכרי'הם הם בג' וכרי'ובת קמ' ג' עליו'ן וע'ל וכו' עליו'ן
 כולכם כי מי אצוה לבשמה ממוח'ן או'ל כק' בן כמ'ם כר'מ'
 פ'נו ע'מ'ח מ'ט כל זה ע'ם ופ' קדושים וכו' לא או היה להם כל
 חירות . כיון אצו לבשמי' ע' התורה והיא במדרגת הכרי'ה'
 כבוד בי'ה וס' אין תפיס' לש' דין כי ס' כולו רחמי' גמובי'
 או היה להם חירות מכל דרכים הן ממה'מ הן ממלכיות . הן
 מיסורין . כי ש' אור הגנוח כולו עוב ומטיב אשר יתגל' לע'ל
 שיהי' י' א' וסמו' אחר . ולכן הו' סוד התפ'ל' בכי'ה אשר ש'
 כל הדרכים כחמק'ם ור'ם נעבר ונעשה חלב כבודו הדרכים הם
 במק'ל כי'ה כי בכי'ה הם אה'ה ורבי'ובת כמ'ר'ון כי כל ריבו'
 דין הוא כבודו וכו' א' אה'ה אה'ה ג' ג' ד' וכו' כמ'ר'ון ר'
 גופי' אותיות ג' ח'ל'ב ולכן ע' התפ'ל' ודונות נעשו כוכיות כי
 הקט'וב' כהפך ס'ס לכבודו וממלך' הרע נעשה מל'ן יוש' כולו
 טוב כאשר הארמתי כל זה בעי'ה' שלי כבוד שמה אשכנשה או
 ביה'כ סביג'ר וטוען יש לך עש דומ'ן למה'ס וכו' וכו' תב'ן
 מעלת ישראל במדרגת התפ'ל' ולא לכ' ככל' וגם התור'כותי
 ימי'ותם כי אין מדריגתן רק בבחי' יצירה ועשיה כי סוד יד
 מיומ'ם ד'כבר'ה'תח'ל'שמשאל עשו וזהו מיציר'ולמ'ט'
 ולא למעלה כי יעקב עקב עוב ג'ס תור'ולא עשה כן לכל כותי'
 ועו'ל' אצו'ש'רא וכו' עקב טוב ג'ס תור'ולא עשה כן לכל כותי'
ועפ'ז יונק גמ'ר'ה' דק' ק'ו אר'י למה תוקעין רחמ'מ'א'
 תקעו וכו' אל למה תוקעין ומריעין כהפ'ן יוש'ים
 ותוקעין ומריעין כהפ'ן עומדין . כדי לערכב השטן עכ'ל .
 וע'ש'ר ר'ס'י דוקק גדול דאטו בשביל זה הו' סיבוב מצוה שהי'
 תוקעין כל ל'יום ולא תלין כשכ'חיכות מצוה וגם למה כהפ'ן
 עומדין . א'ס העמידה הוא חיוב עימדו הכל . וכתוב'פ'
 דא' בירושלמי כתוב בלע המות לכנס ובתי' והי' ביום ההוא
 יתק' בשופר גד'ל' כדשמי'קול שיפור'יזמ'ל חד'א כהיל ולא כהיל
 וכדשמי'תיו'ן אמר ודאי וכו' אפור'ל דיתקע כשופר גד'ל'ומ'ט'
 זימניה למתבל'ב ומתערכב ולית ליה פכאי למיעבד קטיגוריא'
 עפ'ל' וזהו תימה יותר איך יעלה על אדם לב לומר שהשטן
 יטעה בטעות גדול כזה והוא יושב על פתחי' לכ' הו'אה ויודע
 מעשה האדם . והשופר הוא מעשה אדם וס' יסיה שופר גדול
 מעשה אמי' כידוע וכפרט שתוקעין בכל שנה ובכל חד'ש לאל'ל
 תוקעין ולא כהיל כלל . וכד'ה תחלה כהיל ולא כהיל קצת
 ואח' כמיר'תע' לממרי' וגם ש'ה ענין זה לתקיעת דשעומד מה
 פ'תפ'ר שה'תקועין כולו י'שכי' או כולו עומדין . וכי הקושי'

מתוך כזה למה חור'ין ותוקעין כהפ'ן עומדין . ועוד וכי
 יעלה על הדעת לומר חכם גד'ל' כמוהו יטעה כזה ואשר הכוכן
 כשיני כך הוא כי ככר כתבת' לש' ונמצאו' שמרום שלי הארמתי
 רכל עיקר הגאולה תלויה דוק'א עד שתקשרו בעולם הבי'ה
 עולם חור'ונג'א' ו'ס' התפ'ל' דש'כרי' וגילוי מלך מ'ה הקב'ה
 וג'א'ס כי כשתגל' עליהם אור אור'ל אק' הקב'ה ג'י'וב' כמ'ם
 ר'ת' משפטי'ע' ר'ו כי חכמ'ה בי'ה סנ'ק' הו'ה אה'ים ג'י'וב'ק'
 דכנילו' הזה דאו'ל היו נג'א' . שא' אין תפיסת יד לחי'וכי'
 לשעבד בהם וככל' וס' הארמתי יותר :
ודע לך כי עולם האצילות קראו עולם העמידה וסודו
 כי כל מקום שיש תפיסה ואחיה לחי'וכים וכו' הדון
 הוא סוד ישיבה מיכת חלשת כח מחמת הדרכים . אבל אצילית
 ס'ס הרמ'ים גמורים ו'ס' תפלה דמיושב . תפלה דשעומד
 ועי'ן זוהר תרומה ע' רל'ה . וע' רמ'ו . ו'ס' תקיעות
 דמיושב וסוד תקיעות דשעומד כמו שתר'א' כסוד התקיעות
 אל המקובלים וגם כוכרין תרומה שלי א'ה . אך הרע רכל
 עולם הוא כליל מד' עולמות וגם בעולם הישיבה תמצא ג'כ'
 אצילית קשעיה וכן ככול' והיות תכלית התקיעות לעורר
 הרמ'ים גמורים ועלה אה'ים בתרומה י' בקול שופר . ולכן
 כל זמן שישראל תוקעין יוש'ים . או כהיל ולא כהיל .
 כהיל מאחר שעי' התקיעות באים לעורר ולעלות ולהתקשר
 בעולם האצילית וס' תלו' החירות והגאולה לעורר אצור גדול
 שהוא הכי'ה עולם החירות . כידוע סוד שופ'ר דאלה'ים מלא
 גי' א' ומרובע ג'ר' ולא ה'ים עצמו פ'ו הרי שופ'ר וכפוד עלה
 עלה'ים בתרומה עד י' בקול שופ'ר כי בי'ה עולה להו'ה
 דחכמ' כבוד אצילות ומדווג' ע' הדעת אשר ס'ס מקנ'
 אה'ה ג' קר'ל כזה א'ה' א'ו' ה'א' ו'ס' עלה אה'ה בתרומה
 י' בקול שופ'ר כי אה'ים בינה וס' מקנ' הו'ה ג'ס'ג' וכמילוי
 כזה יוד' וא'ו' דל'ת . ה'י' יוד' . וא'ו' אל'ק' וא'ו' . ה'י'
 ג' . ג' תרפ'ג' כמנ'ן בתרומה ו'ס' עלה אה'ים כמילוי
 בתרומה' שהוא בינה עד י' בקול סוד אה'ה' כשופ'ר וככל'
 וז' ספיר מירמת השטן דשעומד ווג'י' ועיקר החירות דכי'ה
 כששופ'ר תלו' ע'י' גילוי התכמ' סוד' אצילות כמ'ס כה'דרא'
 אך חוזר ולא כהיל דאי ד'ס' בן א'כ' למה ס'ס יוש'ים א'ס'
 כוונת' עכשו' כהיל'ה'ל לעמו'א'ס' לעמוד'ה' בעול' הישיב'
 וא'ן מדריגתן לפעול' כה'ל' ל'י'ת'ם ובשחור'י' ותוקע'י' בחי'וס'ק'
 בעמידה וסוד מוס'ק' סוד תפ'ר יתנו לך שגולת המלכות' עד
 כמ'ר' כמ'ס' והנה הרבה ופ' פכמ' ע' תנ'ס' א'מ' תקשרו עד
 אציל' וס' כל החירות תלו' והגאולה או מירמת סיקו'ס ביום
 סה'ל' א'תיו' אה'ה' יתקע דשופ'ר גד'ל' כי יודע דכ'ס' א'מ'ת'
 גד'ל' הוא כבי'וב'לפי שיש בי'ה' כאיך נ'כ' לבן מתיר' א'קו'י' ביו'
 סה'ל' יתק' ע'שופ'ר גד'ל' לסוד בי'ה' ע'מ' ויכול' המו'ל'ל'ל'
 וע'פ'

(וע'פ' הדרכים האלו יונק גמרא הכבודות דק' ח')
אמר ליה קיסר לר' יהושע בן חכניאל .
 נכס לב'מיש'ט' ומולי' .
 א'ל' לשבע שני' . והא סבי דבי' אתוב'ל ארבע'ס' ואלו'יד'
 לתל' . הכהו מעובדין הוו משיקרא' ד' סני' . והא ממשמי'
 שמו'י . ופ'ר'י' ולי' הוו מעיברו לא הוו ממשמי' שדרך'
 פכמה' והסיה לאשר שנתעבדו איכה מקבלת זכר . והשיב
 ריב'ח איכהו כמי' ממשמי' כאר'ס' . ושאל הקיסר לריב'ח והא
 סבי ד'ל' חכימ'ן איבין וירדו לסוף המעש' לידע האמת .
 והשיב ר'י' אכן חכימ'ן מכו'יה . א'ל' הקיסר אי חכימ'ת זיל
 ויכנהו ואייתכנהו . א'ל' כמה הוו עיתין גברי' א'ל' עבדי
 לי' פסיכת'א' ד'ס' כתי' וכל כתי' עדי' ביה ס' כ'ס'תרי' . עבדי
 ליה . כי מט' להפ'ס' זול אשב'י'וכי' מלעיל'ל' וס'י' מלתתאי' .
 (פ' שמצ'ן יוש'ים הנערים למעלה והזקנים היו יוש'ים
 למטה :) אמר אי היכנ'א שלמ' להכי' פ' להעל'וכי' תחלה
 קטלו' לי' הכי' זקנים ויאמרו אבו הזקנים ואיך כתת שלום
 לכערים לפני הזקנים ואי הידי'ה' להכי' להזקני' תחלה קטלו' לי'
 הכי' סברי' אכן עדיפ'א דיתבי'ן לעיל' ול'כנהו לתת' . אמר
 להו שלמ'א לכו . אמר ליה מאי עבדתך . אמר להו חכימ'א'
 דיהודאי' אכ'א ותמאי' למגמר' חכמה מויי'בו . אמרו ליה אי
 סבי כיכעי' מיכ' מילת'א . אמר להו לחיי' אי וכתי' בי' כל
 דבעיתו' בי' פ' א'ס' תנכ'וכי' מעשו עמי' כל מה שתרצו . ואי
אמרי האי גבר'א דאזיל כעי' איתת'א' ולא ידעי' ליה . מאי
 תז' דאזיל' להי' דמדלי' מוי'ה' . פ' מי' שהל' ליק'
 אשה . ולא כתרצית ליקח לו הולך ליקח מיוחסת וגדולה מן
 הראשונה וש'א אות'ה ליקח הלא יש לה ללמוד הואיל ולא כתבו
 לו הראשונה כל שני' וס'מיות' מן הראשונה . שקל ר'יהושע
 סיכת'א' דזה למתאי' בכותל' ולא עאל' . דלי' דלה לעיל' עאל' .
 האי' מי' מתרמיה' ליה כת מולי'ה' . פ' לקח יחד וכעשה למטה
 בכותל' במקו'ס' שאין קנב' ולא ככנס בכותל' הגבי' ידו וכעשה
 במקו'ס' קנב' בכותל' ועאל' . שא' עוד :
גבר'א דאזיל' ושר'ק' מאי' חזי' דהדרי' מוזיק' . פ' מי'
 שהלו' מעות לחבירו ולא כפרע ממנו כי א'ס' כקושי'
 ובטירוף לקוח'מה רא'ה שחור' ומלו' ולא כתיי'ס'ר מן הראשון
 א'ל' גבר'א אזיל' לגבר'א' קטל קמ'א' טוב'א' ולא מצי' ביה . קטל
 ומכ'א' עלי'ה' . עד דמתרמי' ליה איכ'ס' דמדלי' ליה . פ' שקצ'ן
 ותק'ר' תבולת' ולא יכו' להרמי' על שכמו' . מה ש'ש'חות' עור'
 ומוסיף עליו' . עד שיב'א' אישיעו' כזה וכו' . לכן מוסיף עוד
 וה'כ' שול'ל' והפסיד' כשמונה ראשונה . מאמין עוד להשתכ'ר'
 ולהרוי'ת' הפסד' הראשון שימ'ס' כ'א'ש'ן להשתכ'ר' בו . אמרו ליה :
 א'מ'א'

א'מ'א' ל'ן מילי דכרבי . פ'י' שבק'א' שי'אמר לה'ס' דבר
 שקר . אמר להו הוה לן כודכיי'ת'ס' פ' פרידה .
 וילדה והו'י' תלי' פיתק'א' כבאר'א' הולך הו'ס' תולה אטר דמסיק
 כבי' אכ'א' מ'א'ה' אפי' זוני' אמרו ליה וכודכיי'ת'א' מילדה . אמר
 להו ופי' כיכ'הו מילי דכרבי' :
מילת'א' בי פיר'א' כמאי' מלתי' ליה . פ'י' מל'ת' המסרי'ת'
 כמה מלמדי'ן שתיק'ים . אמר להו כסילת'א'
 דכודכיי'ת'א' פ'י' איל'א' הכ'א' מן הכודכיי'ת'א' . אמרו ליה
 ומי' איכ'א' סילת'א' לכודכיי'ת'א' . אמר להו ומילת'א'
 מי' סרי'א' :
כ'ני' לן בית'א' כ'אזיר'א' דעלמ'א' . אמר ס'ס ק'ס' ותל'א' בין אמ'א'
 לארע'א' . אמר להו אביקו'לי' לבי'כו' וטיב'א' . אמרי'
 ומי' איכ'א' דמצי' לאבוקי' הת'ס' . אמר ומי' איכ'א' דמצי' למכני'
 בית'א' בין אמ'א' לארע'א' :
אמרו לו מצי'עית'א' דעלמ'א' היכ'א' . זקפ'ה' לאכבעתיה' .
 אמר להו הכ'א' . אמרו ליה מי' יימר אמר אייתו'
 אשלי' ומשחי' פ'י' הכי'א'ו' חכל'ס' ומדרו' :
אמרו ליה אית' לן ביר'א' דבר'א' עייל'ה' למת'א' . אייתי'
 פ'ארי' דא'ל' להו אפ'סילו' לי' חפ'לי' דפ'ארי' פ'י' השלי'ך'
 לכני'ה'ס' סובין' ואמר עשו לי' חכל' מסוכין' . אמרו ליה ומי'
 איכ'א' דמפ'איל' חכלי' מפ'ארי' מי' יכול' לעשות חכל' מסוכין' אמר
 להו ומי' איכ'א' דמייתי' ביר'א' מדבר'א' למת'א' :
אית' לן רתי'א' דתביר'א' חייטה . פ'י'ס' לבו רתי'א' השכורה .
 תפור אות'שקל' פ'יק'א' מיל'ס'דה' להו אמר להו כרוכי'
 לי' מיכ'גרי' ואחייטה . פ'י' הו'כ'או' לי' ממכה חוטי'ן כדר'הכ'אי'
 שמוצי'א'ין חוטי'ן מן הכד'ר' ותפורין אות'ה' אמרו ומי' איכ'א'
 דיכול' למיכ'ר' גרדי' מרתי' . אמר להו ומי' איכ'ר' דמיטי' ריחיי'ג'
מישר'א' דכני'בי' במאי' קטלי' ליה . פ' ערוגת סבי'ים
 כמה גוזזים וקוצ'אים אות'ה' . אמר להו כקרכ'
 דשמר'א' . פ' בקרן א'ל' שמור' . אמרו ליה ומי' איכ'א' קרנ'א'
 לחמר'א' . אמר להו ומי'אר'א' דכני'בי' מי' הוי'א' :
אייתי' ליה תרתי' כיעי' הוי'ת' וזגת' מ'ורת'א' הוי'ת' זוגת' אובמת'
 פ'י' איהו'ס' של תרכנול'ת' לכנה' ואיהו'ס' של תרכנול'ת'
 שחורה . אייתי' איהו'ס' תרי' גבי'ה' . שירלו' לו איזו' דעיו'ס'
 קיורתי' ואיזו' דעיו'ס' אובמת' :
ורצ'צ'א' דמייתי' בכיעת'א' כפי' כקפ'א' רועיה' . פ'י'
 אכפרו' סמת' בקליפתו' מיכין' ויול'א' רוחו' .
 אמר להו כהיי'נו דע'ל' . פ'י' מהיכ'ן שכנס'ס' חוזר ויול'א' מש'ו'
אמרו ליה אסו' לן מנ'א' דלא' שיה' לשכליה' .
 אייתי' בוד'א' פ'ס'טוט' לא' הו'י' עייל' א'
 כתרע'א' אמר להו אייתי'
 ד' ב' 2 4 א'ר'א'

ורא תתרו . היינו מלא דלא שיהי לחכיה . פ'י'שאו
 פ'י'אבי כלי שאינו שיהי הפסד שיהי מפסיד . הביא מחללת
 ולא היה ככנס בפתח שהיה רחוב יותר ורודף מן הפתח .
 עד שאתרו בכין פתח והכותל עד שכנסו וכוה הראה להם כלי
 שאינו שיהי הפסד שיהי מפסיד ;
אית'ת'נהו כל חד וחד כשראו בכל חדר מ' ביסתרקו
 סברי כול' יבואו לבאן וככנס כל אחד וא'
 עד שהתיר הספי'עמ'ה' בהוי דמ'י' אית'י' עפר מעפרייהו כי
 מטא למי בליעי פ'י' מיס'י' כים א'יקיכוס שכולעים כל מימות
 שכולס כשכולס לשם . שקל כווא דמיא מבי בליעי .
 כי אתו אוקימכו קמי' קיסר חזיכו והו מעני . א'ל'
 קיסר לאו הכי איכו . פ'י' מעני שפליס עכניס שלא היו
 בארס . שקל ר'י' מעפרייהו דרא עלייהו אקאו לאפי מלכ' .
 פ'י' כשהתיר דית ארס השיז פניהס ודברו קאות נגד הקיס'
 כשברו שס קרובי' לארס . אמר ליה קיסר כל דבעית
 ע'י'ד לבו . אית'י' הכי מיא דמ'י' מבי בליעי שריכוו בתגרא
 פ'י'שפן לחי' ו'אמ' לבו מ'ל'י' להאי וא'וילו לבו . מלו שרו
 ד'י' קמא קמא הוה קא בעל לבו מלו עד דשמטו בתפיי'י'ו
 וכלו וא'לו פ'י' שאלו המיס הכלועיס כל כך הרבה וכלעו סס
 ואשכו כל כך עד שכשטו פרקי בתפיהס וכלו וא'לו והלכו
 לאכדון מטורח הוה עכ'ל ;
י'שתומס 'הרואס' ו'יתמיה' הקורא על כל או הדברים
 אשר כל בר דעת יראה ויבין בעין שכלו שאין
 כל או הדברים לפי פשוטן אס מצד ריב'ח אשר סס כפשו
 ככפו ומכר את עצמו כאלו הדברים אשר לא תמצא בכלס
 לא תורה ולא חכמה ולא מוסר גס החכמים האלו שנתוחכו
 עמו בדברי הבאי' ורוח ויהי כמחצק בעיני כל קורא השאל'ות
 והתשובות הללו . ובייתר בהתחלת שאלת הקיסר על כחם
 לכמה מיעבר ומוליד לאפי כ'מ גס מה שאלו והא חבידין
 איפסן דאטון מאן לא דעי הא לא קרא חסס ומה השיב ר'י'
 שכן חכימין מיכיי'ו . ומה עבין עיבור הכחם לתכמת אר'ה
 גס תימה מה היה כוונתם שהאיכו הזקנים למטה והכערים
 למעלה א' למצאן עליהם הרי כמה עילות מצאו שאין מי שיהי
 יב'ל לבוא לשם כמ'ס בגמ'ס לולי חכמתו שמעמד לו לר'י' ב'ח
 ובראי' לא לתקם עשו' וזאת הזקנים לולול בכבוד עצמן בגלל
 הדבר הזה ולהעני' הכערים למעלה מהם . ועוד תימ'כשאו
 מאן את והשיב אנס חכימי דיהודאי' אכל ובסאי' ללמוד חכמה
 מכס אמרו ליה אי הכי כאלך דבר . אס הוא חכס למ'ל' ללמו'
 חכמה מהס'י' וא'י רצה ללמוד עוד מא'י' הכי יביעו מיך
 שרדבא אס הוא רצה ללמוד מהס חכמה ראוי לו לשאל להס
 כל הפיקוחו ולינסא דרי' הכי לא מתייב' לפי פשוטו
 וכיוצא

וביתר שהאל' עצמן א'ל' להולמן לפי פשוטו וכפרט שאמרו
 לו אימא לן מילי דרכיבי . מה היה כוונתם כמה שאמר י
 להס דבר שקר . וכשאר להס השקר שאלו עליו ומי
 איכא וכו' . ואין זה משנת חכמים כלל . וכפרט
 שהשיב וסי כיהו מילי דרכיבי וכי אין שום שקר אחר בעולם
 וזלג זה . גס מה היה כוונתו שלקח מן עפר ארס עמו גס
 מה שלקח המי בליעי מן המוקוס שביס א'יקיכוס וא'י שכיוון
 לדונס בהס ד'י'שמיט כתפיי'הו . האס תמכו כל אכני המוקוס
 שהיה יכול להטיל עליהס עול ומאס ככד יכבוד מהס עד
 ד'י'שמיט כתפיי'הו . או באיזה מעייכיים אחרים כודאי' כל
 מראס עין שפוט בעין שכלו שאין כל אלו הדברים כמשמען
 רק כל אלו השאלות והתשובות ומעשיהס היה להתווכח
 במהות שורס ועיקר החכמה שאין תמצא אשר ממכו יוצא
 שורס ועיקר אמונתכו ודת תורתכו הקודס
 והענין יהיה טובב והולך בדרך פרד'ס כיד
 י' הטובה עלי' ;
ברצ'י'ג תחלה לפניך כלל ויתר גדול שיהיה כל הענין
 תלוי בו . רק אשר תרע מ'ס ככבואת
 עובדיה . והאכדתי פכמים מאדרוס ותכונה מהר
 עשו וחתו גבוריך תימן וכו' ביום עמ'ת חנוד
 ודרשו רז'ל אשר עמדו ומגד ביום מ'ת' כשהחנוד הקדוש ברוך
 הוא אחריהס ולא רצו לקבל וכן דרשו כוונה מליסאל דורות
 משעיר' למו הופיע על אור החכמ' וכבואה שאורס שברוחכו'
 שהיה להס בקדושה . כוטלה מהס וכיתה לישראל . כי
 תרע דבתחלה היו אר'ה כוודא'ת'ת' חכמי' מהס כמ'ס בפ'ק
 דמגילה ויאמ' המלך לחכמים יודעי עת'ס אמרו מיוס גליוכו
 מארצכו כיטל'ענה מיכן זיל לגבי עמון ומול'דימבי דבוכתי'י'
 ובגולה לא הלך וכו'מה תראס דכשהיו ישראל במצרי' בשעבו'
 גלות כוודאי' האר'ה היו חכמים טפי מהס ריתכו כדוכתי'הו
 כחמרס ריתב ארוריי'ו ולא פג טעמיה . וכשלא רצו אר'ה
 לקב'ת'תורה כוטל'מהס מדרגה זו וכיתה לישראל . אך אגופ'
 דעוכרס תקשה מה שכתוכו כה הרב' הרי התורה וישראל קדמו
 לכל בריאת עולם והס כתוכי'ס בתורה ועל מנת כן הויאין
 ממצרים שבעבדון את א'היס על ההר הזה . היתכן שיבא
 ח'ו כשרוכ'י' על הכרוית ואף שיוצק לשון בני ישראל בשעו
 וישמעאל' כי אברהם ויטקן קראש ישראל כמ'ס כבראשית רבה
 תולד' מ'מ תימה שיהי יביבא כבוע'א וגויור'א כשמי שמיס
 להניח ישראל אשר נגלה עליהס באמות ומופת'ס וליית
 הכורה לאר'ה . אלא הככו'ן לי . היודע דעניו היה
 במ'ת תיקון של ארס הראשון ואלו וכיכו במ'ת היה אז נגמר
 התיקון אשר יהיה לימות המשיח לקיים או יספוך אל עמים
 שפה

שפה אחת וכולס יקראו כסס ה' . אשר כזה יתכן להצדיק
 את משה ארון הכבואים א'ך ככסל כמטא שככאל כו אר'ה ר'
 לפי שיטת הוזהר בראשית ע' קל'ג . מכל ען הגן אכל
 תאכל ומען הדעת ט'ו לא תאכל וכו' ודרשו כוונה דאזהרה
 דא הווי על משה שלא יקבל העבר רב . כי כיוס אכלך ממכו
 ותקבל את העבר רב מות תמות . יארכו כ' בתי מקדשות .
 ואחתיק לך הדבר להשיבך דאף שאין המקרי'ונא מן הפשוט'
 לעולם . תרע דישראל יס להס א'חיה בען המייס . וערב
 רב בען הדעת טוב ורע . ולכן ער'כ'ר'כ'גימ' רע'ת .
 וכמו שהוזהר אר'ה ר' שלא ידב ע'צמו בען הדעת ט'ו . זה
 היה ממש אזהרה למשה שלא יקבל לע'ר' שחיותן מהס ועיין
 כוונה רס ע' קל'ג . ועתה תפיל התמיה על משה א'ך
 לא שת לבו לאזהר' הקב'ה שכבר הזהיר לאר'ה ר' על הרחקתו
 מן ען הדעת טוב ורע . ולהבין זאת תרע מ'ס כוונה ע'
 ק'ט . מכל ען הגן א'ת' פ'י' בייחוד הכל היה מותר גס ען
 הדעת וכיוס אכלך ממכ'ו דייקא לחודי' או מות תמות שהרי
 אבות'ה עולם אכלו ולא קחו שפיהס ועיין רקנט סס . ולפ'ו
 נישא רביון דלארס'ר' היה המצוה לאכול מען הדעת כצירוף
 אשר עני הגן כדי לעשות ייחוד וחיבור וכוה יבוטל הרע אל
 ען הדעת לגמרי ועל זה סמך משה רבינו כאשר יבאו או כלל
 ישראל מכלל הטומאה לחסות בכל כפסי שכינה ולהתחבר
 בעילא עם הימנות'א לאלה . או קיבל גס ע'ר לחבר עני
 המייס עס ען הדעת להמתיק הרע כהטוב וכאשר ידוע ל'ית
 כבוד קליפת כונה המתקדש ומתטהרת בערב שבת וכעשה
 כולו עבד כמו שאכתוב א'ח'ו' . ג'כ'ב . וכוה יוכן כוד
 שהחור'הס'י' במ'ת אחריהס לא לרחות לישראל ח'ו' לא לחבר
 עני הגן וען הדעת טוב ורע למתק הרע בטוב . כי ישראל
 אחיותן בעני' הגן בכל הספיר' הקדושים . וע'אומות מסטרא
 דרע שבען הדעת טוב ורע הרע הוא תמאל' ראש לע'אומות
 לכן החזיר אחריהס למתק אותס ע'ר דע'ת העליון המזווג
 סממ'ה וביכ'ה . אשר שס תלוי המיתוק כמ'ס בשו'ה'כ'
 ובאשר לא רצו או כיטל'חכמ'ה ותכוכ'ה מהס . דמעשה
 א'ך להס שורס דרע'ת עליון הקדושה . וורח משעיר למו .
 א'ך כ'ה יתכן אס החזיר אחריהס שיקבלו התורה . וכיוס
 עמדם מנגד כעכשו שניטלה מהס . אבל אס כאמר שלא
 החזיר מעולם אחריהס איכס יכוליס להעכס על כך .
 שיכוליס לומר אלו התורת אחריכו . היינו מקבל'יס כמו
 ד'ועני' כלום כפית עליכו השר כגי' . ואשר ע'כ יתכן
 דזה היה כוונתם שהשיבו זקנים למטה ונס קלמעה' כי
 עוד טעם למה החזיר תחלה אחריהס מכח קדימת כבורתן
 וי'ידמן ישמעאל קודס ליצחק ועשו קודס ליעקב ולכן הורו
 כזה

כזה שאין מעלה בקדימת היצירה וכן טען כמו הכתב במ'ר
 פ'י'ט . כל הכבד אחר תדירו חשוב עפי ולכן אין טעם
 לומר דלמעלתן קדימת יצירת החזיר תחלה אפריהן לכן יבאו
 זקנים למטה והכערים למעל' וזהו שבעל שאל החזיר אחריהן
 וכשאר בחכמתן . והנה כל זה יוצא ממ'ס בען הדעת כי
 כיוס אכלך ממכ'ו המן הען ומתק מפרי'ו פ'י' מפורס שטאר
 שהפריד קתנו מן שארס אשר מדיון הזה איכא למ'ר סמטה
 עכניס כמ'ס כב'ר'ס . אבל הרבה מדרשים החולקי' ומ'ל'
 דען הדעת היה איבור עולם אפ'י' כצירוף אשר עני הגן
 וכמבואר אכלו במקום אחר מזה . לא יוצדק כל הכ'ל'
 וא'ר' דיוקא דממכ'ו דריכין לפרס בענין אחר וכוה נביא אל
 ביאור הגמ' דכחש לכמה מוליד . בהקדים גמ' דהתס לפני
 זה . הארי והדוב והנמר וכו' מוליד'י' לשלש שנים וכנגדן
 באינן ככות שוח . פרס'י' תאכס חיוורתא . נחש לשבע
 שנים ולאוותו רשע לא מצינו לו חדר . ויס אומריס מופססין
 וככות שבע פירס'י' מין ככות שוח ולא ככות שוח ממש . וא'י'
 במ'ר למה קראו ככות שוח שכיבא שוקה בעולם הוא המיתה
 דאילין אכלל אר'ה ר' תאכס היה . ועיין פ'ק' דר'ה בתו' ט'ו
 ע'כ . והרי לפניך דהרב' מיכי תאניס סס ומוציאין פירות כל
 מין לזמן אחר דככות שוח לשלש שנים ומוכססין לשבע שנים .
 דבהא חלקיו דבוודאי' הכחש והאילין כדון אחר עמדו למשפט
 שגרמוהו המיתה והשוקה בעולם ולמ'ד נחש לשלש שנים כמו
 ככות שוח ס'ל דתאכס ע'מיה ככות שוח הוא שאל'ו לאר'ה ר'
 מכלל המיני' תאכס ומכל עני הגן אכל תאכל אפילו ממיני
 התאכס . ולכן יס ג'כ' מיכי תאכס שמוציא' ל'י' ווס כמ'ס
 סס בגמ' ; ולכן כתיב ממכו פ'י' מקדשו כלל העני הגן
 ומיני' שמתו מותריס אבל ביחוד הכל כמי אבור לעולם .
 ולר'י' ס'ל רכל המייכס תאכס כאסרו לגמרי עס המוכססין
 ומ'ס ממכו פ'י' אכלל מיני תאכס יהיה מי שיהי . אבל
 בייחוד הכל עס עני הגן יהיה כל המייכס מותרין .
 ולכן תלינן קללת הכחש בהמקולל שככול' וכדאמרוכן סס בגמ'
 קללה הוא קללה שרי עליה דככל המקולל יותר תלינן לנחש .
 הכלל לריב'ח פ'י' ממכו למעט כלל מיני התאכס מעני הגן
 ובייחוד הכל מותר היה ולכן כחש ראוי להתקלל כמו המקולל
 שככלס שכולס כאסרו והקיסר ס'ל מ'ס ממכו פ'י' דכלס הותרו
 ולמעטוי' מכלל מיני תאכס איתקרא לאסור אבל בייחוד ע'ס
 עני הגן אבור ואותו ככות שוח הוא שכאסרה וממכה אבל
 אר'ה ר' לכן קללת הכחש וקללת האילין כסוי' ולכן הכחש ראוי
 להוליד לשלש שנים כמו ככות שוח . ואותו מוכססין אפשר
 שלא כאסרה ;
ובנה ויני' על ככון כוונתם דהקיסר תכחש מוליד לג'
 שנים

שנים כאשר העירו לפניו סבי' ר' לתועלתם שנה מוכח דלא
 הסויר אחרי אור' רזיל בתר טעמא דכיוסוד הכל מותר אף
 ען הדעת והלא ס' ל' דלעולם אסור היה ען הדעת . ומ'ס
 ממנו כי אילן בנות שח לבדו כאשר מכלל מיני תאכה ולכן
 הקללה של כהן היה בדוגמת האילן כמיהו לשלם שנים .
 וריב' ס' ל' כשיטתו דהחזיר אחריהם כי מכל ען הגן מצות
 עשה אבל תאכל בייחוד הכל מותר אף ען הדעת וביום אבלך
 ממנו' לחזורי דייקא תמוה וכיון שמזכירו בלותו מין המקולל
 יותר מוכססין תלין בקולקל יותר לסוליד פריו ג' לשבע
 שנים והקשה לו הקיסר והא חכימין אינון דלדבריד הקיסר
 אחריהם א"כ היה כועל מהם חכמתן והרי הם חכמים והשיב
 באמת כדבריו בן הוא אכן חכימין מיכיהו' דייקא דורח
 משעיר הופיע מפארן לכ' חכמתן היא שלכו והוא גוף אות
 ומופת מאחר שניתן חכמתן לנו ש"מ הסויר אחריהם מטעם
 מכל עני הגן א"ת ומ'ס ממנו בלחורי וס' כדבריו בן הוא
 וכל מיני תאכה באזהרת לא תאכל וע'כ תלין בהמקולל
 אכאסורים גוא מוכססין ולכן גם היא מוליד לו' שנים מצד
 אחריותו ברע שבו כידוע ל"ח דהכחש אחריותו ברע שבען הדע'
 ובכשמע הקיסר דבריו אמר לו אם כדבריד זיל זכיהו וכנס
 אותם בחכמתך ובוה ארע חכמתך ואם האמת עמד :

האפנס

כדור לעמוד על מוד הדעת הוא תדע דאין
 אדם דבד לאשה שאין לו אבר וסוד למעלה
 כלשר תרא' בס' כפני יונה ומה מקובלים בסוד ענייני האשה
 הן זמן עיבורה וזמן מניקתה וכל עניי' הכל מרומזי למעלה
 על אשה יראת ה' תתהלל במלכות קדישא וכן ענייני הכע"ח
 כמו הכחש אמור בוה' הכל על כחה למעל' הוא מא' ל' כמ"ס
 פ' בראשית ע' ק"י . וכן טען ג' כח ע"ה . ואין אדם דבר
 בעולם שהוא ס' על המקרה והכל את זה לעומת זה עשה
 אלהים . ובס' ויקהל ע' שג' אל האשה אמר הרבה ארבה
 תיכח למטה למעלה במאי מתוקם ע"ס סוד' כוראים .
 ואשר הכוון לררכבו להדין למה האשה מעוברת ט' חדשים
 ולמקוטעין ז' ולרבה תופסאה משתה י"ב חדש נקדיש
 תפלה גמ' פ' ב' מ דף ל' דרש ר"ג עתידה אשה שתלד בכל יום
 שכל' הרה וולדת יחדיו נגלג עליו אותו תלמיד אמר אין כל
 חדש עתה השמש הראה לו דוגמתו בעוה' ז' תרגומה .
 ועיין סס והשפטים האריכו ותמהו .
 לפ' מצות שומאת לידה וכירה ע"ס . וחלילה לומר
 שיהיה שום איכו בתורתו לעולם ועיין ג' . והכוון
 לפע' בהקדים מ"ס האר' ז' כשער עולם סודיאה תראה
 ג' כדפוס פ' עמק השלך . שארין שם בענייני השמשות
 א"ך

א"ך הם הקוקים למעלה כמותל היכל אלהי ישראל . ובתפלה
 היו כולם כלולים בארבע' כמות הזכרים וכמות הנקבות
 וכשטאור כנסרו ממנו כמות הנקבות לריבוע תחתונה עד
 היכל לבנת המפיר . כמו שכבר חוה ממנו קודם החטא
 לעונה וז' בע"כ בחילוף מ'ס בעצם תלדי בניו שהוא היכל
 ה' שהוא יסוד ממנו תלדי בניו שם השמות כלומר שלא
 יבא לה שום שפע כ"א ע"י יסוד זה מה שלא היה קודם זה
 שהיתה שוה עש בעלה . והיה משמין בכת' א' (עיין פ'
 בלק ע' ע' סע' בסוד הגניזה סוד בוקר אערוד לך ואפכה) .
 ואע"פ שקודם החטא ג'כ היו משמין דרך היסוד מ"מ לא
 היה משמש היסוד כ"א פועל כיסוד פ' שהיתה כמסילה
 הטיפה הזרעית מהמוח מתוקפת ומכוסלת לתוך מעיה
 ומעשם זה היו עולים למטה שנים ויורדים ד' מפני שהיתה
 העיפה מכוסלת כל זרעה ותכף היתה יולדת . אמנם אחר
 החטא אותה טיפה הזרעית נתקלקלה ולא היתה מכוסלת כל
 זרעה . אלא היתה נגרת כמים הנגר' כמורד והיתה
 יורדת עד תרין כיעין דאינון כו"ה וסס מתכשלת מעש ויואל'
 דרך היסוד בעצמותו וכותליו ועכ"ו היתה טיפה הזרעית
 אינה עדיין שלימה וברה שרביה ברור יותר לשהות תוך
 מעיה' או ט' או י"ב חדש . באופן אחר שיש לו כנסרו
 הנשמו' נקבו מאד' ו' וירדו והם עשאו קוקים בנותל וכו'
 עכ"ל . ובוה אני אבין כוונת ר"ג שעתידה אשה שתלד בכל
 יום ומיית מקרא הרה ויולדת יחדיו היינו כדאמרין שתכף
 כש יזדווג בעלה עמה תלד בכל יום שירצה כמו שהיה חדש זה
 תחת השמש כיום כריאתו של אדה'ר ולא יצטרך לשהות ט'
 חדשים וכשתלד תשכ כמשפט התורה וכדת דותה טעמא .
 והוא קללתה הרבה ארבה עבוכך והרוך לזמן' או ט' או
 י"ב חדש . ועיין וזה פתח ע' תס' סוד חיה עילאה
 שולדת לט' חדשים סוד אחר' א"ח ג' ט' ד' מלכות לר'
 סטרין וע"ס . והיינו כמו דמדת המלכות חוה עילאה
 כתרקה מן האור עליון הבא לה ממוחל עילאה ט' ספירות
 כי בתפלה היתה בסוד הכת'ר עטרה לראש פיכה . ובתרקה
 ט' מדות והספירות הם בסוד חדשים במלכות כמ"ס בר' מ'
 פכחם ע' תע"א ולכן משתה ט' חדשים זמן לידת רוב השנים
 ולפעמים ז' כי מן הדעת העליון תיכל ידוע עיט הוא
 הכהה היוצא מעדן להקטף הגן עד המלכות ז' ספיר' ולמ'ר'
 י"ב כ"ס י"ב זרועות הוי"ה ג' חדש בסוד ר'ו . ולכן לא
 יותר מ"ב חדש . י"ב אורות אל י"ב הוי"ה שביצירה . והכל
 הריבוי מצד הרחקה קבלת שפע מה שלא היה כן בתחלה .
 ומכלל הדברים כד' רוק דבריו הכ"ל כאשר היתה בתפלה
 לראש פיכה וירדס מ' טפ' לכן מולידה לט' חדשי והיו

בקליפה הכתב בסוד עזיר לעומת עזיר דקדושה . כשתחשוב
 ממלכות ולמטה אחר משם מתחילים הכפרדים בסוד הוא
 יאסוף ראש ואתה תשופנו עקב כי יניקתם מתחיל מעקב
 דקדושה אשר שם כ"פ איהם ג' עק' כ' וב' עקביים ג' שמ'ר'
 ד"פ איהם והוא סוד איה' אחרים ג' הכי . ומשם גורות
 ושמ'ר' והם רק יונקים בעקב למטה . וז' רגליה יורדות
 מות . והיות הכתב הריבוי מן הקדש עזיר כל' סוד יסוד'
 מלכות בסוד קומת פלסות . היה ראוי להוליד מצד
 הרחקה מועיר ד"ר ד"פ ט' חדשים ג' שנים . אשר
 מה'ט ככין דרע'ת העטמ' כמו ארי ודוכ דחסיש סס בגמ'
 מוליד לג' שנים . כי המבואר אלכלו סוד גם את הארי גס
 את הדוכ שם בכל מדי לעומת שלש ראשונים בסוד י"ה ל'
 דקדושה . שם מתחיל' תכף אחר המלכות עלום הכפרדי'
 שלהם מת' דטומאה . אבל הכתב כתרקה לגמרי ג'כ כמו
 מלכות ירדה לט' ספירות הכחש ארורה מכל הכמה ומכל
 החיה ובמ' אחרונה שלהם הרי ט' ספיר' ט' ט' חדשים הם
 פ"א חדשים . ולכן הכתב מוליד לשבע שנים ולשיעטכו אשר
 יבואר לקמן ע"ס הוויכוח היה מאחר שהשיכס בגלות השפ'
 כי תירוש גבירתה גוברת על הקדושה ובאמת אכי ה' הוא
 שמי וכבודי לאחר לא אהן ובסוד ערבית רשות הכל' . וז' ל'
 אזהרה במדבר ר"ל בסוד קולה כחש ילך . אע"ג דשיכסה
 בגלות ואר' אחוים כונכ העולה למעלה וישראל כפלה לא
 תוסיף קום מ"מ הונכ הולך אחר הראש כמו כשהכחש הולך
 ראשה למטה ונכסה למעלה . בסוד שמי כוטרס את הפרמי'
 כרמי שלי לא כטרמי ע"ס . דשמח רבי יהודה על סוד זה
 וז' קשתא ידעבא דשאר עינין ואלטכותא דלהון הא"ך יתבר
 ע"ס . ויובן לשיטתנו לכן הם חשבו ראש היות שנתקלה
 הכתב למדרגה תחתונה מ"מ ראש הכתב חזרת למעל' להריש'
 ראש כגד הקדושה כי תירס גבירתה ומולידת כטבע השמים
 ארי ודוב המעולים שפיות שם בסוד ראש שם ג' ראשונה
 לעומת י"ה הקדושה במבואר אלכלו בסוד מלמדת הפלסתי .
 וריב' טעון כשיטת ר"י הכ"ל . דמ"מ בתר רישא גרירה
 ומלכותו בכל משלה . ומ"מ היא בעבדא קמי מאריה .
 ולכן קריבא דמכלא וכמו שיבואר לקמן בענין הוויכוח מי
 הקרוב קרוב לקבלת השפע . אמנם לשיטתו הכ"ל .
 בענין אכן חכימין מיכיהו ויתכן . עוד כאשר ידוע דכל
 ענין כחש כמות בתורה הכל על סמאל' ופחותו כמ"ס
 זוהר שם עמוד ק"י . וידוע שהוא היה תולה מבח שרפים
 כמ"ס כפר"א והפילו הקדוש כרוך הוא וידוע דשרפים
 בכריאה סוד כיכ"ה ועכשיו הוא יונק ממטרא דגבור' מקטרא
 משאלא כי ספיקו המוקפלים דהקליפות אין יונקים רק
 מקצה

מקצה הגבורה ולא תחסד ס' רוגס מן הדין קדש . דגבורה
 מפ' דשמאל וא"כ נדחו ג' מדריגות ביכ"ה דע"ת גדולה
 וכל ספירה הוא בסוד סכ"ה אשר ע"כ ספירה ג' שנה .
 שם י"ב חדש וככ"ל . ולכן כדבריהם שנתה הפסל לשלם
 שנים ובאמת שנו כי בקדוש איין לומר כן משל' כ בקליפ' אין
 יונקים לגמרי מצד הפכים . לא מצד אלהות ח'ו . רק
 בסוד היכלות ומדורין במ' פארכוה . בסוד ואתה
 תשופנו עקב . ולא בסוד הראש כי אין להם בחינת
 ראש כי הראש כמות בקדושה בסוד ראש פתיש אכור הלל
 הוא כמות עמדי . משל' אכן בני ישראל' אומות
 ל' ראש' . וסוד הראש הוא כמ"ר חכמה כיכ"ס .
 וכוסר בראשית עמוד קכ"ה בשמת ישראל עמטרא דקדושה
 משל' ל' אר"ה ע"ס . כי עש היית שיעקב בסוד
 תפאר' סוד יצירה . אשר שם פתחיל הקליפות
 בסוד טוב ורע . אשר ע"פ הם י"א ספיר' דקליפות
 שאשונים בסוד ר"ה של שם סוד יצירה עשיה ו"ה ג' י"א . מ"מ
 אין להם אחיה אף בחון רק מיצירה ולמטה ולא בכריאה חס
 ואלוש בכיכ"ה . כי שם יין השומרי דלית תקן מוגע
 כותי ומיצוני . אבל סוד יעקב עש היות שהוא ת'ת
 ולכן נקרא יעקב ג' יחטירא ו"פ הוי"ה . סוד ז' ספיר'
 כאשר לא יעקב לשון עקב יהיה שמך כי אש ישראל סוד ל"י
 ראש' . בסוד מי יקום יעקב כי ביכ"ה נקרא מי היא
 מלבשת מוחין לעזיר בסוד ראש וא' וכלל בסוד י' ספירות .
 ועיין ג'כ ס' ס' ח"ל משם הר"ו דף ד' כ' א'
 ומה שזוכין לראש הוא פל ידי התורה . כי א"א
 לזכות בסוד שוסיין כח"כ שם סוד הכשמה אש לא ע"י התורה
 כמ"ס זוהר ט' פ ויקרא . וזה סוד ולמדתם ועשיתם כי היא
 חכמתכ'ס ובינתכ'ס לעיני העמים וכו' . ואמרו
 רק עש ככו'ן ותכ"ס הגוי הזה . כי אלו הם חכמים
 ונבוכים . ע"י התורה לא עשה פן לכל גוי דמשפטי'
 פל ידעו . ולכן כשעת מתן תורה אשר מאז בתר
 ה' בנו מכל פס והכריזו מהם כעל חכמתן וכיתן לנו .
 והם גוי אובד עלות ואין בהם תבוכ'ה . ובוה יובך
 כמי כאשר דהאמת הקליפות נדחו ממדור הקדושה עד העקב
 כדסו' ספירות מצריאה ולמטה שהפילו השם יתברך עד
 תשופנו עקב . לכן הכתב מולידה לשבע שנים .
 אבל הקיסר ופדי ד' חסכו לג' שנים כי שש לשכח
 דהקליפות יונקים ממטרא דגבורה לזר פניש הקדושה
 ומתרחקו רק ג' ספירות וככ"ל . ועל זה הדבר
 אמרו ארור אתה מן השמימה כחש
 שהכמה

רבה מכלם שהיא יתנה ערום מפני והסיתה למכיל להוסיף
 חכמה להם והיא לא אכלה . וכו' אם נדון לחכם לאכול
 להוסיף למה לא אכלה היא . אלא ליתא מרוב הסיתה
 לכן בעשה בזה . אשר היתה ערום מפני
 עכשו ארור מפני . כיטלה חלמתה כרין כל מי
 שיש בו חכמה ואינו מנקה להוסיף . נוטליס חמתו
 ממנו . וכתיב השועל הפקח שחיות לשעה חרש' והחמור
 הפקות שבהמה י' ב חרש השלומי' ככל . וכל משפטי י'
 אמת דקרו יתדיו . וחזה אע"פ אגס היא היתה פקחות
 ולמה נעשה ט' חרשים . כגד זה היתה מרות עליו כשהיתה
 באמתה אמו אם ארה"ר לכן פשר רכב חמורה ממה וקלה
 שבהמה העמר ריבה ע"ר ממוצע ל"ט חרשים . והבע"ט
 אע"פ שלא כצטוורק ש"ל ללמוד מהד"ר כמ"י פ"ת שם :

ומכאן

תדע דריב"ח ה"ל שבכ"י ע"גמו בכחון ויובח
 ה"ל עם הקיבור לטעמו ולשיטתו כגמרא ה"ל
 א"ל דיליק שדכש . מוליד לו' שנים ומרור אתה מן הכמה
 זכו' ומה"ט כיטלה הפכוד והכמה והגדולה שהיתה מלך
 על כל בע"ט וכיטלה הכל על שלא ביקשה חכמה וכ"ל .
 ולכן כשהיב ריב"ח להקיסר סתרתו דמוליד הכחש לו' שנים
 שטעם דארור אתה זכו' שם שבהמה כתקלה מחיה וכו' .
 וקשה למה וקולל יותר מנע"פ שהרי חוה הסיתה להם וכמ"ס
 לעיל . וז"ל על שלא ביקשה הכחש חכמה נעשה שהיה
 ערום בחכמה מכל : ארור מכל . ש"מ מי שהוא חכם ואינו
 מבקש עוד חכמה נוטליס חמתו ומה"ט גופ' כיטלה מל"ה
 ושאלו הקיסר או כדבריו והא חכימין אוכון ולרדך היה
 רפוי שיכיל חכמתן כמו כחש בשלש הפנה חכמה .

והיבוי באת און חכימין מיכיהו שיטלה מהם . זכיתן לכו
 מה"ט ובחמור . והם לתועלתיהם אומרי' לשלש שנים
 ביהמה חכמי' כדבר ה"ל . וס"ל דלא כיטלה מהם דאין
 קפידה כחש שאינו מבקש עוד חכמה ומצונו היה מקולל
 יותר מבהמה . והוא ארי ורובו לשלש שנים והחמור י' ב חרש
 וא"כ ע"פ ה"י שברא ליתא ומעלת הכחש שום עכשו להמלך
 שחיות שה"ל ל' שנים . והם שייבו הדבר מעוברין
 שיקראויו . והקשה לו הקיסר והא משמשי שמו' .
 ופירש' שהדרך בהמה ומהי כשמתעברות אינה מקבלת זכר .
 וקשה אי ירדו לעומק הדבר אם כן כל משך שבעה שנים שמו' .
 וא"כ מה הקשה הקיסר לכתור בזה דבריו
 יתכן לדרכה הנה כל לימוד ריב"ח ה"ל
 יוצא מארור אתה מן הכמה וכו' .
 תראה בקלות הזה שריבה ארבה עכובך
 ואף על פי כן ואל אסך תשוקתך והזוג שמו' אף כומן
 שיכורך

וצריך . משל"כ בהמה ומהי כשמתעברות אינה מקבלת
 זכר . ובהו יובן שאלת הקיסר . והא משמשי
 שומשי' וא"כ לפי מה שכתוב ארור אתה מן הכמה ומן
 החרש בהכי גופי' דליניהו כצ"ע לא ישמשו ובכחש קללה זו
 שידורונו בהרובה וצ"ע . ולא תצטרך לכל לימוד ה"ל
 דלענין מעלה וחרון תמצא לפעמים כבהמה מה שאין כן
 בחיה והן להיפך . אבל לענין זה הנה שוין
 וארור אתה מהם . והשיבו לו הרי איכה נמי משמשי
 כאדם וא"כ מאי ארור אתה מן הכמה וכו' והרי בקללה זו
 גם בתקלה מוח . אלא קללה שאינה לא בלדס ולא
 כבהמה ולא בחיה והיינו לענין אריכות שיכורה וצ"ע לשבע
 שנים . וק"ל :

ומכאן

מורעא רבה מאוד על קושי' שהערכו
 לעיל . הלא און הקדוש ברוך הוא כח
 בטרוכוס עם כריותיו . למה החזיר תחלה תורתו אחר אר"ה
 ואח"כ לישראל . הלא עם זו אשר כחר מכל עם ועשה להם
 כיסים וכפלות במצרים וכו' מעלות טובות שבישראל אשר
 היה גם מקדם במצרים שלא התעברו בזרים וכיוצא למה
 יהיה יצו"כ בארעא . וגירא בשמי שמיא להחזיר תחלה אחרי
 אר"ה . ועוד למה כיטלה חכמתו ולא דר' בהיתר
 כותים ממוכס . וארצס רומן . ולר"כזו יחיד מאוד באשר
 התורה היא חכמתו אל הקדוש ברוך הוא וכמ"ס פ"י כי חכמתו
 ובינתכס לעיני העמים אשר שמועין את החקים האלה ואמרו
 רק עם כבון וחכם הגוי הגדול הזה . ובתחלה
 כהי"ס במצרים היו אר"ה חכמים יותר מישראל וכ"ל .

ולכן כיון ארצה ה"י להודיע ולהגלות חכמתו לבדואיו בדין
 היה שיבא תחלה להחכמים יותר דיהה חכמתו לחכימין
 ובהחזיר ולא רצו אז בדין הוא שיטיל חכמתו דוקא ביותר
 לכן או והאחזרתי חכמה מאדוס ומצו"כ מה עשו .
 חתא אשר עמדו מנגד בשעת מתן תורה . ולא רצו לקבל
 שחכמה של הקדוש ברוך הוא כרין לישול את שלהם ולהוסיף
 לישראל דהייב חכמתא לחכימין המבקשים חכמה .
 דבורארי . אף על פי שלא היו חכמים כמו אומות העולם
 היושבים שאין שלהם מכל מקום קיו חכמים ווקים אשר יורו
 המספט ליעקב . ואפשר מהאי טעם נכתב שבו לזו סניב
 לתורה . אשר יורו המספט ליעקב דכתי' דהיו בגלות כמותם
 לא היו בצרות השעבוד כמו שאר ישראל והיו מחובמין יותר .
 אכל אומות העולם . יתיב דרובתי' כחמרא ריתיב על
 דרדרי' החזיר תחלה . והם שאמר דוד מכל
 מלמדו השכלתי כי תמיד למדתי חכמה אף מהפחות ממני
 כמה שכתב בן זומא מכל אדם אפילו שאינו חכם כמון ילמוד
 חכמה

כמה ומאין למדתי זאת לזה אמר כי עדותך שמה לרבי מן
 התורה אשר נתת לי ולא לאומות העולם . כשנ"ל
 שהיו חכמים ולא רצו להוסיף חכמה . וכזה יובן
 דברי רבי יוסי בר תימא ה"ל כשמאלאן יושבים עליונים למצא
 ותחתונים למעלה מהאי טעם להורו' שלא תפזרו ארזיהם .
 ושאלו מאן את שביב להם חכימי דיהודאי אכא . ומאין בא לי
 החכמה אלא שביטלה מהם וקשה למה נישלה חכמתכס דוקא
 ולא היה דר"י בארצכס וממוכוכס ורמיכס שהיתר ה"י . אלא
 לפי שהייתם חכמים ולא הייתם מבקשים להחכים יותר . ש"מ
 כל חכם צריך ללמוד ולהוסיף דעם י' אמת . לפיכך באתי
 לגמור חכמה מכם אף על פי שגדול אני בחכמה מכם דאיהו
 חכם הלומד מכל אדם תמיד . אפילו מקטן בחכמה ממנו
 וכ"ל . או שאינו אביהי אמתה חכם מוכן כריכין
 אכתבו לשאלו אותך וכיבועי מייך מילתא
 והינן בה לעיל אדרבא מאי אי הכי כשאוא רצה ללמוד ראוי
 לו לשאל להם ולפי
 זה יחא :

ודע

כלל גדול בכלל השאלות היה עיקר כוונתם
 להוכיחו שחכמתם עמדה להם ואיכהו
 חכימין יותר מינן ולכן יסדו דבריהם בדרך רמז ומידה אס
 יבין הכוונה של דבר . יהיה הוכחה דהם חכימין יותר מייך
 ואם לא יבין מידתם יאל מייב במ"כ שהרי אף שיחתן אינו
 מינן ק"ו שיעלה בדעתו שהוא חכם מהם ולכן יסדו כל
 דבריהם כניצוח ההוא בדרך רמז ומידה אזלי לא יבין שיחתן
 הקלה בעיניהם :

ברוך

אחר יתכן ליתן עוד טעם שהחזיר תחלה
 אחר אומות העולם קודם לישראל כבוד
 ואלה המלפ"ס . אשר מלכו בארץ ארזים לפני מלך מלך
 בישראל כי צריך להקדים תמיד הקליפה לפניו ומהאי טעם
 כשברא הקדוש ברוך הוא לארצה"ר נתן לו ללשון חוה הראשונה
 היא לילית שבראת כרביעי כמישעו הירח ולא היתה מתרצת
 לו בכל ענייניו עד שמררה בו ופרחה ממנו כמ"ס בזהר
 ויקרא ע' ל"א ובספר בן בירא עד שעמד וביקש רחמים לפני
 הקדוש ברוך הוא וכבר לו חוה עצם מעצמיו ועל מה עשה
 י' ככה וכי לא ידע שלא תמצוי' לו אלא כדי שיוקדם הקליפה
 לפניו בכל ענייני הכריאה וכמו שיבאר עוד לקמן מזה .
 והכל יוצא ממה שכתב לזאת יקרא אשה . כי מאי לקחה זאת
 כי חפץ היה שמהיה עצם מעצמיו בריאה מאודעת וכן עשה
 הקדוש ברוך הוא . ויבן את הלעל וקאשה בכל
 מיני קישוטין ותבשיטין . ותפוח עקבה היה מכהה גלגל חמס
 לרוב יפיה . והנה מזה ראוי' שהמגיד טראשית אחריק
 נע

נתן לו תחלה חוה הראשונה שיוקדם קליפה לפניו מהאי טעם
 החזיר תפלה אחריהם ש"מ לרוב און בתורתו הקדושה
 ג"כ ובשלא עפ"י בם החזיר אחר ישראל והיה שאלתן אף
 יתכן דהאי לזאת יקרא אשה כדבריו . ובתחלה לא היה
 במדרגת המעלה כשניה א"כ אשאלך האי גברא דאזיל בעי
 איתתא ולא יבדו ליה שהפחותה לא הפנה בו מאי חיו דאזיל
 היכי דמיד לימינה גדולה מהראשונה . וא"כ כיון שזה נגד
 הפברה שיבא גדולה מהראשונה מה רצה ארצה"ר שיבא לו
 שניה עצם מעצמיו כיון מפואר הו"א אלא מאי לא ה"ל חוה
 הראשונה כלל וא"כ שיוקדם הקליפה לפניו . ולא
 החזיר אחריו ולא כיטלה חכמתו ואכן חכימין מיכיהו .
 והשיב להם לעולם היה לו חוה הראשונה ולזאת יקרא אשה
 למעוטי חוה הראשונה . וא"כ מאי חיו דאזיל
 להיבא דמיד לימיני' שקל מיכתא וכו' דהאי בת מזליה דהיא
 היתה עצם מעצמיו ולהכי הפנה בו . וכמו שיבאר לקמן
 באריכות . עוד אהבת איש ואשתו מצד דביקות בשמתן במולא
 דלעילא . מה שאין כן ה"ל לית מצד הקליפי' און
 לה שורם ודביקות בארצה"ר לכן לא הפנה בו ואח"כ כשמתרצת
 לו חוה שניה שפיר קאמר מהאי טעם גופי' לזאת יקרא אשה
 כי מאי לקחה זאת . כי ידוע דאיש ואשה שכינה ביניהם
 והיינו על ידי שם י"ה וי"ה באיש . ה"י באשה
 וכשהם מתקוטטין ולא מתרצ'י מהתלק סס"ה מהם וכאשר
 אש אש גי' תר"ב כי היא רוכבת על ת"ע מחכות ועמה תע"א
 כדודע כשמה לילית . וכן א"ש במילוי כוה אל"ף
 ש"ן כגי' תע"א . והוא קל"ה הרי שניהם תר"ב
 כי אז הם מדבקים בהם . ומזכים עמהם
 הוא בה . והוא בו . אבל כשיס שלוס ביניהם
 שריה שם י"ה אבא ואימא ויווג הקב"ה שכיני' עילאה
 אז היא בורחת משם והיינו כפי שורם כשמתן ביוווג למעלה
 בשמת הזכר מ"ס דבורא עילאה . בשמת הכקבה מ"ס דנוקבא
 כמה שכתוב זוהר בראשית עמוד ק"י מהספר הבהיר
 ולכן חוה הראשונה מייאכה בו . שלא היתה בת מזליה היא
 מ"ס דעומאה והוא מ"ס דקדושה בכלל ודמות אלהים וכיון
 שלא היה דביקותם יחד מצד כשמתן להיות שם איש ואשה כי
 עליהם לכן לא כתרצית לו הראשונה . ולזאת יקרא אשה כי
 מאי לקחה זאת דייק' . וקשה אם כן למה נתנה לו הקדוש
 ברוך הוא בתחלה . וז"ל שיקדים קליפה לפניו מהאי טעם

החזיר תפלה אחריהם ש"מ לרוב און בתורתו הקדושה
 ג"כ ובשלא עפ"י בם החזיר אחר ישראל והיה שאלתן אף
 יתכן דהאי לזאת יקרא אשה כדבריו . ובתחלה לא היה
 במדרגת המעלה כשניה א"כ אשאלך האי גברא דאזיל בעי
 איתתא ולא יבדו ליה שהפחותה לא הפנה בו מאי חיו דאזיל
 היכי דמיד לימינה גדולה מהראשונה . וא"כ כיון שזה נגד
 הפברה שיבא גדולה מהראשונה מה רצה ארצה"ר שיבא לו
 שניה עצם מעצמיו כיון מפואר הו"א אלא מאי לא ה"ל חוה
 הראשונה כלל וא"כ שיוקדם הקליפה לפניו . ולא
 החזיר אחריו ולא כיטלה חכמתו ואכן חכימין מיכיהו .
 והשיב להם לעולם היה לו חוה הראשונה ולזאת יקרא אשה
 למעוטי חוה הראשונה . וא"כ מאי חיו דאזיל
 להיבא דמיד לימיני' שקל מיכתא וכו' דהאי בת מזליה דהיא
 היתה עצם מעצמיו ולהכי הפנה בו . וכמו שיבאר לקמן
 באריכות . עוד אהבת איש ואשתו מצד דביקות בשמתן במולא
 דלעילא . מה שאין כן ה"ל לית מצד הקליפי' און
 לה שורם ודביקות בארצה"ר לכן לא הפנה בו ואח"כ כשמתרצת
 לו חוה שניה שפיר קאמר מהאי טעם גופי' לזאת יקרא אשה
 כי מאי לקחה זאת . כי ידוע דאיש ואשה שכינה ביניהם
 והיינו על ידי שם י"ה וי"ה באיש . ה"י באשה
 וכשהם מתקוטטין ולא מתרצ'י מהתלק סס"ה מהם וכאשר
 אש אש גי' תר"ב כי היא רוכבת על ת"ע מחכות ועמה תע"א
 כדודע כשמה לילית . וכן א"ש במילוי כוה אל"ף
 ש"ן כגי' תע"א . והוא קל"ה הרי שניהם תר"ב
 כי אז הם מדבקים בהם . ומזכים עמהם
 הוא בה . והוא בו . אבל כשיס שלוס ביניהם
 שריה שם י"ה אבא ואימא ויווג הקב"ה שכיני' עילאה
 אז היא בורחת משם והיינו כפי שורם כשמתן ביוווג למעלה
 בשמת הזכר מ"ס דבורא עילאה . בשמת הכקבה מ"ס דנוקבא
 כמה שכתוב זוהר בראשית עמוד ק"י מהספר הבהיר
 ולכן חוה הראשונה מייאכה בו . שלא היתה בת מזליה היא
 מ"ס דעומאה והוא מ"ס דקדושה בכלל ודמות אלהים וכיון
 שלא היה דביקותם יחד מצד כשמתן להיות שם איש ואשה כי
 עליהם לכן לא כתרצית לו הראשונה . ולזאת יקרא אשה כי
 מאי לקחה זאת דייק' . וקשה אם כן למה נתנה לו הקדוש
 ברוך הוא בתחלה . וז"ל שיקדים קליפה לפניו מהאי טעם
 החזיר תפלה אחריהם ש"מ לרוב און בתורתו הקדושה
 ג"כ ובשלא עפ"י בם החזיר אחר ישראל והיה שאלתן אף
 יתכן דהאי לזאת יקרא אשה כדבריו . ובתחלה לא היה
 במדרגת המעלה כשניה א"כ אשאלך האי גברא דאזיל בעי
 איתתא ולא יבדו ליה שהפחותה לא הפנה בו מאי חיו דאזיל
 היכי דמיד לימינה גדולה מהראשונה . וא"כ כיון שזה נגד
 הפברה שיבא גדולה מהראשונה מה רצה ארצה"ר שיבא לו
 שניה עצם מעצמיו כיון מפואר הו"א אלא מאי לא ה"ל חוה
 הראשונה כלל וא"כ שיוקדם הקליפה לפניו . ולא
 החזיר אחריו ולא כיטלה חכמתו ואכן חכימין מיכיהו .
 והשיב להם לעולם היה לו חוה הראשונה ולזאת יקרא אשה
 למעוטי חוה הראשונה . וא"כ מאי חיו דאזיל
 להיבא דמיד לימיני' שקל מיכתא וכו' דהאי בת מזליה דהיא
 היתה עצם מעצמיו ולהכי הפנה בו . וכמו שיבאר לקמן
 באריכות . עוד אהבת איש ואשתו מצד דביקות בשמתן במולא
 דלעילא . מה שאין כן ה"ל לית מצד הקליפי' און
 לה שורם ודביקות בארצה"ר לכן לא הפנה בו ואח"כ כשמתרצת
 לו חוה שניה שפיר קאמר מהאי טעם גופי' לזאת יקרא אשה
 כי מאי לקחה זאת . כי ידוע דאיש ואשה שכינה ביניהם
 והיינו על ידי שם י"ה וי"ה באיש . ה"י באשה
 וכשהם מתקוטטין ולא מתרצ'י מהתלק סס"ה מהם וכאשר
 אש אש גי' תר"ב כי היא רוכבת על ת"ע מחכות ועמה תע"א
 כדודע כשמה לילית . וכן א"ש במילוי כוה אל"ף
 ש"ן כגי' תע"א . והוא קל"ה הרי שניהם תר"ב
 כי אז הם מדבקים בהם . ומזכים עמהם
 הוא בה . והוא בו . אבל כשיס שלוס ביניהם
 שריה שם י"ה אבא ואימא ויווג הקב"ה שכיני' עילאה
 אז היא בורחת משם והיינו כפי שורם כשמתן ביוווג למעלה
 בשמת הזכר מ"ס דבורא עילאה . בשמת הכקבה מ"ס דנוקבא
 כמה שכתוב זוהר בראשית עמוד ק"י מהספר הבהיר
 ולכן חוה הראשונה מייאכה בו . שלא היתה בת מזליה היא
 מ"ס דעומאה והוא מ"ס דקדושה בכלל ודמות אלהים וכיון
 שלא היה דביקותם יחד מצד כשמתן להיות שם איש ואשה כי
 עליהם לכן לא כתרצית לו הראשונה . ולזאת יקרא אשה כי
 מאי לקחה זאת דייק' . וקשה אם כן למה נתנה לו הקדוש
 ברוך הוא בתחלה . וז"ל שיקדים קליפה לפניו מהאי טעם

ש"מ

עולם הבריאה אשר עם מקנן אימא עילאה וז'ם ולתתך עליון
אורה לדין אתכם בה כמובי הייט וכשאל חפצכם כיטלה
חכמתכם ותתן לנו ואנן חבימין מיכייבו . וק"ל :
והנכון
עוד באשר ידוע דאף קודם מ"ת נתעלו
וכשתבחו ישראל בכמה מעלות טובות
יותר מכל האומות עד שהודו למעלתן גם אר"ה . כששאלו
הדגלים למה נתקברו אלו יותר מאן הסיב להם הקב"ה הביאו
ספר יוחסין שלכם כי אלו זרע קודש זרע אמת . אליכם
מתערכים באומות אחרים ושמרו ייחסין בעצמן .
ולא נתערבו בזרים . ועליהם אמר קרא גן כעול
אחותי כלה . גל כעול אשעין חתום וכל השבחות ביופיס .
ובהילוכם ובמעשיהם בשבתתו בכל שיר קשירים כמבואר
במדרשים גם . והנה ידוע דהתורה הית' הקדושין שקידש
הי' אותנו לו לאלה לכן בשאבו מקדשין לאלה אומרים כדת
משה וישראל וכידוע וזה הים תשובה נקצת לריב"ח להוכיח לו
שלא יתכן לומר כלל שהקודש תחלה אחר אר"ה התורה דא"כ
היה החזרה לקדש אותם ע"י התורה לאלה כאשר קודש לישראל
וזכיון שאנחנו מורים לכם שגם בתחלה הייתם המשולס . ו
והמיוחסין מכל האומות ואיך השכל מחייב כשלא חפצנו בו
יבא אליכם והאי גברא דבעי איתתא פחותה ופסילה ולא
יהבי ליה מאי חזי דאנוי דהיפא דמדלי מיכיה ופירס"י
מיוחסת יותר מהראשונה . וכיון שזה נגד
הסברא והשכל . איך יתכן שהיה הקב"ה תחלה אצל האומות
דכשלא רצו למה חזר ובא אליכם שהיה אתם גדולי' בייחוס
מכל האומות אלא מאי לא היה בתחלה אצלנו כלל ותכף בחר
אתכם מה"ע מכל עם וזימם אתכם מכל לשון ולא היה כלל
אצלנו א"כ איזו דדין לעגם אותנו ליטול חכמתנו וכשארנו
בתחמתנו ואנן חבימי מיכייבו כמאן ומקדם :

שקר

ר' יהושע סיכתא דא' לתתא ככותל ולא
עאל . דלי דלה לעילא עאל . אמר
האי נמי מתרשיה לייס בת מזליה . והראשונה לא היתה
בת מזליה לכן לא חפצה בו . ויש לדקדק למה הראה
הדבר בית דוקא לדתו' נביתא ומה היה תור אלו השיב בעל
פה האי בת מזליה . גם חל עלינו מונת ביאר לפדיון גם
דכרי הול' כפ"ק דטוטה דמוקי דזיווג ראשון תלוי במול מה
הוא המול הוא אשר בו תלוי הזיווג אש ואמה וביתר כי הרב'
לשיב אפש על זה לומר דהכל תלוי בכחית אדם וכמו
שהארץ הרמב"ם ז"ל ועיין יפ"ת פ' ויאל ובת'
ח"ל דף ק"ו הביא עוד טעמה מהא דרז"ל דיימור אדם הכל
ישא בת ת"ם אם יגזור לו בת וזגו מיוס לידתו בת עם הארץ

מה יעשה לכהם אחרת . וע"כ יתכן דריב"ח
לא היה יכול להשיב להם בעל פה תשובתו האי בת מזלי' היא
הם וכחישו פותבאשר הכחישוהו מרבת בני עמינו .
האמנם כי לא מחכמה שאלו זאת לא נתגלה להם סוד ופי'
מול האמור בגמרא וכן גבי בני חיי ומוזי התלוי במול אין
הכוונה כמשמעות סוד גדול בדבר ולפי שאסור לגלות
סודו לכותי כדודע בתקוני הוהר ובוהר גופא מארר ומקלל
למי שמגלה ח"ו מסודות' לעט ככרי . לכן הראה
להם דרך רמז תחיבו' היתר ככותל שבו רמז סיביו מעצמן
כוונתו כשהשיב האי בת מזלי' ומאל לא יקשה קשי' הכל' אם
כבר נגזר בת עם הארץ איך יבא גדולה ובת ת"ם . וזה היה
כוונתו בתחיבת הכותל במ"ש האי בת מזליה ולזה נקדים
מ"ש הארז"ל בשער עולם הבריאה וקצתו תראה ג"כ במ' עמק
המלך . כי בכותל היכל אלהי ישראל . שם
תקוין' בשמות הזכרים ומקום זה נק' תחת כסא הכבוד .
וכשיב היכל זה יתוד ים דבר היקף כבוד נקבה מסובב נבר
ושם נקבות וכשירדו בשמות הזכרים יורד לשם להיכל הנקבות
ומזווג בשמת הזכר בדת זגו ויורר' ויורר' כי פניהם לעולם הזה וכאן
יש סוד משול' ש הולך אצל זיווגו כי לפעמים כותל מקדש
כשמת הוב' למעלה ממקום בשמת הזכר הוא הולך אצל
זיווגו ולהיפך כשמדרגתה גדולה ממדרגתו היא הולכת
אצלו . ושיניה יורדות להיכל לכנת הספיר ומשם
מתפרדים זה לצפון וזה לדרום וכו' עד הגיע זמן עת דודים
להודווג כואס' זה את זה ע"ם . וזכה מסולקת
קושי' הכל' של ח"ל איך יבא בת ת"ם רק אשר תדע מ"ש
הארז"ל בבוד אהבת אדם לחבירו ואיך לאשחו ולפעמי' אני
אכשים ורש יתעלבו באהבים . וקרובים יתקוטטו
כי הכל תלוי בשורש מהות עיקר כשמתן למעל' אם הם קרובים
מצד כשמתן למעלה גם למטה אהובים זה לזה ולפעמים
האחים למטה מצד הגוף ומצד כשמתן למעלה ככותל היו
רחוקים לכן מתקוטטין ומה טוב ומה נעים שבת אחים גם
יחד למעלה . ולפ"ו תראה דל"ק דידוע מאן
דרחים רבנן שוי ליה כיון רבנן ותחתי' רבנן דכיון שהוא
אובח תלמיד חכם שטע מיכיה שורשו מורש תלמיד חכם
וממקום קדוש יתהלכו' ולכן יבא בת תלמיד חכם ממקור
מוצא כשמתו ולא בת עם הארץ כי הם שקן . מסערה
דקליפ' שאין בו אחיו' כלל וכל זה תראה ריב"ח להם בתחיבת
ככותל דוקא בתחלה למטה לא על דלי דלה לעילא ועאל .
כי תדע מעלת כשמת ישראל מתחת כסא הכבוד שהוא סוד
עולם הבריאה אשר עם מקנן אימא עילאה וזה סוד ולתתך
עליון

על כל העמים כי עם מקנן עם הוי"ה העולה מ"ג תריבוע
קמ"ו כמזין עליון אשר עם אורש הנשמה לישראל אבל אר"ה
כשמתן מ"ש דע' שרים והם ביצירה ועשיה בחון בכח' היכול'
מה' דתיצוים וקליפות מזיווג המאל' וכ"ז כידוע . ועיין
פ' ויאל ע' ע"ז ובאין כשמתן דישאל לעילא וכו' .
וע"ז סוד ארז"ל בני חיי ומוזי במולא תלוא . פ"ה בוהר
ובתקוניס שאין הפי' מזלות השמים רק מולא עילאה שהוא
בביכ"ה סוד הבריאה אשר משם יול החכמה מים מדליו . ו
מזיווג קב"ה ופשיכתי' עילאה . וע"כ בשלג ג' אלה כתיב
על ה' כמו שמבואר אצלנו בוטרון תרועה באורך מזה .
וזה כח וזגו התלוי במולא הזה סוד תחת כסא הכבוד כי שם
מקום כסא סוד הבריאה . וכאשר מבואר דאהבת אים
ואשחו וארס לחבירו תלוי במקו' שורש כשמתן אם הם משורש
א' יתעלבו באהבתן ואם לאו לא יתפשרו בשום . מבאן
תבין נמי מה שהזכירה התורה לנו על אהבת הקב"ה ואהבת
את ה' אלהיך . וקשה דהכל יכול הקב"ה לזות לארס דיכול
לעשות אף אם לבו נוקפו ולא בלכש'ם אבל איך יזוה על
אהבתו ואהבת לרעך כמוך ארס אין לבו מובל אהבתו וזה
נגד הטבע ולרבינו יתנן מארס כאשר אכחנו עם ה' חלקו
וכתלמו ועם מעצמיו ככיוול שורש כשמתו בו המקור השכינה
וכל מקום שיש אורש לכשמה תגדל אהבה ולכן הזהירנו על
אהבתו ית"ם ומכאן תבין שאת אר"ה לישראל שאין להם אורש
במהות כשמתן והמה שני הפכיים טוב רוע . וזכה יוכן
בוונת ריב"ח הכל' שרצה להראות כל זה להם ולא רצה לגלות
משום דאסור לגלות להם ס"ת רק הראה להם ברמז חידה
ומעצמם יביינו כוונתו למה לא מאסו בו ולא רצו לקחתו ולא
חפצו בו וכן המצא תמצא מי שרצה ליקא אשה פחותה ולא
מתרצי' לו ומיוחסת מתרצית לו . כל זה גורם מצד כשמתן .
בכותל העליון שיזכא'ים מיתר שהכל תלוי בו והוא דעת
העליון הנק' מולא עילאה בסוד הביכ"ה ולכן בתחלה דעה
לתתא לא מצא נקב לקבלו לא עאל כי אין כאן מקומו רק
למעלה במקום הראויו . כה"פ אר"ה ששם מאורשן למטה
לא אבנן לקבלו ע"י התורה שהוא היתר שהכל תלוי בו כי אין
להם אורש ביתר העליון הנק' מולא עילאה . אבל למעלה
שאל כי שם הוא מקומו בסוד ולתתך עליון על כל העמים .
מכאן כשמתן מכבא הכבוד סוד הבריאה אשר עם מקנן אימא
עילאה הנק' מול העליון כידוע ל"ם . וזהו שהשלים כוונתו
בדבריו ואמר פי' למעשו בתחיבת היתר . האי בת מזליה
זכיה תבין סוד מולא עילאה . ולעולם החזיר תחלה אחרי
אר"ה ולא רצו וע"כ כוונת' החמתן מהם וכותן לנו ואנן חבימין

עפ"ו מיושב אצלי מ"ש ישראל הביאו אל בית היין
ודגלו עלי אהבה סמכוני באישות כו' כי
תולת אהבה אני . ואי' עם במדבר רבה ובחיות הרבה
פרושים באורך ואביאו כאן בקצרה דרש בית היין זה סיני
ועוד יין ע' אומות ומכולם בחר בישראל ונתן להם התורה
ובאהבה קיבלם . דל' ודגלו שמדרש עם הדגלים כשאר
מה"ש אלפי שאנן ירדו על סיני דגליו' ומדווכו ונתן להם
בקמתן סמכוני באישות על תורות הרבה כי תולת אהבה אני
כל תלמיס שאר"ה עושין לי כשכיל שאני אויב אותך לכן הם
שואלים אותנו וע"כ באורך . וקשה כיון דפי' יין ע' אומות
תקשה יביא כפרעא וגוירא כשמי שמיא' איך יתואר תחלה
הר סיני למסכן ומושב אר"ה דכיון שקראו בית היין פי' בית
של ע' אומות למה יקרא על שמש בית הזה מה שייכות לאר"ה
לסיני איקרא ביתם ולשיטתנו כיחא דכיון שבתחלה קרא לכל
ע' ארשים איקבלו עם התורה כמצא הם היו עם קודם ישראל .
ואפיר נקרא אותם מקום בית היין שהיו עם תחלה ע' אומות
כמיין יין' . ולררכנו יוכן כל הפסוק דישאל בעצמן שאלו
קושי' של שבי דל' הכל' . רק נקדים המפורסם עם במדרש
ובמפרשים טעם שכתאו לדגלים כי עינין הדגלים היה אות
ומפת למעלתן על כל האומות וזהם כתיבי' מה"ש וביותר
שם מיוחסים מכל אר"ה ולכן עם אמר למשפחותם לבית
אבותם . וע"כ השכינה שורה עליהם מכאן ייחוס דאין
שכינה שורה אלא על המיוחסים . אך לפ"ו דענין הדגלים
מורים מעלתן שהיה להם בתחלה יותר מאר"ה בייחוס תקשה
למה החזיר תחלה אחר אר"ה ואי החזיר מאיזה טעם הכמוס
כיון שלא חפצו בו . איך הלך אה"כ למיוחסת וגדולה
מהראשונה וז"ש הביאנו אל בית היין כי בתחלה כן היו
שם ע' אומות ואח"כ הביאנו לשם ומה ראה על כלה כיון שהם
לא חפצו למה הביאנו לשם וא"ת הם היו גדולי' מיין הרי
ודגלו עלי אהבה מורה דגגלים שאנחנו הגדולים והמיוחסים
מאל ומקדם ולא הם . ואע"פ באהבה גדולה קבלתי
התורה אשר סמכוני באישות כתי תורת והלכו' המאוששות
וכו' ובאמת כן כיון שזה נגד השכל איך היה הדבר . לזה
השיבו כי תולת אהבה אני לך . למה אני אויב אותך מצד
הטבע ולא הם אלא חכה כשמי' משורש מזל עליון עגם מהות
השכינה חלק אלוה ממעל כי חלק ה' עמו . ולכן ועל כן
כל החולאים שאר"ה עושין לי כשכיל שאני אויב אותך . לכן
הם שואלים אותנו כי שאלתן לנו ג"כ מצד הרקמת אורשנו .
זה טמא וזה טהור . ולכן הם שואלין אותנו וע"כ אני אויב
לך מכאן שורשנו . ומה"ע הם לא חפצו בך . ואנן חפצנו
וגגליה וכשמתם בך . וכשמשורש תשובתו הנשמת בלו כרמון

מידה אחרת בטענה גדולה שא"ס החזיר אחריוס כלל :
גברא דאזיף וטרף מאי חזי דהדר מוזיף ולא כתיימר
מהראשון של שלם לו עד שטרף ממנו הלקוחו'
מחלתיו מה ראה לחזור ולבאמין ממונו . הידוע מאז"ל
מה"ט לא ניתן התורה ע"י אד"ר . כיון שפר תולדות אדם
דאזי היה ניתן לו וניתן לתולדותיו דמזכה קלה כוונתו אותו
ועבר על"אזיף אתן לו תרי"ג מנ"ל והרי גם או"ה ראה הקב"ה
שכע מצות שקיבלו עליהם ככ"ל . ולא קיימו עמד והיתרן
ולמ"ד ארעס שטרף מהם . ומחכבש' כמו עמוק
ומואכ שטיהרו כסיון וכיוצא כל א"י טרף מהם על כך א"ב
איך הסכל מחייב שהחזיר תתל' אחר או"ה שיקבלו התור' הרי
האמין לנו פעם א' שבע מצות ב"כ ולא קיימו איך יעלה על
הדעת שחזיר אחרינו ניתן לנו תרי"ג מנ"ל שהרי אתם אומרי'
מה"ט שלא קיימו טרף הקרקעו' והיתר ארצנו . אלא מאי
לא החזיר אחרינו ועל שלא קיימו כפרע ממנו כעירוף q
ארצנו וממונינו אבל כחמתיו עמדה לנו ולא כיטלה ממנו
כלום . ואכן חכיון מיניינו . וכבר ביארנו גם לעיל
כוונתם שדיברו ברחו כיון ואולי לא יבין מידתם וינכחוהו
בה גופא שלם הבין מידתם והתפאר שהוא חכם מחוכם מהם
והוכיחו מזה שלא יטלה חכמתו שאין שום סברה לומר
שיטל החכמה . כעבור חכמת קיימו המצות דאין קיום
המצות תלוי בחכמה . דא"כ גם אתם עברתם על התורה
וגליתם מארצכם כיטל' חכמתכם שלא עיני החכמה שייך דוק'
לתורה עצמה . ולכן גם לך עתך ע"י התורה בשארה כנס .
וכיון שלא החזיר התורה אחרינו אין דבין ליטול החכמה
ואכן חכיון מיניינו . והשיב להם תשובה נכחה גברא אויל
לאגמא קטל קני לא יכול לישא אותן הוסיף עוד משא א'
עליהם עד דמתרמי גברא לזה ולזה לכן חזר ומוזיף להויל
גם הראשון שהיה בטוח ע"י הוספה זו . הידוע מאז"ל בגמ'
משה שיבר הלוח' שלמד ק"ו מפסת מצוה א' וכל ערל לא י"ב
כל התורה כולה וישראל וכו' הקשו תוס' אדרבא ה"ל ניתן
התורה ולהחזירן למוטב והוא ע"ד שז"ל הלואי אותי עזבו
ואת תורתם שמרו . והקשו מפרשים ולרשע אמר אלהים מה
לך לשפר חקי ומתרי"ב כי בגולת התורה הוא ע"י לימוד
מחזרת לרשע למוטב כי ע"י התורה משבר הקליפה האדוקה
בו ויכול לתקן עיוותו אשר חטא ועיין של"ה . ולפ"ו אין
טענה זו כנכסה שלא להוסיף להם התורה על שלא קיבלו'
מצות . דמה"ט גופי' רצה לחזור ולהוסיף התורה כי
מבולתה יקיימו הראשונים והאחרונים . וע"י התורה
יתקבו עוותם אשר מעלו כבר ועברו . ולכן החזיר אחריכם
במו גברא דאויל לאגמא וקטל קניס . והמה לו להשא

העמים . ואמרו מעתה רק עם חכ"ם וככו'ן הגוי הגדול
היה וכו' . ואל"כ הורה ריב"ז בזה תשובה נכחה מאז"ל טעם
חזרו וקיבלו והאמין להם צבי לחכמ' ותבונה' הוד כ' כתיב'
הכ"ל במקדש ולכן חכיון מיניינו . ואגב אמתיק לך הדבר
מה ענין כ' כתיב' חכמ' ותבונה' או ע"י נעשה וכשמע כי
מבואר במפרשי' וכו"ל דעשה כנגד עשו . וכשמע כנגד
ישמעאל . והן הן כ' כתיב' שכתבו אלנו ב' שנים סמאל' שר
של עשו . רש"ב שר של ישמעאל . וידוע דרש"ב מלך
ישמעאל . לכן ביומין מל' דחמד לאכרסה . ובמאל' שר
של עשו מל' דגבורה מלך יצחק . וידוע דחכמה מתגלה
ג' חמד וכן ביב"ה בגבורה . וכו' וכן ע"י התור' שיושר'
ב' כתיב' הכ"ל . כי היא חכמת'ם ופיתכ"ם לעיני העמים
מה שכיטלה מהם וניתן לנו וכו"ל :

אמא

לן מילי דכדיבי . הוילן כודכייטא פי' פרידה
שילדה והיה כתוב שטר' אלגוריה דמטיק כבי
פבא מאה אלפי זוני . ושאלו וכודכייטא מי ילדה . והשיב
ואמרו דבר שקר . נבאר כבר לאמרו ויצבנו יסוד מוצב על
אופן הוויכוח שלהם נכחה לכמה מועבר ומוליד שהחזיר
אחריוס התורה לקיים מחשבה הראשונה מכל ען הגן אכל
תאכל כייטוד הכל היתר היה הען הדעת . ועוד מטעם דהייב
הכחמא לחכיון אין הקב"ה נתן חכמ' אל למי שיש בו חכמ'
וזה מבואר על שני אופנים לעיל ועתה אלללס באופן א' שיש
ע"ו פ"פ איך יתכן שרצון השי' למי שיש בו חכמ' שיוסיף חכמ'
אגופ' דעובד' תקפ"א למה אחר לארה"ר הען הדע' באמת
לאמור הרי חכמתו היה יותר משל מה"ס כמ"ס במדרשים אל
הא ליתא . אך על זה יכול ריב"ז להשיב דאזלכא לטעמי
באמת מכל ען הגן אכל תאכל הותר לו ען הדעת לאסוף הרי
שיוסיף חכמה . אשר באמת היודע עוד מאמר הזה כוונה
איך כוונתו במ"ס כייחוד הכל מותר יבין דיותר תועלת לען
הדעת כשהיא כייחוד הכל ממה כשהוא כעצמו . דלית לה
מגרימ' כלום . והם אורו לטעמייהו דאף כייחוד הכל נאמר
ולכן לא החזיר . וס"מ כמי דלא ישיב חכמתא לחכיון תמיד
ולא החזיר וכו"ל . ועתה נקדים מאמר וזה ע"י ק"ו ואמר
הנחש אל להאמה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל ען הגן
א' ר' יצחק בכלל מיליו אקרא' כשיראת' דאמרו שיקרא הוא
דכתיב אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל ען הגן ולא הכי
הוא דבא כתיב מכל ען הגן אכל תאכל עכ"ל . ולדרכו יתכן
ומבואר אללכו במ"ס באורך דכוונת הנחש בן הוה דען הדע'
באשר אף כייחוד הכל . כו יראה שהשיב תוה תשובה נכחה
לדברים איך תאמר שאשר לי משום דכל אומנות שוכנין
אומנותיך הרי היתר לי כייחוד הכל לכן התחכמה במחבולת

זו לאמר דגם כייחוד נאמר נכס' משום דכל אומנות שוכני'
אומנותיהם . ועתה תראה פונת ר' יצחק כוונה שם מוכח
ארכברי ר' יהודה סס ע"ס ואין להאריך . והנה קרא כוונה
לכחש דובר שקרים לא יבין לנגד עיני כ"י שקר עשה אך מצינו
דבוברי שקרים מוציא דירת הארץ שפתחו באמת תחלה ב'
שיתקיים השקר כסופו ע"ס רש"י ומדרש' . וכיון שהם סברו
דגם כייחוד נאמר . כי סברו דהנחש אמר אמת בתחלתו
אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל ען הגן כמי אכר ען
הדעת . ואח"כ דיברה שקר שכן דרך רוברי שקרים וריב"ז
לפי שיטתו לא חש להא' ולכן רצו לתפסו בדרכיו ואמרו לו
אימא לן מילי דכדיבי אינה דבר שקר והגיד להם הוילן א'
כודכייטא וכו' . וכשמר דכריו של יוסף בדעתו אס'
יאמר אמת תפלה כדרך השקרנים וכשמעו בן שלמו לו איך
אתה אומר השקר מתחלה ועד סוף כודכייטא מי ילדה דרש"ב
לומר פרה וגל והווי כתוב פיתקא וכו' . ואין זה כדרך
השקרנים והשיב כי יבין מילי דכדיבי והא ליתא דכשרוני'
לומר שקר אומרים כולו שקר . וכן הנחש שקר עשה מתחלה
ועד סוף כי כייחוד הכל מותר . והדרן כל הכ"ל לדוכתיה .
ואין ראיה ממרגלים כי האמת שהגידו היה ג"כ לרע' שאמרו
ארץ ובת מלכ ודבש וזה פניה היה כוונתם פשם שפירותיה
משוכים כך כני אדם משוכי' סס כמ"ס במדרש . ולכן הגידו
אמת זה להנדיק השקר על כי עו הפעם כי הוון ממנו :

זיתן

עוד רש"פ אימא לן מילי דכדיבי מאין לך הא
שקרי דיברה הנחש שחבלס לא נאכרו מאל לך
הא שנקראת דובר שקרים בגלל דבר הזה . והנה מדע
דהנחש הנחש ע"ה ג' טע'ן והוא סמאל' והוא יב"ר כמ"ס
זוהר ע' ק"ו . אחר שפעל כל זאת לאד"ר ארצה להמתין ען
הדעת מעט הגן וקיזן כטעיות להפרידן . ואז נפלו
כיוצאי קדושה לשומאה וכטמאו והן הן הערב רב היה א'
מדריגתן גובה מאוד מסוד הדע' ג' גימטרי' ער"ב ר"ב וחספן
סמאל' ואז נאכר ארמיו אפוד אפי זה הנחש לאד"ר' כמ"ס
זוהר חדש . אז וידר מצרימה לזכותם ולדרפס כבוד הכבוד
לתקן הכל כמתחלה ובאשר עליו משם וגם ערב רב עלה אתם
כוונת משה להחזיר דבר לקדמותו לקיים מכל ען הגן תאכל
כזיווג אחר ובחמור לעיל . ובמאל' לא כמ ולא שקט עד
שהחזיר הדבר לקילקולו כמו שבבילת ען הדעת והא כי"ר
הסית לערב רב שפירדו עצמן מכלל ישראל ואמרו קום עשה
לנו אלהים אשר יכלו לפנינו . ועיין זוהר כי תשא ע' של"ד
כשלא יבר להם המן חוץ לענן אמרו או כהיה כולו עמא חד
או נעשה מי שילך לפנינו . ולא הסית להיות עם בפני
עצמו ורצו להסירד עצמן מן הקדושה לגמרי לכתיב על קרן

שור שאין להם חלק באלהי ישראל . רק מאורש הקליפ' אהם
 שור וחמור כי תדע דאז זה לעומ' זה עשה אהי' כמו הספורי'
 בקדושה בן קליפה . אך לא ראו זה כראי זה רק כיתרון
 האור מן החשך בקדושה שור הראש כתר המה' בינה הם
 שור מוחין ומש' וזכר' הכשמות דרך הדעת לשימא עילאה
 והם נקרא' כזוהר ריעים דלא מתפרשין כי כלמיות העולמי'
 טובים ורעים כולם מופעי' מש' ולהיפך בקליפה מוחין
 שלהם אור' וחמור' אהם עולים כמחין כתר המה' בינה .
 והמה דכר והיפוכו דבקדושה המה תמיד בזיווג ורעים לא
 מתפרשי' וכמה לא תמרוס אור' וחמור' יחדיו . כי אין להם
 הרע' המזויג כי אם יודונו יחריבו העולם כולו ומכאן
 תדע כוונתם הרעה שמשו עגל חצי שור וחצי חמור כמ"ס
 בעשרה מאמרות דף ל"ד וזיווגו יחד ע"י הדעת ואורש שלהם
 ישראל . וכל כוונת השפן להפירין מאורשן בקדושה .
 כמו כראשונה ללמד' וככל' . ולהשתנות בזה אמר אלה
 אלהיך שניהם העליון . כי היו עד הנה בתורת פקדון
 כי נח שלהם שור וחמור חלק בפני עצמו . ודע דלאין
 כודכיייתא מבורך כדכריהם אהם שני תיבות . ונפול על לשון
 כלאים כשתרצה לומר בלשון הקדש מין בשאינו מינו בן ד'
 לשון ווג ייתא לשון אחריייתא כלומר מין ווג אחר והוא
 מאורש כלאים לכן נקרא הפיריה פדוכיייתא כי יוצאת ממום
 וחמור . ואית במדרש ילקוט דף רמ"ט ע"ג . א"ל הקב"ה
 לשור מי עשך . אמר לו חמור או מזריח אשר כשר חמורי'
 בשרם . א"ל הקב"ה עמי פי' דילמא עמי עשך . אמר
 השור עמי לא ידע ישראל לא התכוון לא ה"ל חלק בזה .
 ודעו כמי שהמזריחם כק' ורמת סופים ורמתם הרי שפיר כופל
 על תולדותיהם כודכיייתא כי הם חמור וסופם . אשר מהם
 יוצא פיריה והם ותולדותיהם כמין הפיריה . והם הולידו
 והוציאו מוכח אל הפועל העגל הזה . כי ע"ה הם המזריחם
 וככל' וכמ' וזוהר כי תשא ע' א"ל . אך אל תמה אידך היה
 בכחו של שומאה זו לדבר אלה אלהיך ישראל ולהפירין מן
 הקדושה ביה ובהל המה עיין רש"י שם מיכה ה"ל כתב
 שהשליך משה לתיבות שהיה כתוב עליו ע"ה אר' על ה אר'
 ואותו השטר השליכו לשם ויצא עגל הזה . ועיין ס' ח"ל
 שכן משפט כהר' ג' וה' עמך ומלא עגל הזה . וסוף ס' ח"ל
 כל בכבל והוצאתי בולעו משני כי אין כח לקליפה לדבר ח"ד
 דק בלעית הקדושה שנתוכה וכשיוצאית תפיל לארץ . ובה
 יוכן אידך אמר העגל אלה אלהיך ישראל שהקדושה שנתוכה
 אמר כן ועיין כ"י ח"ג ס' ז"ד דר"ם למען שיתי אותותי אלה
 בקרבו ע"ס . ודע לך עוד דישאל עלו חמם מאות אלף
 ומאה

ומאה אלף עשר רב ועמהם היה כשם מאות אלף רגלי ומ"ס
 כשם מאות כי היו חמור' אהם ומשה ושכינה השלימו נלכן
 משה שקול ככל ישראל . והם היו כמחין ככאור' ה' אשר
 יצאו כל ככאור' ה' ובמניי השכינה השלימה לששים ריבוא .
 ו"ס ותמשים עלו בני ישראל . והשכעתי אתכם כככאור' ת'
 ג' הכי כי היו כבוד רכ"ב אכרי דנוקסא . ורמ"ח דכורס'
 ואין כאן מקומו להאריך . רק תדע דהע"ר היו שור וזהמ'
 אל כשם שהיה דנוק בהם מס' דק"ן קינא דמסאכותא כמ"ס
 בזוהר . והן ד' זניי כמנין ואי"ה אשית בינך וזין השא'
 וזין זרעך וכו' . כי אותו ואי"ה ד' זניין כמדכך בזרעה
 כמ"ס זוהר . ועל כן כתבת' ע"פ וגם ערב רב עלה אתם
 שהיו ר"מ רבוא . ופדורו ב' ד' זניין דמסאכו בפלילת עשר
 הרי ר"מ . והוא שור והוא מ"ל רה . ומכואר במא' ככאור'
 ה' ב' דכל הכמחך מצד הקליפות תשב למחין פרושות ח"ס
 עובש מעילה ואש גזילות שיחש' ט' פרושות וכל' מל"ט
 הכאות וכו' ועמה נעול אל ביאור כוונת ריב"ח דסיפר להם
 גופא דעובדא של דבור שקריים הוא שמאל' . פי' בתחלה
 היו לך כודכיייתא כי מלכותו ית' בכל משלה גס הע"ר היו
 בתחלה שורש בקדו' מבורך דע"ת העליון . ולכן העלוש משה
 לקשרם לשורשן ע"י טיהור וזכר' וליבן אלו זכו . והם היו
 מתולדות המצריים שנק' כודכיייתא גס כן כי המזריחם הם
 בשר חמורים ורמת סופים והם עשו והכליחו והוציאו לפועל
 עגל הזה אך דל"ת אידך היה בכחו לומר אלה אלהיך לז' והיו
 בתוב פיתאק אכזאריה אותו כתב של מיכה שהיה כתוב שם
 עלה שור . כי טעו בשכנס על"ה שור' ג' תרי"א כמחין
 תורה . בסוד זעיר דקדושה . והם החליבו וימירו את
 כבודם כשמאל' וליילי' ג' על"ה שור' . בסוד בראית יצר
 הרע בראית תכלין תורה . את זה לעמת זה ואיתו פיתאק
 שהיה כתוב כזוארו צעך כן ולא כשם עשה הסיל הזה . ומה
 הגיד דמטיק כבי אכא משה אלפי וזו . דאיתן משה אלפי
 ע"ה שם כבודו זוני שהוא קם פרושות מה' דקליפי' כמחין
 קיין מיקלא דמסאכתא דכחם והמה רק בתורת פקדון אלכס
 עד הנה משפלו ממקור הקדושה . אבל משעת אידך כתב
 אז חלק באלהי ישראל באופן שפרדו מן הקדושה . והוציא
 מן משכנתו הראשונה מנח אל הפועל לען הדעת אשר שם
 אמות הערב רב לא יאכלו עם עזי הגן בייחודא . רק אלה
 בפני עצמן ושאלו לו אידך תאמר כודכיייתא או מזריחם שהיו
 ע"ה הולידו כיון שהפיתאק הורה משמע אל הם הולידו שלא
 היה בכחם וכיון אמתא אומר כודכיייתא למה משמע שיש כח להם
 לזיווג וא"כ יפה ריבדה להפירין והשיב הי כיהו מילי דכדבי
 כי זה הוא השקר שדברו כי באמת כח ההוצאה היה על ידי
 הפיתאק

הפיתאק . א"כ וכודכיייתא מי ילדה למה כן אלא ז"ל כי כל
 דבר טמא אשר אין לו חלק בקדושה לא יוצא פיור' ולא מוליד
 ולכן כלאים שאינו מכלל הכנרלים מכל מוצא פי ה' הוא
 המיות שבו לא יולדו בדוגמ' המיות שנתוכו מס' דקדושה כי
 הפרדה הוציא עשה אן אר"ה כמו שיבאר לקמן
 וא"כ מה'ט גופי' רזו להפירין מן הקדושה אחר שאין
 להם חלק עם . והשיב הוא השקר אשר
 דיבר כי באמת יש להם חלק בדעת העליון וכפדורו לפי עשה
 ובדין שיחורו לשורשן אלו זכו וכאמת כל דבר טמא שאין לו
 חלק בקדו' ראוי להפיר והמ' שקר עשו בהקב"ה ולכן נק' הכח'
 הוא שמאל' דבור שקריים מתחלם ועד סוף מיום שהסית
 ללמד' ולע"ר שקר עשה ולא יוכן לנגד עיניו ית' . והן הן
 מילי דכדבי אשר דיבר שקר דבור שקריים וס"מ כי מכל עזי
 הגן בייחודא מותר היה ען הדעת טוב ורע ולכן החזירו גס
 אחריהם ולא אסר ללמד' לגמרי אדרבא תן למכס ויחבס
 עוד ויהיב כחמתא לחכימין וכשלא חפצת' בהתור' וזרח משע'
 למו וכו' ומאן אכן חכימין מוייכו :

הנכון

עוד בהיות תורתיו הקדושה כדרשת כמ"ס
 פנינו לבלען ולכאן קדריים מ"ס משה ס' מסיני
 בא וזרח משעיר למו וכו' ודרש' שם בילקוט מרבע רוחות
 העולם נגלה עליהם משעיר ומפארן והטעם שאלו בא מצד
 א' היו כבורים כאן מקום השכינה ובאמת השכינה בכל מקו'
 והוא מקומו של עולם והכ"מ מה'ט א' אברא הקב"ה העולם
 בבית כי האותיות הם עצמותו ית' להורו' כי הוא הבית של
 עולם ואין העולם ביתו ולמ"ד בה' בראש ולא בבית' רמ"ל
 דשכינה לאו בכל מקום כמו שנתלכו בגמ' דב"ב בזה .
 וכפוקתא דלמ"ד בבית ב"ל בהכרס' פי' בזכות אברהם
 ככרא העולם פי' דאם לא ברית זה תורה חקת ש"ל לא שמת
 למרום וגשבתח לקחת מתכות בזכות אברהם שנק' ארם הגדול
 בעקבים ו"ס ה' מסיני בא וזרח וכו' מד' רוחות עולם כי
 בב' ככרא העול' וא"כ מאי בהכרס' לז' ואמת מרבכו' קדש
 שנתאוו לה ונתן לה בזכות אברה' שהוא סוד ימין של הקב"ה
 ימין ה' עשה חיל ומימיכו אש דת למו ולא להם . ואת
 מה'ט החזיר אחר אר' הי עשו וישמעאל ג"כ יכולים לתלות
 בזכות אברהם לז"א אף שיש עמיס כל קדשיו בידך והם תכו
 לרגליך שאין להם חלק בקדושה עליונה רק כבוד שאופכי
 עקב כסוף הקדושה וככל' אבל באמת תורה צוה לנו משה
 מושה היא לנו מקהילת יעקב שיש ציטיכה והורישא לבניו
 והם מאסו בה בתחלה . והכלל העולה מזה לסכרת ריב"ח
 שהחזיר אחריהם ולהבי קרא הוא דאמי כדרש במדרש' דמ"ל
 דלא

דלא אמי לומר דנגלה מד' רוחות כי ס'ל באמת כמ"ד שכי'
 למו בכ"מ וס'ל למה נגלה משעיר ופארן אלא שהחזיר וככל'
 אבל ככר' א"ל ס'ל כמ"ד שכינה בכ"מ ולכן בבית כ"ה ולהכי
 אתא להם מד' רוחות והאי וזרח משעיר למו להכי הוא דאמי
 ולא שהחזיר אחריו וריב"ח טען כמ"ד בהי' בראש ולא בבית'
 כי אין השכינה בכל מקום :

יבנה

יוכן כוונתם באמרם שימא לך מילי דכדבי כי
 מתוך דבריו אשר יאמר להם יתפאוהו כדבריו
 שידע ע"כ לדבריהם . ולהדין ואת קדריים מאמר זוהר
 בראשית בשעת בריאת עולם ככנסו האותיות לפני הקב"ה
 דרך תשר"ק אברא בהם העולם . וטען כל אות טענותיו
 שיכרא בו וככנס תחלה תי' שבו קרא אמת . וראוי לברא
 עולמו באמת והשיב שיעמוד על מנחן של דקיי' תמות וכו'
 וככנס הש"ן וטען רש"ע כיחא קמד למכרי בי עלמא דבי
 איתקריאת שד' ויאות למכרא עלמא בשמא קדישא . אמר
 לה הקב"ה יאות אנתו וטב אנת וקשט אנת אבל הואיל ואתון
 דיופא כטלין לך למהוי עמאה לא בעינא למיכרי כך עלמא
 פי' דשמך לשי' ק"ר היו שק"ר וס"מ מ"מ כיון שהש"ן בעצמו
 יאות וטב וקשט יכרא בה ומתן סס לפי שהק"ר אהם הסקר
 לא יתקיים אס לא שיחוקו אלכס השי' שהוא האמת . מכאן
 מאן דבעי למימר מילי דשיקרא . יטיל יבורא דקשט
 בקדמייתא . ולבתר יקום ליה שקרא . דהא אות שי' אות
 דקשט איהו אות קשט דאכתהן מתייתדן בה . ק"ר אתון
 דמתחזיאו על שטר' ביאס איוון . ובגין לאיתקיימו כטלין
 אות שי' בגווייהו והוי שקר עב"ל . ואם תרצה להדין אידך
 שי' סוד אמת וק"ר שק"ר מס' דקליפ' עיין ס' ח"ל דף ד"ג
 כתב מהר"ו ז"ל . הכלל עולה שהיה ראוי לברוא עולם
 באות שי' שהוא אמת וקשט והאכות מתייתדים בה כי ג'
 ראשי השי' הם סוד ג' אבות והמה בייחודא משא"כ קליפי'
 ק"ר ג' שי' כפירודא ק"ר כ"א בפני עצמו ונדחה השי'
 מכח שהוא סמוך לק"ר ונעשה שקר אפ"ש שמד' עצמו השי'
 סוד האמת מ"מ לילי שמצריפי' הק"ר לשי' אלכס לומר אמת
 בתחלה לל יאמיכו השומעין לשקר כמאס האמת גורם לשקר
 שמתקיים לכן כדחה גס השי' . ומכאן למדו גס המרגלים
 כשרצו להשפוט לבי ישראל אמרו תחלה שנהא של א"י כרי
 שיכרו כמו שד' אמת כל דבריהם אמת ומטיק עם כזוהר
 כשאם אות יי' וטענה רש"ע כיחא לך לברא בי עלמא דאכא
 שרותא דשמא קדישא ויאות למיכרי בי עלמא . אמר הקב"ה
 די לך דאנת מקובי . ואנת רשיב כי . וכן אות וי' ה'י
 כדמו מה'ט דרי להם שהמה חקוקי' כשם הוי' ולפ"ו תקשה
 קיצור אס את האמור בשמו ית' שי' ראוי לברוא בו עולמו
 גס

גם השי'ן ידחה פן דבק' בשם שר' . אבל כמד' פליג' אוהר
 סוה . וס'ל כי כיה' ה' צור עולמים שכרלו' כיו'ד ה'י ס'מ
 ק'ל למד' באשר עשנה השי'ן . ראית להברי' עלמא שמא
 קדישא' וק'ל למה נדחה השי'ן בתחלה וק'ל מאוס דקסוד'
 לק'ר' מאוס שק' רוככל' . אבל אם כימא' שלל לכרוא' באת
 של שם הקדוש' א'כ' גס השי'ן ראו' לכרוא' בה' . ואל' תשיבני
 דקדושת' הוי' עדיפא' מקדושת' שר' . מ'מ להיפך יהיה
 סוכסא' שפיר' שאם מהאי' סכרא' נדחת' השי'ן ק'ו' שדחה' י'
 וכמו שיבאר' . ובזה יובן כוונתה' הרעה' . אחר' שתפסו'
 כשיטת' המד' דלא' החזיר' כי זורח' משעיר' דשכי' בכ' ומבי'ת
 כיה' ולא' כה' . כי קל' אית' מן השם' אין ראו' לכרוא' בו העולם
 ומהי'ט' כרוא' גס השי'ן נדחה' לפי שהיא' אות' מקד' . אבל
 ריב' הלך' כשיטת' הזורח' דשי'ן נדחה' משום' שקר' וכל' אות'
 השם' קודם' ראו' לכרוא' בו ולכן' כיה' ה' צור עולמים' ולא'
 כיה' . דס'ל לרוד' דשכינה' לשו' בכ' . זורח' משעיר'
 למו' פ'י' שהחזיר' אחריה' וכל' . ולכן' התחמנו' לכא' בטעמ'
 זו' לימא' לן' מילי' דכריבי' . שאמר' להם' דבר' שקר' והגיד'
 להם' הוה' לן' כודכיימא' והוה' ילדה' והוה' כתב' שתקא' וכו' .
 והקשה' לו' הרי' דכריך' כומרי' לכל' טענותיך' הראשונים' ועיל'
 מאלו' ריבין' שאלת' אומר' שקר' גס מתחלה' ש'מ' א'כ' לדרחת'
 לשי'ן מאוס' שהיא' יסוד' לק'ר' וכעש' שקר' ואל' למה' נדחה' וק'
 משום' שהיא' כד' . וק'מ' שאל' יברא' כיה' ש'מ' כיה'ת'
 ככרא' וככרא' דילן' . דהיה' לך' לומר' לרדיך' אמת' בתחלה'
 פרה' ילדה' עגל' והוה' כתב' שתקא' וכו' . ואל' הוי' גודקי' דכריך'
 מהי'ט' נדחה' השי'ן' שכלל' דבר' שקר' אמת' יסוד' בתחלה' ולעולם'
 כל' אות' של' שק' ראו' לכרוא' בו א'כ' כיה' ה' צור עולמים' .
 ולא' כיה'ת' ושכינה' לא' בכ'מ' זורח' משעיר' שהחזיר' אבל' עכשיו'
 הרי' אתה' מודה' לרדיבני' . והשיב' להם' אין' אתם' מבינים' דברי'
 דהי' כיה' מילי' דכריבי' שדעו' שהיא' שקר' . באמת' בכל'
 מוקם' ארזי' לומר' שקר' ק'ל' אמת' בתחלתו' ומהי'ט' נדח' השי'ן'
 וכראמרינן' אבל' זיל' כתר' טעמא' כרי' להטעות' השומע' .
 שסבור' מדבא' איתא' הא' נמי' איתא' . אבל' אתם' רוצים'
 שאגיד' לכם' דבר' שקר' ק'ר' דאני' לומר' שדעו' שהיא' שקר' וזה'
 ע'י' שקר' מתחלתו' ועד' סופו' שאם' אגיד' לכם' דבר' אמת' בתחלה'
 תסברו' כולו' אמת' והי' כיה' מילי' דכריבי' פ'י' שדעו' שהיא'
 שקר' אם' לא' שיקר' מתחלה' וקוף' . והוה' מילי' דכריבי' תרתי'
 תחלה' וקוף' ולעולם' השי'ן' נדחה' משום' שקר' וביה' ה' צור כי'
 לא' ככרא' כיה'ת' דאין' שכינה' בכ'מ' ומאי' זורח' משעיר' למו' אל'
 שהחזיר' וכטלה' הכמת' ויתכן' למו' ואכן' תכתיב' מיכיו' .
 עפ'י'ן יובן' גמרא' פ' ערבי' פסחים' דף ק"ג ה' דברים'
 קו' כענין' את' כניו' אהבו' את' הגול' אהבו' את'

עזי' הגן לחודי' כלי' עין' הדעת' נמו' אמור' היה' . משום' פירוד'
 כמ'ס' בוהר' מאן' דאפריד' ט' ספירות' מולכות' נקרא' כופר'
 בעיקר' ומאן' דנטיל' מלכות' בלחודי' נק' מקצן' כנטישו' והלח'
 שאמרה' לא' תאכלנו' מכל' עין' הגן' בלחודי' נמי' לא' . ואמת' דובר'
 בתחלה' ויובן' דהי' סבי' ד'א' הכופרים' ומכתיבים' ב'אבות' ית'א'
 אחרו' כשי'ו' דלא' החזיר' אחריה' כי' א'כ' לחכר' עין' הדעת' עש'
 עזי' הגן' . ועזי' הגן' בלחודי' נמי' מותרים' היו' ועין' הדעת'
 לעול' אמור' היה' אף' כייחוד' . כי' הם' המפרידי' לרעתן' הנכב'
 וע'כ' שאו' שאמר' דבר' שקר' וכשפת' בשקר' תחלה' או' מאכ' פ'פ'
 כנגדו' דא'כ' אם' דרך' השקרנים' לומר' שקר' תחלה' גס' הנכש'
 אחר' שקר' במ'ס' מכל' עין' לא' תאכלנו' כי' באמת' מותרין' היו' עזי'
 הגן' בלחודי' וא'כ' לא' החזיר' אחרינו' כלל' . והשיב' להם' טועים'
 אתם' דכריבי' דהי' כיה' מילי' דכריבי' שדעו' שהיא' שקר' והנכש'
 היה' כריך' מהי' לפתוח' באמת' שיכנסו' דכריבי' באוני' חוה'
 אבל' אתם' רוצים' השקר' לכן' פתחתו' בשקר' ולא' כנסו' מבינס'
 אפילו' שיחה' קלה' שלי' ולכן' חתימין' מיכיו' דלפ'ו' גס' עזי' הגן'
 בלחודי' ככארו' ושם' הארבע' יותר' והכריך' לענינו' כאן' קצת'
 לפ'ו' ע'כ' החזיר' וכוטל' חכמתכם' לנו' ואת' אשר' תבחר' תחקר':
מ'כחא כי' בריא' כומי' מילחא' ליה' . לדעת' המקובלי'
 סוד' מלכות' כ'ר' נק' מלח' כמו' המלח' כותן' טעם'
 בכל' המאכלים' ולא' תסרח' אל' מקיים' הכל' שלא' יסרח' ואלל'
 יבטל' כן' מלכות' כ'ר' וכן' אמר' הכתוב' ברית' מלח' לדעת' כי' אפי'
 ה' אהיבם' כתן' הממלכה' לדוד' . על' ישראל' לעול' לו' ולזרעו'
 ברית' מלח' כי' הוא' מדתו' של' דוד' ועיין' ב'יוני' . וכן' מצינו'
 הסבואה' ע'י' כתן' הכניא' אפי' אהיה' לו' לאכ' והוא' יהיה' לי' לכן'
 אשר' בעשותו' והכתתו' כבש' אכסי' וכנגעי' בני' אדם' ופי'
 שם' רש'י' ומדרשו' ועיין' גס' זוהר' דרשאית' ע' קס"ה וע' קע"ו'
 שהם' השדים' שכבראו' מארה'ר' אחר' הסטא' ע'י' שפירש' סחופ'
 שחימומו' בו' השידות' נקבו' ובה' השדים' זכרים' והוה' מין' בשאינן'
 מינו' וכבראו' כללום' מהי'ט' וכל' בטעמ' כד'ר' כיישא' כל' הוי'
 מומין' בשאינו' מינו' נק' כדו' כיישא' וזו' אחרת' שאינו' מינו' .
 ולפי' מה' שיבאר' לקמן' זוהר' תוריע' ע' פ"ה' היו' ממש' כמו'
 כודכיימא' ועוד' דבר' בו' לקמן' . והכתוב' מסיים' שם' וחסדי'
 לא' אמור' מעש' דוד' כאשר' הסירותי' מעש' שאול' אשר' הסירותי'
 מלפניך' וממלכתיך' ער' עולם' לפניך' כשאל' יהיה' ככון' ער' עול'
 ע'כ' . הכלל' סוד' דוד' הוא' סוד' המלח' סוד' הדומים' ה'
 אחרונה' כידוע' ליה' ולכן' בריתו' קיים' לעד' ולא' יסרח' ולא'
 יבטל' מלכותו' רק' כשיש'ט' מענין' ליה' ע'י' או' השדים' שהם'
 כלל' שכבראו' מארה'ר' ונקראו' נגעי' בני' אדם' . אבל' השדים'
 שבראו' בינם' ר'מא' תודי' הארץ' כפא' חיה' אלו' המריא' אין'
 להם' כח' לענש' לזרע' דוד' על' חטאם' . אבל' אלו' השדים' אלהים'
 עשה

עשה' שיראו' מלפניו' להעניש' כל' עולם' ונעש' להם' פרמא' ואל'י'
 על' פניהם' וכשרצה' הש' להעניש' מכיר' השליא' מפניהם' .
 ועיין' לקוט' תהילים' ק"ח ומ'ר' דהו' ע'מ' ס'כ' ד'מ' כל' העולם'
 שחורה' שלא' לשמ'וח' לו' שנהפכה' שמי' על' פניו' על' אליה' זו'
 ועדיין' לריבין' אנו' למודעי' למה' כבראו' עני' מיני' שידים' ואל'
 שקודם' ללדה'ר' מעניש' בשליה' לכל' עולם' ואל' הכוד' כיישא'
 כללום' כבראו' להעניש' לדוד' ולזרעו' הלא' דבר' הוא' . והענין'
 יתכן' באשר' השידים' הם' חסירי' גוף' כי' לא' כברא' להם' גוף' רק'
 כדי' שיהיו' קלים' לרדוף' אחר' חוטא' להעניש' ב'רצונו' ית'א'
 ואמרינן' במדרש' אחר' וקדם' זרתי' דהגוף' של' אדם' כברא'
 כשאי' מאוחר' לכל' . והנש' כראשון' קודם' לכל' אם' זכה' והולך'
 אחר' הכשמה' להיות' בטרה' ובקדושה' אומרי' לו' אתה' קדמת'
 לא' זכה' ואולי' כתר' הגוף' כעניני' גשמיים' אומרים' לו' יתוש'
 קדמך' וכפרעי' ממנו' ע'י' הכל' ע'י' הכל' קדמו' לו' . ולכן' השדים'
 הללו' להיותם' קודמי' בידיה' והאליהם' עשאן' רק' שיראו' מלפניו'
 להעניש' לרשעי' והיו' חסירי' הבריא' מתקנא' כיוותר' על' האדם'
 אשר' ע'כ' לא' רצו' להסכים' על' בריאתו' כמ'ס' בוהר' . אלל'
 קיימי' עלן' כי' כהלי' לאוגיא' לולי' ה' שומרו' . וע'כ' אם' האדם'
 הולך' אחר' תאוות' הגוף' הוא' מאוחר' לכל' דכשחוטא' משתלק'
 הכשמה' ממנו' ככוד' ע'מ' או' הוסר' השליה' מפניה' להענישו'
 דהם' חסירי' הגוף' קדמו' לו' . והש' בגוף' או' מתקנא' ומיוק'
 לו' . ומכאן' תבין' סוד' גדול' למה' לא' מעניש' גס' לזרע' דוד' על'
 ידיהם' תדע' סוד' וישב' שלמה' על' כהא' ה' שמלך' על' המלאכים'
 ועל' השדים' . מטעם' אכת' ע'מ' כי' כד' קימו' וקבלו' כל' דבריו'
 את' ארה'ר' למלך' . ואמרו' בואו' ונשתחוה' וכרעה' לפניך'
 ומהי'ט' כל' המורד' במלכו' כ'ר' חייב' מית' כ'ר' אדם' דוד' מ'שיח'
 והרי' הוא' המורד' כמי' שפרע' שאינו' עומד' בדבורו' כמ'ס' בס'
 ע'מ' . ולפ'ו' כיישא' דריך' יענש' אותם' ע'י' או' הש' שקדמו' לו'
 כיון' שכל' הקדמי' לו' ככר' קיבלו' למלוך' את' כשמתן' וכל' מלכות'
 כ'ר' כמסכ'י'מזה' וכל' המורד' במלכו' כ'ר' מהי'ט' מיל' לכן'
 הוצרך' הש' להעניש' ע'י' נגעי' בני' אדם' שהיו' בריאה' חדשה'
 כללום' אשר' לא' היה' במינו' בעול' או' בשפת' ימי' בראש' אבל' כל'
 בני' אדם' מענש' ע'י' או' אשר' ככר' עשה' בתחלה' יוס' ששי' שיראו'
 מלפניו' ויש' להם' שליה' מטעם' הכל' . ולפ'ו' מוכח' דלא' כמ'ר'
 דס'ל' דגס' במלכו' כ'ר' הוסר' כשחטאו' או' אין' להם' קדוש' מלך'
 ומ'ס' ותבדל' לא' אמור' כאש' הסירותי' מעש' שאול' לגמרי' משמע'
 אל' דרשי' מומר' מלכ'י'פתס' כשחוטא' מפיר' מהם' וכשחוטאים'
 יאור' מתניס' דלא' יסור' לגמרי' משמע' דע'כ' למה' לא' מעניש'
 גס' לזרע' דוד' ע'י' או' המריא' למו' בעול' שאין' למו' שכבר'
 קיבלו' למלך' דלא' הוה' לו' אותו' שעה' ככוד' מלכותו' אלל'
 לשטתנו' תמיד' שמן' אמת' קודם' עליהם' ולא' יתלל' קדושתן'
 ונפרעים

ופרשנים ע"י נגעו בני אדם כי הכנעני בני אדם יכולים להעניש לכל עולם שבאמת לשעם הכל משום וכה אומ' אתה קדמת לא שייך בדוהו שהרי אף אם לא נבדק נמי אדם קדם להם וגם א"ל שליה לראו' בנגותן לקבלו' באדם שהרי א"ל קדם להם. וא"כ הוי טעמא ליתא באו הכלל' לגבי כל אדם. אלא הקב"ה העניש אותן ברשותו לזרע דוד בשליחותו. אך לפי' שהי קרא דמוסר מלכים פתח במאי מוזיק לה וז"ל במ"ש במ' ילקוט עם על אר"ה שהחזיר אחריהם התורה וכאלא רצו לקבל מוסר ומלכים פתח וכתן כל טוב שלהם לישראל ותרם משעילמו ובה יוכן כוונת סבי ד"ה ה"ל. דלשיטתם לא פתח מוסר מלכו' שלהם ולא החזיר אחריהם כלל וככל' ומ"ש מוסר מלכו' פתח קאי אמלכו' ב"ד שמתכבד לפי ששם והקשו לו מילתא כי הו"ל במאי מילתא ליה דע"כ מקו"ה הכתתו וזמרי לא אסור שיחזיר לו מלכותו ע"י איוה אופן נעתר להם שיכופר עובם. והשיב כהילתא דכודנייתא ע"י השליה של השרי' הנק' כלאים במ"ש ופקדתי כשכט פשעם וכנעני בני אדם שהם הם הנקרא' כלאים. והקשו לו ומי איכא שליה לכודנייתא דנשלמא אן המדאי' אשר נכראו קודם לארה"ר צריך שיהי' להם שליה שלא יתקבלו באדם שהם קדמו לו והם חסירי גוף ומטע' וכה ה"ל אכל או נכראו א"כ א"ל להם שליה. אז נכנס ריב"ח ד"כ אקשה לכס עלום כפרעי' מלכו' ב"ד ע"י כלאי' הללו ולא ע"י או כמו שאר כל עולם אשר אלהים עשה אשורא מלכיו אלא ז"ל משום שכס קיבלו כל הנבירי' שקדמו לאדם למלוך אדם דר"ר משיח לכן איכס יכולים להתקבא' ברע דוד. שכבר הודו למלכותו וא"כ ע"כ מלכו' ב"ד סוד המל' לא הרי' ולא מתכבד כלל דאי ס"ד כדכריכס שכסוטי' ויטל מלכותם א"כ יכולים להפרע מהם גם ע"י אירויס כמו כל אדם ונתיב ופקדתי כשכט פשעם וכנעני בני אדם רוקא או הכודנייתא אלא באמ' מלכו' ב"ד לא בטל' ולא יביר שכס מיהודה לעולם ומ"ש מוסר מלכים פתח עליכס קאי שהחזיר אחריהם וכאלא קבלת' ניטל חכמתם וכתן לנו ואכן חכמינו מיכיו וק"ל :

ותכן

עוד דברך נסתר. דכשראו דריב"ח נכחם דחזירו אחריהם וביטלה חכמתן. חזרו והודו לו הי' כדכריך שזכיתם לכל טוב כל זמן שהיית' קרובים א"ה' אלהים בהיותכם על אדמתכם ע"י זיווג קב"ה ושכינותיה אשר השפיע לכם כל טוב ופשע. ולאו"ה הפסולת והשיריים והידוש דשכינותא כשעלתה אל דודת הרמתה קיבלה שפע מכל המדות מומרת הטכמ"ה חכמה יתירה. מומרת שכינ"ה בינ"ה יתירה. ובמ"ש זוהר ותקוני' זו"ה ס"י ושמד' לנ"ח סו"ד חכמה וכנאי' י"ה היא קן' כלה הכלול' מהכל וכל הכתלים קולכים א"ה ומהם ירבו ישראל כל שפע הטוב אשר יתקה להם אשם

אמם. אכל כעת אתם עמא דמהדרא מאריה אפיה מיכיה ואכן קריבא דמלכא ואתם החוקי' כמ"ס המין כן ריב"ס בגמ' דפסחים ובזוהר פנחס ע"ת' ביהוד שפחה כי מרם גבירתה. וזאל נחסר הזיווג כי חרב המקדש אשר שם היה שלם מצד ארצה להעלות מ"ן לעורר את האהבה כשתחפון ותדע סוד לא תשבי' ברית מלח כי סוד המל' הוא הכרי' סוד זיווג ת"ת ומלכות ע"כ כשפירשו מים עליוני' ממיים שתחוכים כבו וכתפייבו בעל כל קשרי' תקריב מלח וכיון דלדברך הוא הורא' על זיווג המד' ועכשיו הזיווג בטל וכיון דלדברך עדיין השפע בא לבס ממדה זו כאלו אתם יכולים לקיים ברית מלח. ואסלחך מלחא כי סריא אחר שכבר נכבטל בחורבן כ"ה ומאלו נחסר הזיווג שיפיע לכם טוב ממדות עליונים החכמ"ה והבחי' וכן כולם ולדברך לא נחסר מ"ה א"כ אר"ה מלח המסריה במה פתח מקיימין אותה שופעול פעולתו מ"ה במקדש שאתם מקבלים על ידו החכמה וכל טוב. וכאלמת ברית מלח עולם הוא לא יושבת ולא יעדר הזיווג. עוד היום כי כ"ה לא נחרבה כלל. רק מה שדימו השידים באורא ופעמירו ושכבו האויבים שהחריבו וטעו. דאני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן וכמ"ס בב' ע"מ מא' א"כ ח"ה טו' כ"ג וע"ס כ"ח כ"ט כי ברית מלח לא הושבת ומקייבין עוד היום שם תמידין ע"י אלי' מקופת השלשה שנגנזה לו. שיהיה משל כבוד ואת' כי הא דתיטינן מקריבין אע"פ שאין בית ועיקר הזיווג הוא בשבת אשר אז יתפרדו כל פועלי און וקליפ' כוגה כמתקת וכרי' להטיבך סוד הערב אקדים פה מררס רבה ויברך אלהים את יום השביעי כרבו בעטיפה רב הונא א"כ אר"ה להקליף ר"ה צריך לערב אב"ח א"כ צריך לשלש. ואין לאו הדברי' שחר דמאי' פי' עטיפה וברכתו אצריך להקליף וכיותר לר"י דצריך לערב פי' בגדי חול אס בגדי שבת ותימה אס עשיר הוא למה לא ילבס כולו בגדי שבת ואס עני הוא מה יש' אס אין לו לערב אס צ"ל מדקאמ' צרי' לערב בשער ולמה כן. וגם למד' צריך לשלש דרך משה הבגדים ע"י התרת חגור' ונקד' זוהר ויקהל ע"ס צ"ב וראו והכ"ה שבעה וענן גדול ואס מתלקט' וכו' לו שבי' וכו' ומפ' שם על או הקליפ' אהם שבי' ואגלו' לשיכיה בימות החול וכוגה לה שבי' ומתוכה כעין השמשל. ודרס אע"ג דכל האי קיימין ביה כוגה לו שבי' מהכא אוליפ' דאע"ג דלית הטרס דא' אלא הטרס מהכא כוגה לו שבי' ולא אצטריך בר נש לדמותיה ליה לבר. מ"ש בגין כוגה לו שבי' שגרא דקדושה אית ליה ולא אצטריך לאכעגא ביה קלנא ועל דא אצטריך למיכס ליה תולקא בשטרס דקדושה רב המכונא טבא הוי אמר וכו' כוגה לו שבי' ואיטרי' לאכעגה ביה קלנא עכ"ל ומכונא' סוד או הקליפ' ומוד רחיצת' שמין בער' אשבת ומוד

ומוד שנים מקרא וא' תרגום גם מבוחר בהא"ר ז"ל. כי כשנגיע ע"ש ואו ג' הקליפ' ריב"ח לדיבך ככוג' או יוצא שלוהב' י"ה ומפירין וחס ג' כופלי' למטה לנוקבא דת"ר וכוגה נכנס לתוך הקדושה אכל בחול כוגה חזי טוב וזאי רע וכשכ' נעשה כולו טוב וזו שכינה פושטת לבשו החול ומתעל' למעל' נעשה ליצירה ויצירה לכריזה וכעשי' אורו' הקדוש' מלבושים כמ"ס בתקוים שבת ו"ס חילול שבת החלל שאלמה חסם המפסו' בין קדש לחול וכמוצאי' שבת יורדה למקומה ולבושת בגדי החול והג' קליפ' עול' למקומן או אומר' פשטתי את כותמתי איכ"כ אבשנה רחמני את רגלי איככה אטכסם. והידוש פי' יום השביעי היא מלכות קדושה ואמר ויברך אהי' את יום השביעי סוד השכינ"ה במה נרכו לו א"כ בעטיפת קדש שמתלבשת אז ע"י עלותה ממקום הקליפ' לבשו חול כשיתפרדו כל פועלי און ותרו כראס קרני וכו' ולכן מפרס ר' הונא צריך להקליף אדם למט' ג' בגדי חול וללבוש בגדי שבת כמו השכי' למעל' בסו' רחיצת שמין שהכל כדוגמ' וקבלת' כשמה הימירה. ר"ה צריך לערב אפי' עושר ד"ס כמ"ד וכוגה לו שבי' לקדש' כמ"ש שא' בשבת כגד' א"ש חול והוא כוגה שמתהרת אז וקיימא לגו. וע"כ גם האדם שהקבל למט' קדוש' שבת צריך להרא' דוגמתה ע"י עירוב א' כגד' של חול. אב"ח א"כ צריך לשלש ע"י התרת חגור' דרך משה כמו שאז יתפרדו כל פועלי און וכופלי' למט' לנוקבא דת"ר אשר בחול המה שגורים כוגה מפלגא ועליא בקדש ומפלגא דלתתא בקליפה סוד טוב רע ועכשיו נעש' כולו טוב ממדה מתכיו ולמעלה וממראה מתכיו ולמט' וכוג' לה שבי' לכן צריך לשלש דרך משה ע"י התרת חגורה :

ומעתה

חזור נכנסו' א' ביאור הגמ' הכל' רק אציג לפכ"ה פה בכל גדול כהא' הללו יען כי ראיתי כוסחאות מתחלפו' באותן השאות ואילך בקצ' נוסחא' הקשו לריב"ח על תשובתו כיון כשהשיב כהילתא דכודנייתא הקשו לו ומי איכ' הילתא לכודנייתא והשיב ומילתא מי סרי. וכן אית לן בירא כדברא אפשיילו לי תכלי' מופארי. ותו לו. וי"ג שהקשו לו ומי איכא דמצי' לאפסולי' תכלי' מפארי' נהשיב ומי איכא וכו' ואכן כגא ידו שני הנוסחא' והיון יהי' כדדסה כיוונו בשאתן לאות' דבר ורייזו לו ברזו מדה אולי' לא יבין שיקלה שלה ויתפסו' אונתו וריב"ח הבין והשיבן ג"כ ברזו מיד' תשוב' ככול' לר' ריה' וכשראו כן שסבין הדבר שלא יחזיק לעצמו טוב' עשו עצמן כאלו לפשוטו כמכוונו ושאו מי איכ' דמצי' לאפסולי' וכו' והשיב הוא אס אתם מדרכי' כפשוטו גם אתי מרב' פשוטו כש' אה' א"כ כך זה א"כ ובענין שהתלכו בה כבוד זיווג של שבת ע"י קליפ' כוגה. כי ג' קליפ' א"ה סביב לכבוד כבוד א' גת אגון ירדתי כמו ג' קליפ' א"ה אגון והשליה הקטנה סביב על אגון עצמו כפני' השל' הוי' סוד חנו' ויכל זמן שהג' קליפ' סביב לה סס

משכני' הזיווג. ועיין זוהר סיר השירים אל תראוני שאני שחרזרת וכו' וכשמגיע זמן הזיווג מפרס סס בזוהר ברזא דמתוכ' בעין חס"ס מ"ל כד ערל' שררו על קיימ' קד' ל' אלהבא מקדש' כרין הסו' מקדש' מתעכב מלגלג'. רוט דלת קיימ' מוגו ערלה. וכד האי כוגה עאל לגוא ואפדי' בין ערלה ובין מקדש' כדן אקרי חס"ס מ"ל חס"ס ואגליא מ"ל מהו מ"ל כד"ה מל' יהושע עכ"ל והדברים עתיקי'. ולפ"ו פשטן של דברים כך דהם שאלו מילתא כי סרי במאי מילתו לה שיתקיים הזיווג והייחוד גם עתה ע"י מי נעשה הדבר והשיב להם ע"י מילתא דכודנייתא. כי כוגה לו היה השליה הדקס של ג' קליפ' אשר סביב לה והקליפות הם כלאים שור ושמור כאשר עוד נדבר בו בהמוך. כי ע"י שנתגלה הכוגה השליה הדקס הו'ת אז נעשה חמ"ל. וכפרדים הקליפ' ונעשה הזיווג. וכשראו שמנין דכריהם ומשיכס תשובה ככוגה לאמיתות הענין השיאו דכריהם כאלו לפשטן של דברים כמכוונו ומי איכא סילתא לכודנייתא והשיב אס כוונתם לפשוטן גם אתם לא שאלתם כלום ומי איכא מילתא דסרי. זהו דרך הנכון בכלל השאלות אשר מעתה ואילך :

או יתכן

בהקדים תחלה מאמר גמרא התמוה מאוד פ"ד דפסחים דף כ"ד. בענין הדברים שכבראו בערב שבת בין השמשות. ר"ה אומר אף הפרד והאור. ר"ה שני דברים עלו במחשבה להכרא בערב שבת ולא ככראו עד מוצאי' שבת. וכמוצאי' שבת נתן הקב"ה בינה בדה"ר מעין דוגמא שלמעלה. ולקח שני אבנים וטחנן זו בזו. ויאל מהס אור. והביא שני כהמות והרכיבן זה בזה ויאל מהן פרד. רש"ג אומר פרד בימי ענה היו שכל' הוא ענה אשר מצא את הימים שבת. דרשי חמור' אמרו (פירש"י מקראות מתומות) ענה פסול היה לפיכך הביא פסול לעולם שאלמר אלה בני שער החזירי וכו' אלא מלמד שבא כענין על אמו והוליד ממנה ענה. ודילמא תרי ענה הוו. אמר רבא אמר קרא הוא ענה. הוא ענה דמעיקרא עכ"ל. ואלו הדברים המה כפלאים מאוד למה אלו שנים עלו במחשבה בע"ס. וכמ"ס נתן בינה כדדה"ר. אדם שחמתו היה מרובה משל מה"ס לא היה יודע הדבר עד שנתן לו הקב"ה בינה לזה. גם מה ליכנה מעין דוגמא שלמעלה. ופ"ק לגירס' מ"ר פ"א כיון שקטעה חמה במוצאי' שבת התחיל השקט מממשום ובל' ומתירא אדה"ר כאל' ואומר אך חשך שופני ולילה אור בעדני וכו'. וכיותר דבשלמא האור כיתא אכל להרכיב ולהביא דבר פסול לעולם המוקות לכריות אשר ע"כ הוא ענה כוזר לגנאי בשביל זה. והס הימים אשר נשיכתן אין להם רפואה. וכדאמרינן בחולין

בחולין . אר"ח מימי לא שלכני אדם על מכת פרה לבנה
 וחס . ולכן קראו ימים אשמיים מוטל על הכריות . אין
 השכל כותן שיתן לו הסי' כינה לזה . אי ניחא הוי קמיה
 קב"ה בריאתן מרוע לא ברין הוא . ועוד תימה לישא
 דדורשי חמורות לא מניחו כזה בדרוז' . אטו דרשי קלות לא
 ידרשו כזה דמאי רבות' רשאי דרש' ודרושי ראומי דורשי' נמי
 קלות תאורות וסתומות . ועוד למה כתעורר אלה"ר
 בתשובה מאו ככתגלה לו חכמה זו מיד ישב בגיחון ק"ל שנה
 כמ"ש במדרש . האם מיראה עשה תשובה כתימי ולמה
 ישב דוקא בגיחון ולמה דוקא ק"ל שנה :

וכד' להנין כל זאת . תדע חטא אלה"ר שקצן כנטיעו' .
 כמ"ש בוודר שם עמוד קא"א סוד איכ"ה השפירי
 מלכות משורשה ומאן רנטיל לה בלחודי קרא מקצן כנטיעו'
 כי ריכין לאכללה אותה בכלל הספיר' כי היא כל"ה הכלולה
 מכלס . וכסוד מכל עין הגן א"ת וכל"ל . וגם פגם
 למצלה בסוד אר"א כמ"ש שם ע' קס"ד קס"ה . וגם תדע
 דכשחטא אלה"ר ככתלקו ממנו כל' ד' חקיו נשמה רוח נשמה
 חיה יתירה . וכאשר לו רק כסוד כפ"ש . כמ"ש כע"מ בכל
 החוטאים שמתלקי' וליכס ככח החוטא ולכן הספ"ש החוטא'
 כתוב תמות . ודע המבורא אלכלו כמה פעמים למה כדור
 אר"ה' ג' דברים תשובה תורה וזנת . כי הם כסוד הבינה
 דלית תמן מנע חינוכי כלל ולכן כותי ששבת ח"מ שאין לו שייכ'
 לשבות בעולם השכינה כי הם אורשין מינירה ולמטה אשר שם
 מתחילין סוד הידים עול' המלאכ' . וכמ"ש זוה"פ' פת' ע' תע"ח
 אבל ישראל ולתתך עליון כעלמא דרירות הכן' שבת כידוע .
 וכן תורה שהיא כבריאה ס'ת' אסור ללמוד ותייב עליו מיתה
 שאין לו יד ליגע לשם כהיכל המלך . וכתוב' שהיא כבינה
 תדע הספ"ש שנין ישראל לעכו"ס כשמתן . תראה בוודר
 הרבה וכמ"ש ויקרא כי ישראל יש להם כפ"ש רקדושה אע"פ
 שאין לו רק סוד הכפ"ש וזכה ג' לרות וכשמה ולכל המדרגו'
 משא"כ עכו"ס שנה כפ"ש דקליפי' ככדלו מן הקדוש' ע"ש וסודו
 כי הכפ"ש סוד המלכות והוא כלולה מכל המדרג' כמלכות
 יש ג' כתי' ה' חלקי' כר"כ' ע' על דין קדוש משורגה למדרגה
 כי הכל קשורים זו בזה לשלשה בגחלת כי בתחלה היתה כסוד
 עשרת תפלות כסוד הכת"ר . ועוד כדבר בו א"ה כדרושי
 לשבת הגדול כשהוא רובל תראה שם וז'ל' הזוהר ע' קי"ח
 והארן היתה על מלכות דלית לה מגרמה כלום . היתה
 בקדמייתא ככר הות בדקאיות . והשטה תוהו וכוהו
 וחסך אוצרות כסוד . והענין דכתחלה היתה יונקת מכת"ר
 כמו חכמ"ה והיו אחים ולכן קראת **בתחלה** הזוהר דאבא
 מאור בה תמיד ובתחלה היתה ארץ כסודו וז'ל' וז'ל'
 יונקיש

ארבע עולמו' אביע ע"י ה' נשמה כר"כתי מקד"ס עד אסור .
 ואח"כ וכתת עלי כפ"ך הכה מבורא דמלכות קרא כ"ף אחת
 עשרה וזכ"כ פי הוא עשירי' וככ"ג גי' כ"ף . וכתחלה מונח
 שלי מבורא יותר ושיין פ' יתרו . ועו"א כתחלה הייתי
 כלול מכלס ואח"כ ככתלקו ממני וכתת עלי רק סוד כפ"ך
 כתי' מלכות סוד כפ"ס . ולכן ככ"ה ע"ה כמנין ארבי'
 בריבוע . ואו ככתלק ממני סוד כ"ה שהוא סוד חכמה
 כ"ה דע"ת וכפ"ל ומבורא שם דא"ל לזכות לכשמה חיה סוד
 אר"א שם לא ע"י הרוח שבסוד הדע"ת . ואו פליאה דע"ת
 ממני . שכתלק ממני סוד הדע"ת ומכ"ש איך .
 וכשארתי רק ככפ"ש . ואכה ארץ מרוח'ך סוד הרוח שהוא
 ו' ואכה מפניך שנה פנים המאורי' סוד כ"ה אכה אברהם כי
 לא אשיג לשם . שכתלק ממני רוח' וגם פניך שהוא כקד'
 פני י' בעשוריע שהוא כ"ה כמ"ש זוהר תזריע ע' פ"ז .
 וסוד הייתי ש"א לזכר' למוחין ק"ב אס לא ע"י הרוח וז'ל'
 אס אהק שמים סוד ת"ת שם אכל אש ככפי שחר סוד מלכות
 שנק' אילת השחר כמ"ש בזוהר . אשככה באחרית ים כתי'
 אחרונה שלה גם שם ידך כתיבתי ומאחזני ימיך'ך החקדים
 הגמורים כמאזים נס שם . ומפרש והולך . ואומר אך
 חשך יסופני הייתי כסוד שהמלכות שכל' חשך שכתמעט אורה
 אין לה אס כתי' אחרת רק החשך לחודי ולכן הייתי מתיירא
 כמ"ש . ועכשוו אני רואה ולינה נמי אור בעדני כי א'
 בוודר בא"ע ס'ת' סוד מלכות' שנקרא כער נערה ליל לילה
 קודם חזי הלילה שקיבלה אור' העליון וזיווג בעלה כקד' ליל
 ואח"כ נק' לילה ע"ש . ולפ"ז גיחא דעכשוו ולינה דיוקא נמי
 אור בעדני . כלומר עס היות שפגמתי שם ועשיתי פירוד
 במחשך מעשי . אפ"ה אור בעדני . והוא כיד אלא
 עדי' לעיל דק' ע"ד כסוד שיחת לו לא כנו מומס שאין
 הפגם כתי' הקדושה ח' רק כתי' המקבלים אכל בעכ"ס
 הקדושה כאמר אס דקרת חיה תתן לו . וכשעובדין חשך
 כחטאים הוא המסך כמדיל לנו אלא כופס ליהנות מאורה .
 ח"ס גם חשך כלומר עס היות שנק' חשך . מ"מ לא יחשיך
 חמך . ולינה מלכות' ביום יאיר לך . כחשכה כאורה
 הכל שיה ולכ"א ככ"ף הדמיון . כי זיווג עצמו לא
 יחבר בבתי' הקדושה . כסוד חשורה אני ואלוה הכל' .
 וסוד הזיווג ע"י שעיפה עולה למעי אימא כסוד פוקן שמים
 בתוכו'ס וכסוד יואל מעדן להשקות הגן ע"י שקקים שהם כז"ל
 סוד' ואמר יואל כהוהם אלא יחבר בבתי' קדושה עצמה וככ"ל
 ועיין בלק ע' ספ"ז וספ"ו ויקרא . וכזה תבין דמפרש
 זהוילך דאין העדר זיווג למעלה כי אתה קנית בליות ידוע
 אור כליות הס כז"ל סוד' כוד' כ' בליו' יעשות אינן לאברהם
 וביינן

והיינו ע"י תכני כעצן אמי סוד הבינה אשר מוסס כההר
 יואל וכו' . ועל זה אורך כי נפלאים מעשך וכפ"י סוד
 עשיה יודע"ת מאל' כי סוד כפ"י כסוד הידע' אלתו כוודר
 על סוד הזיווג מבורא הדע"ת ומא"ד אותיות אר"ס לומר דמ"מ
 הידיעה וזיווג לא יחבר ואין להארין עוד . וכמור
 לעניניו הכל' כאשר הוציא או אלה"ר אור מן האבן
 מכת סוד הכל' . אס הבין ג'ל' זיווג קמור וכוס להוציא
 פרידה ואס ספיר הכדיל בין קד"ש לסוד וכו' . כי כל עיקר
 פשולתו הוא להחזיר המלכות לראש פינה לכת"ר כמ"ש
 בוודר הכל' לחבר חכמה עילא' כחכמה תתא חכמה שכלכו'
 ואו כל טוב שפע בא לעולם . ולעומת זה בקליפה נגד
 חכמה יש חמור מ"ס רישמעאל מרד ימין וסוד דקדושה יש
 אור המועד לעומת כ"ה וכמ"ש לעיל שפ"ש מוחין שלהם לא
 יזכורו כי ככתגלה שלהם י"ה דא"ל אשר לעומתן יתפרדו
 כל פועלי און . ולכן תראה דבר והיפוכו דאין לך ככע"ח
 הפחות כגדה השכל כמו החמור ויש סוד חמור כקדושה סוד
 ישאכר חמ"ר גרס גי' אברהם מ"ס דמיאל כי ישאכר יודע'י
 בינ"ס והוא סוד חמור של ר"פ כן יאיר . ולע"ל שיתקון
 המיעוטי והיעני רובכ על החמור כי משיח דר"ר סוד מלכות
 עכשוו הוא סוד עני דלית לה מגרמה כל' ולע"ל תחזור לסוד
 הכת"ר לראש פינה על החמ"ר ועו"ה כק' ת"ח חמור' כאשר
 רשמתי לעיל דק' יע"א כסוד תכן מיכל לבערין וחמור' חכ"ס
 מופל' ג' ור"ב רבין' כקל' וקומר' הס דורשי' התורה בקלות
 הנגלות וקומר' הכשתרות ע"ש זוהר . וידוע דמלכות' כק'
 סוס וכמ"ש בוודר ע"פ כי תרכב על בו"ס מרכבותיך ולכן
 ארבי' כריבוע כזה א' אר"ד אר"כ גי' סוף' . ועתה בא
 וראה הדבר והיפוכו והבדל בין קד"ש לחול' . וכתב
 אין שום טוב ושום רפואה יכול לבוא לעולם אס לא ע"י גילוי
 אור דאבא למלכות' כסוד אחומי בת אבי הכל' וסוד הרפואה
 אידלי' יומא אידלי' קצירי' . ואכ"ו י' רפא' כ' י אכ"י
 מלכות' הוי"ה כחמ" וכל הרפואו' ממוזר' יואל ע"י מלכות'
 במערב ולכן אר של מערב רפא'ל שמו אשר שם השכינה וכתב
 ממוזר' אביא זרעך ריבוי הורע להוליד ולהצמיח ופרו ישעו
 וכל טוב . ושם הכל דבר והיפוכו כאשר יש זיווג בקליפות
 מן הטמאין חמור' ומ"ס שהם לעומת חכמ"ה ומלכות' L
 קדושה יאבא מוסס כרוה מנוסה שאינו מוליד ולא מוציא
 פירו' ומזיק לבריות ואין להשכינה תרופ' וכויות' כשהוא לבנה
 כתי' חסדי' שלהם כמ"ר ר"ח מימי לא שלכני אדם על נשבות
 פרידה לבנה וחסה וקוא קממית והמזיק . וכקדושה גורס
 מחמת האחרות כ"ה שכל הספירות קשורים זו בזו כשלהבת
 בגחלת כלי פירו' ואס יש איכיו הוא כתי' מקבלים וככ"ל ועיין
 זוהר כראש' ע' פ"ט מה' ה' כתי' ואו ככתתן לו

לו הסי' ביכ"ה זו הייתה סוד י"ה כר"מ להורו' לו להכל יחיד ומיוחד . שפיר בייך בורא מאורי האש כי סוד בלא בכי"ה בזכ"ל רקררובית מקו' הדי' ואור ראב' מאי' כה והיונו בלולין בייך בורא מאורי האש ועי' ז"ל יכולני להוצי' אש מן המי' . כי הם ריעים דלל מתפרסין כידוע . והכדיל בין קודש לחול : ובין יסדל לעמים כמ"ס זוהר ס"פ ויקרא דמעלה זו רק בישראל דנפסס מו' רקדושה יכול לזבו' ע"י כפס לבולס חסא"כ באור'ה וע"ס . וזהו ההכדל בין יוס הז' לוי ימי המעשה . כי כל ז' ימים מו' דמינוכיס ואר"ה שלטי' ועיין פ' ויקהל ע' שפ"ה דוי ימי המעשה קיימין לשאר עממין . וכתב לישראל . והוא ההכדל בין אור לחושך וישראל לעממין ולכן כותי' שכתב ח"מ וככ"ל . ועי' אשני דבריס אלז עליה במחשבה לכרוס כע"ס ולא ככראו עד מ"ס ותימה מי עיכב כדכר . ולדרכנו יתכן ע"ד מסו'ל חכל על שמש הגדול שכתב מן העולם והרחבנו עליו כי אור בשויה כשלי . ובורזו כי לל חטא ארה"ר היו כל הכוח' שהוא טמא א עכשוו היו ככחי' גבורה רקדושה והרע שלהם היה בטל בקדו' שכתב והיה המיעוט הירט מתוקן ככודע . וכמו שיהי' לע"ל . בסוד גר ואב עס ככס וכמו עס גדי וכו' . ועיין גלגלשי כ"ו ולא יהיה אום דין בעולם רק כולו טוב ומטיב כמו לע"ל . שיהי' ז"י אחד ושמו אחד . ולא היה האור גכוו בלכן רק היה כסוד איהי' לע"ל כולו אור וז"ס נשורו' הככ"ל אכבי מרזין כפוך אכניך ויסדתיך כספיריס ושמתי כ"ד כ"ד שמשיתך שיהי' הככ"ן סוד מלכות' מא' למסוף עול' ועד סופו ולא כמו שהוא עכשוו כסוד הגניזה והכל כמו שאמרנו . וכשחטא ארה"ר ונגנו אותו אור כמ"ס גברו הסק' והקליפי' אז יצא כריה זוללות לבני מרי לידע דבר וסיפוכו וככ"ל . ועתה תבין סוד הוא ענה אשר מנא את הימים למ"ד ענה המציאס מאי' הוא ענה . תדעולשיעתכו הכ"ל המציא ענה פסול זה ממש כדוגמתו . כי הוא היה ממזר מחמת הכן שבל על אמו . וכקדושה ברוס דייחודא כריכו' להעלות מדרגה התחתונה לראש פינה כי הכל בייחודא . ועיין ציוני פ' ערו' וס' חייט ותיקוני' ועיין זוהר משפטיס ע' ק"פ סוד שבל על אמו כחלום יצפה לכי"ה כיון דמדרגתו גבוה דגלי' עלה יצפה לכי"ה וכו' . וכה"ג הוא הרכיב סוס כחמור וינא פד . ומלשי' במקובלים כסוד מרכבה הטומאה דכח משדוית כסונית הוא שור וחמור . כמכל לזכר כפון בקליפה חמור . וכקדושה ידוע דכפון סוד ה' ראשוני' מתמן וזה יאתה עס פני השו"ר משמאל ואולי הוא ער"ס בזהר פכתה ע"כ"ו ימיכל רקדושה בשמאלא דעשו ברוס שכל את דיון ע"ס וכמלא בטומאה חמור כבור ביכ"ה שלהם וכשהרכיב

ולא תכנית מלח ברית אלהי'ך כבר כתבנו לעיל דאלהי'ך סוד הכי"ה ולכן ע"ה ג' ביכ"ה והיות דסר ריעים לא מתפרסין ולכן על כל קרנכי'ך שהוא סוד מלכות' וכל סוד יסוד כידוע תקריב מל"ח כסוד וכסר וינא מעדן להשקות הגן והדברים עתיקים וז"ס ברית' מלח עלמל היא לפני הסוד לפני י"י מכואר לעיל סוד ביכ"ה ושס כסר וינא כהוה דלל פטיק . וז"ס פ"ת במלח תכלל כי כדו"ל אכילה לשון זיווג כסוד אכלו ריעים . שיכוין הארס למתק הגבורה והדיני' שמתערין מכי"ה וכל מזון ושפע וינא משס כסוד או תמענ על י"י ושס חיי ומזולתלי' וז"ס כי לעול' חסדו' ג' ע"ה ג' פ' הוי"ה שדע"ת הנקרא מול"ג ג' הכי . ולכן אומרי' המוציא לחס כהוה כי אס יחסר ח"ו השפע משס רגע א' יחסר העולם זמיה'ט להיות זיווג המזון ריעים דלל מתפרס' לכן אין זיווג נקליפי' דאמלאה החריבה וכשמתגלה שלכתה י"ה כפרוח רשעים כמו עשב וכו' יתפרדו וככ"ל . וככר אמרנו לעיל דף י"א ד' מ"ס כשע הקכ"ה שאינו ככנה כירשלי' אלמעל' משמש כנחם' עכשוו גם עס הזיווג . וזהו' דלכורך חיות עולמי' לא יחסר . וזה לך אות שאין הקליפי' מולירי' שיתפרדו ע"י הארת המזון וככ"ל . וכו' יוכן כוונתם הרעה מילתא כי סרי' במאי קמילתי לז דכל זמן שאין זיווג מזוןקן עלילאין חו"ב היה לכס סו"ב משס וככ"ל אכל משו כמבטל כמזוןקן כרי' מלח עול' ומאין ינא ללס שפ' לכו' למכמה' וביכ"ה ולדברייך יז לכס מ"מ באזוהו אופן מתקיי' ברית הו' וכמאי קמילת' לה מאח' כשכב' הקכ"ה שאינו ככנס וכו' והשיב כשילתא דכודכיייתא כתולדו' הקליפו' כי ראי' פיעל ותכליתה פ"ה הכניס . והי"ס כןן מאותן התולדו' אל כודכיייתא מוכח שמתקיי' הכרי' מלח פולס והס הכיכו כפשוטו תולדותיהן ממש והקשו וכודכיייתא מי אית לה שלי' הרי אינו מול"ל אז כחש כדבריה' ממש מזה מוכח ממה שאין להקליפי' פירו' מוכ' דזיווג הקדושה לא יחסר לעול' דאס יחסר ח"ו זיווג מזוןקן אז ילידו הקליפי' וככ"ל ומכ' הזיווג דאו"ל סוד שלה' י"ה יתפרדו תמיד כל פועלי' און והיינו כי אע"פ שגשג' הקכ"ה היינו כחי' המתקלני' תוספ' שפע ולא כחי' קדושה עגמה וככ"ל דמלכותו בכל משלה וע"כ משס אנו זוכי' לחו"כ ואכן כבימין מיכייכו : ויש אתי עוד הרבה אופנים ולקצר אני כריך :

ויתכן

עוד בהקד' מאמר זוהר משפטיס ע' קל"ב . כתי' הטיבה כרצונך את ציון ותכנה חומות ירושלים . וזקשה מדל' הטיבה משמ' דאית בה טיבה ויוסיף בה הטבה על הטבה ודאי הכי הוא . דהא מן יומא דקב"ה אשתדל כניין ב'י מקדש לעיל' עד כאן ההוא הטב' דרצון לא שריא על ההוא כנין ועל דאס לא אשתכלל' דהא כשתא דרצון דלעילא יתער הטוב וידלי' כהוהו דההוא כנין וכו' ומכנה חומ' ירושלי' מיוס שמתעסק כניין ב"ה לא כנה חומת ירושלי' עד אז . כי חומת ירושלי' לא כנה ב"ה לכ"ס . לא קב"ה כל עובדי' לאו כעובדא דכבי' כסא . כני' כסא כר כנו כי מקדש' למתא כמתל' עשו חומות להבין עליהם ואח"כ ב"ה אכל הש"י אינו כן כקדמיית' ככה כי מקדשא ולכסוף כד' ימות לה מן שמי' ויות' לה על אתרה . כדון יכנה חומת ירושלי' דאיכון סודין דקרת' . וע"ד הטיב' כרצונך את ציון תחל' ואח"כ תכל' חומ' ירושלי' . הכל אית רוא כל עובד' דעביד קב"ה כקדמייתא אקדים ההוא דלכר ולכר מוחא רגזו' והכל לאו הכי . ת"ח כל אינון עובדין דעביד קב"ה ואקדי' ההוא דלכר מוחא אקדים כמחשבה . וכמעש' ההוא דלכר דהא כל קליפי' מ'ס' דאחר' הוי' ומוח' מן מוחא . ותדיר כטרא אחרא אקדי' ורכי' ואגדי' זכרי' איכל כיון דאיתרבי ורקין ליה לכר . ורקין לקליפה ומכריין לזדיון דיכין רשע וזדיון ילבס אכל אז ככנין ב"ה שיכוע' הקליפה מן העולם דיהיה הכל קדוש ואני אהי' לה תומ' אש בניכ' ההוא חומה דלכר דיהיה קליפי' דילי' היא ואני אהי' לה חומ' ולא ס"א ישראל אינון מוחא ואני' הקליפה ולכן אהי' המלכי' אשר מלכו בארץ ארוס וכו' וזמין קב"ה לאקדמ' מוח' בלא קליפה ושעפ"כ מאן יושע די' למיכל מיכ"ה וכו' . ולפ"ו כיחא ככשר מכואר לעיל ב'טענות שמאלו על ריב"ח . האחד שלא חסור ואת'ל' שחשור החור' מכת קדימי' קליפי' קוד' לפרי זכבוד וזה המלכי' אשר מלכו בארץ ארוס הכ"ל דף י"ט ע"א . היו טעוני' מאחר שנחרב ב"ה וכמתקן שכינה מאז אתה עמא דמהדר מאריה אפי'ה מיכיי'הו . והנה אס אמת ככוו' הדבר אצריכו' להקדים הקליפה קודם לפרי א"כ תקא מה' הטיבה כרצונך את ציון והדר חומת ירושלי' הרי הקליפה סוד החומ' ז"ל תחלה וככ"ל . ובאמת הנהג' על מה הטיבה משמע כריך הטבה על הטבה לא ז"ל דיווד הקב"ה ב"ה מעשה שמי' אשר ככה באור' העול' וכמבוא' כוונה' פכת' ע"מ' וסאך דוכתי' וא"כ ז"ל דאותו ב"ה כחרב והדרא טענה הכ"ל לרובתי' . ובאמת אין זה קושי' דלעול' קליפה ז"ל קוד' לפרי' ואשאי' ב"ה דיהי' גם החומ' פרי' ואני אהי' לה חומ' אפסטי' ויהי' כול' רומני' וסודו' מבוא' כוונה' שבינא' מנרי' רצה לעשותם כול' דוחיי' כמה' ש כסוד כותנא' אור' וכמו שהיו לע"ל שיעש' להם ככסי' ויחשבו כמה' ולא ייפכו .

דשקל פיתקא מיכא הורא זזה שהתיקין הוא ממכה ומתלקא עזמה . וזה אוח דהיא מ'מ ברשות בעלה . ולגירמ' שאנו חו וחי איכא וכו' י'ל דהס תמורה הרי אין חכום מתיר עצמו וזריב' לעשות תשובה וע"כ חייטת אמה ובידיכם מחור' ג'נול' והביד ומי איכא שיכול לתפורה וכיון שביא בגלו' איך ימתין על תשובתו ולמעטו למעטו יעשה ולא כשכרה כלל והיא נראתו אשתכח ובידה לפקוד אותנו תמיד בתמזית ולכס הפסולת ולכן חכימין מיכיבו :

ויתכן

עוד כלשר תראה זוהר פתחם עמוד מ'ו סוד ר' קליפ' עכ"ז ר"ה א"ש וכוונ' לו סביב . כ' קליפ' חיצוני' מן ותכן . רחטה וקליפ' ג' סוד אש כגד המובין . וקליפ' ו' לא מתפרש' מתחן עד דטמין לה דרמיס ד'טיון לקבל טחוכו' דפומא דבר כש צריך למטחן בהו מלין ד'אורייתא עד דהיון קמה סולת נקיה . ונכסה ד'איהו שפה אמתירי פסולו' וכו' וסודו דמע' כי לישראל' ל' כשיס סוד ל"ב כתיבו' החכמה י' למעלה י' למטה בסוד צורת האלק' כזה ועיין בכתי' א"ר ז'ל ועמ' ובהתגלו' החכמ' קליפ' בטילה . וככ"ל הרבה פעמי' וידו' סוד גלות השכיב' אמתלבש' תקליפ' הד' כנונה לה נקיה אכל ג' או יתפרדו כפרו' רשעי' כמו עשב ומתגלה אור החכמ' בע"ש וככ"ל . והנה יעקב הוא סוד ו' ועול' עד הבינה' בסוד על במתי ארן כולל הו"ה שסה לעומת ג' או ולכן בית עשו לקח וביט יעקב אש קודש לשפי' וז'ט יעק' תכל בתלתו דלג פמו' מג' ברוח דש' וייחוד' וככ"ל והס אומרי' אית לן בירא דברא' מקוס הקליפ' שס השכינה והראה להס דלייתא רק בסוד כוונה והס רק פובין ד'איך יתכן שיעשו חכל משובין ואין פתס כלל למשך השכינה אכלס רק בסוד כוונה לפי שהיא תני טוב וקצי רע ומתקד' בכל שכת ובעש' כולו טוב . ואו אומרי' אית לן רחיו' רתביר' אשר על דש' שסה ל' ב' כ' מתבטל' הקליפ' עכשו אית לן וי"ו שלמטה סוד מלכות' בידינו הוא מ'מ רכל זמן שהיתה שלימ' היו בסוד רחיו' לבטל הסובין ועכשו היא שבויה בידינו וכן יריכו גברא מ'מ והראה להס התיקין מ'מ ממכה עזמה .

בסוד מ'ן הכ"ל ואין שום פגס בעגס הקדושה דאע"ג דהיא בגלותא כראו' בעלה אשתכח וברכונה ליתן שפע טוב חו"ב לכני' ולכן חכימין מיכיבו . או יתכן היו' מבואר לעיל בעמ' שהחזי' אחריה' ארצה' למתקן ולטהרן כמו חזיר שעת' להטהר והממל' ל' יהיה מלאך קדוש ח'ס' והנה טוב מאוד זה יתבר' שהיה טהור מגו טמא וההיעדיק מטהרו עצמו וכמ' בע"מ מו"ט דרבי' שלל כתגל' למשה כתגל' לרע' לפי שהי' טהור' מגו טמא ומי'ט החזיר תתלה אחר' ארצה' . שס וכו' וקיבלו היו במדרגה גדולה . אך יש דעות שהקליפ' יבטלו בגמדי ולא יומקו כאשר הרחמתי ב'אור בעיני' שלי' א"ה ח'ס' שחלקן

לפי שפועל מן המוח פתח עליון ז'ס ולקרקר מזיר אטיו אש' מובדל מהס כי הס מעלמא דמוקא כמ'ס פ' ויחי' סס וכלל פול דע' החכמ' הדיני' בטיל' ועו"א בקרבא כח עליון דהמרא כזה מתבטל' וז'ס הדיוק' אשר קראו מחזדי' חקלא שמכרימין סקליפות מן'שדה במעשיהם וז'ס עיניך כסר' אשר יקורן כי סוד השינס הראים מן' דחכמה . ולכן בחכמה הו"ה בכ' ע"ג ר'ס ב'פ' עי'ן וז'ס כי מ'ר לראות וז'ס לכל מראה עיני הסהן וא' במדרש ע"ה הראי' של פהן היה מבעל הננעי' והיינו כי שס פת החסד ובכ"ג . אבולו חסד מטטאל דחכמה עלאה מבעל כל טומאה ואין כאן מקומו להאריך . ובארלו שמנין דכריהס והשיבן תשובה אמיתיות השיאו דכריהס כאו לפאטו נכתובו ומי איכא קרבא וכו' או השיב' אס דכריהס כפאטו והביא ורוח גס אני השכתי כדכריהס . ולהך גירסא רל"ג תו סאלתן נחא טפי . וקרוב לשיטתנו סכ"ל . יתכן היות עד חזי לילה בכתי' מישראל דסכינה דכל הדיני' שליטין כה כמה גרדינין קימוסין כמה גריין כמה רומחין וספיין ורינין אשתכחו כה כמ'ס שס זוהר ע'פ'ט . ועד חזי הליל' אל' תרמוס כל ימיתו יער ובחזי הליל' כשמתעור' רוח פכופי' בסוד עורי צפון ובזאי' תימן וסוד הכיכור של דוד שהיה רוח פכופית מכס כו בחזי הליל' המבואר אכלנו במ"א ופנה כתבתי לעיל דבקרן פכופית יס להס במרכבתס חמור וע"ל דף כ"ד ועו"א סכנתי' בקרבא דחמורא פי' בקרן שסס החמור שהוא בצפון כשמתעורר הרוח צפון אז הוי זיווג עליון וזהו' ככנס בג'ע' להשתעשע ובאשר נראה לכל שכחתי הלילה אין כח לחיצוני' וככ"ל ואין להאריך עוד :

איתו

ליה תרי בעי . אמרו ליה איזהו של תרכנולת לבנה ואיזהו של תרכנולת אשורה . היות כל ענין הכ"ל טובב וקולך על וויכוח הכ"ל אשוכית ריב'ס דאכן מן' דקדושה קריבא דמלכא בני עליו' וז'ס מן' דדיכ' רחוקי' ומוכרלי' שאין יונקי' מן' הקדוש' כי המה דבר והיפוכו לא ראי' זה כראי' זה וכמו שהארכנו לעיל . וכן כוונה ס'פ' שמות ישרא' מן' דימיכל ואר'ה מן' דשמא'ל ישרא' רחמי' ואר'ה דיפא' ישרא' פפתרי' עילאין קדישין ואר'ה בתתאין דלג קדישין . ואף הכניאים שלהס כמו בעלס הופרשו והובדלו ג'כ וכו' . ועיין פ' שמיי' ע'מ"ג . ובמדבר ע'רכ'ט . והנה תדע דכע"כ וצבע שלהס הוראה על כוחותם למעל' שאין לך שום ככרא שלל יהיה לו כח למעלה וצבע אדום מורה על דין כסוד פרה ארומה . וצבע לבן על חסד . ועיין פ' ויחי' ע'מ"ז כל מה דעבד קב"ה בעלמא כולל רמוז פתחמת' ומרכנול' ארכמי' רמוז לדין וכו' ע"ס . והיה כוחותם להוכיחו בתשובה נכחת דמכוני' במוך נשמי' בעמך דלג הכדילכו מכס בכל ענין

אע"ג דאתס מן' דחסד ואנחנו מן' דדיכא לרברין מטטאל דקליפ' שסס כקוף בפני הקדושה דלי' ס' כן מקשה קושיא גדולה שהערו גס המפרשי' מאחר שהפריס' ה' ככל בעלי' מי בין שמא לטהור בין מיה הכאללת ובין אשר לא תאכל בנימיני' ומאחר שגס בנימיני' אדם יש טמא וטהור מדוע לא הכדילכו הש' ג'כ בצורתו ליהויה בגלל דמוות הקדושה . ולא כהכלמה וכדמותן כקוף בפני אדם כשורטן . ולזה התחכמו ולקחו ב' בנים א' מתרכנולת לבנה וא' מתרכנולת אשורה הרי זה דין וזה חסד ולא כיכר פריס וזרע' שסס בשוין ותולדותיהן כיוולא בהס ולמה כן . אל לפי שהס משרש א' כקדושה . וכן במין אכופי' כמוכי' כמוך ולמה כהיה מוכדלין לרברין ואנחנו יונקיס מן' דקדושה כאשר אתס מוקדפ' ולא רחוקו כבורא למה לא הכדילכו בצורתו . ולכן הראו כבינה דלי' בר'מ פתח' ע' תכ"ד דיכיה סוד' ל' תתלה מלכות ושורש קמיתו משס . והס ממלכות דקליפ' לילית . והראו לו דכל לפי שוין ח'ו . דלג'כ למה לא יהיה כיכר כהבדל צורות . והתחכס ריב'ס ולכן כ' גבינות א' של עו שסור וז'ס על עז לבן הירוע דעוים כולס מן' דדיכא קסי' קאמתי כמ'ס הרבה בזוהר ופ' ויקרא ע' מ'כ הקשה עז לקרבא אמאי הא מטטאל כישא ויכא כישא הוא וכו' . והנה המפרשים מתר' קושי' הכ"ל . דלא עשה הש' הכדל בצורתן כדי שיכולו להתגייר דלג'כ לא יתגיירו ורצה הש' דכשיתגיירו יהיו חביני' בישראל' ולכן לא הובדלו בצורתן . ועיין של"ה . ושעמתי מהחכס השלוס הכולל הראש ופרנס הכל' ר' יעקב רופא דק' פזנאל רמזו כוונת זוהר כשפ' אדם כהלמנו בדמותו ינו פקודא לא דמיגוה גיורא . דק'ל למה לא הכדיל אנתס בעלמס וכדמות' מאלתו לו"א משוס הגרים וככ"ל . וכן לע"ל או יספוד' א עמי שפה א' כי אין לך דבר שטמא שאין לו שורש כקדושה כי כולס יאלו מלין סוף ומי יתן טהור מטמא לא אחר וכמו אשכתוב בסד גדיא דלקמן וגס שר שלהס שמו"ל עמיד להתקדס ויהי' מלאך קדוש בסוד דס כידה הטמא כעכר ונעשה מלך . וכעוה"כ שלי' הארכתי כזה . ולכן לקח ריב'ס כ' גבינות הבאים מעוים מן' דדיכא קסי' ובאותו כמי' יש ג'כ בנימיני' דין קשה ורפה שסור ולכן ואמרינן כפ' דכבורות . כד' אף חלס בהמה עמאה ליחמרי' מה'ס דמדיודס הוא דרס כעכר וכ'ס ומי יתן טהור מטמא לא אחר . והראה כאו הגבינות שסרי הס באים שניהס מן' דדיכא קסי' וזה קשה וזה רפה ואפ"ה כול' שוין לומר שמתדין להתקדס ולהטטהר בסוד השלכ' וגבינה סתהו' משרש דרס טמא ומי'ט לא הכדילכו הש' מין אר'ה כי רכוכו שיתקדשו ויתטהרו ולכן חסדו אחריהס חסדו לקיים מכל עני' הגן אכל תאכל איתמתקו לתוך הקדוש' ויתגיירו ואלו

הכדיל אתכם היה לכם פ' פ להתרחק מן הקדושה ומה'ט
כשאל רציתם כיטלה כחמתכם והכדיל אתכם מאתנו מכל טוב
הקדושה ואכן חזינו מיכיונו . וק"ל :
ורציצא דמיית כביעתא בהי כפקא רומיה . אפרוח
שמת תוך קליפתן מהיכן יוכל רוחו . והשיב
בהיכל דעל . ממקום שכנס חזר ויואל חס . וכן
הכן שאל על מ' מהיכן יוכל הגע לך מהיכן כנס . כרי
להיכן זאת כנס מ' בתוכה כיון וכמותך כחוכים לעס
אחר ואין לא דך . פרי אדמתך וכלי גיעך יאכל עם אשר
לא ידעת והיית רק עשוק ורצון כל הימים . ויתכן כחוכת
פחוק ש' שלמה ורומיה את דמת העשוק' ואין להם מנחם
ומיר עושקיהם כח ואין להם מפחם . ותבוא' פסוק זה כפכא
משפטים באורך כבוד התיקלא היא קליפת כונה המכדל' בין
ג' קליפות ובין הקדושה . והיא חנה טוב וחנה רע וככ"ל
ובל הכמות עובר' דרך עם ואם ישראל וזיין אוי כעשית כולו
טוב ולהיפך כשחוטאים נעשה כולו רע וכל הכמות קדוש'
פעקות עם . וכתלוק עם הכנס וספרי קדמאי . לרעת
חכמי קדמאי הכשמו' כשארים עם ונעשו חסידיו או' וממורי
ת"ח עם מכניסים כביון הכמות הנעשקות בגופות טמא'
כדי שאשר בידם לעולם . כי אין להם מיות רק מן הניצוצ'
קדושה שנוכדין בתוכן כמ' במ' מזה . אבל הכנס חולק
וה' לעם ככרי לא ימשול כנגדו כה . שחוריס ויואל' מהם
לישראל וע' הגרים וכו' וכהיות כי להכניע הקליפות להוציא
כולם מכבוד לעיל שפוא ע' חסר אל . וז' כיון וכמותך
תכניס לעם אחר שם הכמות ילכדו עם ככרי כנגדו כה .
יהיו נעשקים ביד הניצוצים ושמו חסר להוציאן ע' יסוד
אל . לז' ואין לא ידך להוציאן מידן ופרי אדמתך וכל
גיעך יאכל עם אשר לא ידעת ושייכו עם ככרי וכרעת ספרי
קדמאי . וז' להוציא מידם לז' והיית רק עשוק ורצון .
שיאשר בידם והם יהיו לעם ככרי . כגופות טמאים חסדי
או' שם מוכידין עונות ישראל כמ' במ' . כשוא' הש'
חסדי או' מוכיר עונותיהם של ישראל וכו' וזוהו שרע לשלמ'
לא די ש' לדמעת העשוקים הללו מנחם וכן דרשו עם
בזוהר על או הכמות כק' דמעת העשוקים . עוד זאת
ומיד עושקיהם כה להוכיר לכו עונותינו וע' שנעשקים עם
מש יורשים כל טוב וכן ידם לגבור עלינו דלולי זה היו
כפגרים מתים שאין להם חיות מצד ענין כמ' לקמן כהר
גדיא . ולכן הם מתאוו' למיד לעשוק או העשוקים בידם כי
ששם יורשים כל טוב וחכמים וככניס שכתובן מכח אותן
כמות הקדושות שנלכדו מ' הקדושה . מש' להם כניא'
וקפדיים וחכמים וכל מעלות ישראל כעו' כש' בזוהר .
וע' :

וע' היה כחוכתם כשאו אתה אומר אתן חכימין כעת היום
תגיד לי ורציל' דמיית מהיכן כפקא רומיה אתם רצון תוך
הקליפות וכל הכמות יוצאים דרך הכונה אשר ע' יס לזרם
כסירה לעוב ולרע כי כונה חזי טוב וחזי רע כמ' בס' ד'
ואשאלך רציצא כחוכה היום כמתים מהיכן יוכל רוחו הרי
אתם עם עשוק ורצון כדיונו וזהו גופא מופת גדול על כל
טוב המעלות שהיה לכם מקדם והיום כדיונו הוא . והיינו
כשיטת ספרי קדמאי הכ' . והשיב להם שהכמות יוצאה
משם ממקום שנאתה ומ' ככנס הכ' דלעם ככרי לא ימשול
ח' כנגדו כה . וככדורו לאחר לא יתן . ואם המנחם תמצא
שחוטפי' כמות כהיכן דעל משם יוכל כי מלכותו ככל משנה
וכרצונו כותנה וכרצונו י' נוטלה וכמ' עם באורך קיך
יוצאים משם הכמות מהורדים בלכוש יקר ומזיזין כולעם
מפי' והכל כדיו ית' ואנחנו חלקו וכחלתו ליתן לנו העיקר
ולכם הפסולת דחוקים מן הקדושה ואכן חכימין מיכיונו :
אמר ליה אחוי לן מנחם דל' שיהי לחבליה . הראה
לנו כלי שאינו אזה ההפסד שהוא מפסיד . הרי
תראה ככל חוכת הכ' . דהם טועין דהשכינה בגלות
וירינו תקיפא ונכרה על הקדושה ושפחה כי מירוס גבירתה
ויב' טען אע"ג דהיא ככלותא ברשות כעלל אשתכח ואני
ה' הוא שמי וכשיגיע יום קום כלכו או שנת גאולי בא וככ"ל
באורך . אך מנחם פ' לומר מ' א"כ הוא למה מיניח שכנת
עזרו לחלל בין הגרים ומה לו לזרע או שם יכול להציל אותה .
ועל מה עשה ה' ככה . ומזוהר בזוהר וחי הכ' ע' תקי'
אר' לא אשרי ק' לישראל בגלותא דיני עמימא . לא בנין
דיתברכין אחר עמימין בגביהון . דהם אינו דנדן כרכאן
מלעילא וכו' וע' והרי חמה דכיון שהקליפו' הכל חמה לא
היו כדאים להיות מושגתן מן הש' אבל ע' שהשכינה מתלבש'
בשר ההוא חמה מושגתים אגכ דישלל וכו' ע' דך רכ'ו
ומנחם מאחר שהקליפות לזרד העולם שם כרצונו ביד
המלך החריב הש' ביתו וגלה לשכי' בין או' שיהיו מושגת'
ועל זה תמחו ויהי כמחוק בעיניהם . דלדברך הכל הוא
כרצונו מעט האמור . אחוי לן מנחם דל' שוי' לחבליה
הרא' לנו כלי שהוא מפסיד יותר ממה שהוא אזה אך השכל
מחיב בעבור דבר קטן וכלי פחות לעשות בעבורו היון כלי
גדול . וה' וכי כשכדלנו החריב ביתו והפסיד כל זאת לחלל
שמו כ' או' ואין יהיה דבר זה . אלא האמת ידיו רעה כל
וא . ואכן קדושים לשבע ואתם שרחוקים ואכן חכימין
מיכיונו . והראה ריב' דכר ברמ' ג' לן ונקח מחללת של
קנים וקם ולא היו עייל בתרעל כשער הפסד ער שסתור
לפתח להכניס העשוקים כן שר' ש' כמ' פלן לקס והיה בית עם
לקס

לקס . ולא היו עייל בתרעל זה שער השמים היא מלכות
קדושי לניק חס כי היא כק' תרעל ושער הדרכי' במילואו
ג' תרעל ולא היו יכולים החיובים ליכנס לשער הזה . רק
דריקים יבואו בו עד דמתר לפתח והחריבו שער מוות היכל
ה' בעבורה להכניסה כדי שכלו ג' לניק חס וז' והיינו
מנחם דל' שיהי לחבליה . דכדור' על זה כאמר הענין דל' ש'
תמצא וזלמו לשכור הכלי הפחול הזה יזיק היוך גדול מטעם
דל' ש' היו עייל לתרעל וככ"ל :
ותכן עוד . עדא'ל מפכי מה גלו ישראל בין או' ה'
כדי שיתפסו עליהם גרים שכל' ורעתם בית
ישראל וגו' . ומזוהר במקובלים דכדרא' היה יכול הש'
להעניס לישראל במקומן על אדמתן ולמה גלו אל כרי שיתפסו
הגרים כי ע' שהשכינה בגלות מלקטת הניצוצות מתוכן ולולי
זה אין מקבלים גרים כשהם בשלותן דמי גר אתך בענייתך
עליך יכול כמז'ל בימות והגרים הם הכלים וניצוצות ב'
שכדורו כק' כלים שע' ע' וחשך' על' פני' תהום' ס'ת כלי'ט
שם שכרי כלים שכלו במיתתן מלכים קדמאין כידוע ל' יח .
וע' אזו אחוי לן מנחם איך יהיו הגרים כלים הללו כדאי ב'
שבעבורם יפסיד כל העדר הטוב שהוא לחלל שמו בין הגרים ב'
אם רוצה לקבלם יקבלם כהיותן ישראל שאכן ושלום ליקח
הניצוצות וכלים שלו ממקום שכלו ושם להחזירן לארצן כי
מזכר' אינו כידוע . והשיב להם הענין כך הוא דכדוראי
כרצונו ית' הכל רק מאחר שכלו וכטמאו לא יכולים לדבק
בארצן הקדושה אם לא ע' יריוך וזיכוד רב ד' כש
החוטאת כשטמאה כמעטו כפגמה הכפש עד שחזרף
ותודרך באור הגיהנם כידוע וכו' ג' אותן הכפשות אשר כפלו
לקליפות כתגשמו וכתעבו וכטמאו ולא יכלו לעלות להיכל
לכנת ספיר לדבק בארצן אם לא ע' יזכוד רב בגלות שהוא
דומה לגיהנם . וזה הראה להם במחללת הזה כשהי' רחפה
בהתפסטו' הוא תואר על הרחבה ושלותן לא יופלו לכונס
לפתח העליון מקום מוצא הכשמו' וארצה אם לא ע' התיות
הפתח כשהוא בגלות וע' מצרפי' ומזוכים וזו ככנסו
לארצן והיינו הוא מנחם דל' שוי' לחבליה' והכל כרצונו ית'
ומלכותו ככל משל' ואכן מ' מקריבא דמלפא ויהיב לן כחמתא
ותכונתו ולכן אכן חכימין מיכיונו :

הדומין למחללת של קני' וככ"ל . ועו'ל כינוי הוא מנח
דל' שיהי לחבליה' אבל אנחנו כדאים להפסד הכוול לפסד
עונותינו ומ' הכל כרצונו ואכן חכימין מיכיונו . וק"ל :
אית'נהו כשפסיה . כי מטי' למי בלעי' ופול' עדיין
כריכין למודעי' למה היה לו ליקח פולא
ממי בלעי' לרון אותן בהם דוקא והדאה לקימר . והענין
יתכן באשר כל עיקר שורש הדבר הוא תלוי בזה או החזיר
אחריהם רחוי ליקח חכמתן וליתן לישראל . ואם לא החזיר
אחריהם אין רחוי לעכסו וכשארם כחמתן . אבל כזוהר
ומיקוב' או' יאמר לאים יקוו המים א מקום אחד . זו
תורה שמעולם למים א מקום א' או ישראל דשמתיהו תלויין
מההוא אחר דאתמר ביה ברוך כבוד ה' ממקומו כבוד ה'
שכינתא תתאה ממקומו שכינת' עילא' וכיון דליקון כשמתיהו
מתן שרייט עליהו ודאי שם הוי' ואתמר כהון כי חלק ה'
עמו ופי' לזוהר זה תדע כי ישראל כשמתן ס' רבוא וכ' יס לו
אחיוה כמות א' מ' ס' אותיות התורה ולכן דוקא אין התורה
רחויה אל לישראל כפי שורש כשמתן משל' או' שהפרידן ה'
מדור הפלגה ואליך תחת השמים חינוכי' משם כשמתן לא שם
כן לכל גוי . משפטים כל ידעום . ולפ' יש טענה גדולה
לאו' דל' החזיר אחריהם . שהרי ישראל אשר כהר ה' לעם
כהלה לו שורשן בתורה כי חלק ה' עמו מאז . והתורה
מזכיר יקוו המים אל מקום אחד דוקא . ולא לאו' ומה
שדורש זוהר דרש זה ולא מפרש הפי קרא כפסטו יקוו המי'
משם בשעת כרי' הוא אמר ויהי כן שיקו א מקום א' כפסטו
משם דקאי' להוזהר קושי' המ' . יקוו המים א מקום אחד
כל עולם כולו מים במים ואתה אומר א מקום אחד אתמהא .
והאריך כמר' ומת' דרך הקב"ה במי כראשית ויחלקן בים
אוקיינוס וכו' ה' ד' כאלו כהרות קולס' שאלו כהרות רבים .
שארונ המים להיכן כלך . וא' דך יס לרובתא פלניחא
וע' יפ' גס מפרשים כולם יאלו דחוקי' דובי הקאי' מתורן
בה להיכן ילכו אם כל העולם מים מה כ' בים אוקיינוס
וענין דריכה זו מה היא . ולרעתי יתכן מאור לפי גמ' הכ'ל
דיש בים אוקיינוס מי בלעי' שבלעם כל המימות שבעולם וכל
הכחלים הולכים א בים והים אינו מל' . ואותו מקום אשר
הוא שם מי בלעי' לשם הראה הש' ודרב' חסדו דכפתא פלוגית'
מקום פלוגי תלכו ששם דרך יס כדרכו כל הדומות וזו היו
מקוים אל מקום אחד ספיר . והנה לדעת ריב' דאכן
הבימין מינייהו שניטלה מהם וניתן לנו כי החזיר אחריהם
תקשה מאי יקוו המים א מקום א' דהתורה העידה שאין שייכי'
לה רק לישראל ואף אם יאמר פי' המ' יס מקום בים שיש שם
מי בלעי' ולס' דרכן ואין המקרא יוכל מירי פסטונו לא
דומין

ימין לו דהוה לשקר ירחיק עדותן לכן התחבס ריב"ח ונטל
 משה כווא דמיא להראות הרבר לפני הקיסר בעין זכאש
 שהם מי זכאש וכו' וכו' כל המימות והם אינם מלאים ואין
 מוקרא וזכאש מירי פשוטו . וזהו יקווא ומוקרא אחר לדוכתא
 פלמיטא . ועם דרך הים ולא למעט התורה מאו"ה .
 ולכן החור אחרים וכאלו רצו ורחק מעשיר למו . ולכן אכן
 מימימי מישירי ולכן דן אותם במים הללו שילאוש במים
 אחרים והיו אפכים וממלאים כל כך עד דמיטו כתפיהו
 וכלו ואזלו לאכדון דוקא ע"ה מים הללו . וק"ל :

ובזה

יובן כוונת ריב"ח כשכח' והוליס א הקיסר לקח
 עפר מעפרייהו וכשכאלו לפני הקיסר היו עכבים
 ומעושים וכשהפיה עליהם עפר ארצם והריחו ריח ארצם העיוו
 פניה כשכרו שהמה בארצם . כוונתו היה בהקדים גמ'
 דבינה פ"כ . אר"מ מפני מה ביהמה תורה לישראל מפני
 שעושים הם שכל מימיכו אש דת למו . ותכא דבי ר"י אש דת
 למוראיים הללו ליתן להם דת של אש שאמלא לא ביהמה תור'
 לישראל אן כל ביה יבולה לעמוד כפניהם . דארז"ל ג' עושים
 הם ישראל באומות וכו' . והקשה שש"ת מ"ק מפני מה
 ביהמה תורה לישראל . הא אמדינן שהחור אחרים ולא רצו
 לקבלה . ומתין דה"ל לכופין בהר בניגית כמו שכפאן לישראל
 אלא לפי שהם עושים וקשים לכח ומקיפוי וכו' ולשיטתנו הכ"ל
 יתכן דעל זה שאו להכמה ולכבאה ולא פירשו על מה אבדה
 ארץ וקשה מ"ק זיל קרי בי רב הוא שפטו וגלו כאשר העיר
 עליהם משה ואבדתם מן הארץ וכו' . עד שפירש ש"י בעצמו
 על אשר עובד את תורתו והענין הקושי דלמה גלו כלל מארצ'
 הקצור קצרה ידו ית'ם לעגום אותם בארצם ככל האר' ובמכו'
 אשר לא כנוכה ית'ם שאלו בארצם ואם נגור שיהיו ביד
 אויביהם ימאור הארץ ביד שונאם וישארו שם ולא יפורס בין
 או"ה כח"ל . ולא תטרך השכינה להיות כעה ונדה בגלות
 מרוך לדרך ומאחר לאתר . ודבר זה לא היו יכולים להשיב
 טעם מספיק לזה אף על גזירת משה למה גזרין . עד
 שגילה ש"י הדבר על אשר עובד את תורתו דלפי שהם עושים
 ותקיפו מאור וקשים לכח ולשכול עול אחרים ובענין שכי
 ד"ה הכ"ל אמרו כשהארץ בארצו אוי הוא עו ומעיו פניה
 וכשגולה אוי לבו כשבר וככע וע"כ כאשר הריחו שכי ד"ה
 ארצם העיוו והקשו קמי מלכא . לפ"ו כיחא אן שמרו התורה
 ועסקו בה והתורה שגולתה אש דת למו הכ"ל להכניס לכחם
 לעברו וליראת הש"י לא היו צריכים להיות גולים אפילו היו
 חוטאים דהגלו' אותי עובד רק תורתו אמרו ע"ה התור' היו
 ככעיים לעשות תאיכה ולשאר עורפם הקשה והיו כעכאי ע"י
 אויביהם בארצם אש לא היו אשים . וז"ל ונתתי אתכם בארץ

המינוטים עד"ש כזוהר תרומה ע' רל"ז בסוד בשכמל' ו'
 שאומרים בשא"ש אל יביכיהו ולא ימלטו עין הרע וכו' וה"כ
 שאומרים יראו את ה' קדושו כי אין מחסור ליראיו הם
 ישראל אבל הכפירים שהם המינוטים ראו ורעבו מהם שאין
 להם חיו' רק מהשירים והשפלות ועינין גם זוהר פתחם ע'
 תפ"ב וז' כפירים ראו ורעבו או מחסר דשאר עממין . ודורשי
 ה' או ישראל לא יסברו כל טוב אין אוליך ואמתלקין לעילא
 לעילא וכו' כי הם יונקין משפע הטוב היואל מדעת עליון
 הנק' מול"א אשר הם מקנין שם אהו"ה גי' טו"ב ויואל ע"י יסוד
 הנק' כל כבוד ל"ח חו"ם ודורשי ה' גי' ישראל ע"ה הם לא
 יסברו כל טו"ב הכמך מהרפת ע"י יסוד הנק' כל' .

והיות מכואר סוד מוכי התלו' המולא פי' מול"א עילאה
 שסוד הכי"ם הנקרא על ה' כבוד השלך על ה' היך והוא
 יכלכלך . וזו מתענג על ה' וזה יוצא מזיווג אור' ובלבא
 מקנין הוי"ה ובאימא אהי"ם שניהם גי' טו"ב ועז"א הורו
 לה' כ"י טו"ב רייק' כי שם לעולם חסדו' חסדו' גי' ע"ח
 שדעת מקנין גי' הוי"ה כמנין מול"א גי' הוי"ה גי' חסדו'
 ומשם ימשך לבו טובו וחסדו' ולא לכפירים המינוטי' וכאמור
 ולכן ראוי לאומרו בשא"ש שלא יתקבל וכו' . והירוש
 דמדה הזאת כל זמן שהדיני' כרוכים בה א"ל לה לקבל השפע
 העליון חו"ם מים אחרונים תחלה שמהלקין אותם ממכ' ובסוד
 ויגל את השכן מעל פי כבאר וישק את האשך דכל זמן שהיא
 מלוהטת דביכ' היא בסוד וא' אשה בדרת טומאתה ל"ת וא"ל
 לירד לה שפע העליון וזה מכואר כזוהר הרבה . ולכן
 כשמכרי' ראוי להמיר הכיבי' ולכבותן שם פוחו של המ"א
 ועשו דלו לא תניף עליה ברזל . בעת קבלת השפע דכל
 תלוי באתערותא דלתתא הכי מתער לעילא כידוע כזוהר
 הרבה וכפרט בענין היין דוקא לכרכת המזון עיין פ' שמיני
 ע"ה ש"ט לאתערותא דלעילא בכל עובדא ע"ה ולאו כשהיא
 מקבלת השפע יש לחוש מראייתן וקבלתן וכמ"ס כזוהר תרומ'
 הכ"ל ע' רל"ז וע"ה ד"ח לן ע"ה התעוררו' הדוגמ' הוה לכבותן
 אבל כשפת וי"ט מכוור כפ' פתחם טוף ע' תמ"ח סוד עלות
 העלות מופלא ומבוהה משפט שנת וי"ט לית שולטנטיה
 בהמ"ל ולכחש וכל ממנין דליה . ולית ליה שולטנטיה
 בגיהנם וכולהו מוסתמון כנוקבא דת"ר וכו' הרי לפיכך
 דקדושת שבת וי"ט שמתגלה אז אור הכת"ר שא"ל לחינוכים
 להשיג וכפ"דו תכף לנוקבא דת"ר ולו לית בית מים וז"ל
 לעשות התעוררות הוה לכבותן דאו מהם מעצמן בטליין .
 וכאשר תראה כפ' נשא ע' רע"ה סוד המשכת שפע עליון
 לתפלות שנירך שיהיה דוקא ע"ה איש חסד ככהן כי היא מרת
 דין ולכן כו"ה גי' פ"ו וצריכים למתקא ע"ה איש חסד ולכן

כמחר הכרכה דוקא לכהן ע"ה או תכין כמו רטוב עין הוא
 יכרך כי נתן מלחמו לדל דוקא ע"ה איש חסד ראוי להכריכות
 לחול וכפרט ע"ה כהן והוא בעל בית דכוכן טפי לכרך
 בעצמו וענין כוס כר"ה המזון פ' וימי ע' ת"ו ותרומ' ע' רל"ז
 ויש להרמז עוד ב"ר אור ולקצר אבי כרך .

ולדרכנו

הכ"ל יובן במגדל דשלי בתוכו דו"ל ת"ר
 יהי פיסת בר בארץ בראש הרים אמרו
 עתידה חטה שמתמר כדקל ועולה בראש הרים . ושמא תאמר
 יש צער לקוצרה . ת"ל ירעש לככון סריו . הקב"ה מביא
 רוח מבית גבוה ומשרה את חלתה וארס יוצא לשרה ומביא
 מלא פסת ידו ומזנו פדכמתו ופרכסת אכסי ביתו . עם חלב
 כליות חטה . אמרו עתידה חטה שמהא כשתי כליות של אור
 הגדול . וא' תתמה שהיו שיעל קינן כלפת . ושקלוהו
 ומלאו בו ששים ליטריין בליטרל של ציפורי עכ"ל . הנה מאמר
 הו' חתיה חטה בשמי כליות שהיו שיעל וכו' לא דליתני אש
 שם על לב עליו ליישבו ע"פ פשוטו דמה ענין הלפת אלכל
 החטה הכעבור שהסוד הגדול או אילן גדול תהיה לע"ל חטה
 גדולה דוח מין אחר . כה"ג מה מייתי מהלפת שהוא מין אחר
 וע"ה למה מייתי מהקן של שועל שכבר היה חלול דבמ"כ אש
 היו כמותו עור ה' לשקול השלימים . ואי לא הוה כמותו
 אין מביאין ראוי למחידו ומעש' כיסם וע"ה מה ראה השועל
 לעשות לו קינו בלפת המבלי יכולתו להמליט לו אויבו מקום
 לקינו עד שזאל הלפת . וכזהירא כד טליא הויאל הוה
 אמיאל דא מולתא . דאמרינן בגמ' אילן שאכל אד"ה חטה
 היה שאין התיכוח יודע לקרוש אכל ואימא אש שיעושים טעם
 דגן ולבן נק' ען הדעת שהטעם מוכיף חכמה . ומכוור לעיל
 דען הדעת הוכיף חכמה אף כנגיעה ומיד כנגעה ותרל
 האשה וכו' הרי דרבר החוסיף חכמ' באכיל' מוסיף גם כנגיעה
 גם מכוור דכל חסד כריך שייבש עוד חכמה ותן לחסד ויחכ'
 עוד וכ"ל באורך . והפקח שחיות הוא השועל . ונקדים
 בירושלמי דברכי' לפת למה נק' לפת פליגי בה מרין אמוראין
 חד א' לפת ה"פ לא פת היתה צימו אד"ה ועכשיו כשנתקלל'
 כעה לפת . וחד אמר ה"פ לפת לא פת היא עתידה להיות
 לימות המשיח בתמי' . ולפ"ו כיחא למה צמר לו השועל לעשות
 קינו בלפת דהוא פתח וריעה להוסיף חכמה דהיום או מחר
 יבא משיח ויהיה מן הלפת הוה פת המוסיף חכמה באכילה
 וגם כנגיעה לכן אמר פה' אש כי אויית' . ולפ"ו אפ"ר
 מייתי ראיה זה חטה שהוא פת שעתיד להיות כמ"ס שם לפני
 זה שתהיו גלוסקא' ומכוור ע"ה כי החטה תהי' מבושל כל
 צרכה על האילן ע"ה אור הגדול כמו כנגמרת עכשיו כמכור
 ואותו חטה יקיה גדול כל כך כשתי כליות וכו' ולא תתמה על

עליהם ויאירו אורה וכו' וזה תימא קאוד אש חסן ה' לבנות
 ב' בחוקים גבוה למה יקח תבור וכדמל דנקא האס זולתם
 לא ימלאו הרים הגבוהים מהם כמו הרי אררט בדמונת קראי
 ועוד היר' ה' תקורב איתגדל הר המוריה עד לב השמים .
 ועוד א'י' כמילתא . וכדמל שאמר הקב"ה אכני ה' אלטיך
 כל תבור מבת אלים וכדמל שאמר הקב"ה אכני ה' אלטיך
 וזה אמר א'י' כמילתא וכיון ששמעו אהר הנבא את מרן
 מצרים חזרו למקומן אמרו א'י' לו עמך אלא עם מי הנבא
 מצרים עב"ל . וגם זה תימא שאין לפרש בוונתם א'י'
 קראתי לקבל התורה למה התעוררו הם מכל יצורי עולם אלא
 הפי' כמ"ם כמ"ר וימי ר' פ' ט' ע"פ למה תרדון הרים אמרו
 א'י' קראתי ליתן עלי התורה א'י' כששמעו אשר הנבא את
 מרן מצרים למה חזרו למקומן וכי בעבור זה לא יתן עליה
 התורה . והכונן מאלתי בילקוט שכלל קיני קיניו קדמוני
 אשפמי' ובית אלים בארצו עם ועיין גם מ"ה וליתי' בזהר כח
 ע' ק"ט וזה"ל לא ושאר דוכתי' דלכני שבני' וגם מלכות
 ק"ל אכני ובק"ד אכני כתי' ע' ע"ש אר"ו וכו' וכן כשאמר
 הקב"ה אכני ה' אלטיך שהוא מוד כח' כמ"ם ב"ד עם .
 או שכו הרים דכודרעו עכשיו כגמר תיקון השטא אר"ה'
 לגמרי ויקוים עכשיו א'ו הפוך אל עמיס שפ' א' וירשגם
 המוחין קק"ק ו' א' ר' א'וייב' כ' ה' ע'ניו וראוי ליתן גם עלינו
 התור' לגובה מדרגתינו אז בלו זה א' אכני קראתי וכו' אבל
 בשמעו אשר הנבא את מרן א'ו א'לנו טעם של אמר כראתיך
 דלמעט אר"ה מן התור' קתאי דאם היה אמ' בראתיך היה פ' פ'
 גם לאר"ה אל התורה דאל' א' בראנו . וא' ס' דעכשיו גמר
 התיקון לקיים א'ו הפוך וכו' למה לא בראתיך אלא זה יקוים
 לע"ל ועכשיו רק הם בבחי' עולם הבנין ו' הפירות ולא קק"ק
 להיות בני עולין או חזרו למקומן כי עכשיו אין לו עסק רק
 עם מי הנבא ומצרי' ולא כגמר תיקון השטא אר"ה' עדיין .
ובזה יתן רבינו דתבור וכדמל בית המקדש סוד מלכות כידוע .
 וזה המוריה בית המקדש סוד מלכות כידוע .
 לכן יקח הקב"ה א'ו המוחין תבור וכדמל וזה המוריה סוד
 מלכות עליהם לראש פנינה . וא' יהיה עם הויה בסוד יהויה
 כידוע העכשיו י' מילוק בין אר' ל' ל' ענין ניווג' ולע"ל
 יהיה מלכות מתעלות למדרגת מוחין ויהיה הכל הוא גם סוד
 ו' ה' כמו י' ו' ש' ב' ה' ה' ה' ה' ה' א' א' ו' ש' ו' ש' ו' ש'
 י' ש' ב' ו' יהיה באחרית הימים כי המלכות ק' אחרית הימים
 עיין ויחי ע' ת' כ' כ' י' י' י' ו' ה' א' א' ו' ה' . ולע"ל
 יהי' הר בית המלכות שהיא עכשיו בית קב"ל לת' שם הויה
 בת' יירעה ולע"ל יהיה ככון בראש הרים כמור הכת' ובכל'
 שתהיה ממור ועולה לראש הרים וכא' מנגעות שהם תבור
 וכדמל ע' ר' ו' והיינו כאמור . וא'ו יקוים א'ו הפוך א' עמי'
 ויאמר

ויאמר משה

אל יראה אתה אומר אלני העל את העם הזה . ואתה
 לא הודעתנו את אשר תשלח עמי וכו' ועתה הודיענו כל את
 דרכיך ודרשו פ' ד' דברכות ביקש משה לירד דרכיו אל הקב"ה
 א'י' מפני מה י' א' ויטוב לו וכו' וירע לו וכו' וקשה מה ראה
 לשאל אלהים וזו מאמר א'י' העל את העם הזה ולא בל' ו' וגם
 צריכי' להבין מ"ם . ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי
 ופירש' מה שהודעתנו כי מלכנו ילך אינו מסן בו . וזה
 דוחק לומר כלפי מעלה גם אינו מרויך לישאל את אשר . את
 מי תשלח עמי מעב'ל . גם מ"ם ואתה אמרת ידעתוך בשם
 היכן דיבר לו כן וגם מצאתן בעיני מי יתן ידעתי ואמלאהו
 מקומו של הדברים הללו א'דיבר לו ב' ה' כן . מיהו קושיא
 הדאשוכה הכל' י' ל' שב בקדוים תחלה . מ"ם יחוקל ע' י' ו'
 ויהי דבר י' א' ל' לאמר מה לכם אתם מושלים את המשל הזה
 על ארמת ישראל לאמר אבות אכלו בוסר ושיני בניו
 תקשינה . מי א'י' נאם י' א' ש' יהיה לכם עוד המשל הזה
 בישראל הן כל הכפשות לי הוא כנפס האב וכנפס הבן ליהנה
 וכו' וקשה אגופא דמשל הזה למה יאמרו דוקא כהן ישראל
 ולא כה"ל שדיין על ארמת ישראל לאמר משמע דרק שם
 לאמר ולמה כן ולמה זה נקדים גמ' פ' ד' דברכו' ה' א' א'
 יוחזן מוסר ר' וזה י' ד' דברים ביקש משה מלפני הקב"ה ונתן
 ביקש אישרה שכינה בישראל שאמר הלא כלכתך עמנו ביקש
 שלא ישרה שכינה על אר"ה ונתן לו שאל' וקפלינו א'י' ועמד
 מכל ארס וכו' ביקש להודיע דרכיו של הקב"ה אמר לפניו
 רבש' ע' מפני מה י' ד' ד' וטוב לו ד' ד' ורע לו י' רשע וטוב
 לו רשע ורע לו א' הקב"ה למש' ד' וטוב לו ד' ד' ורע לו ד' ד' רשע
 ורע לו רשע כן רשע ד' ד' ורע לו ד' ד' ורע לו רשע . רשע
 וטוב לו רשע כן ד' ד' . אמר מר ד' ד' וטוב לו ד' ד' כן
 ד' ד' ד' ורע לו ד' ד' כן רשע . אינו והא כתיב פוקד עון
 אבות על בנים וכתוב לא ימותו אב' על בנים ורמינן קראי
 א' ד' וימשינן כהן בשאוקוין מעש' אבותיה' פוקדוין וכשאין
 אוחזין אין פוקדוין . א'י' למה ד' ד' כן רשע רע לו אלא
 הא בד' ד' גמור וכו' ופלו' א' ד' ד' ד' ד' א' י' י' ו' ו' ו' ו'
 אלה וז' לא יתן לו ש' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
 הגן וכו' עב"ל . וקשה לי אגופא דהא' קושי' מה פריך
 ופני מה י' ד' ד' וטוב לו הרי ד' מ' ש' כ' י' ו' ו' ו' ו' ו'
 שהם עיקר שורש טוב עיה' לאו בוכותא תליא אלא כקולא א' ב'
 בקושי' ליתא מעיקרא כלל דהכל תלוי במול לצדק שיש לו
 מול טוב או טוב לו וכן לרשע אבל מרע ד' ל' בזהר הא
 דאמרו במולת תלי' דוקא בח'ל אבל בא' ארן אשר י' א' א' י'
 דורש

דורש אותה ואין מסור הכהנה למולי' אש תלוי בוכות
 וא' ב' בא' הקושי' למה י' ד' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
 הכל' ד' ד' וטוב לו ד' ד' כן ד' ד' ד' ורע לו ד' ד' כן רשע
 אך על זה יפול לב ארס לומר' הוא ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד'
 רשע יהיה רע על אבות בוסר ושיני בניו תקשינה .
 לפ' יוכן עשו' המעל הזה לזוהר דוקא כהן ישראל אבל
 כה"ל אין הקושי' מעיקרא מפני מה י' ד' ד' וטוב לו וכו' .
 דהכל תלוי עם במול וז' מה המע' הזה אשר מושל' על ארמ'
 ישראל אב' אכלו בוסר ועו' וע' כל דור המימן בעיני ה' וזה
 וע"כ משה קודם אידע שיכנס לא' לא היה רוצה לירדע אלהים
 זו מפני מה י' ד' ד' וטוב לו וכו' דהכל תלוי במול ואין מי
 שיאשלו אלהים זכ' כ' י' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד'
 אתה אומר אלני העל את העם הזה ובא' אין דבר תלוי במול
 וא' יא' לי מפני מה וכו' מה אש'י להם לכן הודיענו כל את
 דרכיך לירדע כרת מה להשיב לשואלי זאת . וק"ל .
האמנם כד' להבין אשר הדקדוקי' הכל' יהיה הסיגון
 כך בל' לא ה' ל' לשאל מפני מה י' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד'
 שהיה בידו מירן הנמרל כלן כד' ד' כן ד' ד' ו' ד' ד' ד' ד' ד'
 זה אינו והא דכתיב פוקד וכו' ורמינן ומשינן וכו' היה לו
 על קושי' דפוקד מירן אחר אבל עכשיו יהיה כדמל מירן
 השני א' ל' ל' מירן הגמ' על פוקד ומירן זה סותר למירן
 הראשון ד' ד' כן ד' ד' ע"כ הודיענו כל . הנה הסכימו
 בעלי הקבלה בזה ד' ד' כן ד' ד' פ' ה' ה' שיש לו נשמה
 בסוד הגלגול ואותו נשמה היה תחלה ברשע אזי כקרא גוף
 השני כן רשע מכת נשמתו וכן כד' ד' וכו' פוקד עון אבות ע"כ
 כמו עו' . ובחוקוין מירן תירן אחר כד' ב' ד' ד' ד' ד' ד' ד'
 וכד' ד' משה אין פוקדוין ולא ימותו אבות על בנים .
 וקדוים מ"ם וישב משה אל י' ויאמר למה הרעת לעם הזה
 ולמה זה שלחתי וכו' במדרש ספ' אמר משה נשלמי ספר
 בראשית וקריתי כו מעשה דור המבול והפלגה איך ידיונו
 וכו' העם הזה מה עשו לך ואי בשביל ש' אברהם כמה ארע
 ה' ל' לשעבר זרע ישמעאל וכו' ופי' במפרשי' ע' א' סבת בהאר'
 ו' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד'
 והקשה משה אתה פוקד עון אבות על בנים בגלגל שחטאו
 בראשון ה' אין פוקדוין אלא בשאוקוין מעש' אבותיהם
 והכניס רשע' א'י' בעם הזה מה עשו לך אי בשביל שאמ'
 אברהם כמה ארע ה' ל' לשעבר ישמעאל שהוא רשע וכו' ג'
 פוקדוין עון אבות ע"כ בשאוקוין . והשיב לו הקב"ה עתה
 מראה אשר אעשה לפרעה ודרשו ר' ל' מדיוקא דעתה מראה
 רמז לו דמלחמת פרעה יראה ולא מולתו לא' מלכו' והקשו
 מפרשי' הא כמו מריבה כתיב יען לא האמנתם כי משמע אז
 נקבשה

קנסה עליהם שיהיה ותרין דרייקא דעתה תראה ה' פתה
 תראה כאשר חקך עתה מחנהו של ישראל כן יהיה רק ככאן
 ולא כב' שאו יכנס כהדיוט וכשטט צמי מריבה קנסה
 עליו שלא יכנס כלל אף כהדיוט . הכלל עולה אם היה
 חכם בעתה תראה משמע דלא יפה דובר למה הרעת ורצה
 לאוקמי האי קרא דפיקד עין אבו' בשאוחזין ובאמת טעה
 כי כב' דשלמעה פוקדין לעולם אף בשאין אוחזין ולכן
 בעכש עתה תראה ושם כל' וידבר אל' שיש אל משה ויאמר אליו
 אבי י' יוארא וכו' ושמי י' לא נודעתי לה' ופי' במפרשי' רכל
 ידיעה וכן נודעתי הדועתי הוא מסוד הדעת העליון הוא
 אספקלריא המאירה סוד הוי' ופיין נחיי ומפרשי' עוד מה
 הגיד לו ה' ופי' דהא קמ"ל לפי שלא יפה דיבר
 והיה ראוי לעשות תפק רחוק ודבר אלהים אבי י' כהפך לו
 הדין לרחמי ולרוב מדרגתו מלא מן בעיני י' שלא להענישו
 תפק . וזכרו כדרייקא דעתה תראה ככה לא תכניסם
 לא' כמכנהיג רק כהדיוט תכנס עמה' וש' מיכל זה דלא יפה
 דיבר וא' כ' תיקא קראי אהדי כתיב פוקד עון אבות וכתוב
 לא ימותו וז' ל' תרין החזקוני חילק בין כ' ד שלמעה לכ' ד'
 של מטה וטטא משה ולפ' תרין קמא דגמ' קיים דריק וטוב
 לו דריק בן דריק דריק ורע לו דריק בן רשע ואי דקשה איני
 והא כתי' פוקד דומיני ומכניס האי שנוי' ליתא שהיה משה
 בעכש שחשב כהך תרועא אה תרין החזקוני אמת וליק' כלל .
 וז' משה ראה אתה אומר אלי העל את העם הזה מעתה
 קשה לי הדועני כל את דריכין מפני מה י' דריק וטוב לו וכו'
 וכל' לא היה קשה לי כי אתה לא הודעתני את אשר תשלח
 עמו ש' שאתה אמרת לי עתה תראה אשר אעשה לפרעה
 ולא גלית לי שאתלח עמי מפרעה לא' ולכן אמרת רק עתה
 תראה ולא גלית לי שאתלח עמי לא' וכשעני זאת דליתי
 מטעם שלא יפה דברתי למה הרעת' וחסדתי שמתך רק
 לפקוד עון אבות דוקא בשאוחזין . כי באמת אף בשאין
 אוחזין פוקדין כב' ד שלמעה וא' ל' קושי' איני שבגמ' א' כ'
 כאשר קיים תרין קמא שבגמ' כדריק בן דריק פוקדין וככל'
 והיינו לפי שלא הודעתני את אשר תשלח עמי וטוב הייתי
 עי' אחר וגם אמרת אז לי אבי י' וארא אל אבות ושמתי י'
 לא נודעתי כמוך שדי' עתך באספקלרי' המאירה סוד הוי'
 הנק' ידיעה כשם והיה ראוי ליק' מתך מדרגה זו על דברך
 למה הרעת' רק מאלת קן ועיין אלשיך . וכאשר שמעתי
 שאמרת לי י' שתיך בשם וגם מאלתי קן בעיני אכור הייתי
 שהודעתי זה דמן הראוי היה לפלג המדרגה זו שיש לי .
 ידיעה בשם מכת דיבורי למה מדעת כאשר חשבו המפרשי'
 שם בן קבור הייתי וע' כ' מעולם לא היה קשה לי מפני מה י'

זו לו לשם ולתהלה שכבר נדחה פן יאמר יהושע הואיל
 שכבר נכחית ע' משה דרחה גם אני אומרך ועוד מה
 משעה עשה לו המלךך שהניח תחת כפו רגליו שאמ' ר' י'
 מה עשה לו המלךך וכו' ועוד הרי כתיב איש אחד עומד
 לבגדו מכל' שהניח תחת כפרני רגליו . וע' דבר דמדרש
 אותו מלךך מיכאל היה . וכשעה ששעלו אמר הקב"ה לא
 אעלה בקרבך כי מלאכ' י' זה מיכאל ועשאו בא וזה
 הימה דבשלמא התם בשבא בימי משה מעשהו גרמו שלא
 ילך ה' ש' בעצמו כדאמרינן כפרסה דיומא' אבל עכשיו דור
 דעה כזה למה לא יזכו שילך ה' בקרסו . וע' ק' א' ד'
 אמר כבר באתי הרי לא בא אהי' כאל' ה' לא אעלה
 בקרבך חפץ ביטל הדבר אם אין פניך הולכי' אל תעלני וכו'
 עד שאמר פני לבו והכיתומו לך . וכדי להבין זאת
 נקדים מ' כמפרשי' דעות חלוק' ומדרשו' בפ' הנה אכני'
 שולח מלךך שכתוב בפ' משפטים כשהיו אז במדרגה העליונ'
 כאמר הנה אכני שולח מלךך וכו' ושם לא התפלל משה ובפ'
 כי תשא התפלל חפך וביטל הדבר . קצת רזונים ראין
 מוקדם ומאוחר בתורה ודא' ודא' אתה היא . ויש
 דעות דמה דמוקדם מוקדם דאף קודם ששטאו כמי קיה
 ראוי שילך עמהם המלךך מיכאל שר הגדול . והקשו
 להך דעה למה המתין משה ולא התפלל חפך לביטל הדבר
 ואדרבא או קיו במדרגה עליונה היה יכול לביטל בקל הדבר
 ולמה המתין . ומתני' לפי שחשב משה דהיה יחיד
 ואין תפלת יחיד מורגה בכל האדם כמו מר' י' ועד יוה"כ
 כמ' ו' ל' ביבמות דף ק' דרשו ה' בהמאלו וכו' ולכן אז כמ'
 יום השלישי' היה בזמן עת רצון כיוס' ביטל הדבר .
 ולפ' י' ניהא דהמלךך בשמר מקושי' הכ'ל' שלא יאמר יהושע
 דאלתי התם שטאו . והיה ראוי לבוא ולש' עתה כשהם
 במדרגה עליונה כאשר היו באי ארץ כידוע ומ' הנה אכני'
 שולח מלךך בפ' משפטים . כמ' ד' אין מוקדם ומאוחר
 לו' א' כבר באתי אותו זמן בפ' משפטי' הכיחתי לבוא ובאתי
 כי באמת אף אלו לא שטאו ראוי שילך מלךך עמהם ומשה
 דמה אותי בזכותו ועכשיו מת משה עתה באתי . כן י' ל'
 דרך פשוטו וש' אף כל' ראוי היה לבוא ובגמ' פ' ק'
 דמילה לא שמעם הכי . דפריך שם אמרך גדול עבודה
 מת' והא כתיב ויהי כהיות יהושע בירוחו וישא עיניו .
 וירא והנה איש א' עומד לבגדו וחרבו שלופה כידו אמר לו
 המלךך ליהושע אמש ביטלתם תמיד של בין ערבים .
 ועכשיו ביטלתם תלמוד תורה . על ידי שהיו טורדי'
 בזלמאת ביבס ארץ . אמר לו על איזהו מהן באת א' ל'
 עתה באתי על שבעתה ביטול תורה באתי .

מיר וילן יהושע כלילה הוא בתוך העמק ארי' מלמד אן
 בעומק' של הלכה הרי משמע דתורה גדול מעבודה .
 ומשני ל' ק' הא דריבס תורה עדיף הא ריחיד עבודה עדיף .
 והקשו תוס' וא' מ' היכי משמע לישא' דקרא דטלו תורה .
 ועבודה . וי' ל' דה' פ' הלכו בשביל התורה דכתי' תורה' כזה לנו
 אם לזרנו בשביל קרבנו' המגיני' עלינו מזרנו . והשיב
 המלךך עתה בשביל תורה . דכתיב עתה כתבו לכם סירה
 הזאת עב' תוס' . וקשה דכאן משמע על ביטול תורה
 בא ולעיל משמע אף כשהיו במדרגה עליונה תחלת מ' ב' פ'
 משפטי' כמו' נאמ' הנה אכני שול' מלךך . וע' ק' מ' עיני וחרבו
 שלופה על ביטול תורה שקרי לכל הדעות לא בא לעש' לישראל
 ח' ורק לילך לפניהם לכבוש ארץ' ומה עיני חרבו שלופה
 בידו . וע' ק' מ' ל' למקשן להקשות אמר' עבודה עדיף
 ממ' שם עתה באתי בשביל תורה . דילמא אלאי התם
 שהיה עבירה שניה . ואלו עשו להסיף וביטלו אמתול תורה
 ועכשיו עבודה היה בא עכשיו דכזכור הוי עבירה שניה
 בתרי זימני חזקה ומכ' דגדול תורה . וע' ק' מ' ש' על
 איזהו בא כיון שלא יפה עשו חמור משניבס . וז' ל' דהיא גופי'
 קשי' ליה ליהושע איזהו חמור משניבס אם באתך הואיל
 שהיא עבירה שניה ולעולם עבודה גדול או לפי שגדול ת' ת'
 לכן באת עכשיו ומ' קשה למאי' כ' מ' שאלו עכשיו קושי' זו .
 ועוד תימח גדולה לפני פשוטו משמע דלא ידע יהושע מי
 הוא זה אם שר אם מלךך ושאלו הלכו או לזרנו וכו' וכששמע
 שהוא שר כבא י' שאלו מה אדוני מדבר וכו' . אבל
 לפי שיעת המדרש' וגמ' ותוספות הכ'ל' ידעו שהוא מיכאל
 ומכירו היה כבר רק שאלו על מה בא ועל איזהו בא וככל'
 א' כ' תימה מאוד אחר כל זה שאלו מה אדוני מדבר אל
 עברו וכי עד השתא לא דיבר עמו . וע' ק' ידבר אדוני
 מכע' ל' מדבר בהווה משמע סתירה בדבריו . וע' ק' מ' ש'
 השיבו של בעלך וכי אם כבר היה שאלך מנעלו מה היה מדבר
 עמו וע' ק' מ' ש' וישא יהושע כן ולא אמר כן במשה דמהיכי
 אחר כל השאלו' איזהו גדול לשיטתו הכ'ל' או השתחוה .
 וכדי ליישב קושי' זו נקדים מ' ש' ברוקט פ' וירא הקסה א' ד'
 השתחוה אברהם וכן יהושע למלאכ' הא אכור להשתחות
 לזכאי השמים ומיר' דלא אברהם תורה רק כשהם למעלה
 אבל כשירדו לזה העולם ומתגשמי' דיין ככני אדם ומותר
 להשתחות להם . אבל לדעתו אין זה קושי' על יהושע
 ד' ל' דלמד מאברהם אבל באברהם אין זה הוכחה אם לא
 שכאמר שירע שם שה' אבל כזכור' רשות כזה בקדושתן
 ר' ל' רצה להוכיח דבש' שמתל על כבודו כבודו מחול .
 מאברהם

מאכרם דגדול הדור הים וכתיב והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו פי' עמד ושימש ש"מ כשי"א יכול למחול על כבודו ושמאל תאמר כמה' כדמו לו וחס כן אין רא' שימש לגדולי' שמתותן . לא כדמו לו אלא כערכיים . ופרש"י לכן אמר ורחשו רגליכם מטובת ע"ו . ובשם שלמדו סס לענין כשי"א כר' י"ג"כ לענין מלך רכמי' לך לך ויבואו א' עמך השאו עמך המלך ששם השאו כל אומות העולם וקצאו ארזים ועשו לו בימה והמליכוהו ועוד נשכח פ' מפסוק גדול הים מלך ומחל על כבודו . ועוד נשכח פ' מפסוק גדול הכנס' אורסי' מקבלת פני שכינה לכן אמר אברהם ארזי אל כל מעבור לנשיכה א' שימתין והיכו בעיניו כדמו לו . אבל לרעת הזוהר וחכמי אמת ז"ל ידע שהם מה' והקשה בש"ה א"כ למה נתן לפניהם לאכול כיון שירע שהם מלאכים ומתן שהיה כמו קרבן ועל זה נשכח א"כ בעקירה שהיה נראה כאו הקריב לפניהם כיון שירע שהם מלאכים עיין סס . אך לפ"ו מה הודיעו הכתוב והוא עומד עליהם ובשלא למד כערכי' כדמו קמ"ל מחל על כבודו אבל לפ"ו אתי לאשמעין מ"ש חכמי אמת מדרגת הדרוך בעולם הבריאה שש עולם הכשמות ומה' ש' ביצירה ושם הוי"ה ג' ק"ס יפ"ה . הפ"י . ופ"ה הפ"י . ג' ק"ס . וכן ג' מ"ה ב"ן ג' ק"ס כמין ע"ן והודיעו הוא עומד עליהם תחת ויאכלו כמד"ל ויתנו את האלהים ויאכלו שכהו מזון השכינה וגילו שכינה למה' ע"י כשמת דרקים וזהו והוא עומד עליהם מה' והם תחתיו ואו ויאכלו . וכן לע"ל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל שהיה מחיתך לפניהם ממחית מה' כמא"ל . כמיצו למידן מזה כ' רעות אס ידע אברהם שהם מה' או לא ידע וכערכים כדמו לו וכפוקתא עוד בזה מה שמיצו במ"ה פ' וירא ופ' הפועלים דכ"מ אר"ה כל מה שעשה אברהם אבינו למה' בעצמו פרע לו הקב"ה בעצמו וכל מה שעשה ע"י שליח פרע לבניו על ידי שליח אמר הקב"ה לאברהם אתה אמרת ויחס כל מעט מים חיים שאני פורע לבניך במדבר ובא"י ולע"ל . במדבר או ישר ישראל עלי' באר בא"י ארץ חמלי' מים ולע"ל כיום היום יבא מים חיים וכו' . כך כתיב ורחשו רגליכם מע"ו במדה זו פרע לבניו במדבר ורחשך במים בא"י רחשו וכו' ולע"ל רחן י"י קופת ככות ציון . כך כתיב ואקפה פת לחם חייך שאפ"ל במדבר הנני מעטיר לכם לחם . ובא"י ארץ חמה ושעורה .

ולע"ל יהו' פתח בר בארן . כך כתיב והוא עומד עליהם בעצמו ומשמש חייך שאפ"ל במדבר וי"י הולך לפניהם . בעצמו .

ועדין לא שכחו מטעויותיו ככל הדקדוקים הכל' ונוסף על כל זאת אך דוד רעה כוז מלאים חכמה ותבונה בטלו עבודה ואת' תורה נשכיל ביבש הארץ ורש"י רצה לרחוק וליבש ולרעתי יתכן דהכל כדון וכאורה עשו ובעבור זה מצא מקום המלך לבוא עשיו ומה לקח ראיה הואיל שביטלתם וכו' עתה באתי . ונקדים גמ' רש"י דרין דף ל"ה . אר"ל לר"י ותהא קבורת מת מצוה דוחה שבת מקו' . ומה עבודה שהיא דוחה שבת . אפ"ה קבורת מת מצוה דוחה אומה מולאחותיה הכתולה . כדתיב לאכיו ולקמו ולחיו ולאחותיה מה ת"ל הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולחול כנו ושעש שמת לו מת והיה כהן וכוזר אפ"ה ולאחותיה אינו משמש אבל מטמא למת מצוה הרי מת מצוה דוחה עבודה . ועבודה דוחה שבת . ק"ו מת מצוה שידח' שבת . והשיב ר"י ריחיה טובים . דוחה עבודה רכתיב מעט מוכחי תקחנה למות אפ"ה אינו דוחה שבת . דכבר פסקה תנא דבי ר' ל"א תבעור אש בכל מושבותיכם וזה"ל הוא אומר והיה אש לכל לחת משפט לדורותיכם בכל מושבותיכם מה להלן כ"ד אף כאן כ"ב' ואמר רחמנא לא תבערו הרי ריחיה דוחה עבודה ואפ"ה לא דחי שבת וכן מת מצוה . והקשו תוס' לעולם אימא לך מת מצוה דוחה שבת מקו' דעבודה . מאי אמרת ריחיה טובים דאני התם דהוי גברא דלא חוי לעבד' לכן מעט מוכחי תקחנה למות כדאמרי' כהן שחרג את הכפס לא ישא כפיו וק"ו לעבודה . וי"ל דעל כדחק חזי וכשיאת כפיה חומרע בעלמא הוא . א"כ מוסס אין קטיגור נעשה סניגור דכתיב בהאי קרא ובפרישכס כפי' אעלי' עיני מכס דייבס דמי' מלאו עב"ל . הכלל עולה אש כהן שחרג הוי גברא דחוי הוי ריחיה טובים ומת מצוה לא דחי שבת . אבל אש הוי גברא דלא חוי לא הוי ריחיה טובים בקושי' התוס' וקבורת מצוה דוחה שבת . ומכאן יש להוכיח דיפה עשו בשכינה שביטלו תורה ועבודה נשכיל ביבש הארץ . ונקדים גמ' דמגילה תלמוד תורה ומת מצוה מת מצו' עריף כדתיב מוכלי' ת"ת להוצאת המת וכו' הרי מת מצוה דוחה תורה כדתיב . ודוחה עבודה מולאחותיה . ולא דחי שבת דריחיה טובים . א"כ יש ללמוד ק"ו כיבש הארץ דדוחה שבת כמא"ל עד דרחה אפ"ה בשבת א"כ מקו' שידחה תורה וידחה עבודה . ומכאן מלאו ראיה כוכה שידחו תורה ועבודה נשכיל ביבש הארץ . אך כל זה אש ריחיה טובים וקבורת מת מצוה לא' שבת דוחה ועבודה . אבל אש כקושי' התוס' דהוי גברא דלא חוי וריחיה לאו טובים וקבורת מת מצוה דוחה שבת מקו' וגם עבודה וגם תורה . א"כ אכשי חיל הללו לא מנעו ודיבס ורגליהם בבית המדרש דמה

ענין כיבש הארץ שידחה תורה עבודה ואי' שדחה שבת דילמ' תורה ועבודה' לא דחי דעדיפו משנת והא ריחיה דעבוד' גופי' דוחה שבת וגדול ת"ת מעבודה הרי בודאי לא יפה עשו שידחו נשכיל ביבש לתורה ועבודה הואיל ודחי שבת דקיל מתורה ועבודה . וכפוקתא בכל הכל' באשר מציונו טעמי' למה כדחה משה מן הכהונה טעם א' שחרג למצוי וכהן שחרג את הכפס לא יכ"ו לעבודה . עוד טעם שמחל על כבודו כגד אהרן ואמר שלא כל כיד תשלח כמ"ש במדרש' ומפרשים ועוד טעם כתב בביב' תורה ע"פ גמ' הכל' דגדול ת"ת יותר מהקרבנות תמידים ולכן א"ל הקב"ה התורה היתה שלי וכתתי לך דגדול מעבודה ואש תהיה כהן כטעל מתורה ותורה גדול וכו' כ"ג טעמי' הללו . לטעם הראשון שהיה גברא דלא חוי כקושי' התוס' א"כ לא הוי ריחיה טובים וקבורת מ' דחי שבת . ולא יפה עשה יהושע ודורו וכוכל' . ולטעם שני משום שמחל הרי מלך יכול למחול כדאמ' באברהם . וז"ל דמה' כדמו לו ומ"ה והוא עומד לשראות מעלת הדרקים על מה' והוא עומד במשמעו ויאכלו כהנו ע"י מזון השכינה ולטעם שלישי דגדול ת"ת תקשה למתקנת גמ' הכל' ה"מ כרבים אבל משה יחיד הוי וביחוד עבודה גדול וז"ל דכיון שהיה עך ומלך דיכו ברבים כמ"ס בתשובת הרשב"א אך לפ"ו תקשה אש דיכו כרבי' הרי כרבי' התפלה מקובל תמיד בכל השכל' כמו ביחוד מר"ה עד יו"ה ו' למה הכיח משה לבא למלך תחלת ארבעים יום כסיון והתפלל אח"כ בימי' הללו מטעם דאו תפלת יחיד מרובה הרי דיכו כרבי' ומלך וזכור בכל השב' איה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו דבר יום ביומו .

זכרה יוכן דכאשר ביטלו שניהם או מצא המלך טענה לבוא ובפסיקתא המן לחוד' לא רצה להוכיח ד"ל כמ"ד דמבואר א"י הים בתומו רוחניות המן כמ"ס כס' ח"ל וכוה מתורן מ"ס כמ"ר חייך שאני פורע לבניך במדבר ובא"י ולע"ל . וחסיתך במדבר ובא"י ארץ חמה ששירה לא דהיינו סך דתבוא' היה עדיף שהיה תבואה והמן נכלע כתבוי כמ"ס שם משא"כ כמן לחוד טעבו בלתי אל המן עייניו כמ"ס במפרשי' . וע"כ לא חס לבא וכשראה שביטלו תורה ועבודה היה קשה לו למה לא ימצאו אכשי חיל הללו רגלי' כד' לבטל שניהם אש שלמדו ק"ו ממת מצוה דלא דחי שבת ודוח' תורה ועבודה . ק"ו כיבש דדוחה שבת . אקשה לך דילמא גס מת מצוה דוחה שבת דריחיה לאו טובים דהוי גברא דלא חוי והא ריחיה דחמה כדחמה מה' וז"ל לרבי' גברא דחוי ומשה כדחה משום שמחל על כבודו דמלך א"י למחול תקש' מאברהם וז"ל כמה' כדמו לו וא"כ אין לתת לו שכר וכל מה שהיה עד שבישו היה כוכה משה ועכשו אכ' אכין מה שדחה אות' משה

חייבי בכבוד השי' ומיכה ילפינן הכח כבוד אומך והכח כבוד
 אביך ועשה כבוד אבי אביך שהרי אתה ואביך מיני' בכבודו
 דכתיבנים הם ככניס לכל מקום . והנה משקוקן עם כשיש'
 דעליהם ה' אל דעשה דהיה ל'ת מלא תבערו דתכח רחמנא
 למ' אל דלא מליף דעשה דמימת ב' ד רוחה ל'ת דשבת .
 ועשאת דתכח לא תבערו הא לאו הכי הוי אמיקא דרוסה וש'מ
 עשה דרוסה ל'ת בכל מקום . ומתוך לאו דאטריך דלא
 תימא דעשה דרוסה ל'ת אל משום דרוסה אתי בקל וסומ' גירת'
 שבת ומה עבודה שהיא ממורה ורוסה שבת ר'ישה דרוסה אותה
 שאל' מעם מוחבי תקשבו למת שבת שדחה מפני עבודה
 מ'כ'ש שתהיה ר'ישה דרוסה אותה וכו' ת'ל לא תבערו והקשו
 שם תוס' קובי' ג' כל דלא לאו משום דר'ישה דרוסה אותה אל
 משום דהוי גברא דלא חיו וכו' . ולפ' יחא דכיון שהיה
 יהושע משבט אפ'י'קשה למה ובה אפרים להעמידו ומקשה
 שבעור וכו' דכוח שמי' לאבי אביו ודרש אבי ה' כולכם
 חייבים בכבודי . וקשה מ'ל דילמא ישמעו גם לאביו גבר
 השי' וכו' אבי ה' כולכם חייבים משום דת'י עשה דכבוד
 ודו' ל'ת דשבת וכו' דלא אמרי' עשה דרוסה ל'ת אל דלא דמי
 וקשה א' כל לא תבערו למ'ל אס לא אלו ל'כ לא תבערו ה'ל
 דרוסה עשה דכ' ל'ת דשבת . וכו' ל'ת לאו משום דת'י עשה
 ורוסה ל'ת איטריך לא תבערו אל משום דלא כולף בק'ו
 ס'ל מעבודה דר'ישה דרוסה אותה וקשה קובי' תוס' הכ'ל
 דילמא גם שם לא איטריך דהוי גברא דלא חיו אל איטריך
 דלא תימא דרוסה ל'ת ש'מ בעלמ' דמי והרין כל הכ'ל ל'ת דכתי'
 אל ל'ל דהוי גברא דמי כתי' תוס' וכו' . והוי גברא דמי
 או קבורת מת מצוה ל'ד שבת משום דר'ישה תוכיח .

ויתכן

עוד באשר לשיטתנו היה ביאת המלאך בכוונה
 שביטלו דריפה עשו ולשיטת הגמ' והעולם היה
 ביאתו דלא יפה עשה ול'ל אס יאמר לך ארס דביאתו היה
 דלא יפה עשו וכו' יקשה לך אמור לו מה'ט וכו' ואלא יעשה
 בכך אל יפה עשו כי ביאתו היה דריפה עשו ומה'ט כל
 המלאך כשיטתנו לשיל באורך ומה'ט וכו' חכפ' שזכה ידע
 כוונת ביאת המלאך ג'פ ואת אשר תבחר תקרב .
האמנם האמת יורה דרכו . שאין כל הדברים הללו
 כמשמען . דמאור' ה' להפליא על א'ס א'
 עומד לבגדו וחרבו אלוה בידו . פליאה דעת כגובה מה
 צריך למלאך חרב שלופה . וכי'ס בו גשמי'ת הלא י'ל
 מלאך ה' במחנה אשור וזכוח פ'י'הימיהם כדאמרי'ן כפ'תלך
 דף ג'ה . ואי שבא עשבו לכלות אמורי' . למ'ל חרב .
 וע'ק קושיא תוס' הכ'ל . היכן ר'ימא שביטלו תור'שעבודה
 ומה ענין ביאתו לפסיקת המן וכמו שהערכו לשיל .

ונקדים

משול' וישבת המן ומחרת באכלם מעבוד
 הרין . ודרשו ממחרת פטירת משה .
 או פתח המן . ותימא למה כן תדע כי משה בפתח הוריד מן
 לישראל . כי משה הוא כבוד הרע'ת אשר שם מקנן שם אלוה'ס
 גושפנקא עילאה ג' טוב וכו' ומרא אורו כי טוב הוא .
 ושם סוד אור הגנוז ת'ס אלוה'ל שבתמלא ביתו אורה וכבוד
 שהיה עמו אור הגנוז והכל סוד א' . ומבאר באידיא
 דמו'וג א'ו'ל יואל הכן הוא הרעת ואי'בעה תרומה ע'
 ש'ס סוד מי מרד בעליו מ'ס מ'ן מ'ס דא ביכ'ה וכו' וזכה
 יוכן ותקרא את שמו משה כי מן המי'ס משייתו . כי שם
 משה מורה על הרעת כי ירוע לפתחי' אמת דמשה מווג א'ו'ל
 דהיינו א'תור'י'ס דלאק קפ'ד ופניו דמי'מא קס'א שניהם ג'
 מ'ס'ה כי הוא כבוד הרעת . וע'ז ספיר קאמר מי מן המי'ס
 דביכ'ה משייתו ולפי שהרעת שועל מן הכתר מן מוחא עילא'
 סתימה דכל המי'ן הרי משה ואלא ממוחין עילאין ש'ס

כת'ר חכמ'ה ביכ'ה כמחין משייתו . וז'ס ותקרא שמו
 משה שמו'ני רבוץ' כי הוא סוד ע'ת רבוץ' הוי'ה ככ'ע
 ואהיה ככ'ע ג'ע'ת וגם קפ'ד קס'ל וכולל המונוג'ני רבוץ'
 וכמקום אחר הרחבתי ביאור גדול בזה ובאן לקצר אבי צריך
 ונקדים וזכר חקת ע'ספ'ר . ת'מ מלא דרוסה נחית לישראל
 במדברא ההוא מלא הוי מטל'ל דעילא דרוסה נחית מעתיקא
 קרי'א סתימא דכל סתימין וכך הוה נחית הוה כהוריה כהיר
 בכולהו עלמין ומיכה אתון חקל דתפוסין וכו' ויפה כיוונו
 בכתי' והרמזין ו'ל שמן היה מאור הגנוז שבת'ס וירד להם
 ולכן תראה מילוי' מ'ן כוב מ'ס כו'ן ג'י' קפ'ו וכן ה'ל מ'ס
 יו'ד מ'ס ג'י'כ'י . כבוד כי מן המי'ס הכ'ל . וז'ס לח'ס מן
 השמים כי ברעת ג'בויו'ת כ'מ'ס ככ'ו'ל אר'י'ל ג'י'לח'ס מולא
 עילאה . וע'ז סוד א'י' כוהר והמן כור'ע ג'ר כורע ג'י'ר
 כי הוא מקוד הרע ממוחא עילאה . וטעמו כטעם לש'ר
 השמ'ן ודרשו גמ' דיומא ס'ר מלשון אד'ס זהידוע דהרד'י
 דמקום ביכ'ה כי שם כמקו' דריכ'ס והסמן כאלא . ומשם
 יוכל הרעת אלוה'ס וממתיק לקושי' הדיכ'ס שבו'ספירות וז'פ
 טו'ב שהוא אלוה' ג'י' טע'ס וז'ס וטעמו כטעם לש'ר השמ'ן
 יואל חזו'ר . וז'ס ד'ק מחהפס כי ברעת י'ס שם ג'פ הוי'ה
 מתגלין שם והוי'ה ע'למו כמ'ס כוונת אר'י' ו'ל הרי ד'פ הוי'ה
 ג'י' ד'ק מחספ'ס ג'י' רמ'ס סוד א'ל'א . וז'ס והאלהי'ס
 יעננו בקו'ל כי אל'ק ה'ס ואל'ו' ה'ס ג'י' קו'ל וג'י' ע'כו' כי
 לרוב גובה מדרגתו היה עניו כי העכוה מת' דחכרים מי'ס
 עליוני'ס כיווד מכל ארס אשר על פני האדמה ודרו'ל אפילו
 מאכות כי האכות התגלו רק ביצירה אברהם מסטר' דתכד
 ויחקן גבורה אכל משה עליון על כולם . ולכן כל זמן שהיה
 משה חי היה כל ההנהגו חו'ן מן הטבע כי סוד הטבע הוא
 מסוד יצירה ול'ל אשר ש'ר העולם מסטר'ן כ'צירה ונק'
 עולם הכין וס' יוקי'ס ע'ז ש'יס מופיעים לחולות ועולם
 מתקב'ע על יד'ם . אכל משה לרוב גובה אדר'יגוה הכהנת
 חו'ן מטבע ועו'ל הכל ניסים כמתרי'ס כקריאת י'ס סוף ומלחמ'
 עמלק והיה כאל'ס ירי'ס משה ידו'גבר ישראל וכל מלחמות
 סיומן ועוג . וירידת המן כי כחו ה'יס למעלה מן הטבע
 ומכאן יאירו לך כמה רוי דאורייתא שאין לו להאריך בהם
 כעת עתה גם למה קובדל משה מכלל ישראל ספיר'ס מלשמו
 בשעת מ'ת . כי אית' כוונ'ע א' ק'ן דמשה ה'ל כשמתו
 מאריך אכפין והוא סוד הקו'ן שעל יו'ד רבוני'ס ע'ג' וכן
 בוהר'ס א'ל כשמה יחידה . אשר הוא בכתר . והנה תדע
 החיל'ק בין אריך אכפין לאו'ל וז'ן כי באריך אכפין א'ן שייך
 לומר לו קוקבת'י א'ן לו קוקבת'י וכו' אכל באו'ל וז'ן
 שייך קוקבת'י ועי'ן ככללי'ס אר'י'ס תפ'ר דכ'שיות' ק'ג .

וע'כ יתכן שפי' גם הוא מאסמו . וזכה יוכן כל סדר הפרשה
 של ותדבר מרים ואהרן בשמה על אדות האשה הכונית אשר
 לקח ופיר'ס ממנה . לו'ל והא'י'ס משה כי מבואר בגלגלטי
 דף ל'א רא'ס ק'ת מ'י שזכה לכשמה ממוחין עילא'ס כמ'ס
 ימירה ח'ס בשמה . ולכן היה עני'ו מאור וכו'ל וסוכות להם
 שעל כן גם כוונתו הופר'ס והוגדל מ'ס א'ס יהיה כביא'ס ה'
 וכו' לא כן עבדו משה ככ'ל בתי' ג'י' דע'ת כאמן הוא פה א'
 וכו' ק'פ'ס ג'י' ק'ע כמ'ן אלוה'ס בכל'לות ע'ר . כי שם
 אר'סו ומדוע לא יראת'ס לדבר יכו' ולקצר אבי צריך . ויוכן
 ג'כ ענין הפרשה ראה אתה אומר אלי העל וכו' ואתה לא
 הודעת'י את אשר תשלח עמו ופיר'ס כי אע'פ' שאמרת הנה
 אנכי אולח מלאך יוכי חפן וכו' . ומשה ספיר קאמר מאחר
 שזכית למדרגה הגבוהה הו'את שיהיה ידעתי' בש'ס כבוד
 אספקלרי' המאירה קוד הרעת והוא סוד הידיעה וידוע
 במפר'א' ג'כ . וז'ל לפי כמי' ופיר'ס מקוד הידיעה וידוע
 דכ'יכה מקנן שם אל שר'י וכשתחשב סוד הוי'ה ראבא וס'ד
 דאמ'א ג'י' ש'ס והיה ידיעת'י וכו' כי הוא המווגן ע'י קוד
 הרע'ת הכן ידיעה . והיות כי מלאך אתן זה כענין .
 וא'ך תשלח מלאך כי הנהגה ע'י מלאך הוא מזד עולם הכין
 ולמטה ע'פ הטבע אבל בלכתך עמ'ן או ופלינו אבי ושמך
 מכל ארס אשר על פני האדמה . כי כל העמו'ס ילכו א'י'ס
 בשם אלוה'ס בח' אר'ו למעלה והמה מיצירה ולמטה ומלמ'ר
 שאכי אנהיגם לא'י' צריך שיהיה הנהגתן כפי כמי' למעלה
 כסוד ידיעה כשם וא'ך אתה רוצה לשלוט מלאך . והשיב
 לו הקב'ה באמת כן יפה דברת גם את הדבר הזה אעשה
 ואדעך בשם וק'ל . ועכשו'ן ביקש הר'אני לא את כבודך
 ואית'א בוהר'ס תד'ס פ' בראש'י' סביק לר'ות למטרו'ן אנת'
 כבוד א'כו' וקשה למה נתאוה עכשו'ן ביותר . ולדרכו
 יתכן כאשר ידוע דמטרו'ן אר היציר'ס סוד ש'ך סוד ה'פ'
 דין ג'י' ש'ך סוד ה'גבורות דין'דכור'א ולכן מטטרו'ן ע'ס
 ו' אותיותיו ג'י' ש'ך . ובעשיה שם השר סנדלפ'ן ג'י' פ'ר'
 כי שם פר דינין דקוקבא . ש'ך פ'ר' ג'י' ת'ר . וז'ס
 ואש' אתכם על ככפי גשרי'ס ג'י' ת'ר . כי במחן תורה
 זכו להיות בני עליו'ן למעלה מיצירה ועשיה כמ'ס לשיל .
 דף י'כ' ג'י' ש'כ' ה'ל חזו'ת מבו'ס ע'ג' וע'כ' או שנתן
 לו הסי' שאלותו לילך מה'ט בעלמו כי מדרגתו על ככפי
 כשרי'ס למעלה מיצירה ועשיה א'ב וכול אבי להשיג ולראות
 מטטרו'ן שהו' ביצירה . ועוד דבר כן . וכחור
 לענין הכל' משה הוריד המן בכמו וא'י' במנין אלו ככנס
 משה לא'י' לא הוי אכלין כשרא והו'ו אכלין מלא וכו' כי תמיד
 היה ממשך מכחו המן מחסר עליון ג'ד לכ'ן מאס'כ הכשר'
 ככתי'

בבתי דינים כמ"ס ברא"י וז' דל"הים במילוי ומדוע גי' ש"ר וב' כוללים הרי בשר עכ"ל . ועל כן כשמת טעה ויטעות המן ממחרת כי שור הכה היה הכהנתן ע"פ גלויות והוא שמועט ודעויה פור אכא ואימא וכו' כבוד הבינה כמ"ס אידרא האינוני ע' תקט"ג ובכתבתן במילוי . יו"ד ויו"ד ל"ט ה"י יו"ד וא"ו אל"ף וס"ו . שבכתי' ס"ג הול"ו באלפין בכי"ס כבוד הרי גימטרי' תרמ"ח ואו כסתלקו ממדרגת מחרת וזהו ויטעות המן ממחרת דייקא והשבו"ר כבוד רמב"ם כק' תנועה כבוד בפסח על התבוא' ובינייה מקנן אל"ף ה"י"ה . ועו"ל ויאלכו מתבוא' ארץ כנען בשנה ההיא כי או כסתלקו ממדרגת שה"ל בחיי חמה וכמתקדו ביניה ועשיה :

ומכאן

יזכר או ביאת המלך אמאל התחיל להנהיג ע"פ הטבע מינייה ולחמה . אר"ס המלאכים והטבע . רק נקדים תחלה דזה היה כמי בוב"י יהושע שביטל את התורה ועבודה . וביטל לישראל מפריה ורביה כמ"ס וז' בעירובין לפי שהיה הארון שלל במקומו והיו אסורין בתשמיש המטה . דכל זמן שהיה משה חי לא היה צריך לשום כלי זיון ולשום תשבועות מלחמה רק ברות שפתיו ימות רשע ובהתגלות אור מוחין עילאין כפי אורו היה בטליש וככ"ל כמ"ס במצרים ובעמלק וז"ס ה' ילחם לכם ואתם תחרישין . ועל זה התפלל משה אל ארץ פניך הולכים אל תעלמי מזה פני' גי' טע"ה בינה כי פני ה' בעו"ר רע פני' ה' גי' קס"ו פמ"ח טע"ה בריבוע דמתתן דיכין מתערין להכריש . וכשמת היו צריכין לתחכות מלחמה שום הטבע וע"י שהיו טרורי' במלחמה ביטלו תורה ועבודה וככ"ל . רק אחר תדע דכל זמן שהכנה מלחמתן על ידי המלכות היא לובשת כגדי נקט מהשאר דדיכא . ואז כל זמן שהיא מלובשת צדיכים אין לה זיווג דכל זמן שהיא פולשת דינים לא מקבלת שפע עליון דאידיד וטרידה למיפלט לא בלשה זה תוד ולא קרב זה א זה כל שלילה שבק"ס ט"ה לומר אירה לשתת הדיכים ולהעלותה אל דודה כירוע כבוד האירה . ולא הניחוס עד אחר כך בשמותו השכרים וירא ישראל את הוד הגדולה וכו' . או יסיר משה ולא מקדמת דנא . וענין לבושי הדיכים לנקוס נקט סאו היא בבתי ט"שאה עיין פ' אמור עמוד קמ"ט א"ע . והנה כל זמן שאין זיווג למעלה אסור לזיווג לחטה דו"ס אסור לשמש כגרי דשכין כמ"ס בויבר בראשית ופי"ו החדשים . וזה היה כיוונת יהושע בשראש שהתחיל להנהיג ע"פ הטבע ובסוף המן שה"ט ואו פמדה היא מלאך הגואל לובשת כגדי נקט לפקוד על כנאי

המדות כמכות העליון אשר הוא לשומת משה ומזוג כל אז כל מיכ"ל אר"ס ה' כהן דנעלה השמך ומזוג כל המדות כמכות העליון אשר הוא לשומת משה ומזוג כל

וככ"ל והראה לו ומרבו' שלופה ביהו . כי מרבו' הידוע פוד השרב שלופה מתערה . וכזה הראה לו ביטל שניהם כי תדע מ"ס בכוכב אר"י שדע"ת גילוי עתיקא סס י"ג פ' ע"ג גי' רי"ו והוא מוד רישא דתרבא הכל . וחס לרררנו ומרבו' גי' רי"ו וגס' ופ' פוד ושיר חרב עצמו כולל שניהם הם פורדים מתערין . וכזה הראה לו ביטל שניהם תורה ביטל רצון העליון פוד קפ"ה קמ"ט ע"י חב"ו . וגס' ביטל ו' זיווג הו"ה אר"י ע"י עקודה . ולכן ומרבו' שלופה בידו ס"ת אה"ס אכדעת . וגס' ס"ת הו"ו כידעת קב' ג' כ' בבוד ו' שבו"ד . וגס' הו"ו עצמן הפירוד והיינו כי אמם בטלתם תמיד של בין הערכי' בזה שלפת חרב הו"ה מאדכ"ו . ועבשו תלמוד . תורה ביטלתם פוד עת רצון העליון קפ"ד ע"כ בריבוע . קמ"ט פנים דאימא כבוד . אלא אלו יהושע על איווה מן כאת . הלכו גי' ז' א' שהם זיווג הו"ה אר"י אס' לרצו' עבוד רצון העליון דתלי' כ"י רישא דמרב' זיווג קמ"ט אר"י אג"ו רצון בידוע . ולרררנו יתכן עוד למה בא רומז זיווג וז' בתואר לכ"ו זיווג אר"י בתואר צריכ'ו הרומז על שגין עלינו מצריכו כמ"ס תוב' תדע כי החילוק בין אר"י לזו"ן מבואר גס' לעיל מזה כי מוד זון' הס רק בבתי' אכדך הטבע ולהשפיע לכן לתועלתינו . אכל להכרית הקליפי' ולנקוס נקט לרררנו זה א"ס אס' לא בהתגלו' פוד אור העליון כבוד ימיכד' י' תרע"ן אויב תרע"ן גי' כתר' טכ"ה בינה . ולכן שפיר רמזו בהלכו זיווג זון' שבו"ד רק לתועלתינו להשפיע . או לרררנו הנוקט נקמתינו מצריכ'ו שהוא זיווג אר"י שהם פוד רצון קפ"ד קמ"ט ע"י עתה רישא דתרבא . והשיב לו כי אכ"י אר"י אג"ו י' עתה בתי . ס"ת רי"ו אכדע העליון ור"ת אכ"י אר"י אג"ו עתה ק"ע גי' אה"ס בכ"ע וגס' זיווג אר"י הו"ה אר"י אג"ו ע"ת ה' עילאה ע"י התורה . ולפי שהתעוררות ז"ל מלמטה תחלה כבוד מן דו"ן לכ"א כי אכ"י גי' ז' א' אר"י אג"ו המאסף ומיוחד לכל הו"י ע"י מוכת העליון אשר סק מיכא ובוה גילה לו דעל ביטול תורה בא . ולפ"ו כיאס דהיה השאלה הלכו תחלה על עבודה כבוד הביטול ולא כמ"ס תוספ"ו מיד וילן יהו"י בלילה ההוא העמ' . אר"י מלמד שכן בעומק' של הלכ' . וקשה פאי' למ"א לן בעומק בודד' למד על בוריו אלא תדע דהתורה המעורר זיווג אר"י אג"ו הפי' הנגלות של תורה רק הנסתרות שהם פנימיות ועמקיה ופודותיה כמ"ס בזה"ב תרבה אכל שטוהן מן מלובאי' במלכאי' הקליפי' וצריכ'ו לפרק הרים ולשבר הלעים טיכרין תקיפין הסובין ומבן וקס' עה שיטעוס פעם הפטה שמה סוד תורת הכריאה והיא מעורר זיווג אר"י כי אין לכא אל המלך בלכות סק הקליפי' כי אס

כולו חסד גמור כלי שום חסיונו וקליפה לפרי כלל . כמ"ס אכלכו במ"א . ובוה יוכן או מיד וילן יהושע בלילה ההוא תוך העמק עמ"ק גי' רי"ו פוד אה"י בכלילית עשר המקנן באימא עילאה זיווג ע"י הדעת אשר סק מקנן אה"י אותיו' ההו"א וכמ"ס אכלכו ככל הכטמו' לע"ל ביום ההוא עו"ה . וזהו וילן יהושע בלילה ההו"א תוך העמק דייקא . והכריס עתיקס ועו"ל מלמד שכן בעומק' של הלכ' כי לעורר אר"י ז"ל פנימיות התורה וסודותיה . ולכן יהושע בלילה ההו"א ר"ת אה"י ולפי שצריכ'ו לעורר ממה למעלה כבוד מן וידוע דבעשי' מקנן סק אל' אר"י גי' ז' ו' ומלכו"ת כל זמן שלא קיבלו זיווג קב' ליל ובקשיבלה נקראת לילה כבוד כער כערה כמ' זוהר פ' כ' ע' ס"ת ועו"ל וילן גי' ז' ז"ו יהושע בלילה ע"י שתיקן המלכו"ת תחלה בעשי' בבתי' לילה ואו מעוררת מן למעלה ואו כפכים כמי ההו"א תוך העמק ע"י התורה ומיקן עיוותו ובגילה לו המלאך כן מיד היפול יהושע על פניו אר"י וישתחוו ליה זאת עיין ספרא דצניעו' פ' אמור פוד שהיו סולכים יחסי רגל במקדש בלא מנעל וככו' כל ישראל להשתחוות ל"י כפשוט דים ורגליש כי כל מיות כמותין והם בכל הגוף מתפשטין בבתי' עשר בידיו ורגליו ובהשתחוויה היו מעלין מן ממלכות לכל קומת הגוף ואו זון' עולין כבוד מן ל"א ל"ו וכעשה זיווג עליון ויורדין מוחין עילאין לזון' בעבור שיש להם עתה קומ' שלי"מ וכו' והיו מבואר דצפרי רגליו הם פוד עולם הכריאה וככ"ל יוכן שצנן מתת צפרי רגליו לעורר סס קאהס לעורר המ"ן וככ"ל ולכן לתקן זה מיד ויפול על פניו וישתחו לעורר ולהעלות כבוד מן כבוד עולמו וככ"ל ונקדים תחלה פי' הפסוק ואת לפכים בישראל על הגאולה ועל התעורר לקיים כל דבר שלף איש כעלו ובתן לרעהו ואת התעורר בישראל וכדע' בזה"ב לכמה פנים ואענה חלקו אף אבי . הרי מכו"ל לעיל סוף שבת תשוב' כי מלבו"ת היתה לראש פניה וכתמע' למדה עשירית לנזרך קיום העולם דלולי זאת אכתמעט למדה אחרונה לא היה קיום לכל העולמו' למטה דא"ל היה לקבל אור הגדול העליון ותתן טרף לביתה וקן לנערותיה . ועיין פ' אחרי ע' ק"ס פוד לו חכמה ישכילו זאת כי מלכו"ת נקרא זאת האידן היא אמיד' בין סיילאה בין הקליפי' להפדע לרשעי' וכו' . וחס' ואל"ת כי ב"פ אר"י גי' ואל"ת כי לה פי' שנים כבוד העליון ממוחין ע"כ דת"ר . ע"כ דתבמה . גי' דכינה . גי' אר"י וכן אין סוף גי' אר"י . וחס' ואת לפכים בישראל היתה על הגאולה כי בינה קב' גואל כי שם הגאולה והחידות פודע' ולכן כבודו כ' פעמי' יביאת מצר' בתורה בידוע בזה"ב . ולכן הגאולה

ראוי היה לתקן העולם במלכות שד"י בשלימות לכל תקופה ועון יקיים מלכותו לעולם זהו א"ל היה אם לא באת תחלה חלק וממשל הקל"פ ליקני' יעבור כל ארזי לפני עבדו כבוד ואלה המלכים אשר מלכו כבוד ע' פרי התבן והא"ב שמיני עזרת תהיה לכם . ועי' שנקשו ישראל קודם זמן תשלום ממשלות או"ה ואכלו פנה לכן עי' שצנכסו לגבול או"ה . גם כירם לא כתקיים מלכות שמים וכנפשו או"ה ג"כ לגבולם והחריבו את ביתו ונטל כבודו לגו"ה . וגלו בין או"ה וסביבה עמהם וכל זה גרמו עמא פיוזא שביקשו הכרב קודם הגיע הזמן ואלו המתכו עד הזמן ממלכת ישראל אחר ממלכת הא"ה היה מתחיל מתוך הדוד כי לו נאה ולא יאה המלוכה סוד המלכות עשרת תפארת ומלכותה ככל משלה והיה א מלכותו קיים לעולם לקיים לא יסור שבט מיהודה . ולפי שאכלו פנה ביתן לפי שעה לשאול מצערי השכטים שאול לפי שעה ועיין בכלי יקר וכלי חמדה במקומו . וכשני הקדמו' הללו כל הפסוקים הכל' וכוזארים מאיהם . ועל כן הרע הדבר מאוד בעיני שמוא' כשפסלו קודם הגיע הזמן דכשיגיע הזמן יצוה ה' לנגיד על עמו אשר ראוי לו מחט יודק . ואלו כשראה ה' וירע ג"כ שזמן מעט עוד זמן ממשלת ישראל לתשלום מלכותם כאשר היה באמת . ואל' הדבר כונן די' דהיום או מחיר יגיע זמן ממלכת ב"ד . ואין מלכות כוגעת בחברתה כחלל כומא . ואכי לא אכיתו למות כתי מטעם אכי שקול כמשה ואהרן כאשר התכלל אח"כ באמת וכל' . וא"כ יהיה פשר דבר שגם אכי אהיה מוכרם למות קודם זמני וזה היטב חרה לו ויתפלל אל ה' על עצמו . וזהו שהשיב לו הקב"ה לך הדבר כי ענין לא אוחך מאטו כי אותי חלפנו מוולך עליהם רעוד רעה גדולה עשו דבחו גרמו ג"כ עי' שצנכסו' לגבול או"ה שגם הנה יכנסו לגבולם ולא יתקיים המלכות כירם ויגולו בין או"ה וינטל מלכותו מהס ג"כ וגם אותי מאטו ממולך עליהם דידוע בוודאי כי תכל ראין השי' נח' מלך אל ב"ד . ועי' גרמו חובת גלות להם ולשכינותי שיחולל בין הגוים כל אלה הרעות גרמו עי' אילת המלך קודם זמנו מטעם הכל' . והנה מאחד שהדבר כן הוא גרמו עוד קוצר ימים לשמוא' קודם זמנו פרי שלא ינטלו מעט' ידיו בחייו והס' עשה קצת פעולה אשר לא יעשיל לכל ישראל שהקפין עליו וזקנה דלס לירכני' אבתרו הדודאי כידעו ומיכרו יום הולקו לא הועיל כלום כפיצת זקנה . דמ"מ ידעו שהו' רק דר' כ"ב שנה . אם לא לאכמים רחוקים א' מעיר ושנים ממספחה אשר לא ידעוהו מתמול שלשום . וע"כ א' שמואל הכה עשיתי כל אשר דברתם להמליך לכם מלך . וכו' ישי לי אחריות גדול הכל' ואני זקנתי ושכתי דייקא

דייקא שקפסא עלי מה"ט זקנה ש"מ חספן השי' להעביר המלכו' היום או מחיר ויתן לאשר לו בלבדו הרלו לו מיהודה וע"כ קפסא עלי זקנה דמוכרה לגי' למות שלא ינטל המלך בחייו וא"כ אהם עם ה' ידעתם אותי ומיכרום אהם לי גס תמול גס שלשום לכם אין זאת פעולה כלל ותרכבו אחרי ח' איעל' על לב שום א' לומר רבוודאי דיקן הוא ה' ככל דרכיו ולוי שער איהו עבירה גדול' לא היה מת בקוצר שני' ישי כנפסה כלל חספט . וז"ל אם מנאמת בני מאומה דייקא כל דבר . ע"כ תתנו תודה את שור מי לקחתי וכו' על כל שום דבר רע קטן או גדול יעודן לי אף שמה א' וכתת עבר לז"ל עד ה' כנס ג"כ עד אצלם ב"ק ויאמר עד שגם השי' בעצמו נתן ערותו שלא עבר שום עבירה אף כפתר ואלו בוודאי לא ירכנו אכתיהם כשימות בקוצר ימים זה היה כוונת שמוא' בלקיחת עדות השמים ועדות הארץ שלא יתחלל אח"כ ש"ס ח' ויאמרו כחטאו מת וק"ל . אך כל חטא זה יוצא ממה ששקלו הקב"ה כמשה ואהרן לענין שלא ינטלו מעשה ידיו אבל אם לאמר רהיו גס המה שקול' ככל ענין להרדי ומצוה בשמוא' שלא ה"ל מדרגת שניהם לכל המעלות א"כ ע"כ ה' קרא משה ואהרן בכהניו ושמוא' בקוראי' שמו לענין אחר מתוקם ולמה בית זמ' כלל דכתי' שיהיה מלך אחר עשית שמוא' ושאלו ימות בחייו זכ"ל . ואי' בתו' דהגדת פ"ד גבי את השמים ואת הארץ להקדים שמים וארץ . ואלו לא היו כתיב ואת הייתי אומר דכניהם כל' כבדאו . אך א"ל לאומן באמת . לכן כתיב ואת להקדים וכו' ומיכה כולך ג"כ בדברי שמוא' שקטע על עצמו ככל' . מטעם שקלו הכתוב משה ואהרן והרי משה ואהרן שקולים היו ככל ענין ואיך יהיה שקול כמשהם שאין לו מדרגתם כלל כקושי' המפרשים שהרי לא היה מלך ולא כתיב במדרגתו כמשה כידוע וז"ל אשר עשה את משה ואת אהרן הרי תראו תמיד הוקדם משה לפני אהרן למעלתו ופעמים שקל הכתוב ש"ח לומר דלענין א"היו שקולים ולא ככל ענין דע"כ תמיד הוקדם משה לאהרן כי באמת לא קם כמשה ככל עניניו וכדמוכח ב' ותדבר מרים . אל ש"מ לאזה ענין א' היו שקולים דהיינו בכהניו שלא בטלו בחייהן מעשה ידיהם וכו' גם אכי שקול כמשה ועי' ח"ל לכן עשית' עדות הזאת וכל' מהשם שיאמרו איהו עבירה עשיתי וק"ל :

עפ"ז יובן ענין תמוה מאוד שמוא' א' כ"ה וימת שמוא' ויקצרו כל ישראל ויפסדו לו . ויקם דוד וירד א' המדרש פארן ואים במשען ומעשה ככרמל . והא"ל גדול מאוד . ולו לאן שלש אלפים ושלש עונים . ויהי כגזז את זכאכו בכרמל . ובס' הא"ל ככל וס' אשתו אביגיל והאשה עובת שכל גיפת תואר . והא"ל קשה רע מעללים ופוא

והוא כלבו . וישמע דוד במדבר כי גזזו ככל זכאכו . וישלח דוד פשרה כערים . ויאמר דוד לכפרים עלו כרמל' ובאתם א' ככל . ואלתם לו בשמי' שלום . ומרתם כה לחי ואלתם שלום ובינתך שלום וכל אשר לך שלום . ועתה שמעני כי גזזים לך עתה הרעים אשר לך היו עמנו ולא הכלמנו ולא כפקד להם מאומה . כל ימי היותם כבדו ומל' וימלאו הכערי' חן כפיניו כי על יום טוב כלבו . תנה כל את אשר תמצא ידך לעבדך ולבנדך לרוח . ויזבאו כפרי דוד וידברו א' ככל ככל הדברים הלה בשם דוד וינסו . ויען ככל את עבדי דוד ויאמר מי דוד ומי בן ימי . (ופירש' מי' הוא דוד שהרי מפסול רות המואביה בל' . היום רבו עבדיהם השתפרזו' אים מפני מרוביו . ופי' שס' דעל דוד קאי' אמתשאל למולך והוא עבר לשאול) עיין כלי יקר . ולקחתי את לפני ואת מימי ואת עבדתי ונתתי לאבשי' אשר לא ידעתי אי מזה המה זיהפכו כערי דוד לדרסת ויזבאו ויגידו לו ככל הדברי' הלה . ויאמר דוד לאכשיו תגרו אים חרבו וכו' . ויתגר גס דוד חרבו ויעלו אחרי דוד . ולאביגיל אשת ככל הגיד כשר א' המעשרים הכה שלת דוד מלאכים מהמדבר לברך את ארובינו ויעט כסה והאנשי' טובים היו לנו מאוד ולא הכלמנו כהיותנו בשדה תומם היו לנו גס לילה גם יומם כל ימי היותנו עמם רועים האנן . ועת' דעי' ורלי' וכו' כי כלתה הרעה א' ארובינו וכו' ותמהר אביגיל ותקח מאתים להם ושנים ככלי יין ורחם האן עשויות וכו' ותשם על החמרים . ותאמר לכעריהם עברו לפני וכו' והיה היא רוכבת על החמור ויורדת בשת' הנה והכה דוד ואכשיו יורדי' לקראתה ותפגש אותם . ודוד אמר אך לשקר שמרתי את כל אשר לזה במדבר . ולא כפקד מכל אשר לו מאומה . וישכ' לי רעה תחת טובה . כה יעשה אהיה לאיבי דוד וכה יוסיף אם אשאר מכל אשר לו עד אור הבקר משתין בקיר . פי' כלב המשתין בקיר ותרא אביגיל את רוד ותמהר ותרד מעל החמור ותפול לפני דוד על פניה . ותשתחו ארץ ותפול על רגליו . ותאמר בי אכי ארבי העון . ותדבר כל אמתך באוניך ושמע את דברי אמתך אל כל ישי' ארבי את לבו אל הא"ל הכליל הוס אל ככל . כי בשמו כן הוא ככל שמו וככלה שמו ואכי אמתך לא ראיתי את כערי ארובי אשר אלפת . ואתה ארבי חי' הוי' כפסך אשר מנפך ה' מכוז דמים והושיע ידך לך ועת' יהיו ככלל אי' ביי' והמקשים א' ארבי רעה . ועתה סדרכה הזאת אשר הביא שפתך לארבי ונתתה לנערים אשר מתהלכים ברגלי ארבי . שא כל לפשע אמתך כי עשה יעשה ה' לארבי בית האנן כי מלמדת ה' ארבי כלתם ויעה לא תמצא כך מימי' ויקם אדם לרדפק ולנקא את כפשך והישי' כפש ארבי כרורה ככרור

כרור החיים את ה' אסיך ואת כפש אסיך יקלענה בתוך כף הקלע והיה כי יעשה ה' לארבי כאשר דיבר את הטובה עליך וזך לנגיד על ישראל ולא תהיה זאת לך לפוסקה והמכסול לב לארבי . ולשפוך דם חסד ולהושיע ארובי לו . והמטיב ה' לארבי וזכרת את אמתך . ויאמר דוד לאביגיל ברוך ה' אהי' ידאל אשר שלחך היום הזה לקראתי וברוך טעמך וכוונתה את אשר כלתני היום הזה מכוז דמים והושע ידי לי ואלם חי' ה' אהי' ישראל אשר מפעני מהרע אותך בי לולי מהרת ותבאתי לקראתי כי אם כותר לנבל . עד אור הבקר משתין בקיר ויקח דוד מידם את אשר הביאה וכו' . הכה כל או הפסוקי' מהרשס לסיפס תמוהי' הס' ולית נגד דיפרוקי' כצירוף המדרשים השייכים איה והגמ' . ברשס א' במ' ושמוא' מת ויקברוהו כרמה בעירו ובי' אין אנו יודעי' מהרמה עירו אל מלמד שספרו לו כל ישראל בעירו בדרך שספרו לו ברשס . וקשה מה הודיענו הספר שמואל לכל ישראל יותר מכל הכרקי' אשר לפניו ובמ"כ אס ככה היתה לפנים בישראל להספיד במיתת דיקן מאי קמ'ל בשמואל ואס לא היו כוהגין בן ככל הדקי' למה כהגו זה בשמואל . ועוד א' בדרשם ושמוא' מת ומיך ליה והא"ל כעל ומעשה וכרמל . אמר הקב"ה הכל כוזמין ושופחין בעל מיתתו של דיקן והרשע זק יושב ועשה מרויחין ללמדך שכל כופר בג"ח ככופר בשקד וזה יותר תימה למה ככל כוזמין ושופחין . וכתעוררו הספידה ככאן יותר משלפניו וככאן כנמך מעשה ככל ששלח לו דוד למה שלח לו אז ולמה באמת רשע זה התעלל בכספרו של שמואל יותר מכל ישראל שדורו והכי מרי מדרשי' 'הכל' מוכני' מאיו מתוך הביאור הכל' למה ביותר פסיו וזמנו כל ישראל במיתתו כאשר שראו שסס הם גרמו לו מיתה אמת קודם זמנו דלילולי שאלו הם מלך ואכלו פנה שלא בזמנו ואלו המתכו עד הגיע זמן ממלכת דוד הים חי' וקיס עוד שמואל ויראת ה' תוסיף ימים לבריק כמיהו אכל להיות ששאו מלך והוכרך היה להעמיד להם קודם זמנו וכו' וכו' הגיע מלכות של דוד ומיכרום שאול למות ראיין מלכות כוגעת וכו' ולשאלו א"ל למות כתי' שמואל דלא שביק דשקיל כמשה ואהרן ומוכרם גס שמואל למות ואו ראו כל ישראל שסס הם שלחו ירם במעל הזה לגרום לו מיתתו וידיהם שפכה את הדם הזה לכן התעוררו הספידו ביותר כוזמין ושופחין' על מיתתו אכתנו המתנו את דיקה ה' הוה . וספדוהו בעירו בדרך שספרו ברמה . כי כולם אים היו במעל הוס . וככל הרשע הזה לא כלבו גס לזאת וסופו מוכיח על תחלתו כי הים מוריד הים מלכות ב"ד וס"כ לדעתו הכבוש בין א"י דוד מלך מכת פסול רות המואבי' א"כ למה מת שמואל רלי' שאל למות שאול בחייו ישיה

יחיה גם שאלו עור. ואי שהגיע מלכות כ"ה הוא הכחיס והי' מורד במלכותו ואל"כ לדעתו למה מת שמואל בקוצר שנים אל ודאי אלוהו עבירות גדולות שעשה נרמו מיתתו בפרת ולפן התעצל בהספדו. ומכאן חזק למה כשמך ענין אלימות דוד לענין הוה דהכל כוונתו ועופתו על מיתתו של שמואל ורשע זה יושב ועוקש מדויטו וכפר במלכותו כ"ה. ודוד כשמשו הדברים האם שמתכנתו הרעה ניכר מתוך מעשיו ורעה לשמור על תוסף אורח אמתית הדבר להוציא חלפו מחשבתו לפועל כדי להקטן מענין ה' לך מיד שלח לו אלימות הכל וצריכין תחלה לדקדק בכלל הענין הכל דברי' התאוה' מאד חדל למה שלח לו לשלח לו לחס ומיס דוקא. וע"ק קושי' הוזהר מן ששלח שלום לרשע ואין להזכיר שמו של הקב"ה שלום על דבר חלוץ ומכ"ם על רשע כוונה. ויומה ואמתת קה' לתי' אין לו פירש כלל. ועוד תימה מאי ואתה שלום בני' דאו שאל תחלה שלום אחר ואח"כ שלומו כופל לשון' ואתה גם אתה ומוכיף אבל להיות שהוא הראשון מאי' ואתה שלום. ועוד לדעת ובינתך זה' אשתך שלום מ"ל לדוד לשאלו שלום אשה על ידי בעלה דהחלקו בה רכונתא בקדושין פרק' ופוסק ליפסא מאה. וכל אשר לך שלום אמרו וז' אן וכן מצינו ביעקב ראש שלום אחר ואת שלום הכאן לפי שהיה רועה שומר צאנו כמ"ם אח"כ אך לשקר שמרתי את כל אשר לוי. וקשה קושי' שהקשה במדרש גם על יעקב איך יזכור שמו שלום על דבר חול דאין ראוי להזכיר אלא על דבר קודש אדם שיש לו חלק ה' עמו ומה"ט אף בדרש אסור במקום שאין קדושה חלה כמו במדתך ובמקום טיבות וכיוצא אף הוסיף שלום על אלא שאין בו חלק קדושה. ועוד פליאה ששלח לו שואמרו תכה כל וכו' לכך לדוד למה קרא עמו בני' לכלל. ועוד קשה על הכלי על הזה לא ריי שלח נתן לו למה וילול כל כך מי דוד והלא מפסולות המואבים הוא היום רבו עבדים שרועה למלך דבתי' שאלו אדוניו מש איכפת לו בדבה וכי תלה שליחות לחס ומיס אם הוא מלך ודרי עמו ומואב נתרקו ע"ד אשר ל"ק. ספק דרך ארץ להקדי' לתי' שרדך ופלי' למי שאינו צרי' למ"ם במ"ה בה"ה הכל' ולמה פער פיו לבני' חק בכל ענין הכל'. וע"ק ודוד אמר אך לשקר שמרתי וכי תבע שבר על שמירת צאנו לכלל. וע"ק למה הספיד דוד דוקא על שמתי' בקיר. ומפרשים על כלבים שומרי צאנו כלם לו כמפעלו שגוף היה שומרו ויטיל לו רעה ויהי כלבים שומרי צאנו של ככלל אם אדם חטא בה"ה מה חטאה. וע"ק מ"ם אך לשקר שמרתי את אשר לוי' ולא קמדבר שמו. ובתשובת אביגיל עמוה יומה מאד. עדא הפתח פיה בחמה בני' ארזי העון מורד הזה אעש' כך

איש לקדם ולא דרבה של אשה והקשה ה"ל לקדם אכאים לקרו' אכאים וקאים לקרית אכאים ומתקין בכל כפורה בת מלך פנימה. והנה המפרש' מקשים למה ניתן ללאה אכרי ישכר תמור ברס שיצאה לקראתו כשמע' קולו של תמור ועי' זכותה להעמיד ישכר הרי יצא אברהם בהפסדה רי לכפר על עוקשה דכל כפורה בת מלך פנימה' והי' דרבה לכאף ומתרים דהא דאשת כפורה פנימה' והי' גזירת הקב"ה כמ"ם בעירובין דף ק' אשתא מכוסה בכיתה ופיה' ו' ל' כפורה בת מלך פנימה. היינו לדבר הרשות אבל לדבר מצוה ראוי' ללכת יולפ' דהראש קושי' להוסיף למה לא כפסלו מואביו' דהרי היה לדבר מצוה וראוי' המה להקדים לכשי' ישראל וא"כ אף מואביות פסולות ודרי' כל דתי אברהם קיבלו ביתו אחריו כמ"ם למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו וכו' ולווע קיים כל אשר קיבל אברה' וע"ם במי' וא"כ ראוי' לפסול מואביות. וקרי' לישב דלעול' כדאמרינן לדבר מצוה מקדימים ושם לא היה דבר מצו' כמ"ם במ"פ' בהר' הכל' ובי' היו ישראל צרי' לחס ומיס והלא כל מ' שנה שהיו במדבר היה יורד להם המן ומעל' להם הבאר וא"כ כיון שלח היו צריכים לא היו צדקה ותמר כלל וכה"ג היו ראוי' ופטרנו הנקב' אלא בזה דרש דף מ"ו הקשה קושי' ווי' היו ישראל צרי' לחס ומיס ומתקן לשון לחס ומיס ממש. אלא של קדמו לישראל לדרוש בשלומם וכל המקדים שלום לחבירו מצוה גדולה כאו מקדמוו כלחם ומיס וכמ"ם בגמ' וירושלמי דכ"ד שלמעלה הפסיוו לשאלו כמס' שלום. ולמדו עוד מאל תגול דל כי דל הוא כמ"ם בברבות. ולפ"ו ניחא הכתוב באשר כל מדותיו של הקב"ה מרס כנגד מרס תקשה אם לא קדמו לחס ומיס למה נעשו בל תדרוש שלומם כל יומך וגם זוכן מאי על דבר' ורש' דחק עמו ולפ"ו ניחא מאד דבעכו' הדיבור שלל אלו נעשו. ולפ"ו ניחא דבמדתך נעשו גם להם לא תדרוש שלומם. ולפ"ו דהראש קושי' לדבותיה דברי' שאילת שלום מצוה היא ה"ל לקדם הנשים לשאלו שלום הנשים. וכל לתרן ע"ד גמ' פ"ק דמ"ד דפריך כתיב כל חפצך לוי' ופתי' וכל חפצ' כאן במצוה שאפשר לעשות ע"י אחרים כאן במצוה שא"ל לעשות ע"י אחרים. ומינה כולף ג"כ ככאן. אם היה מצוה שאילת אלו' יכול להתקיים ע"י אחר אפי' היו לרדקי רש' אחר שאסור להם ללכת אצל אש א"ל להתקיים ע"י אחרים ה"ל דבר מצוה ותייב' להקדים. ותלוי בזה פלוגת' דבאבן עזר ובגמ' דלי' וחסין אי מות' לשאלו בשלום אשה ע"י א"כ לא אש' בשלום אשה ע"י א"כ יכולים בעלי מואבים לשאלו בשלום אכני' וכא' ישראלים א"כ ה"ל דבר ראוי' לכשי מואביות ופטריוס אבל אם אסור לשאלו ע"י א"כ לא היה חל חוב על וכריוס מואבי' רק לשאלו שלום

אלה לי את הפי' אשר לא קראו בלחם כפשוטו . קל
 עליך מדינא לפלח . ואף א"ת כמו שבאמת קאי לשלום כי
 באמת מוכרה לשמים מותר בשלום ויפה נעשו לא תרמה
 בדעתך דמואבי' ג"כ ה"ל לקדם . תרע דהאמת
 דשאלים בשלום אשה ע"פ פשוטוים מואבי' דאפשר היה
 להתקיים על ידי בעלה וקולר תלוי בצוהריהם . והט
 פשוטוים זלית כחל ועיקם במלכותי כלל וא"כ שך שלי ומק"ו
 שתשלח לי . ועתה ראוי להקדים הקדמה כשלאש מה זה
 ועל מה זה עשה ה' לעשות לגדולי ישראל יעקב וצעה דוד'
 שומרי נאן וכויתר יעקב נאן לנן ודוד נאן כלל איש הכליעל
 הוה . ומצורף לזה מה שחלקו רז"ל כמה בלכיה היו
 שומרים נאן לנן ויפרון האיש מאד רז"ל א"י בלכיה היה
 ליעקב ורובקאמרי ק"ף ריבוא ולא פליגי לכל עדר כלב א"י
 וקשה מקמ"ל בכל זה . והענין חרע רפור והפשיט
 הפירוד יעקב ובהעטיף האנן ע"י הצנת המקלו' הכל היה
 שודות גדולות כפלאות כי באותו נאן לנן היה כפצות קדושי'
 מגולגלים כחוכן וכן הן כפצות ישראל כינולי קדושה שכללו
 לתוך הקליפות . ולכן הפרמי הוה חוד קליפות כונה ארמית
 שכל הכשמות נעשקות שם וכפעולת הללו ע"י שהיה יעקב
 שומרם ומזילין הוציא בלעם משיהם וכמ"ש שוהר שאורך וזה
 היה מופת שיוכלו מידם הכלבים אשר המ' שומרי נאן הוה
 בדומת עיניו קליפה שומר לפרי וסביב רעשים יתהלכו
 ומי גדול השומר או הכשאר ושומר שכל לכשאר . וזה היה
 ע"י וישרון האיש שפרן פרה ויכיר מנכותם וקעקע כל
 הכ"ה והוציא הקדושה עד אנשיו הקליפות שומרי' וטפלים
 לנאן קדישים . והכל היה צריך שיהיה דוק ע"י יעקב כי הוה
 שופריה גמר תיקון מטא ארה"ר כבוד נשמתו . והוא ארה"ר
 הכניסם לקליפות אור להוציאם ותיקן את אשר עינות . ואת זה
 לעומה ס"ר כלבי עיני נפש נגד ס"ר כפשוטו אשיל יעקב ועי'
 תיקן הוציא ששטפו הקליפות כינולי כששחא ארה"ר . ואחר
 שראה לכן וכוה למעלה בן ישיב הרה לו כי נכפשו הוה ואין
 לקליפות חיות אס לא מה שאוטפלי באמות קדושי' ויעקב הוציא
 חייו ממנו . חור ובא כחו בכלעם הוה לנן בלעם ככל
 בגלגול ולכן בא בלעם ויען לכותו מאכ להחטיא דרוק' בזכות
 כי בכל עבירו שעולם אין הקדושה נעשקת כמו כוכו' . רע"י
 כמו שמכניסי' למטה ורע קדש כחול בן ויבא למעלה כינוליות
 קדשה לקליפ' . ומה ט' הוצרך היה דוד גמר תיקן ארס רר'
 מדיס לבס' ולשאר צאכו של ככל הוה פלעם הוה לנן לשוור
 ולהוציא את שבידו ויפ' כי היה מלך עליהם והוה היה רופה
 צאן קדשי' שלו מיי' עול' ויבא קדמוני' מה ט' הנמר ותיקוה'
 צריך שיהי' ע"י בלעם ככל כעצמו ולא ע"י מואביות כי הם

למה הוציא' ה' גמ' התיקון על ידי אשה כשכלו ע"י מואבי'
 אלא ש"מ שהם פטור' ואשר ע"כ לא הוזכר מטאם בתורה
 ותיקון בלעם המסית לכן נתגלגל על ידי כל האנן אשר
 שמרתי במדבר מה ט' . וכן וכך כתיבן כל הדבר מימי
 ארה"ר שנתקלקל ע"י בלעם ובכ"ל . ומכל זה מוכח
 דקביותהן מותר . ואפי' מלך ישראל שך תליך לבעם
 על לחם ומינס . תשלח לי כמ"כ . אס תאמ' אשר ל"ק
 כפשוטו התורה חייבה אף בהקרון כים תשלח לי . ואס
 על שלום תשלח לי מק"ו דמוכח דלמי מלך ועתה הרועים
 אשר לך היו עמנו ולא הכלמנו' וכו' תכה את אשר תמצא ידך
 לבכך לדוד . והיות כן דרוד סוד יעקב מאופר' דארה"ר
 ומינכו להר' שקרא לשאול חמיו כמ"ס ואפי' ראה נס ראה
 ודרשו ז"ל מכתן שייב ארס בכבוד חמיו ככבוד אב לכן
 קראו בסוד הגלגל בכך ויבואר לקמן עוד מזה .
וכשמוע ככל דכרבים האלה . הוציא מחשבתו
 הרעה לפועל ופער פיו לכלי חק מי דוד
 ומי בן ישי בלא הוה מפסול רות המואבי' והוה לשיטתו אויל
 שהתעלל מה ט' בהקפדו של דקו' ב"ל . דכוודאי אין
 שום הוה אמינא דהתורה תורה להקדים לחם ומינס דבר שיש
 בו חסרון כים ולקחתו מימי ולחמי ונתתי לאנשי אשר לא
 ידעתי מאין המה זה אין שום סברה כלל . אלא הפי'
 אשר ל"ק בשלום . מאין אמרת דלפ"ו מלך אתה הוה ליתא
 מי דוד ומי בן ישי הלא מפסיל רות המואבי' אתה .
 דכיון דאשר ל"ק על שלום . ה"ל להקדים נשים בשלום
 נשים מאי אמרת דאפשר להתקיים ע"י בעליהן הוה ליתא
 דאסוד לשאול בשלום אשה ע"י בעלה . והדבר מוכח
 ממש ענמך היום רבו עבדים המתפרצים איש מפני ארוכיו
 ודרשו עליו דוד היה עבד לשאול ורובה לירש המלכות בחייו
 ולוה קדריס מ"ש המפרשי' בגמרא' מפני מה נעשם שאול מפני
 שחל על כבודו והקשו מפרשי' מאי קושיא הרי מטאו מפורש
 מעשה דאגג . ומתרי' דה"פ דכוודאי הוה מטא כידו
 אבל למה ניטלה מלכותו ולא נעשם בעוכס' אחרים כמו דוד
 שנעשם בעוכס' ומכפדות כתקיים לו ומתרי' לפי שחטא
 בחיך המלכות ומחל על כבודו ומלך א"י למחול לכן נעשם
 במלכותו שניטלה חקף ממנו . ומבואר לעיל באורך דה"מ
 אס כמה"ס קדמו המלכ' לאברהם אבל אס כערבי' נדמו
 לו וילפיכו בקדושתן מזה ריבוי ויכול מחול . ולכן הוה עומד
 עליהם ויאלכו שערד עליהם ומאס תאמ' פתח' ס' כדמו
 לו ואיכו מוכרח דשאגדולי' היו ממנו לא כדמו לו אלא
 כערביים וכו' הכלל עולה אס כמה"ס כדמו לו אין מלך יכול
 למחול וראוי שאול ליעשם אבל אס כערבי' כדמו לאברהם לא

והיטב טרם לך וירעתי מה עסקה בעיניך אני אתרן לך הכל
 והנה כיארנו דרור שבע מאחר ששמו ככל ולא לבן כסדר
 הגלגול לא משום דעכשיו תיקון כל אשר עוית
 ועכשיו מוכח שחור כרשעו למען קן ככל ולא לבן
 ובכחתי יתרון חסד לזה שנק' ככל רבא במר ויאל הידעת'
 את לבן מי שאלו עתיד לבן עונותיהם של ישראל הרי הם
 לבן מורה על תיקון וכפרת עון והוא קילקל מכל גלגליו
 אך יקרא לבן המורה על תיקון וז"ל אל ימים ארוכי את
 לבו אשמים הכל על זה אל ככל דיוק דמוכח שתיקן עצמו
 ומכאן זה שאל לשקר שמרתי הכל דלתא הוא לבן כלעס
 והכל שקר אל כל באתת תרע כי כשמו כן הוא ככל כלעס
 לבן מאי קושיא למה לא נקרא לבן כסדר הגלגול יציא גופיה
 פחיתתו כי ככל שמו וככל שמו והוא גופ' קמ"ל דכשאר
 ברשעתו עמו בכתלה ואל ימים את לבו אל ככל דכאמת
 ח"מ בשמו כן הוא ככל כלעס לבן ומה שהוא בהיפך
 להרוע רישותא שלו דככל שמו וככל שמו וככל וכו'. וכוז
 וכן מדרש ש"ר היתן אמר הוא ככל הוא לבן אמוין דידן
 באתיון דידן והיינו כדארמין וכיון דכשמו כן
 הוא כזה גופא מוכח שר"ה יתקין הוא ביותר ש"מ
 דמואכיות מותר' דרשוי' הים להקדים לך ואני לא רדיתי
 את עבדי ארני אשר שלחת ואת אשר ארני ח"י וחי
 שפסק לפי ששם אמ' דחיים ונק' ח"י קושיא לפרול כמו שכתב'
 אשר מנעך י"ע על ידי עבשיו מבוט דמים ע"י ביאתי
 ועתה אם לא תשע לי ותקח נקמתך תהיה ככזל וכמנבקים
 אל ארובי רעה כל כך חגול אשמתך כמו שיבאר ומה
 לא תשע לי תהיה זאת לך לפוקה וגם למכסול לבן ששע
 לדברי אלה ועתה הכרעה אשר הביא שפאתך שא כל
 לפשעי כי באתי הנה להסתכל על מעשה ככל שעשה לך מוה'ך
 בעיקמת שפתיו ואני עשיתי בערך מוה'ך שלו שפס גדולה
 יותר ממנו שהוא כגד מלכותך בכלל הענין כמעשה הזה
 הברכה אשר הבאתי לך באשר מה' ש"מ לקדש לבנים דאין
 דרבה של אלה לקדש ומה' ש"מ מופניות יתירות ולמי יצאתי
 בעצמי להביא לך להם ומי ואין לך פשע גדולה מוה' ופי
 שהוא לדבר מזה ה"ל לקיים ע"י אליה וכה"ג ליכא למיעבר
 בעצמה אל בכל ענין דרבה לקדש דא"כ פשעי גדולה מעין
 בעלי לז"ל ופי פתחה בבעמה תחלה ח"י יאשר מנעך
 מבוט דמ"י על ידי ביאתי הנה באש' תראה משהו דרבי אה
 ולז"ל זה היה ארובי כחתי הככל' וככש ארוביך ח"י וזני
 ציבאתי לבדי למנעך מכל זה ש"כ אין לך מזה גדולה מוה'
 ש"ל לפשו ע"י ארמיה שצבי אכיות לך שלא עבדו בדמים
 ואיביה לך לפוק' ולמכסול ועל ידי אסור מפשלה הוא' ממך
 ע"כ

אחיה באומי גרם לו דוד אחיותו באומי גרם ללחוס ולכח'
 לכחותן כחם . והכס וזוהר וימי הקפה של דוד הוא רגל
 הרביעי למה היה המרכבה חסירה מימות אבות עד דוד ופי'
 ראוי לברוא לרוד צימי אבות והיה המרכבה שלימה
 ומבאתי בס' גלי רויא דכאמת ראוי היה ללאת המרכב' כסדר
 מיצחק היה ראוי שיכל דוד ויעקב . ומכאן שלא כשחט יצחק
 והיה השטן מקטרוה' שיה' חלק בורעו של יצחק . ורצה להעלו'
 במצותו כשפ דוד לחלקו וכחלק' כשחטו של דוד שחורה
 לז"ע וזיתן עשו במקומו ולכן עשו ורוד היו עמי הפכתי והיה
 ארמיני כמו עשו וחסא שמוא שמוא ח"ו ש"ד כשאו אל הקב"ה
 עס יפס עבס מדע' סכדריין ולא מרעת עצמו שלא היה
 שופך דמים מעצמו רק מרעת סכדריין ולכן המקטרגי' של
 דוד ועשו למעלה תמיד זו לשומת זה ולא כפל פשו אלא ביד
 דוד . וזהו ירך כעורף ארוביך שפסל ביד יהודה כי זהו
 כמו למעלה ארובי' תמיד מתנגדי' זה לזה וכמפרשי' שיבאר
 יותר באורך מזה . ואי' בס' ח"ל ארובי' היה כשמת לאה
 וכוז וכן השיר' הזה שאמר הגדולה לגדול והקטנה לקטן
 ולאס התפלל עד שנתהפכה כפתלתו לרע' דז"ל שלא תפיל
 בגורלו של עשו . וקשה והרי יוצא ב"ק פלוני יקח פלוני
 ומו מהני רחמי . ולדרכו כיחא מאוד . דהב"ק היה
 על דור הגדול יקח ללא' וביני וביני כחלפו וכחלק' עשו כמקו'
 דוד וסבורים ג"ו דהוא הוא הגדול ובכחתי אין זו חלק מנד'
 שמתו למעלה בירוע ומכואר לעיל דר' י"ח ע"ד רגל הכשמו'
 זכר וקבה לוחק' למטה זו לזו כפי שורשן למעלה בהיכל
 ובתל אלהי ישראל ובוודאי עשו אין לו חלק וכתלה שס ולא
 ב"ע ידעי סוד זה החילוק ולכן לא זכה עשו לקחתה ולקחה
 יעקב שופרי' ראה'ר' כח דוד לפי שעה ולכן הייתה שנואה
 לו לדעתו כיון דהאב' איש ואשתו וארס לחבירו מכח שורשן
 למעלה מדר כשחן ובכחתי לא הייתה למעלה קרובה לכשמו'
 יעקב כמו רחל בת וזוגו ושחם למעלה . כי למעלה היו
 קרובים דוד ולא . והיות מכואר לעיל למה בכחתי
 כל הכשמו' הם מעורבי' בטוב ורע לפי סוד הזהר סכא
 משפטי' למה אסר בלעז הארס בלעז לרע לו הוא סוד קליפ'
 כונה סכר' ארס בלעז החוטף כשמו' קדוש' והוא לרע לו
 כמכואר כש"ל ושאר מקובלי' ואכללו הרכה מזה ואורו
 קליפה חזי טוב וחזי רע ועיין לעיל ולכן כל באיה לא יסוכן
 ולא ישיגו אורח' מוס' דרגליה יורדו' מות . וכשהש"י רובה
 להביא כשמה כולו טוב בעולם לא מרד דרך שס שלא תאמן
 סאילנא דמוות' ארס בלעז ולכן אליהו ח"י וקיס' וכל הכחא .
 ונקאר' כליכא דחיי' לכן יעקב לא מת כי ה"ל כשמותו חס'
 דכולו טוב כמ"ס בזהר ס"פ ויקהל כעורד לפתח חסלת רוכן
 וכל

צירע למה הוציא ה' דרך העלם ע"י אהיה עמו' א"ן
 זה אל כח' וזה רוח הכ"ל ש"ל מס' רטוב ורע וכ"ל .
 ל"ל תדע דכ"פ אותו ענין אהיה צריך להי' יצאת' מהם .
 כי מלחמו' י' ארצי כלחם ומהי לך ללחום מלחמו' י' להנך'
 מלווי' י' ובדרך הזה תוכל להלחם ולכחם מיני' ובה אכל
 וכו' מכל ורעה לא תמאכ כך מימי' . הרע אעשה להרעם
 הוא מלחמת י' שליחות' הרחמנא קא עבדי' . אבל אם תעש'
 לנתום בקמתך בעמ' יהיה הרע עבך גורם שלם לרעם על זרע
 ישראל ותפגו' כחלכות' ותה' יצמו' אלו' שכיט' מלכות' מה'ט
 אעשה אכזרי' לנפלא' כבוד ע"ה' וז"ל כפל והופש ידך לך זה
 דק"ן א מור לך לעשו' כי קשירת הרע מאבותיך עשה י' רק
 להלחם באויבי' ה' אבל ורעה לא תמאכ כך מימיך לעולם
 אצריך אתה להיו' כולו טוב כי עשה כבר יעשה לעתיד י' בית
 נאמן שתהיה רגל רביעי' במרכבה . ויהיה עליך בית
 הנאמן לשכינתו עליך . ולכן ורעה לא תמאכ כך מימיך .
 ולא א"ן יתכן אכ"י כחמתי לרגל הרביעי' . ד"ל למה
 לא כחמתי עבך עבאי דרך העלם מן הכתר ע' אהיות אר"ה
 הכל' משא"כ אכזר' שלמה יצא הכתר י' לנ"ל תרע
 דכאמת ה' יהיו' להיית כן . אך תרע ויקם ארם לירפך
 זה הארם פליעל הכל' הוא הטען ולנקה את כפך רוקא ארז'
 איה' לו חלק בורעו אל יתק מיום עקידתו ויהי ראוי איהיה
 או מטוב ורע אהיות ארם הזה שיקם את כפך וזו היית
 כדחה מן המרכבה . מה עשה קב"ה והיתה כפס ארזי'
 צרודה כזרור החיים בנן ערן מקטרא דמי' וכולו טוב .
 ונתן תמורתך עשו לט"א ומבואר בתכ"ע קע"ו פ' משפטים
 ופ' פנחס דכל הבא לקליפה הוא למתן הסמאל עלי' ובאמת
 שוקרא זו ואת כפס אויביך יקלענו תוך כף הקלע . דכמו
 האבן בקלעו לא יתקו ולא יבוח כן הנשמה אבאה לידו לא
 תשקוט ויקו כפס אויביך יקלענה בתוך כף הקלע כאבא
 דקופסמא וע"ע קע"ו . וכיון שנתחלף או במקומך
 אויביך שהוא תמיד מתנגד למעלה לזרעו של יהודה .
 מה"ס ס' חקר לאפרסם מעין ו' כהר י"ר יתן כפסו תמורתך
 תוך כף הקלע שלו . וע"פ תרע והיה כי יעשה י' לארזי'
 שאשר דיבר את הטובה עליך וקך לנגיד דם ישראל . ולא
 תהיה זאת לך לפוקה ולמכשול לשפוך דם חכם ולהופש
 ארזי' לו דיקא . דזה מורה שמתוך כרע מרע עמך
 ואיהיה לך לפוקה למלכו' . ולמכשול שלם תוכל להיות
 רגל המרכבה . דכיון שתעשה רע ע"ד חכם . והוא
 לך להיות רחמן לישראל מבט ארזי' ותיותך ככולו טוב שלם
 יהיה יצאתך ע"י כונה שוב ורע ואזו תפשוט למלכו' כמו
 שאלו

שאלו גם למרכבה לה' חס' ראוי מאוס אלתו כרע ויהיה
 לך לפוקה ולמכשול לשפוך דם חס' כי מה אלתה כלול מטוב
 ורע אמת באת גופך לעשו' רע . היינו הלחמות י' ללחום
 שלימות הקב"ה לשפוך דם אר"ה אבל לא לשפוך דם חס'
 והופש ידך לו לעמך חליבה שולן הוא לך . ועתה תראה
 דכיון שכן הוא והיה כאשר יעשו' י' לארזי' כאשר ריכר
 וזכרת את אמתך לקחת אתה לטמא . דכיון שנתחלף
 כאשר היינו ראוי' לנאת מיתתך יתן או כחמתי לך לבת ווג
 ומכח פיה ככל' כרמית אתה עד עכשו' ומאו יצאה ב"ק
 הנדולה לגדול ואזי בת זוג השעת ימי בראשית ע"כ תרע
 והיה כאשר יעבי' י' לארזי' או תחם אותי הראוי' לך משעת
 י' וזכרת את אמתך כאשר נגזר מלך מעולם מקדם .
 וכשמעו דוד את כל דברי' האלה אשר דיברה בתחמתי
 הגדולה ויעטב בעיני' והיה לרבריה ברוך י' אלהי ישראל
 אשר שלחך היום הזה לקראתי ובדוך טעמך וכרובה את אשר
 בליתי פיוס הזו מכוא כדמים . והופש יד י' דיק'
 ובדכריך ומכח א"ן להופש לי ידי בעשמי מטעמך וכרובה
 שעמך ובימחק עמך . כי לולי מהרת לא היה נותר בו
 משתן כק"י מעטם אקבור הייתי דלשקר שמרתי את כל אשר
 לזכר ובאמת כן היה ראוי' להוציא הכל מידי' ומה'ט היה דוד
 נגיד ומלך כמו משה ומשה היה קועה את צלן יתרו מה'ט
 הפהיגם א"כ' וכמבואר במקומו וא"ן להאריך עוד :
ולדרגנו הכל' עוד הכלבים שומרי צלן מורה שכבר
 הוציאו הקדושה מן הקליפה וכבר נתקן
 ואלו הקליפה שומר לפרי ולא כחמ' איה חוק הקליפה לשליש
 ארם בארם בזה יוכן ויש י' לקין אות ואזי במדרש כלב
 מקר לו אהיה משמר צלן של הכל וזה תמ' למה כלב הי' לו
 לאות וגם הכלב אהיה משמר צלן דיוקא והש"ן תראה כמ'
 עקרים ומבואר אצלנו בקיאורי על התורה דזה היה הוויכות
 דק"ן סבור דל' יפה עשה הכל שהרג לבע"ח והביא מבכורות
 דמות האדם על תבונה א"ן ואפור להרגו ולכן הרגו ג"כ
 ע"ש עקרים וכן בס' ע"מ דמה'ט אסור היה להם הכשר
 דחבלות כוונת אבילה פרי לתן הקמחי' שמינו' ע"ד ארם
 וכתמה תופש י' ואלו לא היה צריך אום תיקון לכן כאשר להם
 בע"ח ולפ"ו יחא דקין שהרגו דס"ל דא"ז תיקון ואם שכלנו
 כיצונו' קדושה כחמ' ארזי' כבר נתקן ע"י אור פר אקרוי
 ארזי' רכידוע וכבר העלה אותן מיד הקליפ' שכיב לקדושה
 ויש י' לקין אות סכדכריו כן הוא אכבר נתקן דבר זה
 הכשמו' אעשהו לקליפות העלת ארזי' בתוכתו ובאור פר
 שהקרי' לכן כלב מחר לו אהיה שומר לצלנו . דל' ונאמה היה
 רועה

רועה או צלן או הכשמו' והעלו כבר הכל ונשמה קליפ' שומר
 לפרי אחר התיקון ולכן לא יפ' עשה ומה שנתקן קרובה תמז'
 אצלנו מהם וא"ן כאלן עקומו וזכיבורו הגדול בתכתי על כל
 הכל' דודו ואבגיל עוד אופן א' :
ומעתה נחזור ונשובה אל ביאור הפרשה שביקש מהם
 הרב"א כל בכדוך ופי' וזהו מדש הכל' שרצה
 לראות משטרין וקשה א"כ מה השיבו כי לא יראו' אדם וחי .
 דשאל לך א"ל לראות ומשטרין חד משמש' במדום יכול
 לראות וכל מדר הפרשה אבי אעביר וכו' צריך ביאור וזקדים
 תחלה פיהו פסוק תהוה' וזמאמר ירושלמי השיבו להם אש
 בתכתי כחבורי בשלמה אופני' וצאן אצ"י אופן א' במלכיה' :
ויגשו בני הכנענים אשר בדיחו אל אלישע ויאמרו אליו
 הידעת כי היום י' לוקח את אדוניך מעל ראשך
 ויאמר גם אני ידעתי הסשו . ויאמר לו אליהו שכך נא פה כי ה'
 שלחני הירדנה . ויאמר מי י' וחי כפצך אם אעזבך
 וילכו אהיה . וזמאמ' אים מנני הכנענים הלכו
 ויעמדו מנגד מרחוק ואביהם עמדו על הירדן ויקח אליהו
 את אדרתו הגלם ויפה את המים ויספו הנה והנה וזיעדו
 שביהם במרכה . ויהי בערשם ואליהו אמר אל אלישע
 שאל מה אעשה לך במדום אלקת מעמך ויאמר אלישע ויהי
 כל פי שנים ברוחך אלי ויאמר הקשית לשאלו . את תראה
 אותי לקח מאתך יהי לך כן . ואם א"ן לא יהיה .
 ויהי המה הולכים הלו ודבר והנה רכב אש ותופי אש ויפרידו
 בין שניהם ויעל אליה' בסערה השמים ואלישע רואה זהו
 שצנען אבי אבי רכב ישראל ופראיו . זורה את אדרת
 אליהו אשר כפלה מעליו וישב ויעמוד על שפת הירדן ויכה
 את המים ויחלו הנה והנה ויעבור אלישע . ויראהו
 בני הכנעני' אשר ביריחו מנגד ויאמרו נחה רוח אליהו על
 אישע ויבואו לקראתו וישתחו לו ארצה . ויאמרו אביה' העי'
 א' אישע הנה כא מושב העיר טוב כאשר ארזי' רואה והמים
 דעים והארץ משכלת את יושביה לקבור ויאמר קחו לי צלוחי'
 סדא וזמנו סם מלח ויקחו איו . ויצא אל מוצא המים ויסל'
 שם מלח ויאמר כה אמר י' דפסתי למיש האלה לא יהיה משם
 עוד מות ומשכלת . וירפו המים ער היום הזה כדבר אישע
 אשר דיבר עכ"ל הפסוקי' . והפסוקי' הללו תמוהים הם
 מאוד מדר קשה על כלל ענין קריעת הירדן כפשוטו ולא
 שזיכו כן במשה שלימה העיזו מים כנגדו וזכ"ל כן ובאן
 קרע הירדן כלי טענה לאליהו ואלישע והרי יכול היה לטעון
 לני גדול ממך את כפראי' בשש' ואבי בשלמי . וע"ק בשאמר
 אלישע לבני הכנענים הסשו אז אמר אליהו א' אישע שכך נא פה .
 מה איכפת ליה אם ילך עמו וע"ק מה השיבו מי י' וחי כפצך
 מה ענין זה לשיבתו או להליכתו . וע"ק מה ענין שאלת
 ויש י' א פיה לשאלנו מה שיהיה המים הנה והנה : וע"ק

להיך פשוטו של ויהי נא פי שנים ברוחך וע"ק אם היה שאל'
 שלם בהוגן קשה של אלישע אך שאל אאלה שלם בהוגן .
 ואזי היו בהוגן קשה על אליהו למה אמר הקשית לשאלו . וע"ק
 אך אמר לו הקשית לשאלו וחור ואמר את תראה אותי לקח
 יהי לך כן משמע שיכול להיו' וא"ך אמר הקשית לשאלו .
 ועוד תימ' גדולה מה שכבדו כה המפרשי' מה ענין אש תרם'
 אותי לקח או ילך פי' פני שנים ברוחך א"ך זה ענין זה לזה .
 וע"ק מה' ויהי המה הולכי' הולך ודבר משמע שהיו עוסקים
 באישו דבר או לעניניהם ומאי היו ומאי קמ"ל כזה :
וכירושלמי פ' א"ן עומדן ויהי המה הולכים הולך
 ודבר במה היו עוסקים . ד"ל אומר
 בק"ש היו עוסקי' המד"א ודברת בם . רבנן אמרי במעשה
 מרכבה היו עוסקי' . המד"א והנה רכב אש וזכוכי אש ר'
 יהודה אומ' בכריאת שולם היו עוסקי' המד"א בדבר י' שמי'
 בעשו . ד' אבן או' בכמות צ"ן וירושלמי היו עוסקים
 במד"א דברו על כל ירושלים עכ"ל הירושלמי המאמר הזה
 ממו' מאוד הוא במאי קמיפלגי בני ארבע' מ"ד . ולר"א
 קשה אם היה זמן ק"ש מתי קמ"ל שסקו בק"ש ואם לא היה
 זמן ק"ש מה ראו לטעון או בק"ש . ועוד לכל הכי' ג"כ
 למה בשה הג"ש כפסוקי' הללו ודברת בם בק"ש . ובכריא'
 עולם דברי ה' ולקין ככל' . וע"ק ויהי המה הולכים
 הולך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש וישל אליה' בסערה ממי'
 קמ"ל אם עלה בסערה או בד"ל והרי משה עלה כמה פעמי'
 ולא צרע לנו במה עלה וכן כחנך כתיב טמא וצאן אמר
 בסערה הלא דבר הוא . וע"ק מ"ש והוא מצנע אבי אבי
 רכב ישראל מה רואה עכשו' לצעוק אבי אבי . וע"ק כפול'
 למ"ל אבי ב"ש . ובמדרשו אש בשם התלמיד כק' כן לרבו
 כמ"ש ולמדתו את בניסם ושבתם לבכיך אלו התלמידים כק'
 הרב כק' אב לתלמיד כמו ש"ל אלישע מצנע אבי אבי .
 וקשה מה הוריע' אלישע בכאן בזה הדבר . וע"ק א"ך ירעו
 בני הכנענים שנתה רוח אליהו על אישע כשעבר הירדן וא"ן
 לומר בכבואה ידעו הם איתם במדרש כשעלה אליה' פסקה
 הכבואה מהם וע"כ אמרו שם כן בשאו רוח י' באתך השריש
 ואלו היו כביאי' הוי ידעי' . ועוד אי בכבואה ידעו ממי'
 קמ"ל ויאמרו בולם . וביותר יש לתמוה למה נתקללו המי'
 עכשו' ואי מקדם נתקללו למה נתפוררו עכשו' לרפאותם
 ולא בא אליהו פצחו . וע"ק למה דוקא ללא שאלו
 כביאים . וע"ק מה רואה אישע לרפאות המים דוקא במלח ולא
 במשה דכתיב בו וירעה י' ען הלא דבר הוא . וע"ק ריפא'
 ע"י המלח למה אמר כה אמר י' רפאתי למי' האלה דא"כ למה
 צריך מלח אש י' רפא אותן . וע"ק כיון א' רפאתי פאיט'
 לא יהי' עוד מות ומשכלת ולמה צריך למימר :
 י' א ב ג ד ה ו ז ח ט י

הנה כדו לזכין כל זה נקדים הקדמה מדברי האר"י ז"ל ויבי כ"א אומיות כ"כ אביהו פי שנים ברוחך אי כי ידוע דפנתם הוא איהו דמעשה ומרי באלו הכי תרי נשמו' אל נדב ואביהו כבוד העיבור כמ"ס זוהר פנתם . וידוע דהפטר' בין עיבור ונלגול בשמ' עיבור יכול אדם לזנו' לנמה בשמות וע"כ נק' עיבור משום אשה עובדה . וזה היה בקשת איש ויהי כ"א נדב אביהו פי שנים שברוח מקדש ממעש' ומרי יהיו נא אי . וזהו דברי האר"י ז"ל ובהו אבי אבין למה קרע הים לפני אלוהו ולא טען לפניו אבי גדול ממך הנה ידוע מהמפרשים דהכי נשמו' אל כ"א הן כפא אר"ה מים וז"ס ויהיו האנשי אשר היו שמאים לכפא אר"ס ממש . כמלא היה בכאן כפא אדם הראשון וידוע כמי ממש' ורוח אלוהים מרחפ' ע"פ המ"ו רוחו של אר"ה קדם אף למים . וע"כ לא מצאו המים טענה זו לאלוהו כאשר טענו למ"א אבי גדול ממך דידעו שאתה דמעלת איהו מצד נשמתו קדם אף למים . ונכתבי אר"י ז"ל וגם בעמ' המלך בשאמר לא רצה אל"י לז' איפ' להמ' ברנאו נקשה שסתלקו ממנו כשמו' של נדב ואביהו אשר זכה במעשה ומרי . וכו' ויכן היטב מאד הרי נק' וק' וס' ה"ל דא"ס ג"כ מעולם היה מסופק אחר שהיה א"י נראה ונדחה מהכי ב' כשמות אי חזרו ובאו איו או לא . אבל כאשר ראה איש' אשהמה כעברו הירדן ויבט ויחזן המים ולא העיזו לפניו מים עזים נתיבה כמו למשה אל מוכר' לומר' אחרו ובהו להכי ב' כשמתין ע"כ יס' וכו' א"י שנים כחוקך א"י . חזכני ג"כ בהן ואל"י הוי א"ס תראה אותי לקח או ויאישך רואה ש"מ אובה לה כמו שהיה באמת אובה אישע להן עמ"ס בכוכות אר"י ובגלגול' אז היה מצעק אבי אבי ג"פ הנה ידוע מ"ס המקבלי' והוא מיוסד ע"ד הוזהר מ"ס פוקד עון אבות ע"פ לא בטס שהולדה ממש א"י כשנתלגלג נשמתו בגוף נק' בן תראשון וז"ס יסורי איוב גבי' גא . ולפי שרצה ב' כשמות ע"כ כשהוא אובה ליהו' ואיש' רואה אז והו' מצעק אבי אבי ב' כשמת ב' כשמו' א"ס' ממך ובהו יוכן כמי כשחור אישע ויבה את המים כמו איה' מ' כחה רוח א"י על אישע מבח הופקה ידוע זה בני הכנאי' ולא מצד נבוא' כי כבר נכתב' מהשכח' וכו' לא מזה עצמו הוכיחו זה רק נקדשו גמ' דחולין דק' ו' ר' פנתם בן יאיר הוי אויל לפידון כהנים פגע ביה בניכאס קהרא . א"ל אמה הול' לעשו רצון קודק וכו' חלק ליה הוי עמו הסוה נבדא דהוי דארי חישא אסתא א"ל חלו' ליה כמי אסאי וכו' הנה ההוא טעמי' הלוי' בכה"ל א"ל חלוק ליה כמו להאי דלל לימא כך עושין לזיה חלק ליה . הרי לרא' בשביל שגור ר"פ על עצמו גור מיו על ההו' טעמי' מטע' שלא יאחרו קדשוין לכי לזה וע"כ בלוי' אישע ואיהו וכני שכנאי' ראו מקד' סאי' חלק המי' וגם איש' עכר עמו און ראי'

מלאך י"י זה פנתם למה עלה למדרגת מלאך לז' מן הגלגל מן הגלגל בשמה של כל לא שכתבו ולפ"ו אפיר חרה לו וכעס עליו כשניקש ממנו אותן שתי נשמות . ולכן כעס א"י וזו חרה לו על אישע כפא ממנו זאת . דא"ך יתכן אמתן לך הני שני נשמות הרי כל עיקר מעלתי שאני עולה מבח שני נשמות הללו וא"ך תיחה שמתכ' לך . וז"ס הקשית לשאלו דבר קשה שאל . ובוודאי א"ן לך שיהא שלל כהוגן קשה מזו וזה היה סדרת איהו לכל ד' מ"ד ה"ל . וע"כ א' הקשית לשאלו אבל אישע ה"ל סדרה הפוכה דרוקא לפי שרואה לעלות או אפשר אס לא בהסתלק ממנו נשמת נדב אביהו ע"כ ויהי נא פי שנים ברוחך א"י . רק נקדים מה ששמעתי ממ"ו הגאון הגדול מוהר"ר יצחק אב"ד ור"מ דק"ן קראקא . על פסוק ויהי אחרי מות שני בני אהרן בקרבנות לפני ה' וימותו הקשה כפול אחרי מות וימותו למ"ל . והקדים מ"ס ממש הגאון מוהר"ר משה ר' מענדלס מקראקא מ"ס דוד על יהונתן על כמותך חלל דהמקובלים מקסי' למה לא זכו האבות למדרגת חנוך ואיהו להיות עוליס כמ"ס . ומירצו לפי שהיה לכשתתן כל כך מדרגה גבוה למעלה . עד שא"ס היה לגוף לעלות למדרגה זו אס לא ע"פ פירוד גוף מכפס . וז"ס דוד על יהונתן על כמותך חלל לפי גודל כמותך ומדרגותיך לכן כעצת חלל ולא נעשית מלאך . ומירן הוא ז"ל עפ"י ג"כ דהשמוק מקשה קושי' זו להיות דהיה מדרגת בני אהרן שהיו גדולים ממשה ואהרן כמ"ס ז"ל ונקדש כבודו סכור הייתי וכו' למה מתו ולא נעשו מלאכים כחנוך ואיהו . לז"א ויהי אחרי מות שני בני אהרן תקשה למה מתו לז"א בקרבנות לפני ה' שהיה כל כך גבוה וקרוב לה' מדרגת נשמתן לפי' וימותו שא"ס היה לעלות עם הגוף למקום שורש הכפס שלהם לפיכך וימותו ע"כ פ"ח חן . ובהו יוכן מאד לדרכו ה"ל . דזה היה כוונת אישע כיון שאתה רוצה לעלות עכשיו למדרגה זו להיות מלאך חי וקיים הנה בעצמך למה לא נעשו בני אהרן מלאכים וז"ל לרוכ גובה שורש נשמתן שא"ס היה לעלות לשם א"כ א"ך תוכל לעלות עם אותן הנשמות אל וודאו זה יהיה לך מוד' נשמת עומך שהיה לך מקדס כי כבר אמרנו שלא ב' נשמות היו רח כבוד עיבור עם נשמתו שגולדה עמו וע"כ כשתלקו ממנו ג' וכו' א"כ בוודאי תעלה בלי הכי נשמות וע"כ יהי כל פי שנים שברוחך א"י . דל"כ אקשה לך מאי בקרבנות לפני ה' וימותו אל ודאי כדאמרין שהיה לכשתתן קריבה לפני ה"ל כך לכן מתו וא"כ כריך שיסתלקו ממך טרם שליותך ע"כ יהיו נא א"י . ואיהו טען כאידך ה"ל הלכך הוא עולה למדרגה זו כשביל נשמות שנתוכו של נדב אביהו והיו מחולקי' כשפרות הפוכות זו מזה ע"כ טען הקסי' לשאלו

אך לשכרנו תקשה מאי בקרבנות לפני ה' . וז"ל דהיה מפרש בקרבנות כמ"ס ממדרש' על אקרו עמון וקבנו עמון הכניסה לכן וימותו . וקשה על בני אהרן מה ראו על קפת כמות שהצ"נו בשכינה ויחזו את האלים והמקרא' כוונתו כי לא יראו הארס וחי . ויתכן לו להצדיק אותן עד' ב' נוהר בראשית פי' כי לא יראו הארס וחי שם יראה יקיה לעד וקבר בגולה מיתה . וידוע דכמ"ה היה חרות על הלוואות חרות מן המיתה . דהקשו קושי' גדולה מאחר שהלוואות היו מעשה איהם למה שכתבו וזהו מן הראוי שיחייב המתפעל דומה לפועל חי וקיים . וא"ל נוהר ראה כתתי לפניך המות והחיים וכחתי כמתי זו תורה דאיהו חיים דלעילא חיים דלתתא ואמלא כל חטאו וכו' לחיים ממש כי הלוואות היו ממש' דען החיים כי לואות דראשונות היו מ"ה של שש חיים ולואות שניות מ"ה של שש עיין מגע א' ק"ה . ולכן היה ראוי חיים ממש וכשחטאו ולא היו כדא"ס למדרגה זו לפיכך כשתברו משמע מזה שראוי היה בשעת מ"ה חיים ממש חרות מן המיתה ועז"א ראה כתת לפניך וכו' וכחתי כמתי ממש . ולפ"ו יפה עשו בני אהרן שהצ"נו דויל בתר שעמא כילא יראו אדם וחי שיחיה לעד ועכשיו כולם עלו למדרגה זו לחיות לעד וע"כ ויחזו את האלוהים כמתן מורה . אך כל זה אס כחתי כמתי חיים ממש הדין עמהם היה . פי' אס שתורה גילה לנו כפ' וכחתי כמתי שהיה ראוי לחיים כחתי א"כ אס אמת נכון הדבר שהיה ראוי ונכון לך א"כ גלי דעתו למפרע דיפס עשו דירעו האמת . דל"כ הגע לך לוחות ראשונות שהיו מעשה שמים למה שכתברו שהיה ראוי שיאשרו קיימיו' דומים לפועל וז"ל כדי לבטל החרות מן המיתה לפי שפיו ממש' דען חיים ועונס גרם למכוע טוב ההוא מהם כמו אכן כפרה' דתמותו שהיו יציר כפיו וגרם לעצמו מיתה . וא"כ אס יפה עשו מאי בקרבנות לפני ה' וז"ל כפסע אישע ומ"ה ה"ל על מדרגתן שלא זכו למעלת חנוך ואיהו לפי שורש נשמתן בקרבנות לפני ה' לכן וימותו שיעלה נשמתן למכון שנתם ברמה והגבוה מה שא"ס היה עם הגוף . אבל איהו טען כדעת הגמ' פ"ק דע"ו לבטל מלאך המות א"ס ולא היה מעולם חרות מן המיתה וא"כ מ"ס בקרבנות על שקרבו וכהנו מזיו השכינה וימותו ולדידיה תקשה א"כ למה שכתברו לוחות הראשונים וז"ל כמ"ס בכתובות וילקוט פ' מקץ ויאמר יעקב לכניו למה תתראו סהרו עצמכם מעין הרע . שאף לואות הראשונים לא שכתברו לא ע"י שניתנו בקולות שלטה בהם עין הרע וכשתברו לכן בתי' בשניות וא"ס לא יעלה עמך . והא מ"ה אס כאשר דעין הרע שולט על דבר שנקדושה או על הכדקיים אבל נוהר פוקדי הקשה א"ך מנה

שמה המסכן ולא חש מעין הרע ומהן דבר שבקדושה אין
 כח לשון הרע לשלול פלוני וכתב ביר יוסף בלק שמה' מכה
 דוד את ישראל ביימיו לבלגלותם ולא חש מעין הרע ולא למד
 ממשה שנתנו שקל' לפי אדרו דריוקים היו פ'ם דבכל דבר
 שישו וקדוה' או דרין אין כח לרע אין לשלול עליו וזלמן פ'ם:
והוא'י ואתא לרין אכתוב פה מ'ם כחידוי גדול פ'ר'
 מןן . ויאמר ישראל למה הרעתי לי להגיד
 לאיש העור לכס את יואדו שא לא פ'ל'כו ולמולרתכו . וא'
 כמ'ר פ'ל'נו עני ערפוטיתו גילה לנו עכ'ל . וכן כרש'
 והכה כל אשוי חיל לא מצאו יריעה במדרש הזה לפרשו אף
 לפי פסונו וכולם שפ'שים פרושים דתקנים . ואזי אענה
 חלקי כאשר הורני שממים . וקדוים תרגום יומן במשנה על
 יעקב הוה מחפ'ים דהב טב מקבעא אכנין טבין ומחוקא
 בשואל רבון וכו' תמן הוה קאים אריה יהודה וכו' ארול רמה
 דרעה חסי פ'ר צ'ת שטייט ברע עכ'פו משל'ן על כל דיירי
 ארעא ארשוו מטיין עד ארעת אהומא מכה קמו תריטר
 שכנין מלכין שליטין וכו' וגם זה מיתה מה היה כוונתו
 שכנין הוה וזי שיהיה לרוב עשור תימה בשלמא וכו' ואבטיה
 טובים עשה מרוב עשורו אבל לקבוע בון שהוה פשתן מה
 דכות' וגם לפי הענין הורה בזה שמשנתו היה שלימה וכלם
 דריוקים כרמתיק במעלתן מה ענין זה לזה . ונקדיה מ'ם
 במ'הדר לברכה מעין ד' מ' כ'ב בענין סגולת לבישת
 הפשתן מאור ושהוה מצל מעין הרע וביסוף וכל פגע רע
 ולכן הלביש פרעה ליוסף בגדי שם אף הרע הזה לבטל פח
 שגולה זו ויש דר'ר הזהב על צ'ארו כ'י צ'ר'ה הזהב'מכטל
 סגולת הפשתן וכו' וכעוה'כ'שלי כתיי טוב טעם לזה .
 ולפ'ו כיחל כסיות דכל דבר קדושה או דרין או כ'י' אין כח
 לעין הרע לשלול בו בזה גופה הרעה יעקב דעשתו שלימה
 הו' ואל היה משתו כולו וזהו ח' מ' משום רוב עשורו עשה
 כן . ואל היה מכולו בון היו אומרים מירלת עין הרע עשה
 לכן צ'ר'ף וכו' בון להורות . דע'פ' דהוה מכטל סגולת
 הפשתן אינו חושב כי משתו היה שלימה והיה כמו אור דמה
 דמטא עד צ'ת שמי' וכו' והנה יעקב הוה לכוני על עין
 הרע שלא יכנסו בולם בשאר צ'מ'ם א'מדרת . וכשראף
 יוסף כן או יאל עליהם עלילה ופ' לומר מרגלים אתם .
 דל'כ' למה לא נכנסתם מולם דרך ער'א' והם התכללו
 כמ'ם במדרש אמרו לו כך כוה לנו אכא אלא נכנס בשער א'
 מאוס עין הרע ואל מלא עליהם פ'פ' אכה עני ערפוטית
 שגולה להם מהען אכרפיתתם דמרגלים אתם שהי' מטתם
 מורה שאין עין הרע שולט בכם ולכן קבע בון וגם זה
 ול'כ' היון שאין לכם צ'ת מ'יחוש מעין הרע למה לא נכנסתם

והנהדר

לענינו הכל' דלסכת איהו עיקף עלייתו מהכ
 נשמת מדב סביבו והקיסא לשאר ול'ת מלי
 בקרבתם היה יכול לומר דמ'ל בקרבתם על אכרו וכהנו
 מו'נהשכיה וימותו כי לא היה הרות מן המיתה . ומה
 שנשכרו הלוחות היה משום עין הרע דיש פח לשון הרע על
 דבר צ'ת או קדושה לשלול עליו ולא משום לבטל מדרגת
 החיים מהם דכל' לא היה ראוי לבטל מהן שלאך המות .
 ומה שנשכרו . משום עין הרע ואיש טען אין כח בעין
 הרע לשלול על דבר שבקדושה . וזהו יובן מ'ם אישע לכני
 הכלולים החשו . ואלו כששמע איהו כן סובר היה משום עין
 הרע הזהוין שהיה דבר צ'תא . לכן רצה שיעמד פה
 והוא ילך לבדו ובשי' לו ח' ה'וא' כפשל כלומר טעם עלייתך
 עכא נפש שלך מ' דתי' ה' אזור פ'ו כבוד יולך נפש'
 כמכור צ'וה' ואל' אין עין הרע שולט ולוחות ככרו משום
 דהיו מען החיים ופי' בקרבתם למדרגתן ואתה עולה ככח מ'
 ה'ותי כפשל ולכן לא אעובך וק' . ומצאתי בה' ה'אזי וגם
 בכתיי מה שנכתפן איהו אס תראה אותי לקח מאתך פי'
 בשעת לקוח לפי ששש' עושה כח אינו עושה למרות עין
 שלא ילשו עליו עין הרע לכן נכתפן אס תראה אותי לקח
 מאתך עכ'ל . ולכאורה תימה מה ענין זה לבקשתו יהי כ'א
 שישנים כרוחך אי אס תראה אותי לקח יהי לך בן ואס
 אין לא יהיה ולדרכרו הכל' . יתכן מאור דכל עיקר
 ויכות שלום היה בזה . דלאיש טען אין כח בעין הרע
 לשלול על דבר כ'י' וקדושה כלל . ומה שנכתבו הלוחות
 לבטל הקרות מהם דהיה ראוי לחיים צ'תיי ממש . ול'כ' אין
 לפרש בקרבתם לפי פ' לפי שנהלו מויו והשכינה . הרי
 לפ'י יפה שגודל בתר ששאל' בי לא יראני וכו' . אלא כ'ל
 בקרבתם על מדרגתן הגבוה ולא ימותו ולא נעשו מלאכים .
 א'כ' מחאר שם לך אי ב'נשאות כבודו שיעבור א'ל לך לעלות
 למדרגת העליונה עם הני תרי בשמות דשם לא יוכל לעלות
 הגוף . והגע לך למה מתו הן וכל' . ע'כ' ויהי כח פי
 שנים כרוחך אי . ואתה תוכה מצד כשמתך הישנה . ואי'טען
 ליתא כל זה לא בקרבתם על שהנינו ולא היה ראוי ל'טען ומה
 שנכתבו הלוחות משום עין הרע . ואיש טען אין עין הרע

שולט בקדושה ח' איהו אס תראה אותי לקח מאתך יהי לך
 כן . שאס תראה לעיך הכס ולא יתושו מעין הרע ש'מ דרין
 קפידה על דבר שבקדושה תקפה מלוחות וז'ל לבטל הפרות
 מן המיתה א'כ' יפה עשו בני אהרן ומלי בקרבת' אלא כשרת'
 הכל' יהי לך כן . ואס אין אלא יראו לך הכס משום עין הרע
 ש'מ אף על דבר שבקדושה ע'ה שולט ואל' כ'ל מה'ט נכתבו
 הלוחות ולא משום שהיה צ'ת מ'מיתה . ומ'ם בקרבתם על
 הקרבה כשכינה מתו . ואל' כל יהיה . ויהי המה
 הולכים הלך ודבר כמה היו עומקי' כלומר מאין הכיח' לו
 א'ישע שדבריו כן הו' . שהיה קרות מן המיתה כמתן תור'
 ול'כ' יפה עשו בני אהרן וז'ל בקרבתם כפשע מ'ו הכל' .
 לז'כ' בק'ם היו עומקי' המד'ל בק'ם ודברת כס מוה מוכח
 קוכסה קרעיון ק'ל' . הנה פבר אמרו וקפדת כתייב ממש
 דעת הוהר הכל' . אבל לדעת הגמ' דע'ו דלכטל מה'מ
 אי אפשר תיקשה מלי ובחרת כתייב . ומצאתי בירושלמי
 דפאה פלוגתא אי מותר ללמוד לכוון כמתן יוכת ולמ'ר'
 אסור מאיס דמתין והגית בו יומם ולילה . והקס' הירושלמי
 והא תכ' רבי ר'י . ובחרת כתייב זו אומנות א'כ' משמע מ'ם
 והגית בו יומם ולילה לון דוקא על ע'וק'ם כשקורין ערב
 ונקר מע'ה כאו קיימו והגית בו יומם ולילה ע'ם יפ'מ
 ובמנחות . ובאמת מצינו בדברות פלוגתא ב'פרק ביצה
 מברכין וכמצא ר' ישמעאל דהכא לטעמי' . והתם סויל ולר'
 זאספת דגנך לומר הכהן כהם מכהן דרך ארן . לפי שאל'
 והגית בו יומם ולילה יבול ממש ח'ל זאספת דגנך הכהן ד'א'
 ורשכ' פלוג' אפשר אדם מורש כשעת מרישה ורע וכו' תורתו
 מתי נעשית אלא חס עוסי' רש'מ מלכתן כעשיית ע'י אחרים
 ומתבררת . הרי מכוון הוי פלוגתא להכל' . דלמ'ך
 ובחרת כתייב זו אומנות ולא ס'ל חיים ממש . משום דלכטל
 מה'מ אי אפשר . ואל' מ'ם והגית בו יומם ולילה לון
 דוקא . אבל לרשכ' דס'ל והגית בו יומם ולילה כמשמעו .
 צ'ל דס'ל מ'ם ובחרת כתייב כמ'ם ב'והר חיים ממש .
 ורשכ' כמו לטעמיה ב'והר ר'י כמ'ם ב'והר הכל' . ואית'
 בפסרי ובנכנס לבניך ודברת כס אלא יהיה משאך ומתקן אלא
 בהם אלא חתיו עסקי' בדבר אחר רק בד'ת' . וקסה למה
 הודיע התורה זה בק' דוקא . ולא במקום אחר . ולדרכבו
 יתכן דל' כמ'ם בגמ' דמנחות דקורא ק'ם אחרית וערביית
 מעלה עליו באן קיים והגית בו יומם ולילה ואל' כשתא
 קורא ק'ם לא תראה טוב לעסקו בתורה לכ'א בק'ם ודברת כס
 מ'מ כרשכ' . אלא שהיו עסקים כדרך ארן רק דבריו תורה;
הכלל עולה מכל הכל' דלדעת אישע מ'ם בקרבתם
 לפני ה' כפשע מ'ו הגאון הכל' דלרוב גובה
 מדרגתן

מדרגתן לא נעשו מלאכים . ולא מפרש בקרבתם על הצ'ס
 משום דס'ל ראוי היה לחיים נכתיי . ומ'ם ובחרת כתייב
 ט'ל לאישע חיים ממש וכרשכ' הכל' . ומאין הכיח' לו זה
 לז'א מקריאת שמע שהיו עוסקים בק'ם האידך מה דאת אמר
 שם בק'ם ודברת כס אלא לשמעיון שלא היה משאך ומתקן
 אלא בהם כרשכ' ולא כר' . ואל' תקשה מלי ובחרת כתייב
 וז'ל חיים ממש . ואל' יפה עשו בני אהרן שהנינו ומלי
 בקרבתם וז'ל לרוב גובה מדרגתן אל שמתולא נעשו מלאכי'
 ע'כ' ויהי כ'ל פי שנים כרוחך אי . אבל ובהנה רכב אס וסוסי
 אס ויפירדו צ'ן אהיבם . ועל איהו כבערה הסמים ויש
 כלן קתירה ומקום לטעות בפשט הכל' אל ודברת כס דליתא
 לכן נעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו הראה לו דלתמדי' כת'
 כתייב . דהנה לפי אהתא הא תיכת לרשכ' ירמיעוט אל
 ודברת כס הולך על שנתם לכניך ודברת כס על דברי תורה
 אבל לר' דס'ל הקב' דרך ארן מלי ודברת כס וז'ל כש'ם
 כפ' לא יתפור כרס וכה' אותה פ'א'ם לטוב . והיחשע בן גמלא
 אמו א'מלא הוא כשתחת תורה מיישראל שהיו אומרי' כראשונ'
 מי שיש לו אב מלמדו מורה לא למדו אב לא למד תורה ודרש
 ולמדתם אתם מעצמכם והטעם דס'ל דכל מקום שאמר
 ושנתם ולמדת קנין פי' ממש כניך מכה דתורה מורשה
 ירשה דוקא . וע'פ' הדושי כלכו דמ'ם ולמדתם אתם פי'
 באין לו אב אבל פ'ם לו אב כבר שפורש ולמדתם את כתייב
 דוקא . ולפ'ו הולך המיעוט ודברת כס על ושנתם לכניך
 ודברת כס עמסם ולא בתלמידים מכת ירשה דכנו קודם
 לאהר ובאמת ר' בן גמלא קובי דמ'ם ככ'א לכניך פי' על
 תלמידים שקל' כתייב ואל' כ'ל פ'ו מלי ודברת כס למעוטי מלי
 וז'ל פ'מ'ם שפ'י הכל' אלא יהי' משאך ומתן אלא בהם והנה
 טעם פ'ל והגית בו יומם ולילה אלא יעוסים בשום ענין רק
 כד'ת כתבו ספמי מופר וגם כמ'ם דהקוף אל אדם קנוי לשמי'
 וכל הנק' כשמי לכבודו כראו לעבדה ולשמרם על ול'ת
 והששתתם בתגל חלף כמו המשמש כשרביטו של מלך ב'ו'
 דתייב מיתה כד'ת' כשמתו שכתבו הוא שרביטו של מ'מ'
 הקב'ה שמתמשע בו ואל' ישום האדם לצ'ו' עצמו כשרביטו
 של הקב'ה לכן אסור רק לצ'ור'כ'וה' להני' בתורה יומם ולילה
 ובאמת לר' ישמעאל הס'ל הקב' דרך ארן ס'ל . דאין זו שייך
 אלל הקב'ה כמ'ם כמ'ר נשא ויבא מלך הכבוד קמה פרושים
 על מלך הכבוד ד'א מלך שמואל מכבודו ליריאו . מלך ב'ו'
 אין רוכבים על סוסו ואין משתה'כשרביטו ואין לובש' לבושו
 אבל הקב'ה אינו כן כתייב וידע על כפי רוח ואומר בסופה
 ובערה דרכו ונתנו לא'ו אכא' ועל איהו כבערה הסמים .
 כרי מזה מוכח דאין שייך אלל הקב'ה אלא לשום כשרביטו

שע"כ כק' מלך הכבוד . וזהו המלתו וע"כ ס' ל' לר"י סהג
 דרך ארץ ולי' משמש כשריטו של הקב"ה אין זה שייך אלל
 הס"י שע"כ כק' מלך הכבוד . וע"כ כשהוכיחו לו בק"ש ודברת
 כס כרס"י שאין לשמש כשריטו וכטראה איהו עולה בסערה
 השפיעה ש"מ אין זה שייך אללו ית"ם ויש לטעות כמי כר"י
 ומ"ם ודברת כס למעוטי תלמידים רק לבניך ובאמת לו היא
 שהשי' מוחל לפעמים . מ"מ הקפידה תור' על זה שלא יהיה
 משאך ומתקן אל תורה ברש"י ולהשי' אתו ושכנת לבניך
 לכך ה' מעקב אבי אבי' והראה לו לתלמידים כק' כנים .
 וא"כ על כרחק מ"ם ושכנת לבניך פי' תלמידים ודברת כס
 כרס"י וא"כ מאי ובחרת בחיים שאין לפרס זו אומנות וז"ל
 חיים ממש מאי בקרבתם וז"ל כפשוטו של מ"ו ה"ל דלמעלתן
 מתו ולא כשמו מה"ם . ע"כ יהי נא פי' שנים פרוחק יאי :
ובנה מיוצג מ"ם ישראל וירא העט כי בושש משה כי זה
 משה הא"ס לא ידענו מה היה לו ואי' במגלה
 עמוקות כי זה משה שמתכבד כזה הדבר ע"כ לא ידענו מה
 היה לו וקשה למה . ועוד מאי הא"ס . וז"ל כהיו' מבואר
 לעיל כי מעלת משה בפפירות בעולם אצילות ומדרגת ה'
 המלאכים בעולם היצירה ושם ראש מטטרון' ומעלת משה
 שיש לו דכיקו' כשכינה עצמה . ואי' בגלגלני סוד א"י
 א' כתר . י' חכמה . ש' בינה . דמתתן כשמתן וכבר
 בתבניתו לעיל כמה פעמים והוא למעלה מעולם המלאכים
 שהם מיצירה ולמטה . ומבואר במפרשים פי' מעלת משה
 בזה הדבר כי דיבור של משה' הוא דיבור עצמה של שכינה
 שמתנוצץ מתוכו לגובה מדרגת נשמתו התלכס בו השכינה
 עצמה בסוד יתירה . ועיין לעיל ל"ה א' . וז"ש כי זה משה
 הא"ס א' לא ה"ל מדריגה של זה הדבר ולא היה כק' א"ס היינו
 אומרים שנתעלה למדרגת מלאך כמו חנוך . אבל כיון
 שנתעלות בזה הדבר . וע"כ כק' א"ס מדריגתו למעלה מעולם
 המלאכים . ונ"ל לא ידענו מה היה לו :

ובנה יובן כמי למה חזרו או המים הרע"י בל"י עד שהיו
 משכ"ל כל שותייהם שמתו . הכה לסכרת איהו
 ששם עיקר עלייתו מכה נשמתו להקיים בו הן האדם היה
 כאחד ממנו לחיות ח"ן . אך רבים חולקים וע"כ שכבר
 בתקיים זה בחנוך שזכה לזיבא' עילאה דרד"ה' . ע"כ לקח
 אותו א"ס שיקיים בו מחשבתו הן האדם היה כאחד ממנו
 ועיין בזה הרש . ומצינו למידן שנתלקו פה במ"ם תוס'
 ביבמות וחולין על פסוק יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו
 פסוק זה שר העולם אמרו בשעת בריאת עולם והקשו תוספ'
 דכאן משמש דמטטרון' היה בשעת בריאת עולם והפייט ימר
 חוקף שר בהספך מבאר ללש' משמע דחנוך זה מטטרון' ות'
 תוס'

תוס' דים אגרות חלוקות . דכמ"ם ד"ל א"ת' שככס חי לנ"ע
 וככ"ד אמרו שמת ממש ואינו כיו לקח אותו איהם עכ"ל .
 ובה יש לתרץ קושי' הפר הקנה א"ל רבי למה לא כזכר בריאת
 מטטרון' בתורה א"ל והלא שר המלאכ' נמי לא כזכרו א"ל
 אפי' שאל על מט"ט שהוא ראש למלאכ' וככבר מכל הכתובים
 ורב מכל אדירי' הגדולה ומלוכה וכבוד וכו' ולפ"ו א"ס חנוך
 הוא מטטרון' ל"ק כלל שהרי הזכיר בריאתו שנתעלה מלאך .
 אבל למ"ד חנוך מת ומטטרון' הוא מלאך שמת י"ב וא"כ
 לרוב גבוהה ורוממותו יש בו לטעות ח"ו והיה לו להזכיר
 בריאתו שהוא נכרא כשאר הכבדאים . וז"ל דס"ל כדעת
 זוהר חדש פ' כראשית וז"ל ויאמר אלהים יהי ריקע בתוך המי'
 ויהי מכדיל בין מים למים (פשוטו לא פסוק ומ"י משמע
 רקאי על רקיע התחתון וממה מורשים ברבתי יעידו זה) וס'
 מאן איהו רקיע והו מטטרון' שהוא הרקיע שעל ראשי החיות
 א"ר יצחק הא"י רקיע למאי אתי א"ר חוקי' לאפראש בין מלאכי
 קדישא דמתחת הרקיע ובין מלאכי קדישא דזכו לריכונ' לעיל'
 הה"ד ויעש איהם את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת
 לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע בין המים אשר מתחת
 הרקיע אינון מלאכים דאינון מתחת ההוא רקיע ובין המים
 אשר מעל לרקיע אינון מלאכים דאינון מעילא . א"ר
 יצחק ש"מ דההוא פרודו מפסיין בתמיים עכ"ל . ולפ"ו
 כמי ל"ק קושי' ה"ל למה לא כזכר בריאתו הרי הזכיר הרקיע
 שאין לפרש על שמי' אפכר הזכיר בראשון א"ל ויעש איהם את
 הרקיע שעל ראשי החיות והוא מטטרון' . אבל למ"ד דס"ל
 חנוך הוא מטטרון' קשה האי רקיע בתוך המים וזהו מכדיל
 מ"י עבוד ליה וז"ל כדעת הזהיר חדש א"ר דהתם וז"ל שם
 ר' יובי' אל לההוא יוקאס מאי דכתיב ויעש איהם את הרקיע
 ויבדל בין המים מה צורך היה להקב"ה לעשות רקיע' להכדיל
 בין המים . א"ל כבר כתיב כל פעל ה' למענהו לא נרא'
 השי' אום דבר שלא לצורך וכרא' דרקיע וכשה' חזרו אינו חזרו
 אל לעתים ידועים וסילון א' שמיים יוצא מגיהסם ויורד
 בזיכור סילון התהום הה' רתהום א' תהום קורא לקול זיכור'
 והרקיע ככנס כאמצע משיהם ואמלא שככנס בתמיים הורג'
 לשותיהם הה"ד ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המי'
 אשר מעל לרקיע . א"ר יובי' ההוא יוקאס ברוח הקדש אמר
 זה דכתי' הוי דהא כתיב יהי ריקיע בתוך המים בתוך ממש
 באמצעיתא מ"י ובהכנס הרקיע באמצע הוא מחזיר המים
 הרעים היוצאים מגיהסם למקומו ולא כפיך לפלמא מאינון
 מ"י אל כמלא לונמא כימי אישע שא' . בהם והמים רעים
 והארץ משכלת כלומר כשדיל שהמים רעים הארץ משכלת לבני
 אדם שמיים . א"ר יהודה כל שיש טעם הקב"ה לא עשה

לשכילה

לכשלה ולפי שפס הקב"ה שאתן המים יצאו מגיהס' ונתערכו
 שמים ארמים וסיווקו כבדויה עשה הרקיע להכניס בין שמיים
 להכדיל כתיבים הה"ד ויהי מכדיל בין מים הרעים למים
 הטובים . וכאזותו עשה שהמים יוצאים להתערב במים
 הטובים אז הרקיע חזרו ומתערב כתיבים ומחזירו לחזרו .
 אר"ל לית לך בעלמא דלית תימן תמינתא מההוא טילובל
 דגיהסס כד ארעא דישא עכ"ל . ולכאורה יש תימה למה
 חזרו או דוקא כימי אישע . וז"ל כהיו' ידוע ש"ם תו' בחולין
 גבי גיטא שהרא פס"ו . ושאר דרשותי כ"מ שכלומר על המים
 שנתעבו או הרים שאמרו כן ייבשו עלהשר שלחן קאי וכן אומ'
 שיהיה כיש שר שלום . מה"ם המתחדש לביקרים בכל יום
 ומכאן גיטא אותם ברכון עליונים :

וידרכנו ה"ל יתכן מאוד דמעולם היו סבורים
 מכה קושי' ה"ל דלמה לא כזכר בריאת
 מטטרון' שגורה ששור השר שלהם וטרף כותן ליראייו כמ"ם
 בוהר ואין שואים איה מקום כבודו ולו הגדולה והכבוד
 בוודאי לפי שחנוך הוא מטטרון' וא"כ מה זה שכתוב בתורה
 יהי רקיע בתוך המים ויהי מכדיל היינו על הרקיע . דידן
 נתגור אומר ויקס שמיים מה"ם מכדילין הרקיע ההוא שלא
 יעלו ולא ירדו מים הרעים שלא ישתו התחתונים ולכן מיוש
 בריאת עולם לא חזר סבילין ההוא . אבל אז כשעלה איהו
 למה וז"ל כדו לקיים מחשבתו ית"ם הן האדם היה כאל' ממנו
 הרי זה כבר נתקיים בחנוך . וז"ל חנוך מת והוצ' להפקי'
 בליהו מכה כשמת דכס אכיהו הן כפש ארד"ה' וככ"ל .
 א"כ כיון שחנוך מת למה לא כזכר בריאת ראש מה"ם בתורה
 שלא ישעו מגדל גבהותו ומדרגתו כלאש טעה אישע אחר
 וכיוצא . וז"ל דזכר מ"ם ויאמר איהם יהי רקיע שעל ראשי
 החיות קאי ועליו כאמר קרא זה ולא עליו א"כ א"ל להפסיק
 בין המים הרעים וע"כ אז כשערכו המים . בתחום הראשון
 של א"י המובחר דושכה של יריחו . וע"כ כשחזר אישע וחתה
 המים ושמתו לו ויראוהו בני הכסא' מנגד ויאמרו נחה רוח
 איהו פל אישע מכה שהכה המים ולא העיזו לומר אפי' גדול
 ממך וא"כ אי ס"ד שעלה איה לקיים מחשבתו ית"ם אך כחה
 הרוח על אישע אל ז"ל כבר נתקיים זה בחנוך . ואיה מטעם
 אחר עלה א"כ מ"ם יהי רקיע איה הרקיע התחתון קאי . א"כ
 למה עברו אגודית המקוים לז"ו . וע"כ אין מי שיכול
 לפראות שמיים האה רק אתה . ע"כ כאו איו הכה מושב
 העיקר טוב והמים רעים והארץ משכלת . ותדע בכלל הענין
 ימ"ש וישב העיר סוב ושיים רעים דעשה לקס א' לעדו' א"ס
 יזכו ארץ תמן יזולה ופ"ל . כ"ש רש"י האינוכו ובין שהארץ
 כותמת יכולה ש"ם א"ינה ברכון השי' לעקם לנו ד"כ היה ע"ד

י' 12

יד העדים תהיה כראשונה ובין שהארץ טוב רק מים משכלת
 ש"מ א"ינה מחמת עונם ותוכל לרפאותם . ויאמר קחו לי
 כלותים מלח וישיתו עם מלח ויילך א' מוצא המים ויאמר כה
 אמר ה' רפאתי למים האה לא יהיה עוד מות ומשכלת והיויך
 בה למה במלח דוקא וז"ל דא' במ' כותן שמים התחתונים
 כק' מי בוכים כי בשעת שחלק השי' למים נתן א' למעלה ואז
 למטה התחילו מים התחתונים בוכים אומרי' או לנו שלא חנו
 רחוקים מן השכינה וכו' ולפי שאין הקב"ה מקפח שר כל
 בריה שרצו לעלו' למעלה מהרקיע שבדיל נתן הקב"ה שברן
 שאי אפשר לעולם כלל מלח . עיין ש"כ ויקרא ומפרשי' שם
 כיון שהמלח בטבע מקלקל למים למה עשה השי' סיה' תולדו'
 המלח מן המים ולא היה נוחם או דומם א"ל עזה היה לתלשו'
 שר למים שרצו לקרס ליוצרים למעלה והשי' גער בהם .
 שיפארו למטה ולא יעלו עוד נתן להם שברן שיהיה המלח
 תולד וחיותן ולא נוחם דומם . וע"כ כא' אישע להראות זה
 להם שאין להם רשות לעלות עד למעלה כי כבר נתן להם
 שברן בזה גופא שלא יעלו למעלה שהרי בטבע מלח מקלקל
 למים ולמה ברא השי' בטבע היסך הטבע אל אזה שברן שלא
 יעלו ומעתה תדעו שלא יעלו עוד וכה אמר ה' רפאתי למי'
 האה לא יהיה עוד מעתה מות ומשכלת . וק"ל :

י' 12

ויהיו כל אי כי תכלית העבוד לכסמות הדקיקים הנכונים אע"י
 יומין כח וקדושה לעשות רצון קובו בזה העולם ולהשיג
 הסגה אמיתית כמ"ס המקובלים ועתה אין צריכי' לך תכו נא
 אותן אי אכל איתו טען הקשית לשאלו דבר קשה שאני אומר
 מכה אותן הכסמות אני עולה ואין חתכה לך ומה יהיה לי
 ומה' יתכן לי ליתן טוב טעם לדעת לדברי הוהר מ"ס בבבל
 וישע ה'א' מנחתו אז הנין כביכה מה ראה על ככה וכי עלעל
 ממנו מ"ס בתורה כי לא יראני האדם ומי והריוה ספ' תולדו'
 אדה"ה היה לו כל התורה כידוע . ולדין כיחא דאי' בע"מ
 ח"ג מח"ס פ"ו והכל הביא גם הוא שהכשיר נכסו לשמ' וגופו
 על קידום השם על קרבו ולפ"ו כינו שהכשיר גם נכסו וגופו
 ומהר נכסו על ק"ה הרי דין הוא שישול שברו בעוה"ו מס
 שמתוקן לזריקים לע"ל וטעם כי לא יראני אדם ומי בתכו
 בש"ד ומפרשים דהו עיקר השכר לע"ג לזריקים ובש"מ
 צעה"ז ליכא ומכיון שהוא מוסר גם גופו וכפשו די צרכו על
 ק"ה הרי יש ש"מ בעוה"ז לדידיה דכיומו תתן שברו ולכן תלה
 עיניו והנין בשכינה אז כהקריב קרבנו במ"ס זוהר שס
 אך לפ"ו תקשה רביון דיפה עשה בדרך למה אמרו שס דשגם
 שנהרג על שהנין ולכן משה ויפתר פניו כי הוא מביט שלא
 יגאש כמו לשעבר הרי בדין עשה וזריפין לחלק באשר ידוע
 דגדול המצוה ועושה משאינו מצוה דשבר המצוה גדול משכ'
 שאינו מצוה וכתבו תוס' ב' טעמים חדש משום דמזו' ל' שבה
 קבל' ויכר עש'א'ו משום דיצרו תקפו ונניהם נרקו אמת וכיון
 דק"ל בני נח לא נכטו על ק"ה אין לו שבר כמו על המצווין
 ואפשר דלא הגיע לו שבר הם להיותו שאינו מצוה ולכן שפיר
 נעש . וכזה יבין מה ראה אישע להתעורר אז לשאלו בקשה
 זו ויהי נא פי שנים ברוחך אי אחר אראה שהמים חזנו הנה
 והנה ויעברו שנים חמרה . אז הוכיח לעצמו שיכול לזכו'
 להם והוא כי אמרנו לעיל דבחולין דר' ז' ר"פ בן אייר פגע
 דגנאפי כהרא והלך לפדיון שבויס אל חלק לי מימד אמרו ליה
 המים אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון
 קוני ופירש' דכל הכח' הולכים איהם . וכתבו תוספות
 בכמה דוכתי דודאי אין במוס עצמן פה ושקן לומר כן לא
 כל דבר שעולם הן קטן או גדול ש'לו שר למעלה המולכו
 והשר הסיכו כן . וידוע מה' האריך ובש"ס משלת הדריק'
 ומ"ס אע"פ שגם המ' עושין רצון קונס כי המ' כמו שאינן
 מצווין נגה הדריקים מכה דיצרן תוקפם ולמה' ש'אין להם
 מניע' שלא לעשות רצון קונס לכן עשר הדרי' מרובה משלס
 וע"ז קרא גבורי כח יותר מהש"ס עושי רצוני משא"כ מה"ס
 בש"מ . ויש דעה במ' דשאינו מצוה גדול מהמצוה ולכן
 מעולם לא רצה אלישע לבקש אלת יהי נא פי שנים ברוחך אלי
 דהיה

אך

כל זה יתכן אם חנוך הוא מטטרון יען כי מנינו
 בוהר פרת בראשית עמוד קפ"א נתלקו בכך
 וכן תוספות בימות ובחולין למ"ד ואינו כי לקח אותו לטב
 וכעה מלך . ולמ"ד חנוך מת מטטרון הוא עשם ככרא
 מלך כמיכאל וגבראל וולתן וימי' למה לא נזכר בראשית
 בתורה למ"ד חנוך זה מטטרון כיחא דהוכירו וכתב ואינו
 כי לקח אמו איהם והיה בתחלת בן אדם אכל למ"ד שהיה
 מלך

מלך צריכים לומר כמ"ס במ' החייט בראשית ברא אהים
 זה מטטרון שמו בשם רבו והוא היה תחלת היצירה ומה' ט'
 ככון לי דברי הוהר ומדרש הנעלם בפרשת חיי ארה נדרש פ'
 אעזר על מטטרון ושמו וקן ביתו המושל בכל אשר לו
 וקשה למה קראו וקן ביתו ולפ"ו א"ס כי הוא היה תחלת
 יצירתו לכל מעשה בראשית . וכפוקתא בשני דעות הללו .
 במ"ס במ"ר ויהי ערב ויהי צקר יום אחד ולא אמר ראשון .
 א"ר יודן עזר היה הקב"ה יחירי בעולמו שלא היה שום
 ככרא בראשון אלא הוא אחד אמר' יוחנן דאמר בשני ככראו
 מה"ס ולא כר"ם דאמ' בחמ"ס ד"כ היה ד' ימי יחדי ולר"י היה
 יחדי בראשון בשני ככראו מה"ס וא"כ הא טיבא למ"ד חנוך
 זה מטטרון אבל למ"ד בראשית ברא אהים זה מטטרון הרי
 היה מלך בראשון ומאי יום אחד דלפי סדר הלשון סי'ך
 לומר יום ראשון כמו שהקשה גם רש"ש . וצריכי'ן
 לומר כאורך דעה דהתם . מאי יום אחד אר"ם בר
 אמי בתחלת בדייתו של עולם עיקר שכינה היה בתחומים
 וכתארה הקב"ה לעשות שותפות בתחומים ולהכי כתיביום
 אחד . ע"פ יפ"ת שהיה עיקר שכינה למטה והו' שני
 עולמות א' וכחשטור הדורות קילקו וסילקו השכינה
 למעלה . ואיתא בתר"א פ"א טעם נכון למה קבע
 הקב"ה בכפא הכבוד דמות ארבע חיות דמות פני אדם
 ופני אריה ופני שור ופני נשר . כי בתחלת ברייתו
 של עולם אחר שכברא כל הככראים היו כולם שמים שמתה
 גדולה המלכאים וכל הככראים וכל הככראים התחתונים היו
 שמים בשכינה וזכין שגרא הקדוש ברוך הוא את כל עולם
 כולו עמד ורפתן לתון והויאין לתון פ"ה הארץ וכל א
 הככראים התחתונים אדם ובהמה . התחילו הכל
 צועקים ומיילין וכוזין בדיה גדולה ואמרו רבוננו של עולם
 מפני מה הווא איתנו מחדת אל קורת רוח מה עשה הקב"ה
 כדי לפייסן דחפץן מחון לשכינה . מכל ד' מדות
 שברא בעולמו הביאין וקובעין בכפא הכבוד שלו פני אדם
 מנכי אדם . פני אריה מן החיה . פני שור מן העופות . ע"כ
 ודר זכר מפורס יותר ככ"ר והארץ היתה תוהו ובוהו משל
 למלך שקה שני עכדיס שניהם באונו א' שניהם נטימי א' על
 א' גור שהיה כיוון מטמירן ועל א' גור שהיה יגע ויאלל
 בטישו אחד . וזהו והארץ היתה תוהו ובוהו . ויתכן
 לי דו"ש על זה דמות אהים מרשפת ופירש' וזה המרכבה .
 ולדרכו כיחא מאד דהארץ התרעמה שמינו באוני אחד וכו'
 ולמה נדרש לתון וכתפייסה בזה דמות אהים שמרכבה
 מרשפת

מרשפת על פני המים וחקקן במרכבה ויהיו קרובים גם כן
 לשכינה . הרי לפיך מה שענינו רואים שחקק הס'
 במרכבה מד' מדות הללו כדי לפייסן על שכתחלה היה
 עיקר השכינה למטה . ונדרשו לתון והעלה שכינתו
 לשמי מרומים . וכן הוא להדיא בוהר חדש בראשית
 ויבדל אהים בין האור ובין החשך בין עולם העליון לעולם
 התחתון ע"ס . אך לפ"ו מאי יום אחד שאין לומר
 שמו היה הכל השכינה למטה עד אחר שטא ארה"ר וכל
 יום אחד שיה' יחידו וכל מטטרון הוא חנוך דל"כ למה
 נזכר בראשית וכל לעיל . וכל' הייתי אומ' בראשית
 ברא אהים זה מטטרון וכל' . וא"כ כיון דחנוך
 מטטרון ולא יחד מאז ש"מ לפי שהיה שאינו מצוה ועושה
 ונדרמון .
ורפ"ז כיחא דמזה ששפן במרכבה הוכיחו מהמרכבה
 דבוודאי חנוך מטטרון וא"כ למה כיון שעלה
 לא ירד לא לפי שאינו מצוה אריו גדול כמצוה ולכן אם
 תראה אותי כשאהיה לקח מאתך כמו שפירס כלי יקר ע"ס .
 יהי לך כן ובאמור . והוכיח לו דכיון דמעלתך מדר
 עמך שוכית שמרת על קידום השם ולא משום נכמת כרב
 אביהו . ע"כ יהי נא פי שנים ברוחך אי . אך כל כל
 זה יש להקשו' דלמה לא נעם בראשיתון משיקרא . בראשית
 ברא אהים זה מטטרון ומ"ס יום אחד לומר דעיקר שכינתו
 בתחתונים היה . וא"כ א"כ למה חקקו ד' אליו
 לרגלי המרכבה או שא"כ היה לפייסן . איחא לך
 באורך דעה במדרש כי גאה גאה . הש"י מתגאה
 על כל הגאים . אריה מלך בחיות . שור בבהמות .
 כשר בעופות . ואדם על כולם לפיכך חקקן בכפא
 הכבוד . ד"א כי גאה גאה כמה שאדם מתגאה הש"י
 פורע לו ומתגאה כנגדו . פרעה מתגאה במים
 כפרע לו במים סוס ורובבו רמה בים וכו' וכפוקתא הוא
 זה דהטעם שאין לשום בשריטו של מלך לפי שהמלך מתגאה
 בזה ואין יהיה לו כבוד דכמה שהגו מתגאה . ישתמש בו
 הדיוס ג"כ ומאי רכותי' דמלכות . ונכחתי סוס ורובבו
 אין מתגאה בכמהה כסוס וכו' . ובוה כיחא דרצה
 להוכיח לו דחקקן משום כדי לפייסן אכל כשאר ויהי המה
 הולכים הלך ודבר וכהו רכב אש והוסי אש וא"כ יש להוכיח
 למה מואר מרכבתו בתמונת סוסים לא לומר כי גאה גאה על
 כל הגאים ואם כן הדרן כל זה לרבותיה דגם תמונת ד'
 חיות בשרכה כמי מט' וכל' . לו"א ויעל איהו בשערה
 השמים וא' במ"ר נכא פ"ד מי הוא זה מלך הכבוד מלך כ"ו
 אין רוכבים על פוסו והקב"ה נתן פוס לאיהו במ"ס וידע על
 נכפי

כנפי רוח ובתנו לאיהו ועל איהו כשערה המים . ועשיו
 כשראה איה עולה כשערה פוטיו של השי' ש' מ' און השי'
 מתגלה כזה דל' לא היה כותבה כמה שמתגלה לאחר .
 מקו' דמלך ב'ו' ואין מתגלה אל ביה' א' אשר כך אתפאר
 במ' כתר' . אל מ' כי גאה גאה למדה כנגד מדה
 גלס' לרשעים כרשעתם כמה הם מתגאים בו ואל' למה
 נקרקו ד' גורות או במרכבה . אל כדי לפי'ן ואל' מאי
 יום אחר שאין לפרס' שהים עיקר שכינה אז בתחתונים .
 כדאמרי'ן אלל' שהיה יסודי' ושי' חוק' זה מטעון' ושפיר
 הוכיח לו .

הכלל

עולה מפל הכ'ל' דהוי'ק איש'ע דעיקר עלייתו
 מאוס ביומו תתן שכרו ותכל' אלבי מאוס
 דהוי' שאינו מצוה ועושה דאמ' כמ'ד' און כמי נח מצוה על
 קידש השם . אבל אם יהיה מוכח דכ' מ'וון על קידש
 השם . ואל' מוכרח ע"כ דלל' עלה מאוס כיומו תתן שכרו
 והקשית לשאלו והדרן כל הכל' לדוכת' ולזה נקדים מ'ם
 במקובלים תראה קצתו גש' כמ' עשרה מאמרו' מ'ם פ' כמדבר
 א' תולדות אהרן ומשה ואל' שמות בני אהרן הכהן כדב'
 ואביהו אישור ואיתמי' וימת כדכ' ואביהו הקשה כרשי'
 וכמדריש' הדין אמר א' תולדות אהרן ומשה הרי לא הוציר
 בכלן רק תולדות אהרן ואיך אמר תולדות אהרן ומשה .
 ומת' ל' ש' שמה הוא כשמת הכל הראשון אשר הקריב נפשו
 וגופו לשמים לכן זכה א' ח' הקריב אכס' לשמים והן בני
 אהרן ולאשור ואיתמר הכותריש' הן היו אצרי מנחה אשר המה
 לכהן לכן יחשבו לתולדות משה שהמה שלו אבל אהרן שהיה
 כשמות הטוב של קין אשר לא שת לבו לכינויה זאת רק להביא
 קרבן ולא לו לכן היה כהן להקריב קרבנות בעל מי' אבל
 משה כעלה ממנו שהקריב אכס'ים וזכה לקיבו' הגוף לשירי
 בניו הכותריש' דשירי מנחה לכהן . ולפ'ו' צריכין לומר דכני
 כח וקודם מ'ת' היו מ'וון על קידוש השם דל'פ' תקשה חדא
 דהרי ק'ל' כמ'ד' טימן ק'ל' . מי שאינו מצוה ורוצה להחמיר
 פ' מתחייב כנפשו ויאל' שכרו בהפסדו ואם כן איך יתן
 שפר למשה ונגאל' יחשב להאזן הרי לא מחייב בכך .
 אלל' ע"כ מופרח דכני כח מ'וון על קידוש השם .

ואם כן הדרן כל הכל' לדוכתיה' וכשמת איכ' טעם אחר שם
 בגמרא דהספד' דרין פרק' ב' למה נקרא בני אהרן תולדות
 משה מאוס דהלמד כן חשבו תורה מע' כללו ילדו וז'ם
 אלה תולדות אהרן ומשה יחשיב אלה בני אהרן לומר
 כך אהרן ילד' ומשה לימה לפי'ך נקראו על שמו
 וזכה יובן לש' שנתנו הכ'ל' דל'איש' הוכיח לאליה דהכל היה
 שאינו מצוה ועושה ולכן נעשה ואתה מצוה לכן שכתך
 כני'ך

בגוף וכפא ולכן אתה עולה ולא מאוס עיבור כ'ל' וע'כ'יהי
 כ'ל' א'ל' וירא אלישע שוכיח לו דע"כ הוי מצוה דל'ל'ב'
 הגע לך מ'ם אלה תולדות אהרן ומשה וכתיב אלה בני אהרן
 אלל' ע"כ שנקרא על שם משה מנחה שוכי' כהן משירי מנחה
 ולמה כן אלל' מנח הכל ש' מצוה היה לו אל' ולאישע רואה
 והוא מצעק אבי אבי רכב ישראל ופרסיו והראה לו כמ'ם
 במדרש כלן שהתלמידים נקרא בני' והלמד כן חבירו
 תורה מע'ם כללו ילדו ולכן נקרא על שם משה בני אהרן
 וכמ'ם כהספד' דרין פ'כ' הכ'ל' ועלולס' לאו מאוס שהיו של
 משה כי לא ה'ל' למשה זכות כזה שהיה בתחלה כי היה שאינו
 מצוה ואתה מצוה לכן אתה עולה בגוף וכפא מאוס ואיו הוא
 נושא את נפשו כדון' הוא שביומתן שכרו וע'כ'יהי כ'ל' פי
 שנים ברוחך אלי . וק'ל' :

הכלל

עולה מדבריו אלה . דל'איהו עלה
 כשערה השמים וכשערה הן מוטיו של השי'
 ע"כ הרי אין דרך המלך כמה שמתגלה ליתן לאחר ואל' דמה
 שחקקן ככמא הכבוד ל' תמונות הללו מאוס כדי לפי'ן
 והטעם לפי שיקר שכינה היה תחלה בתחתונים והחפן
 והוי'אין לחון' וה'ל' טענה שכינו באוני' א' שכינו בעימי' א'
 מפני מה אלו יסודיו קרובים ליוצרים ואנו רחוקים וע"כ חקקן
 ככסל' הכבוד שהיו התחתונים ג' קרובים ליוצרים . וע"כ
 אז כשעלה אלישו חזרו מים הרעים התחתונים להשעב
 בעליונים ונקדים מדר' כוכן ואל' מים התחתונים נקרא מים
 דונים ולמה נק' מים כוכים אלל' בשעת שחלק הקב"ה את
 המים נתן או למעלה ואו למטה התחילו מים תחתוני' כוכים
 וז'ם מוכי' כהרות וכו' ואמרו אוי לנו אלל' שחלק הקב"ה את
 למעלה קרובים ליוצרינו והתחילו להעזו למעלה עד שיתן
 להם שר להקריב ע"ג מנחה עלובל קרבןך תקריב מלח .
 ע"כ . וכבר אמרנו לעיל דהמים בוודאי לא טענו כן רוק
 שר שלהם אשר בכל יום חדשים לבקרים ומלאכים ושדים על כל
 דבר ודבר . וע"כ מעולם היה המלאכים סוכרים דלל'
 נדחו מן עליונים ואף שברחו שמה כבירית עולם הוא אמר
 ויהי הוא נזה ויעמוד שאלו יסודו למטה ואפשר דעיקרא
 שכינה בתחתונים שפי' מבעליונים ומה שראינו שחקק' השי'
 כשספ' הכבוד ד' גורות לפי'ן ש' מ' שראו היה שהיו י'
 התחתוני' איוס' לעליונים הייתי אומר לאו מאוס לפי'ן דגש
 עכשיו הם שוים אלל' חקקן מאוס דאלו גאים ופי גאה גאה
 ומה י' לנו לעלות למעלה להיות קרובים ליוצרינו חרא דגש
 עכשיו קרובים אכתי' ועוד השי' גאה גאה מתגלה על
 הגאים והמים דרכם לבחור כמקור' ע"כ התורה כמשלש'
 למי' כדונע . אבל א'ו

כשעלה אליה כשערה יסודי' אש' ש' מ' דאין השי' מתגלה
 באל' רק גאה על הגא' לפרוע להם כרשעתם . ואל'כ'
 מה שכתבו אלו ד' כמכבה לפנים והרי י' גש' לפי טענה
 במהם שכינו באוני' א' שכינו פטימי' א' ולמה אכתבו כהיה
 רחוקי' משה' ושאר ככראי' לפ'ו' קרובי' שהרי כמה כתפייטו
 ואלו עלה הסלון של מים התחתוני' וע"כ כשחזר אלישע קרע
 גש הוא הדרן כמו אליהו והוי'ן כה לעיל למה לא טענו
 כנגדו כמו שטענו למשה אבי גדול ממך שהארס' ככרא' כשאי'
 והמים בשלשי' אלל' הענין לפי של'איהו היה כשמו' קרב
 ואכיוו' שהן הן כשמת אלה'ר' כמ'ם כוזהר ובתיב' ודוח' אלהים
 מרחפת ע"פ המי' זו רוח של אלה' קדש אף למים לכן לא
 העיזו כנגד אליה דרוחו של אלה'ר' שהיה בקרבו היה קדש
 אף למים . ע"כ בהליכתו שהלך אליה לא העיזו כנגדו
 ומה שעבר גם אלישע ל'ק' כמ'ם בחולין' הכ'ל' כעבודא דר'פ'
 כן יאיר' שהעביר עמו להסוא טייעה שהלך עמו שלא יאמרו
 כך עושין לכני לוי' . אבל כ' שמזל'אישע ומשה המים
 בעצמו והשבי' עמדו מנגד ואלו דבר ויאמרו אים' אל
 אחיו בוודאי מאכין הוכחה גדולה כי נחה רוח אליה שהוא
 רוח אלה'ר' על אלישע דל'ל' א'ך היה כחמו לקנז' המים
 כמו אליה דבשלא בהליכתו שהלך אליה לעשות רצון קונו
 חלק לו מים ולאלישע מאוס שלא יאמרו כך עושין לכני לוי' .
 וכ'ל' מגמ' דחולין' פ'ק' . אבל כתיבתו של אלישע עכשיו
 לכיתו למה יקרע לפניו און זה אלל' לפי גשם לאלישע קרע
 מאוס' שה'ל' כשמות של ארס הראשון שהם כשמת כדב' אביהו
 ורוח אלה' מרחפת על פני המים זו רוחו של אלה'ר' ועכשיו
 זכה להן אלישע . אז אמרו בוודאי כמה רוח אליהו על אלישע
 אז באו לקראתו א'כ' למה חזרו עכשיו מים הרעים הרי מושב
 העיר טוב ומים רעי' והארץ מאכלת למה כן לחפץ י'
 להימתכו היה מעי'ם איתכו כזרן עצמו ע"ד יד העדים
 תהיה בו נראשונה כמ'ם רשי' שם בחומש' . אבל המים
 שחזרו עכשיו ביותר און לו טעם וכל'ו' ה'ל' כדאמרין לעיל
 כיון שעלה אלי' כשערה מוכח דפייס השי' ל' אלן' וזהו
 והארץ היתה תורה וכוהו שכינו באוני' א' שכינו בעימי' א'
 ובמה מפייסן ורוח אלהים המרכבה מרחפת וכוהו כתפייטו
 שחקקן במרכבה אבל עכשיו צריכין לאוקמי' ורוח אלהים
 זה חיונו של אלה'ר' כמ'ם במ'ר'ק' וליכא רמז לפי א'כ'
 לפייסן אי מאוס דהשכינה קרובה לתחתוני' ויחד' או מטעם
 אחר ולמה חזרו המים תחתונים שמתפרשו מן עליונים .
 ויאמר קסול' גלותי' חדשה . ושימו' שם מלך ויאל' אל
 מוצא המים וישלח שם מלח ויאמר כה אמר יי' רפאתי וכו' .
 דעו לכם למה שמלח תולדות המים ולא תולדות הדומם
 כתימ'תו

כתמוכתו ולמה ישתכס כתיב'ה זו ממים לרוחם אלל' שזה
 היה שפר למים התחתוני' שכמלה שוקרית' על גבי מוצה א'כ'
 גם א'מה קרובי' ליוצרים וז'ם כה אמר יי' רפאתי למים שקלה
 כלומר כזה הענין ירפא' השי' למים האלה שלא יהי' עוד מות
 ומשקלת' שלא יעלו ממקומן למעלה מאחר שכריתת' המלח
 ממים התחתוני' ועי'ז' נס המה כעשו קרובי' ליוצרים ע"כ כל
 קרבן במלח תמלח ולא תשכית כרית מלח על כל קרבני' תקריב
 מלח וא'כ' פ' חזרו למקומיכם ולא תעלו מעת' ואם ש' לכס' פ'פ'
 פ'מו שכתפייטו קרובי' התחתוני' ע"י המרכבה ככה פייס
 אותכו הרי כבר כה אמר יי' רפאתי וכו' וזכה כבר פייס אתכם
 ומה י' לכס' עוד להענין . וזכה חזרו למקומן ותרפאו וק'ל' ז'
רבי יהודה אומר כבירית עולם היו עוקשים
 המד' ד' כדבר יי' שמים כעשו .
 ט"ל כדעת המקובלים הביאו גם ככלי יקר דא' במדרש
 כשעה ארס' כמה'ם כמלך השי' לברוא ארס' ואל'הו היה
 כמת שאמרו אל' יכרא' והושלך לארץ ועליו אמר השלך אמת
 ארצה . ובקשקש' על ידו שמו כהר כהרמל כמעלה
 למדרגתו ועלם כשערה השמים' והגש' ידוע ממי דכל דכריה'
 ז'ל' מרועה א' כתיב ואל' א' ארצן והמשה דרעות שלא יבין
 מחולקי' ה'ו' מאובח' וא'כ' מ'ם יי' כ'א' פי שנים ברוחך אלי
 דהפי' על כשמת כדב' ואביהו וגש' מ'ם פכחם הוא אלי' אלל'
 יהיה חולק אזה צריכי' אכ' לומר דהאמת כך היה דעס'
 כשמת פכחם מצד עצמו היה מכת המלאכ' שאמרו אל' יכרא' .
 והושלך לארץ סימורו בו ואלו כשעלה למדרגתו וע"כ הוא עלה
 ולא זולתו . ומ'ם כשעברו בו גש' כשמת כדב' ואביהו ג'כ'
 כדברי ר' ז' וזכה יביו שוין ולא חולקי' וכל דכריה' אמת
 וכך כמ'ם כב' הגלגולי' וס' הרקנט דכבוד העיבור יכולי'
 לברוא לארס' כמה מיני חלוקי' כשמות . וזכה יובן לפע'ד'
 איך קרע אליה את הדרן ויפח אדרתו ויגלו' ויהיו המים ואל'
 שהיו וטענו אבי גדול ממך שהארס' ככרא' כשמה ומים
 בשלשי' ולמה העיזו פנים ככודע . ולדרכנו יחיא' טימן
 שהיה לו כשמת מללך אל כת האמת וכ'ל' . שאמר כדעת
 דריאת עולם אל יכרא' והושלך אמת ארצה . וידוע
 דמ'ם ככראו בשני או בראשון והמים בשלשי' הם קדמו' לכן
 לא העיזו פניו כנגדו אבי גדול ממך . הכלל עולם דיש
 שני דעות מחולקות על אליה למה כעלה לעלו' לשמי מרוש'
 מה שלא זכו שום ככרא' אכות ומשה ודומיהן ה'ל' לפי גשם
 כשמתו היה מללך לשעבר וחזר לשאר' ועוד מצד כשמו' כרב
 ואכיוו' אשר היו בבוהים מאור וכ'ל' . ולאישע טען טעם
 עלייתו כדע' המקובלים הכ'ל' מצד עשם כשמתו שהיה מללך
 לשעבר חזר לשאר' ולא מצד כשמת כדב' ואכיוו' שכתבן
 ולכן

ולכן ביקש ויהי כ"א פיסנים ברוחך אלי ואלויה טען הקסית
לשאל כי עלייתי מזר כשמת כל' ולא חזר כשמתו מזר עכמי
שיכולי להתעבר כמה כשמו' בדרם א' ידוע וע"כ הקסית
לשאל אבל בואת תדע אם תראה אותי לוחק מאתך יהי
לך כן ואם אין לי יהיה . . . ולזה נקדים הקדמ' מיד יוסף
בראשית הקשה מה זה שהצדיקים אינם יכולים לראות
בשכינה . . . כי לא יראני האדם ומי ומה' רואין ונהני'
מיוו השכינה וגם מה' יכולי להראו' לבני אדם ובני ארס
רואי' פותן עין בעין כאשר קרה לבנות ולדרור' הראשונים
ולמה לא יזינו גם בשכינה . . . ומפרס הוא ז"ל הענין כן
הוא . . . דהצדיקים כמתן הוא חלק עצם השכינה ממש חלק
אלוה ממעל . . . משא"כ המלאכה אין להם אורם בשכינה
עצמה רק עצם כנרא' ונכל' . . . וכל דבר וזה לדבר
כשאר וע"כ האדם לא יוכל לראו' . . . כי כאשר רואה או'
הנפש שבו רוצה לדבק בשאריו ופורתת מניו וע"כ לא
יראני אדם ומי' משא"כ מלאכי' הם עצם כבדל השכינה
מעולם היצירה . . . לכן לא מתאו' לדבק עם כי אין להם
חלק ונחלה עם . . . לכן רואי' ומי' לעולם ולכן כמי
האדם יכול לראו' רוחניו המלאך דליכא למיחש שיתדבק
השמה במלאך דלא ראי' זה כדאי זה ומעלת כשמתו עדיפי
ממדרגת המלאך לכן לא מתאוה לדבק עם לכן האדם לא
יראני ומי' ומה' רואי' וגם בני אדם רואי' למלאכי' מה'ט
זה בזכות יד יוסף . . . וזהו יונן למה ויראו מנשת אליו
במהה כי אחר שעלה וכתע' בה' יוש וכעשה רוחני כמה'ט
היו יראי' לגשת לו בין יתדכן חלק כמתן ברומה לו מנשמי
לרוחני . . . וזהו יונן כמי' קוסי' גדולה מה'ט כוונה חדם
דמהה ביקש הראני כא' את כבודך ודרשו זה מטטרון שנקרא
כבוד אל וקסה מה השיבו לא תוכל לראות פני זה מטטרון שר
הפנים . . . כי לא יראני האדם ומי' ולכאורה תימ' מה ענין
זה לזה דשאני מטטרון ואני כבוד השכינה ולדרבנו יתכן
מאוד כאשר טעם שא' לא לראת לראו' בשכינה ומה'ט רואי'
לאו למעלה מה'ט ולגריעותא דרס' אלא לדרבא למעלת
האדם שו' וכל לראו' . . . כי בדרם יש לו חלק אלוה ממעל
והנשמה לויה בגוף כגמיו' וכראותה רוחניו השכינה או
מתדבקת בשורה משא"כ המלאך ש"מ בכל דבר רוחני איש
לכשמה דביקות בו אזי מתדבקת בשורה . . . וע"כ שפיר
קאמר לא תוכל לראות פני זה מטטרון דהגע בעצמך כי לא
יראני האדם ומי' קסה למה לא יראני אדם ומה'ט רואי' והרי
גדולי' דצדיקי' מה'ט . . . וצריך אתה לומר זהו מעלתן ממש
הרוחניו כמתן רוני' לדבק בשורה הרוחניו שנאללה ממש .
וע"כ לא תוכל כמי' לראות פני זה מטטרון כיון דמטטרון

הוא כחוד' וכשמתו חלק אלוה ממעל . . . ועכשיו כתעלה כולו
רוחניו וכחוד' שמולאה הכמהה דביקות מתאו' לדבק עם .
לכן לא תוכל לראות . . . מטעם רכי' לא יראני האדם
ומי' . . . וזהו יונן על כיוון מ'ר' ס'פ' נשא דתתשוב מרה יתירה
שהיה ככלעט' מה שלא היה כשמה משה לא היה יודע מי
מדבר עמו וכלעט' היה יודע מי מדבר עמו שא' באם שומע
אמרי' אל המוה שרי יתוה . . . וקסה מאוד דכתי' שהיה
הדין כותן שיעמדו או'ה ג'כ' כביאי' כמו ישראל מטעם
האמור כיוקא רבה שלא יוכלו לומר ליוס' הדין אלו היה לנו
כביאי' מוכיחי' היינו חוזרים למוטב מכל מקום שיי' מאוד
למה יזכה או'ה יותר מישראל והרי לא קם עוד כביא כמהה
ולמה יזכה כלעט' יותר ממהה רכיבו . . . ולדרבנו יתכן
מאד דמעלות כלעט' הוא לו לחטון וחסרון מהה הוא לו
למעלה נאשר ידוע כי חלק יי' עמו שה'ט יש להם עצם חלק
השכינה ממש לא עשה בן לכל' גוי' רק יש להם כשמה משר
שלהם ולפ'ו כיחא דמשה למעלת גובה כשמתו לא היה יודע
מי מדבר עמו שלא היה יכול לראו' מחשש פן ידבק הכמהה
בשורה משא"כ כלעט' כשמתו חלק מן השר שלו מחלק המלאכי'ט
היה יכול לידע מי מדבר עמו דאין לתו' לרביוק כשמתו
בשורה דלא ראי' זה כדאי זה ואין לחוש רק היכי דליכא
שיבות כגוי' עוד דבר בו לקמן .

ובזה יונן מאוד מה זה ביקש יעקב כשהבאק איש עמו
הגידה כא' שמך למה זה תשאל לשמי ויקרא עם
המקום ההוא פניאל כי ראיתי אלהי' פנים אל פנים ותכלל
כפשי ויורח לו השיא כאשר עבר את פניאל וקסה מאוד מה
דכה יעקב לידע שמו גם למה למה פתח בפניאל וסיים
פניאל ובווה דרשו ויורח לו השמד דא קב"ה כמד'ט אמש
ומגן יי' כבאו' אה'ט הגין ומיכל' עשו . . . והענין מחלתי
כשמו' למטטרון שנק' פניאל' והוא כי השכינה מתלבטת בו
ע"י מיכאל' וכל מקום שמיכאל' עם השכינה כי מיכאל' במילוי
בני' שכינה ומיכאל' ואדני' ק"ט ס'ה עולה פניאל' כמנין
מיכאל' לבו' לשכינה שנק' ארכי' . . . כי מע' שמו' של
מטטרון' נק' מיכאל' ג'כ' כידוע לכמי' קבלה מעשיות .
אבל עם מלאך אחר נק' פניאל' ש' עולה קע"א והוא עצם כנרא'
מאורם מלאכים ויעקב ידע כנפשו איש לו חלק אלוה ממעל
כי חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו והיה מחוספס בראית המלא'
אי' ס'ד שהוא פניאל' הוא מטטרון' א"כ הרי לא הייתי יוכל
לראותו כיון דחנן זה מטטרון' . . . ועצם רוחניו שלו דומה
לחלק השכינה וכמו דשכינה עמו'ט לא יכולי' לראו' ה"כ
למטטרון' וכמו שסיכ'ט ה"כ למש'ט כי לא יראני אדם ומי'
וככל' וע"כ שתימ' ואמר שהגידה כא' שמך ויבאר למה זה
תשאל

תשאל לשמי כי יש לי ע' שמות ואיזוהו אפרט לך ויעקב סבור
שלא רצה לגלו' לו שמו וכודדאי זהו פניאל' מלאך ממש דאי
ק"ד פניאל' הוא מטטרון' א"ך הייתי יוכל לראותו פנים אל
פנים הרי נפשי היה גורם לי מיתה לדבק בשאריו . . . וע"כ
ויקרא עם המקום ההוא פניאל' ולמה כן . . . לז"א כי ראיתי
אלהי' פנים אל פני' ותכלל כפשי' דייקא ולא היה פניאל'
היה כפשי' ממות אומי' וכיון שכלתי ע'י' כפשי' ש"מ זהו
פניאל' עצם מלאך וע"כ ותכלל כפשי' ובאמת היה פניאל' ומה
שכיוול . . . לפי דיוורח לו השמש כמד'ט אמש ומגן
יי' כבאו' ה'ט' הגילו' כי בידו כפשי' כל מי ורוח כל כשר איש
וברכוכו נותנה וברכוכו כוטלה והוא אמה ויהי הוא כזה
ויעמוד שיעמוד בתוכו ולא יכא קוזה וז"ט והתהלכתי א'
התוככם ולא תגעל כפשי' אתכם שלא תימא ריעותא היו'
בשתלך בתוכי עי'י' ירצה הכפשי' שלכו לדבק בשורה וכמות
לז"א מ"מ ולא תגעל כפשי' אתכם לילך מכם ולדבק בו כי אני
יי' אשר בידו כפשי' כל מי' . . . ואין לכפשי' ראו' לצאת בלתי ארתי'
וע"כ וירא כי לא יוכל לו ויגע בכף ירכו זה נדב ואביבו
שהצ'ו ומתו והיינו כשוד הכ"ל' דהכל מוד'ט הוא וכאמור
לעיל וק"ל וכאמור לדרבנו הכ"ל' כוונת אלישע דאליה' עולה
מזר עצם כשמתו שהוא מלאך ואלויה טען לשיטתו הקסית
לשאל מזר כשמי' נדב ואביבו אי' עולה . . . ואתה אומ' ויהי
ל"א אלי' הקסית כאשר למה בואת תדע אם תראה אותי
לוחק מאתך כשאתה אומי' לוחק ואתה מלאך
ואח' כתראה אומי' וזהו שיטת בלי יקר' והיינו לדרבנו הכ"ל'
ולא תוכל לראותי ש"מ שאינם מלאך מתלק אשר לי עצם
ממה'ט ואן תוכל לראותי או' יהיה לך כן ואם אין שלא תוכל
לראותי על כרחך מטעם שאינה מלאך מעצם כשמת איש לי
בעיבור של כ"א וא"כ לא יהיה לך כי הקסית לשאל .

ויהי המה היו הולכי' הולך' ודבר כמה היו עוקקים שאין
סופיח לו אלישע דנדבריו' כן הוא רעולה מזר כשמי' איש לו
מאורם המלאכי' כי מה שירה הנשמה הזו להתלבט בתוכו כי
התלה כמלאך ה'ט' כמה'ט . . . ולא הסכימו והשליך אמת ארצה
בגוף אליה' כמה היו עוקקים והוכיח לו זה
כברואת עולם המד'ט' דברו יי' שמים נעשו כהה כל זה יתכן
למד'ט נעשה אדם כמה'ט' כמלאך' כמלאך' דסכינן כסר'ט
אמר כנפשותיה' של צדיקים כמלאך' ה'ט' המה היוצרי' יושבי
נטועי' וגדרה עם המלאך במלאכתו יבשו שמה . . . המה
היוצרים על עם ויזר' יי' אלהי' את האדם יושבי' כטועי' על
שם ויטע' יי' אלהי' בן כעדן מקדם . . . וגדרה עם המלאך
במלאכתו יבשו עם המלאך מה'ט הקב"ה יבשו שמה כמלאך' וכרא'
שעולם וכשבו מקובלי' ומפרשי' דזה הוא דוחק לומר אישי'
כמלאך

כמלאך עם הכנראי' עצמן ויותר כיון לומר' עם המלאך שלו כמלאך
ומי' קראי' אשכחו ודרשו עם המלאך במלאכתו יבשו ע"כ על
כנפשותיהם של צדיקי' דאי ק"ד כמה'ט' כמלאך דאם המלאך
במלאכתו כתי' ממשע כל המלאכה דבמלאכתו כתי' ומי'
הכל מודים שלא כנראו מה'ט' עד אחר' ז"ל שלא יאמרו מיכאל'
והו' וא"כ איך יתכן לומר במלאכתו כמלאך שמה'ט' ולהכי
מוקי' בכנפשותיהם של צדיקי' כמלאך' . . . וע"כ ג"ט פ"ט .
אבל לשיטת הוזהר חדם ובגמ' פ' אין דורשי' מכל דיבור כנרא'
מלאך ומלאכי' קודם ש'ו כנראו' ועיין עם זוהר' דשם וא"כ
יתוקם שפיר כמה'ט' כמלאך דמסתבר טפי ער'ט' ז"ל הוא עשך
ויכוכך על כל דבר כמלאך בפמלי' שלו וכיותר ביצירת כל
הכנראי' שימנו חלקם לצורך האדם וכמבואר במקו' אחר .
וז"ט ויהי המה היו הולכי' הולך' ודבר כמה היו עוקקים
בבריאת עולם היו עוקקי' הדר'ט' דברו יי' שמים נעשו אשר
הכוכב לי לפרס לשיטת הוזהר חדם בראשית ברא' אלהי' אלו
מה'ט שנק' בשם הקב"ה אהים ומאותו אור כנרא' שמים וארץ
ע"ט ומבואר בנותן תורה שלכו . . . וכל' דז"ט דברו יי' שמים
נעשו פ' דיבור של ה'ט' שהם המלאכי' מאותו אור כנראו'
שמים וזהו דברו יי' שמים נעשו . . . כמ"ט כוונה חדם
הכ"ל' מאור המלאכי' כנראו' ש'ו וכיון דמאותו אור כנראו'
והם כדברו ה'ט' כנראו' לכן שפיר קאמר דברו יי' שמים
נעשו וז"ט כמה הוכיח לו אלישע' כמ"ד נעשה אדם כבה'ט'
כמלאך' לז"א בבריאת עולם והלך ודבר המד'ט' דברו יי'
שמים נעשו פ' מי' דיבור שלו שהן המלאכי' כנראו' מכל דיבור
מאותו אור כנראו' מה'ט' וככל' וס'מ דמה'ט קדמו לכל
וכיון ומסתבר לומר דעם המלאך במלאכתו יבשו פ' מה'ט'
ולא דצדיקי' דאיך ימלוך בהכנראי' וככל' וע"כ אתה מכת
האומרים אל יבאר ולכן השליך אמת ארצה . . . וע"כ
אתה עולה ולא ממש כשמת ל"א ע"כ ויהי כל פיסנים ברוחך
אלי' . . . ויהי המה היו הולכי' הולך' ודבר והכך רבב אש
וסוקי' אש . . . ועיל אלי' כמשרה השמימ' הכה אף למד' זה
יש פ"ט לבעל דין לחלוק איך יתכן שיהי' ה'ט' כמלאך הכנראי'
שהם מה'ט' והמ' עבדים ומשרתי' לו ואע"פ שר' ז"ל ללמוד
דרך ארץ לגדול ליקח רשו' מוקטן ולא יבוש מ"מ איך יהיה
נקראי' בשמו של ה'ט' ויקרא אותן אלהי' בשמו והלא מלאך
כ'ו אין קוראי' בשמו . . . איך יקרא העבד בשם
רבו דמלאך כ'ו אין משמי' כשרביטו דמה ששול משתעשע בו
לא כהה לשמש בו קדיוט' וכיון דמוכח מדבריו' אלישע דמה
שכתב בראשית ברא' אלהים אלו מלאכי' הארת שנקרא' אלהים
בשמו של השדו' ברוך הוא וגם איך כמלאך כמה'ט' דשלאמא
עם צדיקים שתימ' ראי' ז"ל ממש דכוח להם אלא יבאר ואין
חנין

חזין לאדם של בפניו ועיניו כע"פ ח"ג פ' בראשית אלל למה"ש
 סין לו טעם כלל . לו"ל והכס רכב לא וסוסי אש
 שהעלה הסי' כסופיו ועל כסערה"ה סוס הקב"ה ואין ב"ו
 כותל למה שביטוי בדברי שהו מתגלה כוונת ר"אין ג"ה
 אלל ר"ק כותל תרכני וחשו תהלתו כי הוא מלך הכבוד
 דמותו כבודו מה שא"ל לב"ו ומכאן מוכח שפיר דמ"ש
 עס היותן עבד' בהם כמלך . וגם קרא' כמיוכי והו דרכו
 ותלתו להרא' ענותותו במקו' גדלותו לא כמו ב"ו ולכן
 במה"ש כמלך וע"כ עלייתו מה"ט מעש' כשמתו מלאך שה'
 לשער . והנה יתכן עוד במחלוקת סויה אי במה"ש
 כמלך או כדריק' ע"מ"ן כמ"ש תוס' כתבו כפ' רע"ו גבי אש
 בואו וכחזיק טובה לאבותיו שאלמלא אטלו לא באבו לעולם
 והא אמרינן כוח לאדם שאל יברא ומתרא' ר"מ באדם
 בינוכי אבל כדריק אשרי לו ופארי לידתו משמע בדברי תוס'
 כדריק כוח לבע"ב איברא . וכע"פ ח"ג בראשית כותן
 טעם למה כמלך כנפשותיהן ש"כ לפי שחוב הוא להם דמנו
 וגמרו כוח שאל יברא אף לדריק' משמע ואין חזין לאדם
 שלא בפניו לכן כמלך בהן ע"מ"ן . הרי משמע רלכדוק
 כמי כוח שאל יברא . ואל"כ מוכן מאיליו כנפשות למ"ד
 במה"ש כמלך לא ס"ל מה"ט כמלך כנפשותיהן ש"כ משום
 דחוב הוא להם ר"ל כשיטת התוס' כדריק אשרי לו ואשרי
 לידתו . אבל רע"ו מ"ד כנפשותיהם ש"כ ס"ל כרעת
 האר"ו ז"ל דגם כדריק כוח לו שאל יברא . והנה כתבו טעם
 למה יקראו התלמיד' בניו משום רא"ל לקחו כשמה טוהרה
 אס לא ע"י תורה ובאדם בלי כמה כוח לו שאל יברא דכוח
 הוא לחטוא וע"י שאלמדו תורה מושך לו כמה וע"כ כוח לו
 איברא נמ"ה כאלו עשו ולכן כתי' ואת הנפש אשר עשו
 בחזק שלמון תורה ובאלו בראן רע"ו כתי' ואת הנפש אשר ע'
 תורה ע"כ כוח איברא . וע"כ ג"כ כתי' -
 והנה לשבת אלישע לא כמלך כנפשותיהן ש"כ משום כדריק
 כוח איברא . ולא כשיטת האר"ו ז"ל ול"ת גם כדריק כוח ש"כ
 ולכן כמלך שש נפשותיהן מושם דאין חזין ע"כ לו"ל ואלישע
 מצעק אבי אבי רכב ישראל . והראה לו דתלמידיו כק' בני'
 למה כקד' בני' . אלא ע"כ רע"ו שמוך לו נשמה אשר על ידו
 כוח איברא לכן מע"ה כאלו בראו . דהרי לפני זה בראתו לא
 כלום היה דכוח שא"ו ואמע מני' מזה כדריק כוח איברא על
 ידי נשמתו כשפורה וגמירי טבא לא היו בישא כה"ג וע"כ
 א"ל לומר דכנפשותיהן כמלך אלא כמלכי שבת ולכן
 אתה עולה ולא מוכח נשמת כרב אכיו ועל כן ויהי נא פי
 שנים כרוח אל' :

ולשיפתיהן . סוס יוכן ג"כ למה שזרזו מ"ש הרע"ו
 מחילוק הגויאט וא"י
 ג"כ

אלל הכדריק מושלים בכל מה שברא מו"י מוסרן בידם
 וכן של חתיית המים לאיה ואישע והטעם לפי שבגמ' תלוי'
 סכמות להעלותן מן הארץ וז"ל דשקולה כחתיית המים
 וכן חתיית המים ע"מ"ן וכן בראת להוצילו לעולם ולכן אין
 כח לו גם מלאך לשלוט על נשמות הכדריק ויתבאר עוד מזה
 במקום אחר :

הכלל

עולה ונקוט כידך שני דעות אי יורד אש
 וגפרית משמים מגיהנס ע"מ"ן או מלמעלה
 אין אש רע יורד רק גמיי ברכה ולמעשה נשאים אש וגפרית כי
 אין דבר רע יורד מלמעלה . ומ"ש יפתח ה' לך את אוזרו
 השוב לאו לדיוקא מכלל דאיכא רע אל לומר דהמטר טוב
 שלא כמסר לשלתי . ומה שכתב לאיה לפי שהיה נשמת
 כדריק יורד יכול למכור נפשות כדריק אחרים אבל למעשה
 אתי שלתי העולם שר העולם אשר הכל נמסר בידו ומ"מ לא
 נמסר בידו לשלוט על נפש כדריק נשמתו אל כדריק קדמו
 לכל וכידו לשבות המטר וכל טבע העולם מזה קדימתו לכל
 מעשה בראשית . משא"כ כל הככראים נאלצו וכבראו אחר
 הפכע ואין יושל הנקל כככר . והנה אי' בספר עמק המלך
 וכתבי אר"ו ז"ל כשלא רצה פנחס לילך להמיר כדו של יפתח
 שרמו ממנו נשמת כרב ואכיוו אשר באו לו כסוד עיבור
 כמעשה זמרי וכשקידש הסכ כהר הכרמל חזרו לו וידוע
 דכשגור על המטר היה קודם מעשה דהר הכרמל . וא"כ
 ה"ל אז רק כשמתו של מלאך ולא האלוה מחלק ית"ש .
 ובה יוכן כשראה אישע שהמים חזו הנה והנה לנגד אליה
 והקשה לו איך יתכן כן א"ל ע"כ לפי שנשמת ארה"ר איכא
 למ"ד כשאי כבראו כמ"ד תוציא ארץ נפש חיה זו רוחה של
 ארה"ר ומה"ש כשאי כבראו ומים כ"ג וע"כ מוכח נשמתו
 שנתוכו"ש לו קדימה למים . לכן צייתו לו ויחזו הנה והנה
 וא"כ מוכח דידרה לו נשמות מאשר מלאכי' וע"כ משום שבה'
 כמלך כדעות הסבורים כן לעיל ולא משום כ"ל ולכן אתה
 עולה לשורשך ויהיו נא פינים כרוחך אי . שאינס כריכיס
 לך . כי ידוע דהנשמות הם בעולם הכריאה עולם הכסא
 ומה"ש כתיב וע"כ יהיו נא לי שתיהן ואתה תשוב לשורשך
 כמקדם . וכדרך האמור לעיל :

וכזה יוכן דמעולם לא היו רוצים מים הרעים של גיה"ל
 לירד אשר תהום א' תהו' קורא ויורד' זה לזה וכמשמע
 בגמ' ז"כ ולא היו יכולים לירד מטעם דס"ל אין דבר רע יורד
 מלמעלה . ומ"ש יפתח ה' לך את אוזרו הטוב לאו למעשה
 אוזרות רעים אלא יורדו אלא לאשמועינן שלא כמסרו מטר
 ליר שלתי ולתת מטר ארץך בעצמו כעמו . ומה שכתב
 ליד אים ל"ק דשאני איה שהו כדריק וכדריק מושל כיראת

איהם ויכול לשכות כרוזו מטעם האמור ולא אתי למעשה
 רק שלתי של עולם להיותו מלאך . אבל כשראו איהו עלה
 כשערה השמים למה זכה הוא יותר מאביו ומשה דומיו
 אלא לפי שהלמת נשמתו היה מלאך מימי קדם וחזר למדרגתו
 הקדומה וקשה איך נמסר בידו המטר שהרי אז לא ה"ל כשמו'
 כרב אכיוו וככ"ל ז"ל דגם מטר כמסרו לשלתי ומאי יפתח ה'
 לך את אוזרו הטוב למעשה מלי' וכריכיס לומר כדריק דעה
 הכל מכלל דאיכא רע היורד מלמעלה או יורד גם הס לשליק
 התהום ויאלו להמים לשותיהם ע"י המים הרע' וע"כ כשראו
 בני הככראים מנגד שאישע חזר לכדו . וגם לפניו חזו המים
 התמיהו על זה ודשאלמ' בהליכתו נקרע לפניו אכיוו כמח
 כשמתו של מלאך ולמשמע עבר מהם שלא יאמרו כך עושין
 לבני לויה וככ"ל אלא עכשו איך קשה הדבר הוא א"ל ע"כ מה
 שקרע היש בהליכתו לפני איה . לאו מזה נשמתו של מלאך איה
 מזה עיבור שכתבו מנגד ואכיוו וע"כ מעשה כשעלה איהו
 לשורש נסה רוח איהו על אישע וכן הן רוחו של ארה"ר אשר
 קדמו לכל וס"מ מזה דגם רוחו קדמה וא"כ י"ל מה"ט היה
 כסו להחיות מים ולהעציר מטר לפי שה"ל ג"כ נשמת כ"ל
 מיום ההוא מעשה דכרמל או שלא כמלקו ממנו כלל ולפי
 קדימת נשמתו זכה לכן ג"כ ומ"ש יפתח ה' לך אוזרו הטוב
 לאו למעשה . דייבר רע א"ל שלא כמסרו לשלתי של העולם
 ואיהו שאני שאכיוו אסיה כמנו ג"כ נשמות של כדריק' אשר
 כמו עכשו על אישע ע"כ באו אליו לרפאות המים הא"ל למה
 תהיה הארץ טוב והמים רעים ש"מ כתיב אידו ממקום שלין
 רעות לירד דאי ברעות ה"ו לו חספ' ה' להמיתו לא כן לבו
 ארץ הטוב א"ל שלא כדריק יורדו ומיך מוכח דבר ע"כ
 רפאני אתה וכרפא . ויאמר אלישע קחו לי זלוקות הדסה
 ושימו שמה מלח ויקחו אליו ויאל אל מוצא המים וישך שם
 מלח ויאמר כה אמר ה' רפאתי למים הא"ל לוי' ע"ד מות
 ומשכלת . וקשה כפול למ"ל כיון שא"ל רפאתי למים מה
 צורך עוד לומר לא יהיה עוד מות ומשכלת . וע"כ למה
 כמלח וכדהוינן לעיל . ונקדים מ' ילקוט ומכילתא פ'
 בשלח וז"ל . ארש"ג בא וראה כמה מפורשים מעשה הקב"ה
 מדרכי ב"ו . ב"ו כמתוק מרפא את המר אבל מי שאמר
 והיה העולם לא כן אלא כמר מתקן את המר הא כיצד הוא
 כותן דבר המחל לתוך דבר המתחבל כדי לעשות כס בתוך כס
 שאלמר ויאל אל מוצא המים וישך שם מלח . והלא מ"ש
 מחוקי' ויפ' כשהארם כותן כהם מלח מיד הם מסרימין אבל
 ה"ו כותן דבר המחל לתוך מתחבל כדי לעשות כס בתוך
 כס עכ"ל . והנה מראה כפי'ת פ"ד שם שני דעות בזה אי
 כוח לעשות כס קרוב לטבע או חזן לטבע . וכן הן שני דעות

לשבת חול המועד ויש שפחה שראו תשבת לי מעשה
 מיני דמא חמוס מודע גס לא תשכחה ולכן תשבת לי ג'כ
 מעשה מיני חמוס דהוי מודע רבה לאורייתא ל'א דאס
 ליתא וראכני לא אשפק זה מעשה מיני ותדע רביא לדבר
 שלא אשכח לך מעשה מיני דליבא מודעא וזה לך האות
 בי לקחה מיר ה' כפליים בכל חטאות' וכוה מוכח דליעא
 מודעא לאורייתא באשר ה' ברשע' ה'כ'ל הקשה איד כעשו
 על התורה עד אחרונם כיון דהוי מודעא . ותי' רק על ע'ו
 נעשו אבל במ' איכה ובמ' מדרי' מוכיח' אשכנשו על התורה
 שכתובי כמו שאלת חכם שנתרבו ירושלים וכן גלתה יהודה
 אשוכי עלו כלכלי לחס עמי וגזלו מעשר עמי ופיטול מהמזות
 שנתחדשו בסני . וא'כ מזה שכתבנו על כל התורה לקחה
 בכפלים וזהו הוי שפיר הוכחה דליבא מודעא רבה לאורייתא
 דאל'כ איד כעשו ובקו' הרשב"א ותו' ה'כ'ל . וע'ו אמרו
 חטאו בכפלי' ונעשו בכפלי' א'כ ער'ס בתו'כפ'ק דע'ו וכן
 בתחומא נח דמה שבפקן היה על תורה שבעל פה וק'כ הוי
 מודעא על שבע'פ . אבל ידוע דתורבן בית ראסון כעשו
 על שכתב ובית שני על שבע'פ מ'ס' במפרשי' הרבה ועו'א
 בלן דלוב' מודע' כלל שרי לקחה מיר ה'כפלי' בכל חטאות'
 הן שכתב הן שבע'פ ולוב' מודע' כלל ולכן מתחמיון בכפלי'
 הכחמ'אל ציון הוי כחמ' של ירושלי' דאס כל'אכני לא אשכח
 דליבא מודעא רבה לאורייתא ומז'ל כן ל'א וזה לך אות בי
 לקחה מיר ה'כפליים בכל חטאותיה דיוקא שרי על כל עובי'
 ופ'טא'ים כעשו מ'מ דליבא מודעא דאי איכא מודעא לא
 היה מדה'ד נותן לעש עליו כיון דמוכ'ן מודעא רבה
 לאורייתא וזהו תדע דאכני לא אשכח וזהו נחמות כיון הוי
 נחמות ירושלים . וכוה וכן ויהי המה הולכים הלוד ודבר
 במה הוכיח לו אישע לאלהיו דכדבריו כן הוי דליבא מודעא
 רבה לאורייתא ולכן את' עולה לכתוב כיוותיהן וכ'ל' במה
 הוכיח לו נחמות כיון וירושלים היו עוקב' המד'ל דברו על
 לב ירושלים ויק'לו איה טו מלאה כבאה כי נרצה עונה כי
 לקחה מיר ה' וכו' מופת חס' דליבא מודעא לאורייתא וזהו
 ומה'ה בכפליים נחמות כיון וירושלים ביה היו עובקי' וע'כ
 את' עולה מ'ד' כמתקן ולא י'ד' כמ'כ'ר'כ אשיבו חס' נבנה'
 יותר וכ'ל' ולכן ויהי ל'א פי' שנים כרוחך אי :

ובזה יוען למה אז חזרו מים הרעיש לפי אטה זו .
 דאי' במדרשי' האינוי חסמים ואדברה ותשמע
 הארץ אמרו פי' למה לקח משה ער'ו' לשי'ו' וארן אס' וקיימו
 התורה וידומטר וארן נתנה וכוה ואס' לאו יד הער'ו' תהיה
 כראשונה וער' השמי' ולא יהיה מט' והאדמ' לא תתן יכולה
 הכלל עולה שלקח משה ס'ו לעדו' חס' יפרעו לישראל אס'
 יעברו על התורה . אך כל זמן דליבא למימר מודע' רב'
 לאורייתא' איד לפרוע להס ל'א ע'י ע'זמו ולא ע'י הער'ים
 וע'כ

וע'כ מעולם לא היו פ'עכ'י ע'י הער'ו' הללן דכל זמן שהיו
 פוכר'ו דים מודע' ליבא למיעבד . אכל אז כעלה אליה
 וכעש על שריב' דטיקורין ס'מ דליבא תודע' . והר'ים
 לפרוע על העלמותי'ס שיה' דור ההוא ע'ו' כידוע אז ראו
 עכ'כ' יד הער'ים תהיה כראשונה לפרוע להס עובא'ם .
 ולו מור הקיע הווא והניח מים מן הגיהנם לפרוע להס
 והוי יד הער'ו' ע'י' ס'י כראשונה להימ'ם . ובאמת ידעו'
 אמרת דלא לקח לעדו' חמ'ס ל'ו' שהרי הס כוגע' בעדותן
 דאס לא כרימי' וימ'ס ולי'ס חוקת ס'ו ל'ס אמת' . וכד אמרינן
 בגמ' אסר ע'כ' אמרנו לעיל שבמ'ת הקד'ס ה'י' להס ס'ו וכל
 אסר בהס לפי שהחזיקו הכל ע'י התורה . וא'כ כיון שהס
 כוגע' איד היו עדות אל'א מ'ס ואשידה בס את השמי' וארן
 כלידך המדרש' איתתו רבי'ס ומ'ים וארן שש'ו' ר'כו'ו של
 הקב"ה ואין להס לא סבר ולא עוב'ס ואפ"ה לא משני'תפקיד'ס
 מעולם . מהס תקחו רמ'ו לעש'ו ר'ון ה'י' שיש להס
 סבר וענשו ועשין רש'ו' וס'ך וע'כ אז כשאר אליש'ס וח'ס'
 המים מוכח מוכ'ן דנחה רוח איה על אליש'ע וכדרך המבואר
 לעיל אך לפ'ו מוכח דים לישראל מעלה על כל הכנרא'י'מכח
 שקיבלו התורה ומקיימ'י' הכל וא'כ הס כוגע'ס בעדו' וכדוא'י
 ל'ל לקח משה אות'ס לעדו' ולו יהי כן שערבנו על התורה
 עכ'כ' לא כפרע א'יד'ס דהס לא לקחו לך לעדו' כי הס לפ'ו
 כוגע'י' בעדו' ולא לקח אות'ס משה ע'כ תראה את'ס לרפאות
 לנו ממים הרעים האלה' שלא תהיה הארץ משכלת חסוק יד
 העד'י' דלא היתה עדו' מעולם . וכוה ה'כ'ל יובן מ'ס במ'ד'
 ויקרא איה'ס לרקיע חמים ודרשו חמים חמים לשון שימה
 לבדו'י' אס זכו ויגידו דקדו' ואס לא יגל'ו' חמים עוב'ס
 והיינו ע'ד' ה'כ'ל לפרוע מהס ע'ד' יד הער'ים תהיה כראשונה
 והיינו מ'ס דק'ל' למה כ'מ קראו מ'ס רקיע שמי' אל' דאותו
 רקיע מ'ד'ריל בין מים למים וכ'ל' כוה'ס לכן קראו ה'י' מ'ו
 מקד'ס חמים חס'ס ישימו לבדו'י' אס יוכו יעמדו בתפקידתן
 ואס' לאו יפרעו כרשעתן . ד'א חמים אס חמים מלמד
 שלקח ה'י' אס ומי' ופתתן זה כוה וע'ו עושה שלוק במרומיו
 וכוה מפרשי' מעשיו של הקב"ה ממעשה כ'ו דאס מכי'ן
 למים אבל ה'י' לקח אס חמים ועירבן ומתקיי' כדי לעש'ו כ'ס
 בתוך כ'ס חזן מן העקב וע'ו מקי'ס ס'ס שהכרי'ו חסתומיון
 עליו ואו'סל מהס חן וע'ס יפ'ת . והכ'ה מ'ס הרע'ו' הללו היו
 תוכר'ו' מ'ס ויקרא לרקיע חמים שימ'ו לבדו'י' לפרוע להס
 כרשעתן אף ש'ל לקחן משה לעדו' מושב'ו' ועמדו'י' משסת
 י'כ' על כך ואין לפרס חמים כל אס חמים ה'י' תחלת י'רתן
 וב'ללן יחד וכתהו ע'כ'ס חמים מתולדו' אס חמים ד'א'י' יעשה
 ש'י' כ'ס חזן מן הטכ'ס וכעו' ח'ס' כ' דעות כוה במ'ר פ'ד'
 בתוך

ויפ'ת סס מה עשה אליש'ע ויאמר קח לי כלוחי' תר'ס . ושימו
 סק חלק ויאמר כה אמר י'י רפאתי למים האלה ואמרינן לעיל
 מוכילתא דמכאן מוכח דמופר'ס' מעשה ה'י' לעש'ו כ'ס
 בתוך כ'ס חזן מן הטכ'ס ומ'ס'ס כ'א אס חמים וכלל'ן . ולא
 שק' חמים לשון חמים וכלל' וע'כ מעתה מדעו לא יהי' עוד
 מות ומשכלת דאין את'ס עדי' כדבר והר'ים כד'י לכו'ו הטכ'ס
 ע'י מלח המכל'ה למים להמתיקן ש'מ חסוק דכל הכנרא'יס
 נקכו לנו כמ'ת ואין את'ס עדי' כוגע'י' את'ס ומ'ס חמים לשון
 אס חמים ומעשה זה יוכיח על כך ולכן כה אמר י'י רפאתי
 למים האלה לא יהי' עוד חיות ומשכלת :

ומעתה נחזור ונשובה לענין הפרשה מ'ס משה ופי'ה
 בלכתך עמנו וכו' אר'ל כיקח משה שיפ'רה
 שכינתו בישראל . כיקח משה שיתלק כנפואה מאו'ה וק'ס' מה
 ראה עכשו לבקשה זו . וכדרא'י אס עושין ר'כו'ו של מקו'ס .
 א'כ בקשה אל'א אף כשאין עושין ר'כו'ו כבא'י קיה באותו עשה
 וכקד'יס גמ'דע'סר יוחסין . א'ר'ה כשהקב"ה משרה שכינתו
 אינו משרה אל'א על המשפחה המיושבת שבישראל וכו' אר'ה
 זו מעלה יתירה ים ציון ישראל לבד'יס דא'ו בישראל כתוב והיימי
 להס לאלהים אע"כ אפי'ס לי לעס מתוך שאני מקרבן הס
 יהיו לי לעס ול'ו כנר'יס כתיב מ'י הווא זה ערב את לבו לגשת
 אי כאס י'י והיו לי להס ואני אהיה להס לאלה'ס . ויפר'ס'
 איד מקרבין אותן משמי' א'כ'כ הס מקרבין עמ'ן תחלה ליהו'
 טובים . כלל עולה מעלת ישראל עדיפי' שמקרבן ה'י' תחלה
 אע"כ שאין עושין ר'מ' משא'כ גרים . וכמ'ר לך לך .
 כודי ספרת אמר דוד רב'ס'ע אל דמעשה של הגר לא תהרשת
 ואל דמעתי את'ס חמרי'ס . ואת' ע'כ'היתה גיורת הימים
 חדיבה אף א'ני פי גר אכני וכו' הרי גרים עדיפי' . והכפוקת'
 מבואר לללנו מקו'ס אחר מעלת הגרים שאינ'ס מזו'ו'ן ועושין
 לקיים כה'כ' משא'כ ישראל שקיבלו אבותינו בשיני' ונעמד
 הכנים מזו'ו'ן כמ'ס כתי'פ' וירא . ועו'ו מ'י הווא זה אחר
 ערב לבו לגשת אלי כשאינו מצוה . ובס' ח'ל סוף משתן
 גנים . טעם הרוח הנכבואה שנתפשטה בלו'ס מכ'ס ח'מ'ו'ת
 שנלטו'ו כ'כ וכשהיתר להס מזו'ו'תן כשתלקח מהס הנכבואה
 ועי'ן זוהר בלק וע'ס . וכן משמע במ'ר שתתן להס כנ'ו'ת'
 אל'א יה'ל'פ'ס ליום הרין משא'כ כשהתיר להס ועי'ן ח'ל'ס פ'ת'
 דע'ו'י' ונכמ' ס'ס פ'ר'ך איד היתר להס מזו'ו'תן איתגו'ת'
 איתגר ומביק דאע"כ שמקיימ'י' אינ'ס מקבל'ס סבר כמ'ת'
 רק כשאינו מצוה ועו'ס'ס אגדול המצוה וכו' . ולפ'ו כית'ת'
 כאשר כיקח משה שיפ'רה שכינתו בישראל אע"כ שחוט'ו'ת'
 שכתוב כגרים מ'י הווא זה אס ערב לבו לגשת וכו' ס'ל דישאל'
 עדיפי' מגרים וכשק'ן לו אז כיק'ס שיתלק כנפואה מאו'ה'ס
 כל'ז

העליון להאיר במלכות ממשל בשמיטת הפסח בטלי ג'כ
 ערלה שקליפה להאיר המלכות ולכן אז יבאו לחירו בעו'
 בנינו וכפסה הלככה במלוי וכאשר הארבעת במקומו .
 ויתכן עוד ע"ד מ"ר ויכולו השמים אין ויכולו אלל לשון
 כליון וכו' קודם שחטא אהר"ר היו מעבבני המזול' דרך קצרה
 ומהירות והיה נגלגל היומי מעבב והולך במהירות וכחטא
 כעשה כליון והולך בדרך ארוכה ומתינות יש מזול גומר הילוכו
 לי"ב חדש כמו חמה לככה גומר לשלשים יום וכו' וע'
 ש' מפשי' שלא היה היום גדול כמו עכשיו וכן הלילה ע"ש
 ולפ' כיחא דכאשר נכנס שבת כעשה היום גדול משלפניו
 ולכן ק' שבת הגדול והכל לשמחתו כפי' וק' :
ועדיין אריכות אכיל למודעי באמת על מה עשה יי'
 ככה ומה טעם יש בה שקודם שחטאו היו
 המזלות מעבבני דרך קצרה וכמהירו' ואח"כ במתינות למאי
 כ"מ היה זה הכליון אחר שחטא ומצורף לזה ראוי להבין
 משו"ל כמין שני פקעו' ברא הקב"ה היולי האמצעי והיו
 מרסיבו' והולכי' עד שגער בהם הקב"ה ואמר יי' וזה תימה
 גערה זו למה היו לשבת גדול קראו ארן ולאמרו כמ"ר למה
 נק' ארן שרמה לשעו' רצון קונס שהרסיבה וא"כ זו תורה זו
 שברה ש גער בו כעפע משמע שכעס עליה . וע"ק דא' י
 דמ' לפי שעתה פר קופי נתן לה אכר כל תמוט עול' ועד יעד
 ארן וכו' . ועוד דלהי' א' כד"ר שם ויכולו השמים
 מחוללים היו והיו מוחתין והולכין כל זמן שידי קונס עמהם
 היו ממשמשי' והולכי' כי בו שבת מכל מלאכתו וכו' ע"ש
 יפ"ת ומתכו' כהכנסה סהיו מוחתין והולכין עד שבת ידיו
 קונס עמהם א"כ גערה וכעס זו למה ועוד קשה באמת למה
 הליח השי' להרחיב השיעור עד שבת הקצרה ידו לכרוח כרגע
 א"כ ש' באמת מ"ר כמ"ר כדבר יי' וכבר שמי' נעשו וככהראס
 תכף נגמר הכל לדרי' כיחא אבל להך מ"ד קשה למה והכחון
 בעיני כך הוא וכל הקוש' מתורני' חדא בירך אצירתה .
 רק תרע עוד קוש' הוא גדולה אכלי שהרי או לא חטא אהר"ר
 לא היו מתיים והיה הוא וכל הדורו' חיים עד היום אל וחשוב
 אית אלפי פרסו דהיו עלמא אידך כשא אותם הארץ לשבת
 יחריו שהרי לא וחשוב דורו' והיה סכסכו יום מתיים ה"ר
 כמה שכתב כמ"ר קלה דיה הולך דורו' בא' ואכלו המתיים היו
 ולד' ג"כ כמה דורו' והיכן היו יושביס היכן היו זורעים .
 ואפילו יהיו כל הימים יבשה . קטן יהיה מהכיל למה
 דבני' קו' לכל הדורו' עד כלות העולם ע"כ הכחון כך הוא
 דה"ל נתן לפני אהר"ר שני דרכים דרך המים ודרך המות .
 ואלו היו קיים באשכותו ולא חטא היה העולם מרחיב והולך
 בכל יום ויו' לאין ערך וכאשר חטא ראה השי' שימותו הוא
 ודורו' וד'

רק כשנדרק מ' ותראה היבשה מאי ותראה היבשה בודרתי
 יהיה כן ועוד מאי יקוו ודרשו כמ"ר יעשה מדה למי' כמ"ר
 וקו יבשה על ירושלים וקשה מאי מדה יהיה למים ויתקדש'ם
 ביון סהיו מותמים - והולכים עד שבת שבת ימים א"כ יום א'
 וב' היו מרחיבי' הארץ ושמים ועל הארץ היו מים וכל מה
 שהיה הארץ מתרחב למעליו המים מתפשטי' עליהם למעל'
 כי שמים ארץ ומים בראשון כנראו ברא' פ' א"ד וכיום
 שלישי ולאמר אלהים יקוו המים א' מקום אחד דייקא יעשה
 מדה זו למים וקו הוה יבשה שם אלא יתפשטו יותר על הארץ
 דק יעמדו כאש' המה עתה כה יהיה ופ' יקום שיעורו ומדתו
 ומעשה מה שיתרחב הארץ ותראה היבשה דייקא כי עד הכה
 שם ארץ עליה כי המים על פני כל אדמ' ועתה יעמדו בשיעורו
 ותראה מעתה מה שיתפשט היבשה מהיום . ואל זמשוב
 מיום ג' עד יום ד' ימים הרי שיעורו הם שלים משיעור
 היבשה וק' . וזוה יובן כמ"ר מפני מה לא באמר בשני
 כי טוב לפי' אלא נגמרה מלאכת המים וקשה לדעת האר'
 דכיום ג' היו גמרה כמה שעמדו כיפ' ע"ג כיפ'ס וכי זו גמרה
 או התחלה שהרי עוד היום עומדים גלי הים לכמה פרבאות
 אבל לפי' היה הגמרה לשיעורו שהרי בראשון כנראו ושיעורו
 נגמרה ביום ג' יקוו ומעשה יהיה מדתו . ונקד'ים מ' זוהר
 חדש בראשית א"ר יום' ליחוקא למה לא פתיב בשני כי טוב
 א"ל לפי שאין טוב בשני אלא באחד . אמת רשבי' ובשק' אמר
 שעתא קיימא ליה בשלילה מאי ואוהביו כאלת השמש בגבורתו
 מאי שבת הוא זה לדיוקים א"ל מה שמש כשינוא בגבורתו אית
 דבדתי ואית דלא כדתי כך הדיוקים כמותן ישיבו והרשעים
 לא ישיבו רפואה לטובים וכו' וקשה מה ענין שני' שאות הללו
 נייחד גס' כריבים להבין פי' ארן טוב בשני' אלא באחד ונקד'ים
 מ' זוהר חדש ג' כ"ר א"ל לר' יוחנן כן וכא' האי דקיש' L
 דאיתברי' בשני מה הוה . א"ל דוא' עילאה הוה דברא קב"ה
 ממוכה תחת ידו ובחר ביה ושלטי' על כל חילא שמיא ובגין
 ההוא עניכא אל לא' כי טוב בשני' לאתוואה אע"פ דשילטיניה
 יתיר' אית ביה דכולהו תחת ידו לאתוואה לכולי עלמא .
 דלית טיבו ויקרא ופורקאב וגיאותא לא הקב"ה בלתי וע"ש
 דהיא מטטרו' והוה הרקיע שכל ראשי' חיות והוה שר העולם
 שהאיר לכל לבאי' השמים מאורו שמשפיע לו הקב"ה . וזוה
 יובן כאשר ידוע משר' דוכתי טובי בזוהר והמשכילים יזהירו
 בזוהר הרקיע מאן משכילים או דמשכילים באוריייתא והוכיחו
 תוספת פ' קד"ב מ"ש הרקיע פי' הוה הרקיע שכל ראשי'
 החיות וכן הוה כפר'ם . וזוה יובן דכאשר שאלו ליחוקא למה
 ל"כ בשני כי טוב לומר שאין טוב בשני אלא בא' פי' כי אז כבדא
 הרקיע הוה הוא מטטרו' א' אשר רבים עשו בו לגדול רוממותו
 ושלטנותו

ושלטנותו' היתירה כמו אישערהוה יושב וחשב שני דשיו'
 כמ"ש פ' אין דרוסין . לכן לא פתיב כי טוב ל' זור דלית
 שיכותא בר בקב"ה בלמודי' וכדמפרש אידך הזוהר הכל'
 ומכוור לשיל סוף שבת חו"ה דגם למה לא זכה לראותו וא"מ
 מזה שהוא הרקיע שגברא בשני' והוה המזוהר לכל כבא' השמי'
 מאור העליון בראון הקב"ה א"כ אס כל כך מעלת המשכילים
 באוריייתא הזוהר הרקיע הוה א"כ שפירא שא' מאי ואוהביו
 כאלת השמש בגבורתו מאי שבת הוא זה בל' ז' ה"ל דרי והותר
 לדיוקים שזוהירו כאלת השמש בגבורתו ומי חפן יותר אבל
 לפי' אס כל הת"ח שייכלו כזוהר הרקיע א"כ אוהביו ראויים
 יותר להזוהר וא"כ לפי ערך הזה של פאטו' ת"ח ראוי האוהבי'
 להזוהר יותר וז' מאי שבת הוא זה ואוהביו כאלת השמש
 שהרי הרקיע ההוא אף אפי' אפיס מזוהר טפי מהשמש ש
 בגבורתו וק' . הרי לפיכך ב' שמיים למה לא פתיב בשני
 כי טוב טעם א"ל לפי של' מלאכת המים והיינו בשיתכח
 שה"ו היו מותחי' והולכים עד שבת ועוד דעה דאין טוב
 בשני אלא פאחד . וז' דוד כדבר'ה' שמים נעשו ודרשו
 וכבר שמים נעשו מתכפנגמר הכל וברוח פיו כל כבאס ולא כהך
 דעות הכל' . וא"כ תקשה מאי יקוו המים בל' ה"ל כפי'
 שלי הכל' שישארו במקומו והארץ ירחיב יותר וככל' אבל
 לפי' כבר נגמר מאי יקוו לז' כונס כד מ' היה דה"פ כע'
 המ"ר שהיו כיפ' ע"ג כיפ' בירך בים אקוינס לתוך התהום
 וז' כונס כע' מ' ה"ס נתן בל' אריות המומות והמקום ש
 שכתלקו ממנו המים שם הוה הארץ עכשו' אבל כבר נגמר
 הכל . ותיקשה א"כ למה ל"כ בשני כי טוב בל' ה"ל כפי'
 שלי הכל' אלא בגמרה מלאכת מדת המים אבל עכשו' אין זו
 גמרה למה ל"כ כי טוב לז' כדעת הזוהר הכל' להורות דל' ר'
 ושלטנותו' בר בקב"ה . ואל תמר בו דמטטרו' שגברא או
 יראו מה' כל הארץ ממנו יגדלו כל יושבי תבל . ולא יראו כל
 העולם אל תמימ' כי כל לא ישא לפסעכס כי הוא אמו' המזוהר
 כדבר הוא לזה וישמור תכף הכל כרגע אחד . ותיקשה
ובזה יובן גמרא פ' ק' ריומא והמסכה כרה בבת
 אר"ש כ"כ א"ר יובנן כר מטי' ר' יוחנן ל' ר'
 צבי אמר מאן דכתיב ביה כונס כד מ' ה"ס . תעשה לו
 כרה . וזה תמוה מאוד הוודאי ר' ראה הקדא והמ' המזוהר
 כרה כהתכנס אבל הוא גופא קשי' מה ענין שבת זה כונס כן
 מי ה"ס אלא יאחינו בשיתוף . ולימא מי שכתוב בו את הרקיע
 זאת הארץ אבי מלא ובינאל בו . ולפ' כיחא מא' הכל' למי
 שכתוב כונס כד מ' ה"ס תעשה למה ל"כ בשני כיפ' המזוהר
 דאין טוב בשני אלא באחד א"כ למה יהיה מסכה כ' המזוהר
 וזמפסכה כרה בהתכנס וק' .
 י' א' 14 ז

זכור יזכור מאמר מ'ס מסה הן בעדוני חי עמכם היום ממרים הייתם עם ה' וק' כי אחרי מותי והקשה כח'א הא אמרין בסנהדרין בני בריוכי דהוי בשכחותי דר'ו כי כחפשי דר'ו אמרו עד הארבעה הוי הרין חידק שק' מגין עלן השתא דלית מגין עלן הרעהו בתשובה א"כ איך לקח ק"ו שיהיו ממרים אחרי מותו . ועוד מאי עשה ה' בשיתוף . ולררננו יתכן בהקדים מ'ר למה ל'ב בשמי כי טוב לפי שלפה הקב"ה מסה שנקרא טוב שאלמה ותרף אותו פי טוב ועתיד ללקות ע"מי מריבה . אמר הקב"ה א יתוב בהם כי טוב והכה כל זמן שלא חטא משה בני מריבה וגם אחר שחטא הרי עד שעה אחרונה היה עומד ומתפלל ומצפה ליכנס לארץ ולא לקח עדיין בחייו ופס'ה עבדו ע"ו בשיתוף כבודו דאלמלא ו"ו סנהעלוק וכו' ועבדו בשיתוף ו"ס הן בעדוני חי עמכם היום אין שיש פירש אחר על מה של'כ כי טוב אלא לפי שאין טוב בשני אלא באחד ואפ"ס ממרים הייתם עם ה' דייקא בשיתוף וק' כי אחרי מותו ולא יאמרו מה של'כ כי טוב בשני לפי שאני נלקה ע"מי מריבה . וק'ל :

ויזכור ג"כ תמיה גדולה שדקדקו בה תוס' כפ' און דרושין וביפ"ת בראשית ואל' אהר'ה היני הו' קס כיון שהיה מלא כל העולם כולו ושאר כב"ע היה עד שנתמעט עכ"ל ואשתמיט מנייהו מ"ר ויאמר הכהן אל מוס ואר'ה היכן היה באותו עשה והמ"ת הכהן למה ריבן אמרי טעלו הקב"ה והתנורו בכל עולם כולו ואמר לו כאן בית זרע כאן בית כטע סה"ד ארץ אשר לא עבר בה איש וכו' וכן בפ' און עומדין . וה"מ שהיה הולך בכל עולם קודם שחטא ואיך יתכן שהיה בג'ע ולא יבא חוצה עד שנתמעט וכך זמן כל דין תמיה מאוד כאלו ידעו והיה ממלא כל החלל ולא יכול להתכווע . וגם היפ"ת מביא דוקא חסד דהא יליף מלמק' השמים ועוד ג"ס גלמי ראו בעיניך ובתיב עיני ה' משוטטות בכל הארץ לפיכך עיני עיני הקדוש יתן לומר דל"ד הוא . וכל' לשיתנו עוד בהקד'ו לל' ה' אחר ד"מ אר"י אר"י י"ב שעות הוי יסיון ו'סעה ראשון' שית' אר' עשרו אכיה נעשה גולם שלישי נמתו אבריו רביעית יתרו ית' כו נעשה וכו' והתמיה הנחיי וכל מפרשים למה היה כהה' ד' זמן רב היה הקצור ירו לכחלו ברגע א' ומתקיים דמ"ס ועם ללא דוקא הוא . אבל לרעתי הכל כיחא באשר ואפ"ס יתכן וארן היו מותח' והולכיו עד שנת . וכמ"ר ויאר דר'ו ז' את האדם עפר על מליאתו ככרא אר"ה' כשיעור ופ"ו ית' ואל' יבדל עוד והיה ככ"ן א' סכה ע"ס . א"כ כיחא ואל' ית' ואל' ית' עפרו שניה נעשה גולם ואו לפיכך אפ"ר הכל ית' עיני גלמו ראו עיניך ובתיב עיני ה' משוטטות ככל

יזכור לשבת דמ"ר הן גרסת אותי היום מעל פני הארמה אתמול גרסת אבא ועכשיו אתה מגרשני לררכבו כיחא מ"ס אתמול גרסת כחמשעו דיום אתמול היה . ועדיין צריכין אבו למרעו למה תלה עכמו באביו . דשניהם רוצחים היו וכתחייבו גלות כחשפט התורה כמשול' ויגרש ה' לאהיה את האדם גרשו כהורג נפש בשגגה . על שגרם מיתה לכזו בגורת מות תמות וגם קין הרג בשגגה וכתחייב גלו' וא"כ מה התכלל אתמול גרסת את אבא ועכשיו אתה מגרשני דהרי שניהם ריגו א' להם ולהכין זה נקדים מ"ר ויהי כהיותם שגרה ויאמר קין אל הכל אמי על מה היו מדיינים אמר קין כול ונהלק את העולם קין לקח כל הקרקעות והכל כל המוטלטל' זטען קין הרין ארעא רתת קאים עליה דירי הוא מתוך כך ויקס קין וכו' וקשה אם היה בדרעתו להורג' למה לו תחבולה וערמה זו וצ"כ אם היה כדעתו שהכל יהיה גבור ממנו בודאי לא יתן כפשו למות אף בטענה זו ולא הוא גבור ממנו למ'ל כלל תחבולה זו . וכל' כוונת קין היה לפשור אף מגלות רא'י כחשכה דמכות ואשר יבא את רעהו ביער לקטוב עינים וכדקת' ירו בגרון וכו' הוא יכוס א הער'י האה וכו' למה פרט הכתוב יער אף מה יער רשות לכיון ולמזיק לככות לשם יבא את כחכס ה'מזיק בדרשות ככיון או להסיף דפטור מגלות וע"כ התחשב קין קין יתחייב גלות לכן בא בערמה זו בוא ונהלק את העולם ונטל קין כל הקרקע א"כ הוי הכל בדרשות המזיק ולא הוי דומי' דיער אשר הוא גורת הכמ' דוקא דומי' דיער בעינין ו"ס הרין ארע' דאת קאים עליה דירי הוא ופטור אכי מגלו' ג"כ ומ"מ הוי אגוג חרף דמזיד ולא אתרי כמי אגוג ועוד דהתור' קראו אגוג לכן כל הורג קין ויקס דלא ה"ל ממי ללמוד כמ"ס במד' ולכן בתחייב גלות לחור . אבל כחשכה שם אבא שאול אומ'מה יער רשות יבא אכ שגר אכ ככו והרב לתלמידו דלשם מצוה עושה פטור מגלו' ולפ"ו היה אר"ה' פטור מגלות באשר לרעת הש"ך כוונתו היה לשם מצוה שלא ישאו ככיו לאיה א"כ היה הוא פטור מגלות זו' שקין במ"כ אתמול גרסת את אבא הרי כתי' יער וכל' יער כאידיך פי' הכל' דרשות שניהם בעינין ולא א' א"כ אכי פטור אחר שכל הקרקעות כבר היו שלי א"כ פטור אכי מגלו' ועכשיו אתה מגרשני וכמ"כ קשה והרי משפטי ה'אמת דקרו יתרו בעינין . ובאמת היה לו טענה מעליא אף המקרא' צוות ויהי כהיותם שגרה און שגה לא ביה שאל' ציון שגה תרס' וידוע דאף למ"ד ירוש'ל' בתחלקה לשבטי' מקום כ"ה לא נתן הש"י לשום אדם בעולם . ושיירו לעצמו וא"כ הוי אותו מקום דומי' דיער דרשות שניהם הוא לא לזה ולא לזה ואו חייב דכר תור' . ו"ס קול דמי אחיך כועקי' אי' מן הארמ' וכתב ע"מ כמד' א' ממונת ארמה . היינו לשעתנו ששם

הרגו ושם הוי דומי' דיער . לכן נע ונד תהיה בארץ וזכור יזכור כוונת המדרש אומר קין אטול מקום שנתקבל בו קרבנך והיינו כחשמו שחמרונו שלא יהיה דומי' דיער קול' :

עפ"ז יזכור דומי' קול' שאלה אר"ה' אחר וקד' דרתי ותשת עלי כפכה פליא דעת כגאבה ממני לא אוכל לה אכה אלך מרוחק ואכה מפניך אבדח . אם אשק שמי' א' אתה ולא יעשה שאלו הכך . אשא כנפי אחר אשכנה באחרית ים גם סס ידך תניתי ותאמזני ימיק . ולאמר אף חוסך יאופני ולי'ל אור בעדכו וכו' ודרשו פ"ק דפסח' דכדו ולמ"ד אר"ה' אמרו צריכי' לפשרו בו סבור הייתי . אך חוסך יאופני לעוה"ב עכשיו אפי' עוה"ב שדומה ללי'ל' נמי אור בעדכי דאש וזה אר"ה כוחל ב' עולמו ואו' דרבי' שאין להם אחר אומי' אמר זה שאל' הש"י שיכרש שטען כן והנה יתכלי ליתן טעם מה שקש' במ"ד אחר וקדם צרתי אחר למעשה יום אחרון וקדם למעש' יום דאשין דרווח אהי' מרשפת עפ"ה זו רווח של אר"ה' והקשה למה כן עשה ממנו אכי יצרות מיוחד' . ומתוך דאש וזכה והולך אחר הכשמה הקדומה לכל כוטל ב'פולמו' כל אשר היה לאתרויו ואם לאו צריך ליתן חשבון וכו' אבל לרעתי יתכן טוב טעם דאמ' כמ"ד עולם מצדדן ככרא והיה מרוביב עד שנת וארו'ל אר"ה' ממקום כפרתו ככרא ממונת ארמה א"כ אם ככרא העולם מצדד' לל' היה כגמר מקוט המזבח עד יום אפי' ולכן מצד כשמותו קדם לכל אבל מצד גופו א"כ היה בעינין אחר עד שגמור מקום המזבח והלואי יעמוד כמשול' . לכן היה אחר וקדם . ולרע' חכמי תכונה און המקו' כ"ה מכוון באמצעו היולי . יתכן יותר וכ"מ ככרעו' למה כן' אפי' ד"ה' למ"ד שאמר לש' רי והוצרך לומר די שאלמלא אמר די הוי מותחין והולכין עדיין ל'ל' מאמצע ככרא אבל למ"ד מצדדן כאשר יתרו ידקו הקצוות לא יצטרך לומר די אבל למ"ד מצדדן תקשה למה כן' אפי' שאל' מקום מיוחד לכדודו שכיבה בכל כראי ולאמה כמ"ס כמ"ס באשר מכוור אללכו כמ"ס באורך מזה . ואי' כמ"ר ויגרש ה' לאהיה את האדם מקדם לג"ס כמ"ס רות מנרתי' וקולטי' כרוצה אז יבדל משה מזרחה שמו בקין קדמת ערן וכו' וכתבם יפ"ת הטעם דכל הירחח' גלו למזרח לפי שהכיבה כמעבר ואינו כראי להיוח כפאת הכיכר' אפי' כפאה הפכית כנגדו . ולפ"ו יציתא דאר"ה' הקשה קושי' גדולה . וה' קרבש' ע' ראש דרומי' כי אמר וקדם צרתי ו קשה לי למה עשיתי ממני ככרא' וכל' מוטעם הכל' לפי שהעולם ככרא מצדדן והי' מקום מוכח מאוחר כיוס' א"כ למה כן' אפי' שאל' מ' מאמצעו ית' ככרא' וק' אפי' שאל' וכל' כלל

אכל עכשיו ככל שכתבתי לך שיהיה לך חלק
 מטעם רבנינו כמ"א ש"כ פליאה דעת שבגבתי ממני לא אוכל
 לה אכה אלך מרוחק ואכה מפניך אכרח כל"ו ה"א אלה
 וכבודך במערכ ולכן אתה מנאשני למורה שלא אהיה במחיצתך
 עמוך אבל עכשיו רבנינו כמ"א אכה אלך אם חלק שמים עם
 הדג וגם בחירות ים כמ"א בכורך ומה לי הכא ומה לי התם
 למה אתה מגרשני ואכה מפניך אכרח . ואומר תירן אחר
 לעולם אכניה במערכ ולכן אתה מגרשני למורה וא"ת למה
 כן"א שדי שאמרתי . ועולם באמתעיתו כבדתי וא"ת למה יצרתני
 אחר וקדם . ואומר תירן המ"ר להודיע דאס זוכה כותל
 צ' עולמות ואומר אך חושך יסופני ועכשיו גם עוה"ז שרומם
 ללילה אם זוכה כמו אור בעדני . כן ים לומר אכל גם הא
 לימא מכת דגם השך לא יסדך מורך דכיון דג"ל הוכה ים
 שבר מצוה בעוה"ז וזהו דלא ברעת הירושלמי עילעל הש"י
 שכן של עוה"ז מצוה מן עוה"ז כד"י שיעשו באמונה דאס יתן
 להם שכן בעוה"ז יעשו שלא לשמה ולא פוקי ממ"ר לעולם
 יעשו אדם בתורה ומצוה אע"פ שלא לשמה שמתוך . שלא
 לשמה כל לשמה . וכפוקותא בין שני הדעות
 צמ"ד ויבדל אהים בין האור ובין השך דאיפולגו עם למ"ד
 הכדילן לו ולמ"ד הכדילן לכדריקס לע"ל ומה"ט גמזו עכשיו
 משום הרשעים דאס היה אותו אור משום היו עובדי' להש"י
 מתוך רוב אלוה ורומם והיו שלא לשמה ויעין וזהו בראש"י
 ע"ל"ו וכיפ"ת דוק שולק אמ"ר הכדילן לו רמה לו ית"ם
 לאור הרי כהורא עמי' שיהי' ולא שייך אכלו לכן א' הכדילן
 לכדריקס וע"פ ולפ"א ש' דואומר ת"י זה להורות דוכה כותל
 צ' עולמות שים שבר מצוה בעוה"ז א"כ ע"כ אמרינן מתוך
 ש"ל"ל ב"ל וא"כ תקשה מאי ויבדל שאין לפרש הכדילן לכדריקס'
 לע"ל למה לא ישמשו בה בעוה"ז אלא שיעשו ש"ל"ל הרי אמרינן
 מתוך ש"ל"ל ב"ל אלא ע"כ ויבדל לו גם זה רחוק הרי גם השך
 לא יסדך מורך וליה ביום יאיר בחשיכה כאורה ואיך יודק
 ע"ל ויבדל אהים לו . אלא מאי הכדילן לכדריקס ש"מ דל"א
 מתוך ש"ל"ל ב"ל ושב"מ בעוה"ז ליכא ולא א"כ למה כבדתי אחור
 וקדשתי' על משעם האמור העולם מצדדני כבדתי והדרת
 פליאה דעת בגבתי הכ"ל אכה אלך . והיות כן העולם
 מצדדני כבדתי א"כ מאי רבותיה דא"י וככ"ל וז"ל בדאמרינן
 משום דכבדתי בעוטפות קדושה בסוד קליפת כונה שכמתקת
 וז"ל ארמי' שהוא סוד קליפת כונה שחבו הוא כמו
 דבין הקודש וז"ל שים מקרא וא' תרגום שקורין אז בערב
 וז"ל כבודי לית וז"ל ולי' מה יקרו ריעך אל' ואמרינן
 ובכ"ל דאמרינן כלשון ארמי סיפר . ולפ"א יקרא הוא מאור
 וע"א מה יקרו ריעך אל' דאו נעשה ריע לקדושה והוא חשוב
 בעיני

ובגמרא

ול"י מה יקרו ריעך אל' ה"א ארמי' ויעין דאר"ל מ"ד זה
 ספר תולדות אדם וכי ספר ה"ל לאר"ר כן הוא ג"פ ק"ד ע"ו
 דף ה' . אלא מלמד שהראשון הקב"ה דור ודורשיו פ' קיפוד
 דורות . וקשה מאי ויעין דאר"ל וכי בלא זאת כבדתי ככל
 לשון לא היה קשה מ"ד זה ספר ת"א . וע"ק דכאן משמע
 שדיבר כלשון ארמי' ובמ"ר לואת יקרא אשה כי מאים לקחה
 זאת מכאן שכבדתי העולם כלשון הקדש לשון נופל על לשון
 והקשה שם יפ"ת הרי כאן משמע דכלשון ארמי סיפר . ועוד
 מאי כ"מ לכדריקס באהוב לשון דיבר אר"ר . וע"ק להלכה
 א"י כוונה זה ספר שהיה לו ספר תורה וכמ"ל לקמן א"כ מ"א
 אלא כבדתי זה ספר וז"ל ספר וכי ספר ה"ל . ולהבין זאת
 נקדים וזהו לך עמוד רמ"ג אחר הדברים האלה היה דבר
 ה' אל אברהם במחזה . דא תרגום ולישא דא תמים איבן
 מגז מלאכי עילאה . דלא ריעי כדא כד ממליל היה באברהם
 ומ"ט בגין דאברהם לא הוה מהול . בגנוכא דא כבלעם
 מחזה שדי יתוה . תמוס מגז מלאכי עילאה דלא יהא
 להון פישרא דקב"ה ממליל ביה בההוא ערל . דהא
 מה"ט איבן מכירין כלשון ארמי' פ' מכירין רק מאוס קמייבו
 מהל שלכות וכו' ואמר שנימל דיבר עמו כלשון הקדש ע"ט .
 וכיפ"ת הקשה למה ל"כ כי טוב ביצירת אר"ר לפי שלא כבדתי
 מהול ולכן משה אכלד מהול ותרא אותו כי טוב הוא דרשו
 מלמד שכלד מהול . ולפ"ו ל"ק קוש"א יפ"ת הכ"ל
 דכוונה דא"ר אר"ר דיבר כל הלכות וכלשון הקדש כמו
 שכבדתי העולם כלשון הקודש . והיינו בינו עם כל
 עולם כולו ואשתו ואשר הנבדלים אכל כבדתי לדבר עם
 הקב"ה מיפר עמו כלשון ארמי' משום שהיה ערל ואין כראי
 לדבר עם הקב"ה כלשון הקב"ה ולשון שמה' משתמשין בו .

וזהו מה יקרו ריעך אל' שהרי עם הש"י דיבר המזמור
 קום . ולכן היה צריך לזכור כלשון ארמי . וכונה עמוד
 קע"ח זה ספר ספר ווריא והא אוקימנא וכד הוי אר"ר
 דג"ע כתיב ליה קב"ה פכדא ע"י רוי"א מלכא קדושה ממונה
 על רזין עילאין קדישין וביה גליפין גליפי עילאה וכו' וכן
 כוונה חסד דרש מוס ספר ת"א שהור"ש אר"ר לכינוי ודעו
 האבות כל התורה איבתן לכניסו . וע"ז מפרשים אלו
 קרבנו לפני ה' כינוי ולא חתן לנו את התורה דיינו . ומימא
 מה היה רבותיהו ולפ"ו ל"ק שכבר ידעוהו האבות .
 ובפליאה מי היה רבן של אר"ר ומה שמו א"ל בני רבו של
 אר"ר רוי"א שמו ומפר לו ספר בקבלת . א"ל והאריך
 עשה כן ולמד תורה לאדם ערל . א"ל עד שתתמה על
 המלךך תמה על הש"י שהכניסו לג"ע לערל אלא מהול כבדתי .
 והקש"א הני הרי צפה והביט ה' עתיד לחטוא למה הכניסו
 לג"ע . וקשה מה ענין א"י הכי לשלפניו ולדרכו יתכן כבדתי
 עוד טעם למה ל"כ כי טוב שרבו ע"ט שחטא לכן תכף לא
 אמר כי טוב . ולפ"ו כימא בל"ו ה"א שאינו דן ע"ט ושפיר
 הכניסו לג"ע אבל לפ"ו שכלד מהול קשה למה ל"כ כי טוב
 בל"ו ה"א לפי שלא היה מהול בתירן יפ"ת הכ"ל אלא ל"ל לפי
 שרבו ע"ט א"כ ה"ל לדימו גם כזה שלא להכניסו לג"ע .
 וזהו יוכן גמרא הכ"ל אר"י א"ר אר"ר כלשון ארמי סיפר .
 וקשה הרי דיבר כלשון הקדש ולואת יקרא אשה וככ"ל וז"ל עם
 קב"ה דיבר לשון ארמי משום מה"ט לפי שלא היה מהול דלא
 יתן לון פשרא וככ"ל ש"מ ערל היה ועכשיו שפיר הקשה מ"ה
 זה ספר ת"א וכי ספר ה"ל לכדריקס . בל"ו ה"א באמת כמ"ה
 הכ"ל שהיה לו ספר שפיר לו רוי"א וא"י תקשה שבי' ערל אמיב'
 לך כמ"ה מהול היה אבל עכשיו מוכח שהיה ערל וע"כ דיבר
 לשון ארמי עם הקב"ה א"כ אין לומר שמק"ר לו ספר תורה
 לצרל דלא עשה כן בכל גוי וכמ"ס בפליאה הכ"ל וקיינו דאר"ל
 מ"ד זה ספר ת"א וכי ספר היה לו אלא מה"ט ספר על ספירות
 דורות קאי שהראש לו רוח ודורשיו ותכמיו וכו' וק"ל :
ועפ"ז תרתי מ"ה ויקרא א משה ולאדם לא קרא והרי
 בת"א ויקרא אה"י א האדם אלא אין גכאי למלך
 לדבר עם אריסו וקשה מה גכאי שייך כאן ולמה פריך בכאן
 ולא ויקרא א משה מתוך הסכה כמו . ולדרכו כימא רהו
 מה"ט כחוב כאן אלף ועירא לגודל עבוה של משה לא רצה
 לכתיב ויקרא רהו לשון חביבה שמה"ט משתמשין בו וקרא זה
 אל זה ובמ"ס מ"ר ורש"י . ולכן כתב ועירא והקשה
 המ"ר מה רבות' רבות' ויקרא שלא היה רוצה משה לכתיבו
 בדבעי ואי שהוא לשון שמה"ט משתמשין בו דא"כ למה כתיב
 פארה"ר ויקרא ויהי גכאי להקב"ה כביכול שדיבר עמו כלשון
 שמה"ט

שמה"ט משתמשין בו ויהא לון פשרא לו"א אין גכאי למלך
 לדבר עם אריסו ולא יהא לון פשרא למה"ט . וק"ל :
וא"י קש"א הא קש"א . כיון דק"ל בגמ' דיבמות פ'
 הערל לענין פסח דכולד מהול קרי' להטיף ד"ב
 ודינו כערל ולכן ממעטין קרא חושב ושכיר לרי"ב לאתווי
 ערבי מהול ובכעניו מהול א"כ מאי אהני לאר"ר שכלד
 מהול כיון שאריך הד"ב ולהדריא ממעטין ערל מדרבי מורה
 ק"ו מפסח כמ"פ וזהו וקשה למ"ד שאריך להטיף דם ברית .
 וזריבוס לומר דמ"מ כהי דלשאר דברים צריך הטפה ד"ב
 לענין תורה בני כדך והא ראי' דא"י כוונה כח ובשאר דוכתי
 מ"ס באברהם התהלך לפני וכח את האהים התהלך ובישרא
 וה' הולך לפניו לפי שישאר היו מהולי' ופרועים אברהם
 היה אז ערל . וכן היה כולד מהול ש"מ דעריך מערל ויש
 לו ג"כ מעל לענין תורה ולכן קמ' למד תורה עם שם כמ"ס
 כוונה קדש דשנינו לולדו מהול היו כבודע וכו' וכן פ"א :
ראו אבותיו של משה תארו כמלאך אהים לפיכך מלו
 אותו לשמחה וקראו שמו יקותיאל ואמרו כבוטס
 יקותיאל שקיוו לאל בימיו . וזכיר אומרים מי יראנו טוב כמ'
 הזה וכי א"ו לא היה תארו כמלאך לא היו מהולי' אותו לשמחה
 דבר אשר נכטוו מימות אברהם להמול בן שנת ימים .
 וע"ק מה ענין זה לקריאת שמו יקותיאל על שקיוו לז' בימיו
 כמ"ס בגמ' שמרים התבכאה כמליד אמה בן דבשע לישרא .
 וע"ק למה בשמחה היה תארו כמלאך אהים דבשלמא א"כ
 בת"א שזכה לקרי עור הוד מן שלוות . וכדו להבין וס'
 קדוש מ"ר זה שפר תולדות אדם מאי זה אלא או תולדות
 מה שגוברין בזה הספר אבל הראשונים אדם שם אנוס אלהים
 הן פ' יפ"ת שהם לבדם היו ככלם אהים . ענין קמיה
 אכא כהן כדללא אדם שם אנוס ושאק פ'י למה מזכיר רק ג'
 או ופוסק ומתחיל זה ספר ת"א . א"ל עד כאן
 כללם וכדמות כמ"ס בכלמינו כדמותינו היה רק עד אנוס
 מכאן ואילך נתקלקלו וכבדו קנתורין וכשתכה פניהם כקוף
 בפני אדם בימי אנוס . הכלל עולה זה ספר ים ל"ב
 פרושים האחד שאלו ואילך לא יולדו ככלם אהים רק עד זה
 ספר . או כפ"י כוונה הכ"ל שנתן לו ספר תורה אך לפ"ו
 ז"ל היה כבדתי מהול . וכמ"ר כי בו שנת מכל
 מלאכתו פליסוף א' אלא את ר' יהושע אס חביבה המילה
 למה לא ניתכה לאר"ר וע"ס יפ"ת ומ"כ פ'י שראוי היה
 שהיה אר"ר כבדתי מהול ותירן לו כל מה שכבדתי משנת ימי
 בראשית הכל צריך תיקון וזהו אשר ברא אלהים לעשות
 החדלל כריכים למתוק וכו' ובהתיקון של אדם הוא המורה
 וקשה למ"ד הכ"ל שכבדתי מהול א"ל היה התיקון

אל ארצה ר' לני אשטס . ונ'ל דבאל פלניו דהאי תנא ס'ל
 במ'ר סגולד מהול צריך להטיף ד'ב ויהי גמור תיקונו
 בהטפת ר'ב אבל למ'ל סגולד מהול א'ל לה'ט ד'ב ע'ב ס'ל
 דארק'ר לא ככרא מהול . והכא ידוע דמשה נולד בשבת
 ומת בשבת ונולד מהול ה' וככל' מומדא אומי כי טוב הוא .
 כדאמרינן בסוטה . ואם כמ'ר נולד מהול א'ל לה'ר'ב
 היו מחללין השבת ולכן אבותיו של משה היה משופקי' בהאי
 דינא . אט כמ'ר צריך להט'ר'ב היו מילה בזמנו דרמי
 שנת או כמ'ר א'ל לה'ר'ב ואיך יחללו עליו השבת מפסק .
 אבל ראו ראיא אחת שתארוו היה כמלאך אלהים והיה קשף
 להם א'ל מאי זה ספר ת'ל . דהתורה העידה מאו לא
 יהיה סיס כבאל כדאמנו בדמותיו דבמה'ס כמלך . ואל
 כמאל כדור הזה כן שאם היה בכל דור בה'ג דכדאי' כנלמנו
 בדמותיו . אלל ע'ב מ'ס זה ספר ת'ל דכתיב לו התורה
 וקשה הרי היה ע'ל . ונ'ל מהול היה וא'כ מהי היה התיקון
 אמר בר' אלהים לעשות אלל ע'ב התיקון ה' אע'פ' סכנאל
 מהול הטפת ד'ס ברית ע'מ סגולד מהול צריך להטיף ר'ב או
 מלו אותו לשמחה אבל כ'ה' ה' טפך מילה בשבת והי' כרחה .
 א'ק לפי האמת למ'ר עד כאן כנלמנו בדמותנו ולמה היה
 משה ככלל אלהי' וימכן לי טוב טעם דמהא ליכא למילף
 הדרורו א'יפכא דלעולם עד כאן כנלמנו וממ'ס'אין ראי' דלמה
 כקרא אמו' משה על אט' משה' אט' הכל אט' כן היה משה מן
 הר'אשכ'ני אשר עד אכזב וזאו היו ככלל אלהים לכ'ע . וא'כ
 הדר'א קופי' לרובתי' על אבותיו של משה א'ך מלו אותו
 לשמחה בה'ר'ב דלעולם א'ל לה'ר'ב ואלהי' ע'ל היה ואל'ת
 מאי זה ספר ע'ב כנלמנו בדמותנו ומשה א'לי שהיה מן
 הדרורו הר'אשכ'ני שהיה עד אכזב אר ע'ב כק' משה .
 לוי'ל דאבותיו . לא לקחו ראי' מזה שלא ידעו משה זה כלל רק
 קראו אמו יקותי'ל על אט' שקיוו לא וכתיה בת פרעה קראתה
 לו אמו א'כ'משה . ולכן לא לקחו ראי' ממהו משה .
 ולכן מלו אותו לשמחה וק'ל .
עפי'ן יובן גמ' דשבת פ' במה מדליקין . ת'ר לעולם
 יהא אט' עבותין כהלל ואל' יהי' קפדן כשאמי .
סעשה דשמי כ'י ארס סהמרו זה את זה אמרו כל מי
 שילך ויקניט את הילל ישול ר'מאות זו . אמר
 אחד מהם אני אקניטנו אותו היום ערב שבת היה והלל היה
 שופך את ראשו הלך ועבר על פתא ביתו אמר מי כאן הילל
 מי כאן הילל כמעטף ויכא לקראתו . א'ל כני מה אתה
 מבקש אמר לו אלהים י' לי לשאל . א'ל שאל כני .
 א'ל מפני מה ראיהם של כבליים סגולגות פ' עגול .
 אמר לו כני אלהים גדולה אלת . מפני שאין להם שיות
 פקחות

לקראו כני . ועוד א'ך אומר אלה גדולה והוא כעאלו אמר
 אלה פתם והוא החוק לו לומר אלה גדולה מה רבות'
 דהאי אלהי אומר עוד גדול . ופדכא ה'ל לומר הא
 ל'ק כדרך התר'ן . וע'ק מימה גיולה מ'ש אלת הרבה
 י' לי לשאל ומתיירא אני שאל תכעוס הרי כל כוונתו היה
 שיכעוס ומה היה מתיירא . וע'ק מ'ס את הוא הילל שקורין
 אותו למאי כ'מ בקריאתו הילל כמיא ישרא ומה היה חסר לו
 א' פתה הוא כמיא ישראל ועוד דאדרבא דמדה הדאיה
 דיומר לכשי' הוא כשהוא עכיו ולא יתגאה כדאמרינן
 בסנהדרין במר וטרא סמירא כי מתכפי ליה בשבת' דריגל
 בי לא לעולם חסן וכי' שלא יהי' זזה דעתו עליו . וע'ק
 בשל' מפני אכדתי על ידך ת' זו . אמר כדאי הוא
 הילל . א'ין זו דרך העניו להתגאות ולהתפאר בעבודתו
 וזה גאוס גדולה . וע'ק למה א' כדאי הילל ולא כדאי
 אני . ועוד למה כתיב למיניכא כדאי שתאמר ת' זו ות'
 זו אטו כשפי היה מקניט . ואי כתיב למיניכא למה לא
 כלייכסו ככא אחת כדאי הילל שתאכד שמוכה מאות זו .
 והילל לא יקפיד . וע'ק ואני לא אקפיד מיבעי ליה לומר .
 ולהבין זה נקדים גמ' דסנהדרין פ' אר'ו וז'ל ת'ר להגיד
 גדולתו של מלך דומין זו לזו . אבל הקב'ה טובע כל ארס
 בחותם א' וכולן דומין זו לזו . אבל הקב'ה טובע כל ארס
 בחותמו של ארס'ר ואין אחד מהם דומה למי'ו אלא תתהפך
 כשומר חותם ויתאיטו כמו לבוש . ומפני מה אין פרצופין
 דומין זו לזו שלא יראה ארס ריהא כאה ויאמר שלי הוא ואסה
 כאה ויאמר שלי הוא ופי' רש'י ואין ארס מכחישו הואיל ואין
 היכר ביניהם . והגמ' זו צריכ' ביאר דפתח ת'ר להגיד
 גדולתו ואי זאת היא הגדולה מה שטובע חותם בתוך חותם
 ושיכיו פרצופי' מה שא'ל'ב'ו ואין ציור כאלהינו א'כ מאי
 פריך ומפני מה דילמא להגיד גדולתו בא הקב'ה להרא'ן .
 וע'ק מאי פריך מפני מה אין פרצופי' למאי כ'מ היה זה
 תועלת אט היה כן . ונקדים מ'ר כעשה ארס שאו המיקי'
 כעשה ארס כנלמנו וכו' דמשמע שהיו בני רשויות והשיב לו
 ויכא אלהי' את הארס כנלמנו ל'פ אלא כנלמנו לאמר
 שיכא א'ל תלמידי' רבי לאלו רחי' בקכה וכי' ומפרישים אט
 למה לא הספיק תשובה זו לתלמידי' . ומתרי' רבין
 דיש שיכיו פרצופי' א'כ'י' פ' למיני' לומר דמה'ט'י' ס'יכיו
 פרצופי' למה שיכיו רשויות ולכן כתיב כנלמנו בדמותינו
 הכלל עולם מפי סברא הסי' שיכיו פרצופי' י'ס פ' למיני'
 לומר שיש שיכיו רשויות ומה שעשה הסי' כן ולא חש על כבודו
 מאוס תיקון העולם שלא היה קיום לארס שה'ל אשה כאה
 ודירק כאה ויקחו חבירו וידוע כ'מ שאתם מוצא גדולתו אט
 תמאל

תמאל עבודתו ול'כ'י' פ' פוודאי אט היה כן כדרך הטבע
 לארס המטבע חותם כשיכיו לא הי' פ'פ' דהרי גם הארס י'ס
 ציור כאלהינו אבל בא וראה גדולתו של מ'מ'ס פקד'ה ספ'מ'
 שתמצאו גדולתו אט עבודתו שהרי ארס הטובע חותם וק'ו
 כולן דומין זה לזה והקב'ה עשה שלא כדרך העולם וקשה
 מפני מה אין פרצופי' דומין ונ'ל מאוס אלא יראה ארס ריהא
 כאה וכי' והרי מזה יוצ'טעות למיני'ס לומר כ'רשויות י'ס ק'ו
 הרי הכי' כבודו כשכיל תועלת כ'ו וזהו עבודתו וגדולתו
 אע'פ' שיש פ'פ' למיני' ע'ין לומר כ'רשויות לא חלה
 מאוס תועלת כ'ו . הכלל עולם כיון שהארס הוא ככלל
 אלהים היה ראוי שהי' כל הפרצופי' כהיה כנלמנו בדמותו .
 ונ'ל מאוס תיקון עולם . אבל אט המאל תמאל אט שיכיו
 ככלל דמות ככלל האומה דאו ליכא למימר מאוס תיקון
 עולם דא'כ' איהו כדירסו מאי ליכא למימר . גם בכל
 העולם כולו דליכא האי שיכיו . ואל' י'ס להוקי' מזה
 דע'כ' האמת כמ'ר היל' דמרדו אכזב ואליך כעשה קנטורין
 וכשנתו פנייהם כפני קוף ומאו תו ליכא ככלל אלהי' בעולם .
 דא' כ'צריך שיהי'ר'ק שיכיו פרוקף פני'ס עם החוטם שיכירו זה
 את זה מה שהוא מן הצורך מטעם שלא יקח א' דירה ושאתו
 של חבירו וככ'ל אבל שאר שיכיו'ס ופרט ככלל האומה אין
 לו טעם . וע'כ' כ'ל אקסא' ביון ככלל אלהים למה
 יהי' כן דליכא תו ככלל אלהים . וק'מ'ר ה'פ' ד'ר'ש
 א' ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה שלא תאמר הואיל
 וכתבתי' יתכזה חבירי עמי הואיל וכתלמתי יתקלל חבירי
 עמי . אר'ת אט עשית כן דע למי אתה מזבזה בדמות
 אלהים עשה אותו . והקשה יפ'ת דלעיל פ' ד'ג אמר זה
 ספר ת'ל עד כאן כנלמנו בדמותו משמע מאכזב ואליך
 תו ליכא ככלל אלהים . מכללל שמענו שאין לבו' ארס
 כ'ס' לגדול מאוס שהוא בדמו' ואלס אלהים . ונמ'ר פ'
 כהר גומל כפשו א'ס חסיד זה הילל הזקן כשעשה שהיה כפשו
 מתלמידיו היה מהלך והולך עמהם א'ל רפי להיכן אחת
 הילך א'ל לעשות מצוק . א'ל וכי מה מצוק זו . א'ל
 לרמזן כתיב המרחץ . א'ל וכי זו מצוק היא א'ל הן
 ומה איקונין של מלכים שמעמ'דן אותו כדתי מרטיאות
 וצפתי קרקאי'רו מוי אנתמנה עליהם הוא מורקן וסוטפן .
 אני סכנראתי ככלל דמות דתיב' בי ככלל אלהים עשה את
 הארס עכ'פ'ו . הכלל אט הארס ככלל אלהים ק'א או
 מרחץ מצוק להד'ולפאר איקונין של מלך מ'ס הקב'ה וכו' ויתר
 לחכמי אמת ז'ל שמתלבס בהארס כלל העליון בערב שבת ע'י
 כשמה יתירה וכמבואר גם אכלנו כמ'ל . ומצאתי כ'רשויות
 דר'כ' וז'ל אותו יוס ערב שבת קיה עם חשיכה . וידוע

דוח עיקר מצוה דוקא אחר מצות ו' אם אמרו בנמי דחלק דף
 צ"ה אבישי הוי קייף דיאם נד' סאין כי ר' סאין הם צ"ו
 לוגין לטהר העולם עשיה אשר עם מקנן אל ארבי ג' צ"ו
 ולהביש קדושת ר' עולמו' ע"כ פ"ג מה"ב כ"ן שהם ל"ט
 אותיות במנין לוג ואין להאריך כאן . וסבה להזכיר על
 הכעס יואל מפסוק לא יהיה לא אלהים אחרים על פני דא
 אזהרה דלא יבעים בר נש דאיהו בכלל דמות אלהים וכד
 בעים אורה סיטרא דמאכאב על זולמיה דבר נש . ודא הוא
 אזהרה דלא יגרום בר נש דלא יטריה רוח מאכאב הנק' אלהים
 אחרים על פני . ומינה שמעינן כמי דאם אין שארם
 בכלל אלהים אין איסור שלא יפגוע דיוול בתר טעמיה דפ"ל
 פני כתיב . וזה היה חטא משה ויחרא אף ויטלין מידו את
 הלוח' דעל צדירתן לא בעש דמאלין נשתכרו כמ"ש ב"ש' לא
 על הכעס נעשם שלא ככנס לא' וכמ"ש לקמן עת מזה .
 וכזה יוכן דאותו ארס שאיהו רוצה להכעם את הילל קשב
 בדעתו כזכות הילל שגמ' חטא דירא מזוהרת לא
 יהיה לך אלהים אחרים על פני . והיינו שהארס בכלל
 אלהים . אמר כלבו אבי אוביח לו בטענות המוכיחות
 שאין הארס בכלל אלהים ואו יבעים כוודא' . וע"כ הילל
 לטעמו אזיל לפי שהוא חופף את ראשו תמיד וזע"ש חטא
 לפאר ולהדר איקונן אל מלך מ"ה וזאישתו אזיל ולכן אינו
 כועם מה עשה כמכוון בערב שבת כשהוא חופף את ראשו .
 עבר על פתח ביתו וביורה לכאיש ישרא' ואמר מי כאן הילל
 מי כאן הילל . כלומר סאלו אינו חט מזכותו משום שהוא
 בכלל אלהים לא ה"ל . וכשיאל הילל לקראתו וא"ל
 מה אתה מדבק השיב לו אל ירע בעיניך הדבר וכו' וכך וגם
 הדבר הזה שאתה עוסק בה להרחין את דאך משום דמ"ל
 לדירך הארס בכלל אלהים הוא . לדידו לא ה"ל הכי ואבי
 אתן לך טוב טעם וראיה והוכחה גדולה . אם אקשה לך
 להוכיח ממנו ממה שאין פירושין דומין זו לזו . ואי ס"ד
 שהארס בכלל אלהים מן הראוי שהיו הכל בשווה כדמותו
 וזלמו תשיב לי תשובת הנזכר משיה טיקון העולם הוא שלא
 יראה ארס דירה כזה וכו' . ואי להוכיח מזה משינוי פירוש
 שיש שינוי רשויות ח"ו ולכן אין פירושין דומין שיליה מלומר
 על דרוק עתק ח"ו כי יוצר הכל הוא והוא בורא הכל אבל אני
 אוביח לך משכין אחר . מה זה ועל מה זה שמניחו שינוי בכלל
 אומה מפני מה ראשיהם של כבליים סגלגלי' עיניהם של
 תמחודי' טרוטות ורגליהם של אשדיק' רחכות למה זה הוא
 שהי' אלו היה חושלת למיקון עולם למה ליתא בכלל אומה
 אחת אלא וירמי' מזה מאכוס נכתבו פניהם כפכי קוף .
 וליכא מו בכלל אלהים וע"כ לא חשתי לכבוידך שכתיי לך
 בקראי

בקראי לך מי כאן הילל לכאיש ישרא' גם בשלתיך מן המרחק
 שהוא מצוה בעיניך ואכי לא חשתי לכל זה כי לדעתי אין זה
 מצוה כלל . וחשב רזו כוודא' אחר הוכחה זו יבעים רביון
 דהארס ליכא בכלל אלהים אין איסור לפגוע . והשיבו הילל
 בני . כלומר מזה מה שאיך טועה כמו המינים שהרי
 ה"ל להוכיח ממה שאיכו פירושין' כמו המיני' שיש ח"ו ב'
 ראיו' ואתה מודה לי כי יוצר הכל הוא רק אתה רוצה להוכיח
 דליכא תו בכלל אלהים אין זה הוכחה כלל רק שאלה גדולה
 שאלת . כלומר אתה רוצה לעשו' מאחלתך שאלה ווא"כ
 ליכא תו שאלה אבל טועה אתה כי באתת הארס ככלל אלהים
 הוא עוד הייס ולפ"ו שאלה גדולה שאלת דביון שהוא בכלל
 אלהים למה נכתבו ביצירתן אלו שאלה האומות . ואני
 אתן לך תשובה נכחת דבר . תדע דכוודא' אלו היה חסרון
 הזה כולד עמהם נעת יצירתן כזיותן כמעט אמן אז הדין עמך
 ויפה שאלת . אבל תדע דכל אלו השינויים מתהווין אחר
 לידתן וכמעט אמן אין בהם אום שינוי יותר מכלל מיני האנושי'
 שבעולם . ואו שאני דראשיהם של כבליים סגלגולו' מפני
 שאין להם חיות פקח' וקיה גירמת ואת . עיניהם של
 תמחודי' טרוטות מפני שרי' בין החולו' וכהליכתן עם
 הרוח מנשכ בעיניהם . ורגליהם של אפיריק' רחכו' מפני
 שדרות בין דבשי המים והולבי' יחיפו רגל . והמגעל עושה
 דפוט הרגל אבל בעת היצירתן במעי אמן הם כזונוי כמון
 ואשר הכבד' כי לא נכתבו היצור' שאין פירושין דומין זו
 לזו רק כדברך וככ"ל בגמ' משיה טיקון עולם ולעולם הארס
 הוא בכלל אלהים והמרחק מצוה . ולכן קראו ככ' שאיך
 טועה במינה לומר מה"ש יש ח"ו ב' רשויות וככ"ל . וכששמע
 כן שהוכיח לו פסיר שאסור לפגוע א"ל שאלות הרבה יש לי
 לשאלו ועבטיו מתירא אני מאת חטאם שהרי לפי דברך
 אסור לפגוע ועבטיו מתירא אני והשיב לו אל תירא . כל
 שאלות וכו' . וכשמע כן או אמר אתה הוא הילל שקורין
 אותך כאיש שבישראל מוחך מוכחשם דדין קורין אותך כאיש
 ישרא' ולא ירבה כמותך לעולם שיהיה כמון כאיש בישראל
 לשיעתך . ונקדים פ"ק דטענה דריין ה' א' פשיטא מהכא להכא
 ומהתם להתם מהני דהכא שבת והתם מחוקק . דתמיא
 לא יבור שבת מיסודה אלו ראשי גליות ככבדל . שרודין
 את ישראל כבשבו פ' דשנע הוא שררה והוא כאיש להפקיד
 של אחר' . ומחוקק מדין דגליו אלו בני בניו של הילל
 שלומדין תורה ברבים פ' מחוקק הוא רק לומדי' וסופרים
 ושררה מועטת והקשו תוס' דהכא שמשע דשנע עדין וכפ'
 מקוס סגהו אבל מכלל לא' בין דאך כייפינן להו עבדין
 כזוטייהו ואו' ר"ת דמ"פ כאיסור והיתר דכני א' חבמי
 טפ

טפ' דאורא דא' מתכיס כדא' הכא דאי קיי מחוקק אבל
 לעינן כשיא' בני בכל עדיפי סכך' שבת וכו' ע"כ והנה כוודא'
 לתוס' דודק' שני גמ' אבל לדידו קייא אגמ' עצמו דהרי
 השכל מחייב יותר שימאר בהררה לישראל כשהם על ארמתן
 משימאר כשהם בגלות חון לארמתן . וא"כ כיון שכמות
 בתורה שמתא שבת ומחוקק יותר מהתכר לפרש שבת כד'
 הכשיות ומחוקק כמ"ל . וא"ל יוצרן ג"כ גמרא דפסחים
 דאין מה"ע כייפינן להו לכני א' . דשם תואר השררה
 והכשיות . ולמה מפרש שבת כבכל היפך הכתורה ונגד
 הגמ' דהתם . וזריכוס לומר דכוודא' אם לא היה כתוב גם
 ומחוקק היינו מפרשים כן . אבל להיות מחוקק על לומדי
 התורה ודבר זה לפי האמת יוצרן יותר כד' דאורא מחכים
 וא"כ טוב להעמיד שבת כגד הכתורה מלהעמיד מחוקק כגד
 האמת . דעיקר התורה כד' . ולכן אכן כייפינן להו כמי
 מה"ט וככ"ל כתום' . וכל זה כיחא אפ כימא דתורת א'
 עדיפא לכ"ע אבל בגמ' דסוכה דף מ"ד א"ר יוחנן דילכוון
 היא סבור הייתי שהתורה שלכס בני א"ר רלהון הוא של בני
 ככל וע"ש תוס' שקלי ועדיי כהא . ולפ"ו דהרא קושי' שלי
 לדוכתי' דכונן שבת כד' ומחוקק כבכל ויוצרן לכ"ע וכאמור
 והנפקתא בזה שבני טעמים המפורסמים למה לא ככנס משה
 לא' האחד שביקש לכנס להשיג אורא דא' המחכים יותר
 לתורה מוד לב' נתיבות התכמה . וא"ל הקב"ה רב לך שזכות
 לכ"ערי כינה כמ"ל דעדיפא מחכמת א' ועיין גם מג"ע .
 ועוד טעם שכתב לא ככנס ויחר אפו וישלך מידו את הלוח'
 אע"פ שמאליו כשתכרו דאותיות פורחות דאשכנס חסר כתיב
 מ"מ כעשם על אכעם ואסור לבעום מטעם האמור . ולפ"ו
 יוכן דאותו איש שרעה שיבעם הילל וראש שכל מעשיו לא
 שועילו . הוכיח לעצמו דהילל לא יקפיד מטעם דלא יה"ל
 אלהים אחרים על פני . וקשה לדירך וכי גדול אתה ממשה
 שבעם ויחר אפו וישלך וכו' וז"ל באתת מ"ל לדירך דמה"ט
 בעשם שלא ככנס לא' . וקשה לך מכל' דילמא מכה
 מעלה לא ככנס דתורת ח"ל עדיפי . וז"ל לדירך תורת א'
 עדיפא . וא"כ ע"כ לדירך לא יבור שבת על ככל ומחוקק
 כד' . וא"כ אתה הוא הילל שקורין אותך כאיש שארן ישראל
 בידוע דהילל כאיש א' היה . ולמה יקראו לך כאיש רפ"ו
 אין לך רק עם מחוקק ורב ולא לקרא כאיש דמעלת הכשאים
 יוצרן כבכל ולא כד' ולמה קורין אותך כאיש בישראל לא
 ירבה כמותך שיהיה בישראל כי לא ככון הוא . והשיב לו הילל
 טועה אתה . כדקדוש תחלה ליכא מה שהערנו לעיל למה
 לא הכיח גם הוא' וזו להפסיד מניחו אם לא יקביעו
 והעינן כך הוא דלא יהיה לך אלהים אחרים על פני פ"כ
 וטן

ומן שאני קיים כמ"ש במ' ורש"י שלא תאמר אותו דור כלטון
 על התורה ולא דורות הבאים מ"ל על פני . והקשו במפרשי'
 א"כ למה חזר וזכרת הכרית בערכות מואב . בכעוה את אשר
 ישבו פה ואת אשר איננו פה וכו' . ומתוך כמ"ל ש"ל לפי
 שהתורה כולה בשלון אבמכתא . אם שחוקית תלבו וכתמי
 גשמיכם וכו' . וק"ל דאבמכתא לא קני' לכן הצריכו שבעוה
 מחדש בערכות מואב . הכלל עולה כפ"ל לא יה"ל אהי'
 אחרים כ'פרושים א' שלא יבעים וא' ויאל מזה דאבמכתא קני'
 בקנין ולפ"ו כיחא דרשעו כל מי שילך ויקניע להילל א"כ צ"ל
 דמ"ש לא יה"ל אהי' אחרים על פני כל זמן שאני קוי' . וקשה
 למה חזר בכעוה לדור שני וז"ל דאבמכתא בקנין קני' א"כ
 יטול ת' וזו כי תוס' מגיה' שנים שפיקו כפ"ל א"כ ויהי עשו ג"כ
 קנין אבל אם ילך ולא יקביעו אין ראיה דאבמכתא קניא
 בקני' ר"ל מ"ש לא יה"ל אזהרה שלא יבעום ולעולם אבמכת'
 לא קניא ואיך יקח חבירו ממנו מספק ובאמת יש הוה אמוכא
 שאותו דור כלטון לכן חזרו כנייה את אשר ישבו פה ואיננו
 פה ברית מחדש כפאטו ולא משום אבמכתא . ומה
 שלא כעם הילל לא היה משום לא יה"ל אלהים אחרים לא האמת
 לא יה"ל אלהים אחרים על פני ש"ל אותו דור . ואבמכתא קניא
 וככ"ל וא"כ משה שלא ככנס לא' לאו בחטא כעם לא תורת
 ח"ל עדיפא וכשיא' כד' וכדאמרין וספיר קורין אותי כשיא'
 שבישראל אף כד' וא"כ מ"ל למה לא כעם הילל לפי שכתבעו
 לא היה אפשר לו לבעום רק אשר תדע מ"ש המוקבלים אורס
 הלל משם של ע"כ שרעה שכל אשר תדע מ"ש ע"כ ששעי שם
 לנ"ה כהפוך אמוון הילל והוא גורם לו שמו הילל שיהי עניו
 ביותר כי מן המים משיהוהו מסדר עליין ומכח מה שהי' מס'
 דחסד גמור לא היה טבעו לבעום כלל ואשר ע"כ כק' הלל .
 והיוד' של הילל ככלע בשמו כי הי' מקור החסדים בידוע .
 וז"ל מה האמת הוא דאבמכתא קניא וילפינן מלא יה"ל
 הכ"ל וא"כ משה לא כעשם וספיר קורין אותי כשיא' וככ"ל .
 ולפ"ו אם אבמכתא קניא היה לך ליתן ת' וזו סבנך מביטך
 ג"כ וכשאן למה אתה א' כן שלא ירבה כמותי ורובך ש
 שאכעים דוקא והשיב לו מפני שאבדתי על ירך ת' וזו מה
 שלא לקחתי אשר הכיח דר שכנריו השיב לו הילל אתה חרה
 לך על ת' וזו שלא לקחת . והיינו לשיטתם שאני לא אקפיד
 משום לא יה"ל . ואמת ליתא מה"ע ומה שאני לא
 כעשתי לפי מדתי והא ראיה שמי גורם לי שנקראתי הילל
 ובראי הוא הילל שמי שמקור שם של ע"כ חסד גמור ולכן
 לא כעשתי וא"כ מה שחרה לך על ת' וזו שלא ככלת באמת
 אבמכתא קניא בקנין . והיה מן הראוי שתפסיר עוד ת' וזו
 מביטך ליתן לדר סבנך . וכדאי הוא הילל שתאבד ת' וזו
 טו א I 25 ת

אליה • וע"ק אהא דמגילה א"ל לאתחילי ויל לנבי עמו
 ומואב דיתבי בדוכתייהו שלל גילה איתם סתתח וכו' ופי'
 ר"ת דסתתח א"ע שכיבל כל עולם כולו למצרים לא כילבל
 בדבתיכ דפרעה כפה ולא יוסף עוד מלך מצרים לזאת מארצו
 וכו' אלא סתתח לא כילבל למצרים והכי אסתחן בסדר עולם
 אכל עמון ומואב כילבל דכל הכי לא אסתחן בהדי' אלא כילבלן
 וע"ק א"ר רבי' עמון וכו' • והנה אם אמת כיון הדפס הזה
 סתתח כילבל כל א"י ולא למצרים דא"י כמי בסדר עולם
 וזה תימא למה כן וכוודא לא דבר רק הוא • ונקדים גמ'
 דחולין דף ס' ע"ב א"ל הרבה מקראות ארמו' לשרוף עשפרי
 מינים והן הן גופי תורה • וע"ס מכח שאין בהם כורך היה
 גכאי לכותבן בתורה למצדן עם הקדושה • ותלוי בהם
 טעמים גדולי' ע"ס רש"י והעוים יושבים סתתח וכו' כיוצא בו
 ואת העם העביר אותו לערים רבא לוקרי לישראל גולים לפן
 גלה ויסף אותם ממקום למקום תחלה והיו כולם גולי' תחלה
 ולא יבאו את ישראל לקראן גולים • ויס לקרק מ"מ מה כתב
 לנו התורה בו ואם הוא עשה כן שלא יקראו בוודאי לא קראו
 לישראל גולים וא"כ מה לנו בזה שהיו עיקר הטובה שלא יבאו
 לאותן שחיו ע"ס • וכל דמגיד מראשית אחרית הודיע כל זה
 לנו לצורך גדול סנדע דהגור תמים פעלו וכל דרכיו משפט
 ואין עול • דאי' בילקוט פכיה דף פ"ד ע"ב א"ר א"י
 פורענות בל לעולם לא שביל ישראל • סאל' הכרתי גוים וכו'
 אתה מוצא כשחטאו ישראל וביקש הקב"ה לגלותם • אמר
 הקב"ה א"י מה עשית לישראל תחלה • עשיתו כעש הדפה וקלון
 לכל א"י מה עשית הביא סתתח לגלו' תחלה לכל א"י והגלה
 אותם סאל' ואסיר גדולת עמים וכו' • הרי לפכך דה"י גלה
 לא"י ע"י בסחר היה מעוון לטעם שגלה יוסף את כל אנשי
 מצרים מערים לעיר' אלא יבאו את ישראל • ולפי' כיסא דמעט'
 סאל' וכל סתתח פל אומ' לא היה צריך לגלו' למצרים שהם לא
 יוכלו להוכי' א"י גולים הראשונים סעעולט • וזיל בתר טעמא
 וא"כ א"י גוים נופי' קמ"ל סתתח לנו שהיא מגופי התור' להודיע
 לנו דשפטי' ס' אמת כי לא כחה של סתתח עשה חיל הזה ה"ו
 דן בנצוק השי' • והא ראיה דסיון שגלה לכל אומי' למה שאמר
 למצרים ועוד דהם יבאו את ישראל לפי' תועולת לנו ג"כ בזה
 וכמלא טוב טעם למה השאר סתתח רק למצרים וטודאי מה'
 טעם אמת כאשר ניבא הכנאי ה"ל אלא מה"ט • וא"כ ע"כ
 ג"ל דלא השאר גוים אומה שלא גלה ולכלול גלה ולא למצרים
 גלבי' אשמעינן גס ואת העם העביר סנדע זה שלא יהיה עול
 ביהטעמו א"כ ג"ל דגלה לנולט • וכל זה אם הפי' ואת העם
 העביר לערי' קאי איוסף שגלה למצרים ממקום למקום ת'
 דההה כמו סתתח בני רומי יסבו כבור' נכיואל • אכל כמ'
 א"י

(ולסיטתו הכל יופן מדרש התמוה מאוד)
מעשה כרוכל אחד שהיה מחזיר בעיירות הסמוכות
 לצפורי • וכיה מכרוז ואמר מאן בעי חיי
 מאן בעי חיי • וי"ג מאן בעי סמא דחיי אכפו עליה כולי
 עלמא אודיקן עליה • ר' יכאי הוי יתיב ופשיט פטרקלין •
 א"ל סק להדא וכו' לי • א"ל לית את צריך ולא דכוותך •
 אפרח עליה ר' יכאי סליק לגביה • הוויא לו ספר תהילים
 מכורך והראה לו פסוק זה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים
 לראות טוב מה פתיב בתריה כנור לשוכך מרע ושפתך וכו'
 אמר ר' יכאי אף שלמה מכרוז שומר פיו ולאוכו שומר מנחת
 כספו • מצרעת כספו • א"ר יכאי כל ימי הייתי קורא
 פסוק הזה ולא הייתי יודע היכן הוא פסוק • עד שכל רוכל
 זה והודיעני • לפיכך משה מזהיר את ישראל ואת תהיה
 תורת המצוה • ורתת המויאל סה רע • ע"כ :
המאמר סזה ככר כווחו בה קמאי דקמאי • וכלתי
 ספך אצלי סלא' היה כוונת הרוכל הזה כפשוטו
 דק מכלל הולך רוכ'ל ומגלה סוד • ומפל מקום להוויאל חלק
 א"ל ועל כן אציג לפכך בתחלה אופן א' ע"ד הנגלה •
 בעשיר עוד איוהו קוסי' אשר לא שערסו הראשונים חדא מה
 היה כוונת הרוכל הזה להוכיח העם ולסבב בעייר' דוקא
 הסמוכי' לציפורי • ולא במקומות אחרים • ועוד מה
 ראה הרוכל הזה דוקא להכניס אומנתו שהיה פל ימיו רוכל
 מחזיר בעייות' למכור תכשיטי נשים לקטש לפעליס ומיני
 נשמים מור ואלהות ומיני רפואות הגוף ותפוקות' ועכשיו
 הניח הכל להופיח העולם במיני דשמיא כרפואת הכפס רתי'
 זה היה כאה לרב או למוכיח ודורס טוב ולא לו • וע"ק אם
 כוונתו היה על זה הפסוק להזהיר האדם על עונש לאון הרע
 למה אמר לר' יכאי לית את צריך ולא דכוותך הרי כולם
 כעשלי' בלשון הרע וכפרט לתראו להזהיר ביותר עון זה
 המצוי ברוב עולם • וע"ק מה היה חסר או הגיד לו הדבר
 על פה ואי שהיה מדקרק גדול שלא לומר דברים שנכתב בעל
 פה • הרי ק"ל דדבר הסגור בפיו מותר כמו ק"ס ופ' תמיד
 וכיואל כמ"ס באורח חיים ס' מ"ט והרי גם זה בכלל התפלות
 הוא וזיל קרי בי רב הוא • ועוד מה היה חסר אלו א' הראה
 לו פסוק זה ולמאי כ"מ אמר הוויאל לו ספר תהילים מעורך'
 דווקא למאי פ"מ אם הוא מעורך או לא • והרי היה יכול
 להראות לו במידות התפלות סמו כפסר תהילס מכורך •
 וביותר תימ' על ר"י מה חידס אף פלמ' מכרוז ומפ"ס שהטעמו
 דכרוז בעיניו להכניס פסוק זה אחר קרא כל ימיו ולא הפיכו
 עד שהודיעו הרוכל וזה פליא' מה חידס לו • וע"ק למה
 כפל מאן בעי לונן סמא דחיי ב"פ • וע"ק מ'ק' ר' יכאי
 יתיב ופשיט פשוטו של תורה כערקלין מקמ"ל בזה :

האמנם הענין כך הוא כאשר דגס הפסוק עצמו צריך
 יסוד כפון • מ"ס מי האיש החפץ חיים וכו'
 איך התחיל בספך מי האיש כאי ימאל ארס אציג חפן כדבר
 ומי הוא זה אשר לא יחפון חיים • דכשלא מוילקא דשיך
 לזה ולא לזה יפול לאון מי הא' אשר יחפון כה למעט לונק'
 אכל כחיים מי הוא זה אשר לא יחפון חיים • אכל קושיא זו
 יס לו ב' תרוצים ה"א דכאמת שפיר קאמ'מי האיש דרפוא' זו
 לא יפעל לכל ארס ולכן אמר מי האיש השיך לרפואה זו •
 פירס אחד הוא • דקאי רק אתלמידי מכמים • כהקדים
 תחלה הקדמה לקומה מחכמי המוסר דכלל עבירות סבתורה
 אין עבירה מככה תורה • כרילפינן כטעם כמי כרי מנזה
 ותורה אור • חון משון לשון הרע סבתכה סדר התורה
 ולכן כיסר לשון הרע אין לו תקנה • ובר כרתו בשר הקדש
 יכרת י"י כל שפתי חלקות מן החיים ששורים בו מ"ח בתורה
 דכתיב בה פי היא חייך • ולכן דואג ואחיתופל אע"פ שיו
 גדולים בתורה לא יכאו ימיהם ומתו בכרת • וחיל בלע
 ויקיאלו שכתו תורת כמ"ס בירושלמי דסכה דרין • כמאל
 פי' מי האיש החפץ חיים שהוא קשור בו ככר התורה והוא
 סקרא חיים למוצאיס • וכן בינמות פי' תוס' ד"ה אתיא
 רד"י פ' וכן באופ"ט דהספן חיים קאי אתורה סקן' חיים ומי
 אשר יחפון אשמוד בקשור בחיים שלא יספח ממנו וישוג
 סכרו אורך ימים בימיה • ופי' היא חייך שלא יככה אותה
 מטאו ישמור כפשו רק מלשון הרע ואלו שר עבירות לא יכלו
 להכריתו מן החיים שקשור בה דאין עביר' מככה תורה וזלמי
 ל"ה • ולפי' שפיר קאמר מי האיש דאין סגולה ורפואה זו
 שיך רק לתלמידי חכמים • ולא לזולתם • אך מ"מ תקשה
 דא"כ מאי כנור לשוכך מרע ושפתך מדבר מרמה כפול
 לימתוק מריסא ולימא סיפא שלא לדבר מרמה • אכל פירש
 אחר • אי' כוודר סמייא זאת הויה אשר תאכלו • ד"ל
 פתח מי האיש החפץ חיים וכו' • וכתב שומר פיו ולאוכו וכו'
 מי האיש החפץ חיים אלא איכין חיים דמקרון עלמא דלתי
 חיי עוב' וכו' • ינטור פומיה ממאכלין אסורין ומיילין
 בישין וכו' • וכללל סה האוכל מאכלות אסורות מטמא את
 כפשו אלא יבול כשמתו לרבה למעלם בעולם החיים כי טמא
 טמא יקרא ע"י טמאתו בו כבילות אסורות ולשון הרע •
 ועיין גם זוה' תוריע ופ' מנורע דמדבק' בו הטומא בע"פ
 ובע"ב וכו' • ולפי' ניסא כמי דמתרן כפול שומר פיו ולאוכו
 שומר מצרעת כפשו דהכי גס כסוק זה • וגס פסוק כנור
 לשוכך מרע ושפתך מדבר מרמה וסוינן בה לגיל כפול לנ"ל
 אלא דעל טהרת הכפס • אזכיר קרא לישראל • כהכיר תרו מילי
 דמטמאין לכפס וע"י יחזיקו ולא יתקשר בעלמא דחיי וכו'
 אומ' :

שומר פיו מחבלים אסורים וגם לשוכו מלאון הרע . וגם
 כבוד לשוכך מרע לאכילה ושפתך מדבר מרה לטון הרע .
 ועדיין צריכים אנו למודעי דומרי מזרעת נפשו כיחא כלשון
 הרע דנגעים כלים על ליה אכל צרעת על מחבלות אסורות
 הו כיצד . ונקדים מ' וזהר פנחס ע' תו דא גורא'
 אמר ר' ר' דתתן ל' אכלין נבילה וטרפה בגין דתהוין כריאין
 וגופא דילבון ליהו כבריאות . אכן אכלינן כל מה דעבינן
 זאנן תקיפין בחילא כבריאות . כל שייפן דילן בקומייהו
 ואתון דלא אכלין חלבין כול' . ומכאור הדבר באשכך
 ומפריס טעם שצדע' ושומלת נגעים שייקי טפי בשרא
 וכיור מ' כמדרש לא היו לו' האויס ללקו כנגעים . רק
 שלא יהיו מוסיף ישראל ולמה כן ועוד דיעודו חמיו הרופא'
 שמצד הטבע לא יזיק לגוף באכילתו מן דברים הטמאים
 והענין כך הוא כי ישראל הם כשמתן חכמה מחלק אלוה ממעל
 מ' דקדושה לכן בשאכלוין דבר טמא השוין והטמאה פוגם
 השפך כשמתן דהו מין בשאינו מינו ויוצא לחון ע' צרעת
 שכל עבד' הם ונשמת מ' דטומאה קאמין והו דבר טמא
 בטמא מין במינו דאינו חוץ ולא מיוק . ולכן האכילת מיני
 טמאים אינה מוסיף מצד טבע דיעודו על זה חמיו הטבע
 והרופאים אשין יזיק לגוף מצד הטבע רק הוא מצד טעם
 והטמאה שפי אורטן . ולפ' כיחא מ' על הכי תרמי אומרי
 פיו ולשוכו מחבלות ולשוין הרע אומרי מזרעת נפשו כפ' ו'
 דייקא כי ע' אלו תרמי הנשמה חלקה בצרעת טומאת הכפס
 ויוצא לחון לגוף בצרעת כמ' הם . ולפ' כיחא נמי מ' מ'
 כלשון מ' הא' דלא שייך רפואה זו לכולי עלמא רק לישראל
 ע' כ' קדושו ולא לעבו' וכל מי שיש בו נפש חיה מהטרא
 דקדישא יזיק לו ולא לאחר דמין במינו לא יזון . אך כל זה
 יוצא חמת קוביא דמי האים החפן חיים דמי הוא אשר לא
 חפון ומהי קוסי' ונאי' ב' תרומה הכל' . אבל אם
 הקוסי' מעיקרא ליחא . דמלאים בני אדם שאינם חפיים
 חפיים ולכן בא ללמוד למי האים אשר חפן חיים . ואלו
 און כריך לכל ב' תרומה הכל' . וגם או הדבר מיוק גם
 לעבו' ומצד הטבע א' כ' ליכא למימר מי האים כהני דהני
 שגולה זו איה הוא . וזוה יזון כונתו האו רובל . שהיה
 רופא מומחה לגוף ולכפס . שחכח חמתו עמה לו בחכמת
 הרפואות השר' והטריפו' אשר אברהם התורה לא יזיק לגוף
 מצד טבע ואשר ע' עבו' האובלים אותם והם כבריאות
 גוף וא' כ' למה יזיק לישראל דבר טמא אלא הוא מצד הכפס
 או הכין יראת ה' כפסוק הוא . מ' מי האים החפן חיים
 וכו' שיתקשר כשמתו בחיים דלעילא ולא יבר' הכפס אס אומרי
 מהני תרמי השטמאין לכפס . ולכן כתיב כבוד לשוכך

מורי וזשפתך אשכנ

שאלו בה . אך זה ספר תולדות אדם שהיה להם כל התורה
 וקיימו האבות או כדעת הרמב"ן החולק ופ' של ידעו רק
 ז' מצות כ' וע' . וזוהו יליף מזה ספר תולדות אדם
 שכתב היה ללמד' וממנו ידעו בניו והאבות . וזימא
 ושאר דוכתי קיימו אפילו דקדוקי ספרים וידעו כל התור'
 כולה . אבל הרמב"ן ז' והכחשים אחריו חולקים ופ' ל'
 דלא ידעו כלל מן התורה שית' ה' לבניהם דא' א' לך
 ב' אחיות . ולפ' אס כמ' דקאי את' מ' האים החפן
 חיים להיות קשור בחיים ולא יעבור ממנו התורה וזכרה לפ'
 ז' דלא אמרו יעקב דהיי ל' ידעו האבות מן התורה .
 לשיטת הרמב"ן ז' . והנה כאשר בא ר' ינאי תל סק וזין
 ל' א' לית את כריך ולא דכוותך דלא מיירי בת' מסום
 דפ' ל' דיעקב אמרו . וא' ליכא למימר דאת' קאי דהני
 יעקב לא ה' התורה וכמו שאכתוב במקושרלכך יבא בעיור'
 סמוך לציפור . ור' הקשה לו מ' מ' מאל לך הא אטריח
 עליה ולכן הוכיח לו מזה שהזייל לו ספ' תהילס מכורך דוקא
 דע' יעקב אמרו ואל ליכא למימר דאת' קאי כשיטתך .
 דאי כדכריך דאת' קאי ולאו יעקב אמרו . א' כ' לך
 זרובין ספר תהילס . והרשע לו ספר תהילס מכורך מוקח
 דיעקב אמרו ולכן כורבין כולו יחד . ולפי שיש מ' לפסוק
 א' יעקב אמר לן לבניו לכו בניס אמשו ל' יראת י' אמרדכ
 מי האים הרי לכוכח ריב עמהם וידע דאין פסול במטמו
 וא' אחר כמאוסק לן הראה לו פסוק זה מי האים החפן
 זה ואינו מוקח אלאמלה דלכניו ממש דיברי ולעולם יעקב
 אמרו והודיע לדרות להשמה ממחבלות האסורות לבניו כח
 ומלשון הרע . נמי האים החפן להתקשר בחיים דלעילא
 ישמור עהם . וא' לית את כריך ולא דכוותך . אך שיש
 ע' פ' לבעל דין לומר כמ' דקיימו אבות כל התורה
 רובל . וא' כ' אע' פ' דיעקב אמרו מ' מ' וכול להיות כפירס קמא
 דאת' קאי ולכן התחכם הרובל ויש לו דוקא בעיור'
 הסמוכי לציפור . כסקדים גמ' דמגילה פ' ק' א' .
 דפריך קישורן זה צפורי . והא קישורן בחלקן של זבולון
 היה וכו' וזבולון התרעס על מדותיו היה . ואמר רשע'
 לאחי נתת שדות וכרמים ולי נתת הרים וגבעות לאחי נתת
 פרוצות ולו נתת ימים ונכרות וכו' ואי ס' קשרון זה צפורי
 למה התרעס על מדותיו והא' ה' צפורי דעדיפא טיבי וכו'
 תימא דל' בה זנת חלב ודכס ופא אר' ל' לדידי חזי לי זנת חלב
 ודכס דל' א' והו' ק' ב' פרטי וכו' ודצפורי ע' מיל וכו' .
 והקשו בחפרא' מאי רבותי דזבולון שרעה להיות עדיף מכל
 אחיו ומתרא' רמשה בירכו לפניו ישאכר על שהחזי ידי ישאכר
 ללמוד תורה ודרשו ר' בלל החכמה בכל הכתף דמעלתו
 פריפא אף מישאכר וא' כ'

וא' כ' ספיר דתרעס על רוע מזלו שה' בעיניו יעקב שכירכו
 לחוף ימים ישכון . אך לפי האמת כן למה
 בירכו יעקב כן . אלא לפי שיעקב לא ידע מכל זה .
 וע' כ' הקדומו לישאכר שאלו ידע שישאכר יעקוב כמורה
 אפסר היה מקד' לישאכר ומס הקדים לזבולון יש טעמים
 אחרים בחפרא' ב' ס' הקדומו מחמת שמוסיק לישאכר היה
 מורישו בא' ג' ב' שאת שאת מכל אחיו . רק לאחר שקיבלו
 התורה נראם משה בני ישאכר עוסקי בתורה וזבולון מחזיקי'
 ידו להקדומו . וא' כיחא מאר דעירוי' הסמוכי לצפורי
 שם ארן זנת חלב ודכס יותר מכלל חלקי הכשני' בא' ו' כ'
 למה התרעס וזבולון וז' על אראה ברכת משה שהקדומו
 וקשה א' כ' למה הורע כמו בעיני יעקב . וז' דלא ידעי
 האבות מן קבלת התורה ולא ה' ר' רק ז' מצות ב' כ' מוכח
 דמ' מי האים החפן חיים לאו את' קאי וככל' וכשכא ר' י'
 הקשה לו מ' מ' דילמא ללו יעקב אמרו וקאי מ' את' קאי ואחר
 מ' נאמר מומור זה לכן הראה לו ספר תהילס מכורך וכו' פ'
 תרע דלית את כריך ולא דכוותך וכאמור . וכשמע
 ר' כן הודה לו והבין גם דברי אלהים אף שלמה ככרין
 אומר פיו ולשוכו אומר מזרעת נפשו מלי צרעת להני תרמי
 וגם כפשו מה היא . ולפ' כיחא הכל אומר פיו ממחבלות
 אע' פ' אשין מוסיף מצד הטבע לעבד' . מוסיף לישראל
 כמו לשון הרע שפוגם בכפס לטמאו אלא ידבק בחיים דלעילא
 ועל זה אמר ר' כל ימי הייתי קורא פסוק זה ולא הייתי יודע
 היכן הוא פסוק דהיי קשה לי מאל כפול וככל' ואי כמ' פ'
 הוזהר ממחבלות דהיי עבד' אובלים ואינם מזרועים .
 ועכשיו אני מבין ע' הוזהר רובל שהודיעני . וזוה יזון
 מה בא להודיענו דר' ינאי הו' ימיב ופסוק בטרקלין ופי' שם
 שהיה יושב בטרקלין אלו ועוסק כפשוטו של תורה וחזר
 עליהם מה קמ' ל' בה . ולררכנו יתכן ע' ד' המבואר אכנה
 במ' בענין מעלת תורה שכתב ושבע' פ' ואשר נחלקנו נתי
 פ' דמ' א' חכמה בחון תרובה או ללמוד בחשא' ותורה
 שכתב יש ללמוד בחון . וזהו ל' מראש ככתב דברתי ככתב
 כפשוטו של תורה ככתב שליכא למיחש למידי אף שילמדו א' ה'
 ועתיקו ור' אבל תורה בעל פה שכיחיה בלומות שניות שהם
 מסתורין כמ' מ' ר' כי תשא . שהם פירש של פשוטו שבכונה
 אכתוב לכם רובי מרותי כמו ור' נחשבו דעדיפי תורה שבע' פ'
 מכתב כי טובי דרידך יותר מייך שכתב . ועליו כ'
 חמוכי יריבך כסתר . וכאמת אס שכתב גדול משבע' פ'
 חמוקי יריבך אשכתבם שהם העיקר שלא ילמדו בחון מק'
 מתורה שבע' פ' שכיחיה כסתר' וכמבואר אכלכו במקו' אחר
 והפי קראי דחכמ' בחון תרובה למילתא אחריתי שכתב' פ'
 מדרסי

מורי וזשפתך אשכנ

הכפס כלולה מהכל והיא מחו' ומראה דפושה מתחזין בה
 ולכן נק' כלה אסיה כלולה מהכל כמ"ש זוהר וליך כראה לו
 הוסיף מפר תהלים מפורך דוקא . בהקדים מ"ס כמגדל
 דוד צוארך כנוי לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל אלפי
 הגבורים ע"ס חיות . כמגדל דוד שגדל כפפר תהלים .
 הנכני לתלפיות ספר אמרו פיות הרבה עשרה בני אדם
 אמרו ס' תהלים אר"ר אברהם משה רוד וכו' ואע"פ שעשרה
 בני אדם אמרוהו מכלהוין לא נאמר על שמתן אלף ע"י דוד
 מליך ישראל . משל למורה וכו' כך אמר להם הקב"ה
 כולכם כעמיל' כולכם חסודי' כולכם משוכחים לומר הימוני
 לפני אלף רוד ואמר ע"י כולכם שקולו ערב ה"ד וכעיס
 זמירות ישראל עכ"ל . ואלו דברים שאין לה שחר כלל
 חדש מלי רבותי' דוד שהו' יאמר ע"י כולם וקולו ערב יות'
 מואבות ומשה רבינו אשר עין בעין נראה ה' אליו פה אל פה
 ידבר והאלה' יענו בקולו ולמה דוק' נתיחד ס' תהלים ע"י
 י' וקני' ולא יומר . ודוד מתחין ומכעיס ומירות כולם
 ועוד מה שהענין לעיל הרי כ"ס סוד תפלתו לפי מדרגת
 כנראה א"כ כוונתי' מדרגת משה היה מסוד אהפקלרי'
 המאירה ואין ראוי לכורכו כלל עם כנולת רוד שהיא מדרגה
 אחרונ' מסוד מלכו' ומכ"ס שגאמר דמוכות וכעיס יות' מכו'
 מה רחוק וזו מאוד מן השכל ליישב ע"פ פשוטו בדרך נגלה .
 ולדרכו יתכן מאוד דהכתוב בעצמו מפרש הדבר כי תדע
 סוד ספר תהלים מומורי' סוד לומר שקליפי' והדיני' ע"י
 הקול היוצא מן הסוף כי אומר תה"ה אשר הם הקליפי' בטיולי'
 והדיני' מתקיי' וקול סוד ועוד הקסור מן הכי"ה יוצא ע"י
 דיבור פה מלכו' כמ"ש ר"מ ענכס ע' תע' ויען כו' וקני'
 סוד יתרו כנגד י' ספיר' כיהו' כלולה בכל וכולם מתחזין
 וסיות כי היא מוח' הדין ומדו' ה' נבור' ה"פ אהיס
 זכור' פה ומולכותה בכל משלה לפעול על ידיהם כרצונ' ביד
 הדין וכו' ע"ס איראו מלפניו' מיעוזה הירח שנתמעטה
 בירוע ולמה כל החסדי' יורדי' לתוכה והיא מוכרת להקליפי'
 א"ס יתד העיס על הפגרים ביקש דוד לכלות כל האומ'
 ומה' אצלנו בעוה"פ באורך . וירוע דמלכו' נקרא
 מגדל' כבוד מגדל עזו ס' ה' בורן דרוק יסוד . וכזה
 יתכן סוד כמגדל דוד צוארך כנוי לתלפיות כי בוהר ויגש
 ע' תה"ו מגדל דוד סוד ירושלים סוד מלכו' אשר בו ריחן
 בדי' יסוד וכו' נקרא כושר אבו תולין קישוטי הגוף והוא
 מל' שכל הסימ' מולין ע"ס כי הוא השער ויפסי של כולם והכל
 מתחזין על דה' ולכן ת"ל בגימטרי' דרי' יסוד עול'ס
 שמתגלה לפי' ג' מלכו' וכן ת"ל ג' כפס סוד מלכו' כו'
 וכו' ששפטי' עמוד ר"ה שכינה נקרא ת"ל על ע"ס קיוותיו
 תלמי'ס

פ' עמיני וז"ל מי האים החפץ חיים איוני חיים העיקר .
 עלמא דרתי פ' ביכ"ה הנק' חיים ועל דא תנינן ען חיים פי'
 ען ת"ו וכמחך מן החיים הללו אהיב ימים לראות טוב מאן
 ימים וכו' והם סוד ימי השמים על הארץ הם ו"ס עד המלכו'ת
 וכו' וע"י אשמור פיו ולשוכו מן השומא'ת הכפס שלא ישמא
 לכפשו או יכול להשיג ען חיים דלעיל . והיות דעס א"ש
 מורה מי שהוא קשור במלכו'ת החפץ חיים דלעיל סגי בכך
 ישמור פיו ולא שוכו יסוד ומלכו'ת שלא יגרוס דיבור עומא'ס
 בשורו וזו כשאין מסך ומבדיל מכה דביקות נשמחו במקום
 שכלולה בחיים דלעיל יזכה לחיים . וז"ס סוד מרע ועשה
 טוב עד"ס זוהר ויקרא ע' ל"ה ואקוה שמך כי טוב כשהיסוד
 משפיע לשלכו'ת מאור העליון נק' טוב דמכסס להאי עלמא
 במראה וע"י רוד היה מחסס להאי דרגא דהכור להאי עולם
 דליהו אחי' ביה וכו' כי רוד סוד מלכו'ת מקו'ה לעוב העליון
 הכל לו ע"י יסוד ומה שנק' טוב כי אור הזה נמשך מדרגת
 דלעיל אשר עס מקנן עס אה"ה ג' ע"ב ואין כאן שקומו
 להאריך . וזהו מי שאים החפץ חיים להפקשר ביומי דלעיל
 נגור לשוכך מרע ופ' שיתך מיד בד' מרמה לסודי' וכסוד מרע
 ועשה טוב שמתקשר בה הטוב ובקס שלום סוד זיווג ודרפבו
 כי סוד הזיווג נק' שלום כידוע ועיין זוהר ויקרא ע' ד"ג
 סוד שלום ישרא' וכו' . ולכן ההוא רובל ספיר היה
 מוכיח לו והעלה לו פסוק זה . מי האים החפץ חיים
 ולפי שידוע דמי אזהרה למדרגת נשמה נק' כן ומי אזהרה
 לכפס הוא כסוד עבר במ"ש ר"מ ס' פ' בהר . ובהאי קרא
 כתיב ברישא לבו כנים שמעו לי יראת ה' למדכס שא' יאמר
 דהאי מי האים פוקב אלוכו בניס וא"כ כסתרו כל דבריו לכן
 פתח והראה לו בלכעב מומי האים דמ"ס לבו בניס אינו
 הוראה על מי האים כי ישקב אמרו לככו ממש ומי האים
 מילתא אחריתי היא אכ"ע אף שאינו במדרג' כן יכול להתקש'
 ולדבק בחיים דלעיל אף מי א"ס לו מדרגת כפס למוד ופקר'
 א"ס . והיה חושש שיקשה לו הוי מרת המלכות רגלי' יורדות
 מות ומאן דקסור בה קשור בעלמא דמותא וככל' לזו הוסיף
 לו ספר תהלים מכורך הגע בעצמך איך כורכין כל הפר
 תהלים בכרך א' כנולת משה ארון הכיאי' והאכו' אס רוד
 מרה האחרונ' וכולם חתמו על ידו והוא מנעיס הכל אל לפי
 שמדתו כלולה בכל וכלם מתחזין בה וכל זמן שאין מסך
 מבדיל ע"י לשון הרע אע"פ שאחיותו רק בכפס הרי הוא קשור
 בחיים דלעיל והראה לו מי האים החפץ חיים וכו' ויפס
 דברתי וככל' וק"ל . וכשמש ר' יכ"י כי נעמו דבריו הורה
 לו ואמר אף שלמה חכמו' אומר פיו ולשוכו אומר מלרעת
 כפשו וקס'מאי' צרעת איך בכפשו הרי הגוף הוא כצרעת ולא
 הכפס וגם ענין פיו ולשוכו . ולפ"ו נתיא' דאוצר פיו
 ולא שוכו יסוד פיו מלכו'ת ולא שוכו וסוד כשצומר שכי'ס שלא

יגע עס ערל ושואל בעל השאון זה ממאל אשר מחכו
 הקרעת ועיין פ' אחרי הוה ע' ק"ט סוד ה' אלהי'ס כמ' ל'
 לשון למודים שלא ישמא ע"י לכפשו מן' דמלכו'ת כי מכושר
 לשיל דע"י לשון הרע שמשול לכפס ומוכע זיווג דקדושה וזו
 מדווג' שר' ושמור אשר מו' וגם יוצא צרע'ת דגימטרי' הכי
 הוי והיא סוד לילי'ת צרע'ת לבעלה . והכל ע"י לשון הרע
 וכשאמר כפשו מצרעת ממלר'ת הזאת הכל מאשה רעה אשר
 היא צרעת לבעלה וקיא כק' מלר'ת כסוד יפי מלר'ת והיא
 כסוד כפס דקליפי' לעומת כפס מלכו'ת דקדשה או אין מוכע
 ומעכב שפע עליון ואז היא כק' צרור החיים כפס רוד .
 וז"ס שאמר רוד לא המתי' יהללו י"ה . וכן חזק' מי חי יודוך
 כמוכי בגין דמי אתקריב למי כמ"ס זוהר ויגש ע' תכ"ו .
 והו' אומר מצרעת כפס'ו מן' דמלכו'ת סוד שורס הכפס
 או אמר ר' יכ"י כל מי שייתי קורא פסוק הזה ולא הייתי
 יודע היכן הוא פשוט שאין לו פ'י' לכפשו כלל וכמו שהערינו
 ובא רובל זה וסודיענו הדבר הגדול הזה ולפיכך
 משה מוסי' את ישראל זאת תהיה תורת המורע מוסי' רע .
 הכה כאשר תראה ר"פ חקת הכתאי' לעיל סוד וזאת עשו לכם
 וחיו ולא ימותו דכריך לקשר זאת מלכו'ת שקנ' וז"ת ע"ו
 בעלה וזו מקושר בחיים אכל מאן דכטייל זולת בלחודי קשור
 צמותא ע"י חקת הקרוך עס על עקבה ומושך על עצמו
 העומא'ס הכה איך זיווג אור' וממו' צרע'ת ממלר'ת הכ"ל
 וז"ס ז'ת תהיה תורת המורע ביומי שמוציא רע ולא משמא
 כפשו ומושך עליו עומא'ת הכפס צרע'ת הכ"ל או קיסור רח
 דרגא דזאת לחודי גורס לו כל זה אכל ביום סהרתו
 מטומאה זו כהסוד המסך מבדיל או ס'ו ממשך עליה סודי'
 עליון מן מוחא עילאה התימין דגל בתימין כהכ"ר היוצא
 מעדן עילאה הפה' עליון כרוס דחכמה על ואמן העליון
 הראש היורד על זקן אהרן כהן עילאה כמ"ס בדידרס באורך
 וז"ס בכאן ביום סהרתו באין מבדיל או ז'ת כחכבר כו'
 והוא' אל הכהן מתקשר' הכל יחד כרוס דיימוד' כי עס זוה'
 ה' את הכרבה החיים והשלוס וסדברים עתיקים . וזתה
 המעיין אס מרצה לעמוד על אמיתיות התורה חכפס אחרי
 בכל המקומות אשר ראשתי בוהר כי לא רציתי להאריך
 ותמאל מרגוע לכפסך .

וה חסד עליון אסור לעשות לו דין כמ"ס בוכרוק
 גרועה עלי באורך מזה וכו' אך פתח להו משפטו ויבין
 לשפטו והוא כהן לכל עליון והוא פתח המקרי כבוד היום
 ממידים כמ"ס אשכנזי פ"ק ד' וזכירי' לפ"ק כמ"ס ונה'
 ר"ס זו דרש"ק שם לעשר עליה הכהן ענין כבדך וכו' אך
 ישנה הכהן דין וכו' ומתוך דפשוטא משוור הדינים וע"י
 נוממע"י הדיני' והו' כנוקב להקדוקא למעט הדינים ולהרבות
 הספרים וכו' כי ע"י זה הכהן עושה מן עבירות וכויות ומן
 קטיגור שניגד ומדיני' כעשו חסדים והו' ראוי לכהן איש חסד
 דוקא . גם מכאור בעיני' כשלי באורך כענין תיקון הדיני' וכו'
 לע"ל ד"ס רז"י שיה"ע"י בישול גמור אבל הסמימו המקובלי'
 שיהיה ע"י מיתוק שרע שכהן יבועל והקובץ יחזור לשורשו כי
 כל הקליפ'ים בו הסיות שבו דר קדושה ועין זוהר יתרו ע'
 קמ"כ כמו בתלום כסגילות תבכא לית קד גרעיכו טטה וכו' .
 ועין גלגלשי באורך פסוק אשור ופחחו דלא יהיה כיטולס
 לגמרי רק כבוד מיתוק ורס כעבר ונעשה חלב ומשמאל יהיה
 א"ס א"ל ובתה"ה היה סמל מלאך מכת השרפים כמ"ס פ"ר א'
 ידוע ל"ה דרש"י בכריאה והפילו השי' ממקום קדושה מסו'
 בכריאה אימא עילאה כבוד יצחק אשר אורשו בכריאה בה'
 ראשונה ולכני' יצחק גי' ח"פ הויה כי בינה מדה השמימי' ממ'
 למעלה . ובהו תבין מוד ראש עשו המוכן בין כרעי דרש"ק
 כבוד ראש פתים אכור הלל הוא כמות עמדי והוא מוד כונה
 בדיוק הקדושה גנה לה פנים כתיב חגי טוב וחי' רע מוד
 חודש ע"ש לו מיתן טהרה ועתיד להטטה כמ"ס ז' ולכן כנה'
 בכליות עשר גי' פתמי' . ולכן חויר עטה הכלל אומיות
 גי' במכין אכור ע"ה . והוא מוד יכרסמ"ה חויר מיער
 יכרסמ"ה גי' שפ"ה במכין סמל במילוי כוח סמך מ"ס אל"ף
 למ"ד והוא מוד חויר גי' כי תדע דאין אסיותו רק ביצירה
 ועשה כמובאר אלכלו כמה פעמים ואין לו ראש שנספר מן
 הקדושה שביניה וביצירה מוד א"ר כי ר' דבורא וסם כקדו'
 מקבן משטרין סבן' כע"ר גי' אך וכן משטרון ע"ה גי' אך
 וכעשה מקבן הנדלפון גי' פ"ה כבוד פ"ר דייגן דקובקא
 מסוד מלכ"ף ומהדיני' הללו יג' לו יניקתו ו"ס חויר מיע'ר
 כי מיע'ר גי' אך מוד יצירה יע"ר גי' כהנלפון פ"ר . זלכן
 ע' תלוי' כי ע"י גי' ק"ל סמל' והמיתוק הו' מבינה אשר שם
 מקבן אהיה בכלילת עשר גי' ר"י והו' מו' ע' ר' וכידוע ל"ה
 כי עיקר שורשו ש" עקביים דל"ה . כי עקב"ג"י כ"פ אהיה
 וב"פ עקב גי' ד"פ אלהים וסם ויקבא בממרי יין דביכה .
 ולכן עכבו גי' עקב שניעמו עכבי ר"ס אשכלות מדורות
 למדו ר"ס אלהים גי' מר"ס וגי' אלהים אחרים ולכן ששה
 יורשו היה בכריאה כחושכא הכי הויה מכניעס ח"ס שנקבני
 פשוט ולכן וי' שד"י גי' שד"י שד"י כמ"ס ד"פ אהיה נ"י

אד"י גי' סמל' ר"כ כי זה מיתון זה הסמל' לעומת עשו
 וישמעאל ככודע והיות דלע"ל יחזור כל טוב לארשו ומרס
 יהיה חלב וממכה עמנו יתקן השי' רמיה וכו' יזכר לע"ל יקח
 השי' לסמל' ר' חייטו ללליה' ולו זכה לה' מכר'ה ע"ה גי'
 וי' שד"י סמל' ר"כ . וסם וינק' מסך פ"ר דייגס אשר הם
 נקדושה וסם למטה כעקב דקדושה מוד הוא יאופך ראש אהיה
 תאפכו עקב וכעויה"כ שלי הארכתי בכל זה ובאן לקצר אמ'
 צריך כלל'ה דמילתא שהדיני' דקדושה אשר על ראשו הס' אך
 פ"ר גי' צני'ת' ו"ס שהקב"ה אוחז בניצ"ת ראשו . ולו
 אליה' איש חסד וקטנו כיון שהשמיטה הויה תהיה כבטל
 הדיני' ולהרבות בהדיני' שא"י יתגדל ויקדש להיות טוב מאוד
 זה יצר הרע ו"ס יצר הרע שיהיה הסמל' דוחה וימין מקרב
 כי הרע שנספר דשמאל יהיה השי' דוחה ויוצא דמו והימין
 הסמל' בחי' אל יקרב השי' ומרס יהיה חלב . והוא ל'
 ואמי לירן אציג פה ממנה התמו' במ"ס שמחות פ"ב ח"ג
 רש"כ א"ל יצר תיכוכ ואשה תהא סמל' דוחה וימין מקרבת
 ר' נתן אומר אין בין שמיקה לבכיה כלום עכ"ל . ולאו דכריס
 שאין להם אחר כלל . מה ענין זה לזה גם למה חשיב סל'
 כסדר יצר תיכוכ אשה ואיפכא מהמבר טפי . וכקדים גמ'
 דבוכה דף כ"ב א' דרש"ק שם על פסוק ונפרדה הארץ שיעשו
 הספר על יצר הרע שיהיה הספר'ל בעי למעבר אמהה בעי
 למעבר אמאי כנו וכו' . ומוד אלו ג' מדע דיצר רובו רע .
 תיכוכ מוד מטטרון יצער חגי טוב וחגי רע והוא תיכוכ יונק
 מאד' אמו כמ"ס כוונת . אשה מוד מלכות אשה יראת י'
 כולו טוב רק מלובשת ברע כבוד אל תראוני שאני אחריות
 מכחון ולאו כל הרע יבועל והטוב ישאר ח"ס דחשיב בדרך זו
 וא"ל וו' והפלא יותר חשיב דרישא ו"כ בין שיהי' כבוד
 המיתוק האי בכיה הויה שמחה ולכן אין בין בכיה לשמיקה
 כלום וק"ל :

זכור

זכור זאת תהיה תורת המזרע הוא סמל' המוציא
 רע הרשעון על הקב"ה כי הוא הכנה כמ"ס זוהר
 והוא מקור רס הכירה והצרת הכל כמחך ממכו ביום טהרתו
 לע"ל ככה יהיה משפטו אלא תאמר איבועל לגמרי רק זאת
 תהיה כבוד מלכו'ת אכ"ל ואת שמלבושים הרעי' יבועלו וישאר
 כולו טוב ככה יהיה משפטו אל המזרע הויה ביום טהרתו
 לטהרו והובא אל הכהן הוא פתח הכהן לכל עליון שהוא
 אליה' שישפטו וככל ותקשה איך יתכן שישפטו הכהן שהוא איש
 חסד כמפורש אלכלו באורך כל הפירשה מוד שמיטה מצריים
 הויה הכהן אסור לה דינא' וכ"ל ל"ה וראה והנה נרפא גנש
 הצרע מן הצרוע עכמה מרס כעבר יהיה חלב ויהיה מיתוק
 לתוך הקדושה וזה דוקא ע"י כהן כי לו כלה להרבות הסמל'ים
 וכ"ל :

(ועפ"י מחזור וכאכל לענין דפסח להציג פה ביאור חד גדיא
 אשר כחבורי הגדול בשני אופנים)

**חר גדיא חר גדיא רובן אבא בתרי
 זווי חר גדיא חר גדיא**

הנה רבים אומרים מיראלנו טוב בפסקא זו וכל בר
 דעת יראה ויבין שאין כל או הדברים אומרים רק
 בדרך רמו יחידה כדרכס תמיד לכפות דבריהם כמ"ס בזהר
 פתחם ע' שצ"ו דכתיב אורחא מאריה דרעין . אמרי' מרגליתא
 לתלמידיהם וכו' וח"ו דמארי' אורייתא . אמרין מילי דשחוק
 וכו' וכהווא צפורה דרבה בר ב"ח וע"ע מ"א באופן סכל
 דבריהם בריון עילאין . ע"כ פניתי אבי לדרוש ולתור
 במידה זו ליתן לה מלכות ביד ה' הטובה עלי . גם להבין
 למה אומרים זה כפסח וזמון סיפור הגאולה והסירות על
 הסדר . רק מדע המבואר אלכלו בכיורי הגדול כל מדר
 הנהגה ומצות ייחוד מוצב של פסח כלילת מצה ופסח סכל
 הוא על מוד התיקון והעלאת הניצוצות קדושה שנספלו בעת
 הכריאה לתוך הקליפות . ומקור הקליפות הויה ערות הארץ
 מצרים ולכן ארץ מצרים גי' מרע"ל כמכין ארבי' במילואו .
 וכן פצרימ'ה גי' שפ"ה כמכין פניכה דאת זה לעומת זה עשה
 אהיה ולכן . ק"מ מ"פ אל"ף למ"ד ראש הפירוש גי' שפ"ה
 כי היא כוללת כל הקומ' דקליפ'י' כמו מלכות דקדו' הכוללת
 כל קומת הקדושה וזוה הטעם היו דגלות דוקא במצרים
 להוציא בולעס מפיסם כי זה הסיות שלהם ועיין בוכת אר'
 דף ד"ס ד"ו וינכלו את מצרים . ונפ"ס לעת אשר ישלטו
 האדם בארס לרעלו . במ"ס כדכא משפטים ולכן בניסן
 שמשאבו שר סמל'ל כידוע לית' לקחום הפסח כי בו ובי'ד
 שפטו ש"ה גי' ער"ה ודוקא בין הערבים לעת תגבור' הדיכוס
 ועיין פ' אמור ע' קצ"ו ולכן ינאו ביום ט"ו כהדס האבי"ב
 מוד גילוי' יה גי' אבי"ב כי בגילוי' אול' המה בטילין כמ"ס
 לעיל ושם נתקנו כל ד' דורות שקילקלו . אנוס מכול הפלגה
 עדוס . ולו ונני ישראל יוצאים ביד רמ"ה כי כל הגלות וכל
 הפטולות להחזיר ניצוצות לו דק במלכו'ת אשר שם מקבן סם
 הויה דר"ן ככודע ונפ"ס לרעלות הניצוצות אס ל"ה ע"י
 שם טפ"ט פ"ה כבוד ה' זוק"ף כפופים כי בשם זוק"ף מעלה
 הכפופים מן הקליפות ועיין ספרא דכניעו' פ"ר מטעי .

וכשתחשוב קצ"ג במכין טפ"ט פ"ה לכן גי' רמ"ה חזו ופני
 ישרא יוצאים ביד רמ"ה והויה תחת מלכו'ת מצרים גי' מלכו'ת
 וסם טפ"ט פ"ה גי' אבי"ב ח"ס אבי"ב אלהיכ"ס ע"י
 הויו"א אקס' מתחת מלכו'ת מצרים . וגם ההעלאת ע"י

סם ח"ס כידוע לית' לרובן בשם ק"ו ע"י שם טפ"ט פ"ה גי' ח'
 ד"ו קצ"ג כמכין ביד רמ"ה וכשתבסמות יוצאים על פסח
 כמלבוש הנק' דרי"ל כמ"ס כמ"ס כמ"ס יזכה כמכין רמ"ה ואלו
 ינאו ביד רמ"ה וכל זמן שהויה סם הויה פירשה אלת בנייה
 וכשינאלו כעשו ממלכה שפילה וכוונו מאוד . וכאשר הרגיש
 פירשה דבר כי בנפשו ינאו . רצה לחזור ולתפס ר' אש"ר
 את רכבו ר"ס לעומת ביד רמ"ה הוא מרבה טמאה גלו'
 אילי מצרים אשר משם למדו ישראל לעשות עגל מסכה כמ"ס
 עמ"ר כי תשא למה ימרה אפך כעמך אשר הוצאת ממצרן
 מצרים ומסע למדו . ולכן רכבו גי' ענ"ל מספ"ס וכוונתו
 היה לקלקל התיקון אבל אז כבר נתקן הכל ח"ס אבי"ב הפסח
 ומצות על מורוים וביטול שאור וזמן כמשהו . ובאן לקצר
 אפי צריך ובמת שמורים שלי הארכתי די צרנו . וככלל
 דמילתא או קמו בהימונותיהו ולס קילקלו היו לו מתקניש
 המיעוט הירח וכל חטא אד"ה' והיה אור הלכלכל' באור החמה
 ע"י שמיטה הפסח מוד שמיטה ינפ"ר וכל הדיני' היו בטילים
 והיו כמתקני' העוב שכהן ואחר שקילקלו היה ראוי שיתקן
 יהושע פני לבנה לבטל ינפ"ר וכמותו בכניסתו לל"י ואשר
 לא שם לבו לזאת כוכר יושע חסר לגבאי אלא ביטל ינפ"ר כמ"ס
 שלהי ערכין דף ל"ב עד שהשתדלו אכסי כנסת הגדולה בעת
 שני לשפטו של ע"ו יורא דעריות כחלו לענינו כדאחריון
 ביומא ולא הכליחו :

ומעתה

כזוא ל' ביאור חד גדיא . שהקדים תחלה
 איוהו פסוקים ומרשיהם הביני' לכאן והמה
 תמוהים מאוד ודבקה שומעת כדבר יצחק ל' עשו וכו' ועשה
 בני שמע בקולי לאשר אני מצוה אותך כך לא האנן וקח ל'
 מהם שני גדיי עזים טובים ונעשה אותם מטעמים וכו' וכמ"ר
 ר' לוי אמר לך נא לא האנן לך וקחית את האומה המאולה
 לאנן . המר"א ואתה כצבי כאן מרגשות . וקח לי חסני
 אר"ל אס שאלת מוטב . ופ"י פ"ת מר' אמרה וקח ולא אמרה
 והבא פ"י שיקחנו בדמים במזון דוקא אס ימלא לקנות מוטב
 ואס לאו הבא מן פרוכין שלי שהעלה לה ככתובתה וכו' .
 שני גדיי עזים טובים . ר"ה אמר טובים לך שעל דין אחת
 כועל הדרכות וטובים לבניך שעל דין מתכפר ביום הכפורים
 דכתיב כי ביום הזה יכפר עליכם . ויאמר יעקב א רבקה
 הן עשו אחי איש שעיר . ובר שידן כמר"ל ושעורים יקדו
 סם . ואכתי איש חלק כמר"א כי חלק ה' עמו . אולי יושבי
 אבי והייתי בעיניו כמתעטע . כתועה וכעובד ע"ו והכאתי
 עלי קללה ולא ברבתי . אפי' ברבתי אחת שהוא עתיד ליתן
 לי פסוק איכו כותה לי . ותאמר לו אמו עלי קללך בני .
 רא"ל אד"ה' חטא לא אמו בתקללה שכאמר ארורים הארמים
 בעבורך

יפכוך . 66 אתה עלי קללתך בני . אר"י עלי לכנס
 אל אביך ולומר יעקב דרש וצא רשע . וילך ויקח ויבא
 לאמו אכנס וכפוף וכו' . ותקח רבקה את בגדי
 הממדות אשר אתה כבית ותלבש את יעקב ככה הקצו . ואת
 עורות גדיי העינים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו .
 ובמ' אר"י שתי נרועות של יעקב אבינו שיי כבני עמורי שיש .
 ואתה אמר הלבישה על ידיו . אל מלמד שמתרחקו
 וחייתיהו אתה אל אחת :

הנה כל או הרברים תמוהים מאוד . חד מה היה
 צריכה להקדמה וזאת לך כל הכאן ישראל שמו'ל'
 לכאן מה ענין מעלה זו לכאן . ועיקר אצוה שיקחו כדמי'
 דוקא . ועיקר למה שני גדיי עינים טובים דוקא כבזה ואל
 יהיה א' עדיף מתבירו למה יגרע . ועוד תימה מאוד שאת
 יעקב לאמו לפי שינת מ'ר הכל' הן עשו אחי אים שעיר גבר
 שידן מלאן ושעירי ירקדו סס וכו' והייתי בעיניו כמותה
 וכעבר ע' למה יהיה בע' ו' ואררש אה'ט . ונתה לו רבקה
 שיקבל הכרבות ככיל שאחיו אים שער לעזאזל . והוא אים
 חלק ה' עמו . ועיקר מה השיבה עלי קללתך מה לדוית יעקב
 שור ברבה לכרוב אר"י . שאמר והבאתי עלי קללה ולא
 ברבה שעתיד רובה לברכני מכל ידע . ועיקר מ'ש עלי לכנס
 ולומר לאביך משמע מה'ט ראוי לו הכרבות . ועוד דכמ'
 ש'ק רמזילה אמר יעקב רכש' יומן רשע אל' הקב' כל
 למד דרך משמע שהיה יודע שה' רשע ושה שרצה לברכו עיין
 בש"כ ועיין וזה תולדות ע' ש"ו . וכמה מדרשים שידע
 היה שעשו רשע וא"כ מה ש'ת' להודיעו דבר שכבר גלו וירוע
 לכינו . ועיקר למה יהיה כמותה וכעובד ע' . ועיקר מאי
 קמ"ל פשיט' כל עובד ע' טועה הוא . יעקב רכמוב מעיר לנו
 שכן עשה יעקב וילך ויקח ויבא דריוק לעיל קימה כרמי' כמ'ש
 יפ'ת שם מה כל להודיעו בזה . גם מה שלקחה בגדי
 הממדות שכן הן בגדי כמרוד שלקחן מאר"ר והוא כותכת
 עור שלו כמ'ש במדרשים למה לכשתו דוקא או סבגים . ועוד
 תימה מה הקשה על זאת עורות גדיי העינים הלבישה הרי ב'
 ידיו היו כעמורי שיש חדא דזה חמוק חר איהו ודיו גדולים
 מערך עורות גדיי עינים אל אותו וזמן ועוד שאל לקחה אחרי'
 אל מראמר גדיי העינים משמע אר שחשו א"כ וכי קושי'
 ומה ש' שייקן לו י' כן שפתתה הרי ב' ידיו הלבישה .
 ומה ש' אולדות ע' ש"ג וו' . כההוא ומכא ערב פסח הוי
 ומה ש' ש'ת' לאכתבש ולש'טא . סיהרס רוח דמיהיכווא
 וכל ד' ש'ת' חוץ תכשילין . ר' אמר רוא הכל דומין
 המ' דיעבר לקרבא שני אפינן ש'ת' ית'ת' ש'ת' אפינן

ביום

דקומה ומראה דמים דכמהספר המעו' שקוין אחר כך יקנו
 ג"כ הכי . לא פחות ולא יותר על מה עשה ה' ככה .
 ואדרבא היות הקליפות הם כקוף בפני סקרושה וכלל תשיבון
 לגביה ית'ס והס רק כרצועה ביד המלך ועדדים עושים רזונו
 והיה ראו' שיהיה ששעיר לה' בתכלית השלימות בכל יפוי כח
 ויחיד . ובכל המעלות הכלות והמשוכות כרוון לפני המלך
 והשעיר לעזאזל בדבר והיפוכו בתכלית הגרעון והחסרון
 ושלמות וכמעלת הפחותות שבעולם לכל מר כדאית ליה
 ובראו לו . ועיין פתח ע' תכ"ג דע"כ היו משלחין לו ע'
 אים עמי פגוש בגין דהסרס אחרט כולם בעלי מומין וכו' .
 ולמה הקפידו תורה במלת שני איהו שום בכל עניינס .
 וזה תמוה גדולה . ואשר ע"כ יתכן היות מבואר לעיל דהכי
 שני גדיי עינים שצוה רבקה ליעקב מהם בוד שני השעירים
 הכל' ולכן הקפיד' גם רבקה וזאת ליעקב וקח לי משס כדמי'
 וגם זאת לו וקח לי שני גדיי רמזה לו כדת של תורה שני
 השעירים דילפינן מומת שני איהו שום בכל עניינס ושהיו
 שניהם טובים דוקא ואלא תימא מקושי' הכל' איהו שניהם
 דבר והיפוכו . אחר טוב וא' רע . רק שניהם שום . אבל
 יעקב כשעמו את דבר' הללו הוטב מרה לו והתמי' על דכריה
 והקשה לה קושי' שלנו הכל' . אך אתה מצוה לי ליקח שניה'
 שום וטובים . הן עשו אחי אים שער גבר שידן מט' דקליפו'
 ואכני אים חלק ה' מט' דקרושה והמה דבר והיפוכו זה לזה
 וזו רחא דעלמא דעברא לא אכיל אל מה דיהיב ליה מאריה
 ואכני אים חלק ה' מההוא דפליג לכל שאר עממין וכו' וככל'
 הרי אני צריך ליתן לו מה שאשיר כרב לעבד ואך אתה
 מצוני להשוות יחד אלו ימי שני אבי . וירגיש בדבר וכווראי
 והייתי בעיניו כמתעטע כתועה וכעובד ע' איתשרני שאני
 יודע כו וטועה כ' ראיות ה' להשוות כבודו לרבו . ואלו
 ה' אי והבאית עלי קללה . וכיון שכן הוא צריך אני ליתן
 טעם לדבר הוה . על מה עשה ה' ככה . וכדק' ית'ס
 מג'ר משנים ח"ב פ' אחרי הקשה ג"כ אך אפשר ליתן שוחר
 לכמא . ועוד דהיו בני דיתנו ליה אכרנים ופדרים ולא קרבן
 שלם ובוד הענין תלוי בראש דהיה ש' בונה שלמול והתריבין
 והוא סוד ואה המלפ' לאשר מלכו בראש אדרוס לפני מלך מלך
 ישראל ורוא קליפין דמייביה קליס איהו אדרגא דקרושה .
 דאין האור כיכר אל מתוך התש . ורוא דמילתא דקרושה הוי
 גביא בגו קליפין דסחרין ליה קליפה על קליפה דבת' קרושה
 הוה תמנין דרגין ובמטר קליפה כמי הוה תמנין דרגין וכולהו
 נפקו מאין סוף כמד' א' יתן טהור משמאל לא אחר . בתמי'
 דהא כולהו נפקו מאחד . דהוא אין סוף וכמה דא"ל למיכל
 מפרי' ב' דיתנר קליפין דעליה . וישור יתהון הכי כמי מקמי
 דשלטה

דשלטה

עבור וכו' וכו' :

יוכן מר מר ר' לוי אמר משל לקוין פי' בעל
 שער וקרה שהיו עומדים על שפת הגורן ועלה
 המון בקוין ונמתך בשערו . עלה המון בקרה ונתן ידו
 על ראשו והעבירו . כך עשו הרשע מתלכך בעונות כל
 הסבה . ואין לו במה יספר . אבל יעקב מתלכך כל
 הסבה ופא' יום הכפורים ויש לו במה יספר . שאלמה כי
 שיום הזה יספר עליכם עבלי . ואלו דברים אין להם סחר
 וע'ם יפ'ת . דוחק עצמו גש איך יספר המלך דומה לנמשל .
 וז'ל סס לא מלאמי טעם לרמוז זה כדברי יעקב לרבקה וכו' .
 ולרעתי יתכן להיות דלת זה לעמת זה עשה אלהים דהוי
 מאז שנסתלשו הקליפו' מבחי' מ' יצירה עמיה וע'ם שליטתן
 רק ב'ם ולא למעלה כי ביצירה הם בשיקול ובעמיה הרוב
 בירוש ל'ת וכמו שיעקב סוד ועיר סם מקנש מ'ם כריכושו
 עולה ק'ל וכן אר'ם דקדושה יש סם לעומתו ועיר דקליפה
 סמ'ל הקכאס ופא' של כוכב כר' ק'ל סמו . וכן אר'ם
 בליעל . אך ידוע דיעקב כשהוא בכחי' ו' ספירו' קראס
 יעקב ולכן יעקב גי' ו' פ'ם הויה . פי כל ספ' כק' כסס
 הויה . אבל כשעולה למדרגת ישראל כסוד לוי ראש חן
 הכתובים שסס חסד גבויה ולמעלה שסס הראש מוחין קר'
 ישראל לוי ראש ואלו סוד כנ'ס הו'ד יסוד' דרוא' כעש כחי'
 ליע' מס'ל הקליפו' יק' מה'ט מתיס כי אין להס ראש ופטיין
 רישא ולא ימות פי עיקר החיות לכלל תלוי כסוד הראש וכז'
 יוכן כוונת ר' לוי ס'ל דכל דפריסה ברוי עילאין משל לקוין
 איס בעל שערות בראש . וקרה חלק הראש העומדים על
 שפת הגורן כאשר ידוע דחמטה סוד חט'ס וביכ'ה סוד
 שעורה ומשע תלוי מוחי כסוד או תענג על ס' ומודוויס
 ע'י הדעת סוד ל'ס מולל עילאה פי סס יס ג'פ הויה גי'
 ח'ס ובעלגלו' עשר גי' שפ'ת סוד שפת היאור כי משע ירדו
 חיס חסיה וכל ימיוכו' והכס משע ולמטה עומדים הקוין
 זה עשו מחין והקרה יעקב ויעקב קר' קרה כראש פי
 השערות בראש הם סוד הדיוס כידוע ויעקב עולה לבינה
 על הראש סוין הטוב כל החכמים גמורים מוסד הדעת וישראל
 כסא משל'כ עשו מתחיל גבויה ולמטה אשר סם הדיוס
 ומתקשרים בראשן . והקליפו' כק' מוח' פמ'ט ר'מ פכסם .
 ופ' חמט'ו והכס בראש הסכה כל' ויכוול כני אלהים להתייב
 על ס' מידוע דזהו כחי' כמ'ס פ'פכסם ע' תכ'ד וסוד על ס'
 ועיר סק' הו'ס ולו הדי' עול'על ס' בראש הסכה ושמעשה
 ידיו הטובים מעוררים הסמדים העליונים כידוע וכו' וכן
 סמל' הסה הפ'ל בשעלה סוין בראש הקרה הוא יעקב חתך
 בדין מעניו וי'ל כמא' וק'ס סת ידו לעורר הסמדים
 העליונים

העליונים ותכף מעבירן להדינו מעל ראשו אל עשו הדיוס
 העול' על ראשו הסמדים בשערו ואין לו במה להתכפר כי
 פי' כיסוד מלשון קיכוס ולכן מייית ר' לוי משל הוה על מ'ס
 הן עשי אחי איס שעיר סקליפו' יתחין מסמכוס בשערו
 ואין לו סודס וזמפית יד ליגע בכי' סוד ו'ס הכי'פוס
 להתכפר ולהעביר סמוין והקליפו' מראשו . כי סס סוד יין
 המסומר בענבו דלית סה מגע כחי כסודע ואכני איס חלק
 העולה עד הכתר העליון וכולל כל ד' עולמי' סוד אר' ע'י
 דרעת אשר סהם סוד הו'ס אהי'ה והוא סוד בי'ה כן י'ס
 כמ'ס אירדל האויכו ע' תקס'ג והוא סמוזוג עם המלכות
 הו'ס ארבי' סך הכל גי' חלק' ו'ס כי חלק ס' עמו יעקב
 חכל המקשר הכל וע'י כחו הוה שעולה עד לעילא ויה'כ
 מכפר לו ראש חן הדינו' וס' כנס זה הוה תשובה כחמת למוז
 לרפריך דייכי' להסוות כיוס' סוד הכי'ה גס לשאו עמי
 כלויס לו ג'כ חלק כבי'ס אימ' עילאה סוד יו'ס' וזה
 ליתא והרי הוה איס שעיר סוין לו במה לכפר ולקנח ראשו
 והדינו' עליו כי הוה עד הגבורה . אבל אני איס חלק
 כסוד הש' לכבוד סמא' ח'ו גס אני כמוס אוי והיייתי כעיוני
 כמ'ל וכמועה . כי סס כסוד פסיק רישא ולא ימות דלית
 לסו ראש וככ'ל ואיך טעשה כמ'ס סס דמיון סלכו כסוה כמוני
 כמוהו חק בכחי' יצירה ועשיה א'כ הרי אני כמת דלית ליה
 ראש כמו הוה עד הבי'ה ולא יומר בלי מוחין כי ראש כסוד
 בין ככפי דיחשך בירוש סודו ויכוול לקמן . ואס הייה
 הדמיון סלכו כסוה בכחי' חאס למעלה גס לו כמוני אוי אהיה
 כמועה דוה כודל' ליתא כי אין לו בחי' ראש ביון המסומר
 ואהיה כעובד ע'ו ח'ו להסוות כסודו לכבוד הש' . וס'
 והכחי' כסודע עלי קללה ולא כרפה סרטה לכרכני כסו'
 לשיטתו דמפרס ואלה המלכ' אשר מלכו כפשוטו וגס
 רופה לכרכני אס'כ ואלו סס ירסה כוונתי הרעה הוואת אס'
 ימנע ממני דעשו עם היותו רשע יכרכו כסוד קליפה קר'ס
 לפרי כסודו ואלה המלכ' וככ'ל כי אין כריך שיבי' סוס
 דופי . והכחי' עלי קללה ג'כ . ויוכן ג'כ לפ' שישתנו
 סכ'ל מעלת יעקב שעול' עד אר'ס הדינו' כי כנ'ס הו'ד יסוד'
 דאן' ס כעשו מוחין כס'ל יעקב מס'כ עשו מתחיל מן הידים
 ולמטה ואשר ידוע דכאכס מוקנן סס ע'כ וכאימא מוקנן סס
 ס'ג ומסיסה וס'ל סע'ן דרעת כסוד כפי כסודי ישראל וסוד
 בי'ה כ'ן ו'ס כמ'ס אירדל סכ'ל אשר דרעת מוקנן סס
 אר'ס גי' במלוי כסוד ועיר כאלפין כוה אלף ס' וס' ס'ס
 קל'ו ו'ס הק'ל קול יעקב והידיס כלומר יעקב עולה חמלה
 הק'ל ע'כ ס'ג גי' הק'ל ואס'ס סוד קול' סהו כ'ן ס'ל י'ס
 דמקנן

דמקנן סס אר'ס גי' קל'ו ולכן להיותו כולל סמ'ד ודין גס
 סמ'ד די'ן גי' קל'ו כי הוה סוד ספארט . ולכן הק'ל
 קול' יעקב והידיס . אבל והידיס ירי עשו לחודי כי אין
 לעשו סמיה רק כסוד ר'ס של הויה מזכ' חן אשר סס
 מתחילין הורעות עולם ירי ימין ויר שמלל וזהו והידיס ירי
 עשו . וכסודו לשיטתו ויוכן ג'כ מר' טיפא דהאי ר'ל
 משל לקוין וז'ל ר'י אומר . לא סאל הוה לה ולא שאילה
 היא ליה . אלא וכסא השעיר עליו זה עשו אס כל עונות
 חס זה יעקב סנקר' איס חס . ואלו דברים אין להס הככס
 כלל ועיין במ'ר ומפסיס כולס וזכ'ל דחוקיס ולררכנו
 יתכן ככסר מכואר לעיל דכסוד'ו להכניע הדיוס ולכפות
 למ'ס לא יועיל אס לא שיקנה הרברי דוקא כדמיס וע'כ
 הקפידה תורה גס ככ' שעיר' ולקח סהקן כדמי' וככ'ג סליס
 וככ'ל וכזו וכן כמי סאלת יעקב ככמרה לו רכקה לך כל
 סכ'ל וקח לי משע מפורנין שלי מכתובתי סכתב לך להעלות
 ככל יוס כ' ג'יסיס אע'ג דביכוד אכ איכא למ'ד משל כן כ'ל
 סלותה לו לפי טעה וע'ו ספיר סאלה איך אכא ירי מוכחי סס
 אקח ממך דרך סאלה מן סכ'לן סלך הרי עשו אחי איס שעיר
 חס' דקליפו' . וכמעשה הוה כריך אני להסגבר עליו ולכפותו
 ככל כח סראוי וכס'ג לא יועיל כדרך סאלה רק ככ'ג סליס .
 משל לקוין וקרת וככ'ל ועז'ס ר'י לא סאל הוה לה סאה סכ'ל
 לז'ל לפי סאל שאילה היא ליה דלא היא
 הגדייס כדרך סאלה ליעקב דמ'ס וקח לי לאו מכתובתי רק
 ככ'ג סליס . דכיון סרריך סיה ע'י זה לרנך כדרגא
 דקדושה ולכפות למ'ס דהרי וכסא השעיר עליו זה עשו אס
 ל' עונות חס זה יעקב וכשעיר' ככ'ג סליס כעיון ויראתו
 י'ס מה'ט גופי' שיהיה כעיוני אביו כמתעתע וככ'ל .
 ללל עולה כוונת יכחך כהאי קר'ס כפשוטו ואלה המלכוס
 מלכות עשו וסרוס אבל רכקה כיווסה לרוי דרוין פנימיות
 ספסוק וכזו יוכן אשר פיה סתחה כמכמה לך כ'ל סכ'ל
 סר'ס סכ'ל לך וקדס לאומה המסולה לכ'לן סכ'ל ואתה
 ככ'ל סכ'ן מרעית' . אס כפרס לך וקרס פי' איקדיס עכמו
 כמעלה חס סיה'ל יתרון חסס יתכן כהקדיס וזהו סמור
 ר'מ ע' קפ'ו . וסמוריס סמורה כנגלות ופשוטו כק' סכ'ל
 ירעית' אבל סמרי קבלה סגמור' סוד'ו סק' אר'ס וכן פרסת
 ויכא ופרסת פכסס הובא לעיל דק' ע'ט וע'כ סוהירתי
 להכין סודו' סתורה ולא ספשוטו על מסמלת עשו דוה ארוס
 רק כרוס דכירת הכליס לכן לך וקדס עכמך כמעלה ל'ס
 סלומרי' ספשוטו . כי סאלת יורס ררכו דמ'ס ואלה
 סמלכ' על סספירות ומי יתן סמור מטמא סכתמלה הקליפו'
 סיו גבויה ג'כ כקדושה ואס'כ כספרדו ו'ס ססיה יעקב
 סומר

סומר סכ'ן לכן וככ'ל דק' ל'ט ע'ג ולכן כקרא ישראל כסס
 כי כולס הדינו' סכסלו כנגלגלו ככ'לן והככיס ספיר
 יעקב והיז'לן ועלו למדרגת ארס והיו סהור דכפיו מגו סמא
 ומי יתן סמור מטמא לא אסוד וע'כ רמוה לו סאל יקסה קוסי'
 סכ'ל איך אסוה ככוד סתלמיד לככוד רכב מ'אויס טעס לכך
 סמרה לך כל א' סכ'לן סגע לך דמחך יכ'לו אומה סמולה
 לכ'לן למה יכ'לו ע'ד סכ'לן סלל לפי סיה'י סהור מנו סמא
 ומי יתן סהור מטמא לא אסוד . וס'כ כמי אל סתמיה על
 סכ'ר דמ'ט כעיון סכי גדיי עויס סוין לרמוז על סורסן
 כקדושה כי מסורס א' יכ'לו כי ססס'ד והדין ממיקור א' יכ'לו
 ולכן ולקח סכ'י גי' ס'ס כמין ס'פ ססר . סוד ס' סכ'רי'
 כי כמיקור ססמרי' הוה ססיהס סוין לכן גר'י גי' טו'כ כי סס
 הוה סכי גר'י טוביס כשורסן . ולכן הויה הדינו' יכ'לו מן
 ססמרי' וגולל אור מפני סך וסך מפני אור ולכן טו'כ
 כאת כ'ס כפ'ס גי' ת'ל ס'פ אלהיס סוד ס' גבור' ולכן הו'ס
 מיקור סרסמיוס וכאת כ'ס גי' מופ'ן כמיון אר'ף למ'ד ס'י'
 יו'ד מ'ס כי הדינו' והסמרי' מסורס א' יכ'לו וכספליס מעשיר
 ית'ס . ולכן ככ'ס סתמיה יעקב על סכ'ר פן יכחי'ס
 אביו לסמר מכל'ל הא דהדינו' והקליפו' יש להס אר'ס כקדושה
 ואשר ע'כ יסיו סכ'ול וכסוה . ויסחדני כעובד ע'ו ככסכי
 כן . ססיה'ס רע סתסוה ככחת עליו ליכנס ולומר לכריך
 יעקב כריין ועשו רכע והויון כה הרי ככ'ר ידעו ס' ולררכנו
 כיסא סמור . ככ'סר מר'ס ככסר'ס רכניעו' ר'פ סלודות
 וז'ל דיס לתמוה איך סכי כריקיס סאלו הולידו עשו ורשע וזה
 הקוסי' כעיון סאיך כ'לו הקליפות לעולם כי ס'י' גולל אור
 מפני סך מתרס יכ'ל אכרסס וסך מפני אור והכל מסורס
 א' יזכ'לי' ולכן אכרסס איס ססר והוליד יכ'קן גבורה ועיין
 וזהו סמרי' ע' רי'ד ומגבורה יכ'ל יעקב רחמי' עשו הרשע ריך
 מלדקת הוואת ומואמיס הו'ו אשר טיפס א' מתחלקת לסיס
 זה טוב וזה רע דמי יתן סהור מטמא לא אסוד כמתי'
 ועל זה ספיר ססיהס עליו ליכנס ולהוכיח לכריך ממני וממנו
 דכרכדי כן קול סהרי יעקב כריין ועשו רשע ואכנחו סכי
 כריק' גמוריס דקיס ליה כגול' ולכן סתפלל לכוכס אסותו
 סכל סכני' הו'ו סהלדקת הוואת ואיך יכ'ל מלחנו כריין ורשע
 מסורס כולו טוב סלל כן הוה ממש סמכאת הקליפות כעולם
 מסורס כולו טוב ככסכתכ'רו' כלליס נסוהו מוס סקליפו'
 וכמיקור וסורסן אסר הו'ו וכידוע ל'ס . וע'כ כמי ככני
 רשעיר' סללו כריכי' לרמוז סהיו ססיהס סוין סמ'ט וכסמור
 וע'ו אסוד יכ'ל ד'יכ'ס ככ'סר קרה לי כס'ג . וכשעיר
 כיהס עלי סרסמיו סמור ככ'ל ככ'ל ספ'ססס הו'ו על סוד סכ'רת
 ככליס ורכקס ויכ'קן מ'ס'ר דינו' וז'ל ס'ד'ה כסוד סלויס
 י'ן

הוא בתרי וזו בדמים נשוא עשר כל א' וזו וקמ"ל כזה
 של תורה ולקח עלי השעירים כשיון בדמים זאלם הפ' וזו
 ועות כיחא כמי שהיה המעות שזה דלת זה לשמות זה ככמי
 שוראן שעשיר לה' והשעיר לעזאזל היה חד גדיא חד גדיא :
ויחכן עוד - כלומר המכורא לאלו כעבודת יוה"כ -
 עוד השעיר לעזאזל הוראם גדולה על מיתוק של
 יצר הרע לתוך הקדושה שיחורו לשורשו להיות מלאך קרום
 וטהור כסוד והנה טוב מאוד זה יצר הרע ואם באורך סוד
 קדושה עמם מהקטיגור כעשה פטיגור ורם נעכר ונעשה חלב
 בכינה סוד יוה"כ - אבל כמעשה הפסח משמע איפכא
 בכל עיקר פעולתו לנטלו ולכבד התקון במשהו ולא תותירו
 ממנו עד בקר ובכרפיה כשריפת ע"ז רומם במצת שמוריס
 שלי באורך נמצא גדי תפסח וגדי ריחם הכפורים שהיו
 אהרני - והנה להשמות הדעות מדע מ"ם כוהר אחרי
 וכמה דוכמי דעכשו להיות העולם מלוהט בדיונים ועלמא
 צריך להו כרצועה ביד המלך ואהים עשה אירא מלפניו
 ז' א' אמור לברוסי כלבא כמ"ם תופסתא אחרי עמוד ק"כ
 ק"ג - אבל לע"ל עת הזמיר יגיע לכלות ולהכרימין ואז
 יהיה ה' אחד ושמו אחד - שלא יהיה שום דין בצולם
 ומשאל בפסחים - דלע"ל כולו יתרכו הטוב ומטיב -
 וכן היה ראוי להיות ביציאת מצרים כמש"ל על עת הזמיר
 הרוע לומר פריצים וכסקילקלו ועל ידי כך עלמא צריך ליה
 צריכים ליתן לו חלקו ושהוד לעזאזל - ועל זה אמר
 אר גדיא דיוס הכפורים שכתוב שם גורל אחד לה' -
 המורה על המיתוק כסוד יוה"כ - וקר גדיא דפסח דזנן
 אכל בתרי וזו באגר אליה כדי לכפייל לט"ל המורה על
 הכיטול - כי מכל מקו' הכל סוד אחד הוא ומתרויבו
 טעים ונאם ואכיל ליה וככ"ל - והיינו כי בתחלה היה
 ראוי להיות כן ובסקילקלו כשתה הדבר כמו שהיה לע"ל
 וכמו שיבואר :

הכרל

עולם שהיה ראוי אז להיות עיקר התקון
 מיעוט הירח וכיטול יוה"ר והקליפות
 אשר יהיה לע"ל והיה אור הלכה באור הקמה - וביוס
 הסוף יהיה אור ושמו אחד וככ"ל - אך אגופא
 דעובדא תקשה למה לא נשאר התקון אשר החילו לעשות
 לעולמים לזה מספר גופא העובדא איך הוי ומה גרם להם
 ככה שיתקלקל הדבר של אבילות פסח והשכנת הקליפות אשר
 עשו ביציאת מצרים - תרע לפי :

ואתא שגרא

ואכל לגדיא - ואלו
 קמו בסימנתיכו רק אשר
 קמו גדול למה החמירם - על עמלק דמה
 קרי

חרי סוף הגדול הנה אשר הקדים א' מוס עמסה בדרך והרעה
 אומות עשו כהכה וכהכה ומכ"ם המצריים עמקן שמה הרגו
 ושפטו וכתמעבו בכנין ולא נגזר עליהם להמקות שמש מתח
 השמים ואם קידמון להרגם הרי ק"ל המחטא יומר וההורגו
 אם כן עין מואכס חמור יותר והרי משפטי ה' אמת דקנו
 יחריו שלא מצינו שהחמיר הש' בשום אומה כמזו
 והענין תרע עוד ראשית גויים עמלק הוא ראש לכל ע' שריו
 ושר שלו ממאל ראש לע' אריו ולכל הקליפות והוא מקור
 לכולם - ומ"ה ט' איתא בזוהר דכחך יהושע להלחם
 עמו ע"ם והיות כן כיון ארעה דהעלו ישרא ויכללו את מצרים
 וכל החיות שלו והכשפים ממנו הוא כיצורי קדושה עכשו
 כשאריו כולם בחינת פגרים ממים בלי חיות כי משה העלה גם
 הערב רב אשר היו תחלה מסוד הדעת מאוראו לכן ער"ב ר"ב
 גימטריא דע"ת והן מסוד ראשית גויים כי סוד הדעת נקרא
 ראשית ישראל כשפע מן המוח והכרעים עתיקים מה עשה
 ויגר למלך מצרים כי ברח העם ואיתא ככעל השורים עמלק
 הגיר לו כי היה תחלתו להחיות כי כשפס ריכרו דמעשה
 איך לנו שום חיות כלל - וכשראה שגם זה לא הועיל
 והתשועה הגדולה אשר עשה מ' במצרים התחכם בתחבולה
 גדולה לכח ולגבור עליהם והיינו על ידי אשר קרן בדרך -
 ועיין זוהר ר"פ ויקהל באורך שכונתו היה לטמא ולפגום
 כיבוד הכרית העליון ע"י שטימאן בטומאת קרי וזה אשר
 קרן כמ"ל מקרה לילה - ומרוד כי בכל העבירות
 לא יתגברו מיצוים כמו בטומאת קרי דכמו שהטיפות קדש
 יואלים למטה לחון ככה יצאו למעלה ניצוצי קדושה לחון
 לתוך הקליפות שלא ע"י זיווג כמו למטה - ובה את
 משכן ה' טימא למעלה ולחטה וע"ם - וכתב כמ"ג
 א' ק' ויזכ"ב ק"ב כל"ב ס"ת כל"ב הנחשלי' האותיות כמ"ם
 מ"ל כ שהלם הערלה על היסוד העליון והיינו אחריו כי
 ינקתו דרך אחרים וכו' - ויוכן דו"ט והיה אם תלבו
 עמי בקר"י סוף אבי אלך עמכם בחמת קרי והוספתי לימרה
 אתכם כי על ידי זה יתגברו הקליפות והסיצויות לגבור על
 ישראל - וע"כ א' הסליך ערלות כלפי מעלה והל"ג
 למו כמ"ם בדרש לפי שכל היגיעות שיעשו עד עכשו כהמיר
 הערלה ומלו עצמן ושפטו הפסח ש"ה גימטריא ערלה וככ"ל
 ועכשו חור ויזכ"ב ק"ב כל"ב הכלב הזה ויקלל הכל -
 ואשר בזה התפאר יהושע כשחור ומלך כשכנסו לארץ היוס
 נזה גלותי את חרפת מצרים מעליכם ולכן בידו היה ג"כ
 לבעלו ליצר הרע לגמרי וככ"ל ובגמ' שלסי ערכין -
 כמאל כווד"א גדול עוכו של עמלק מאכאש בשעשו טרעיש
 סקילקל

סקילקל כל היגיעות שיעשו עד עכשו וטימא משכן ה' והעלה
 ערלה על הכרית - וטומאת קרי - ומפאן מודעא רצה
 על המרגליה אשר היו כולם אכאים חסודים בתחלה וכשרים
 היו אן ור"ך אמרו א"כ כי חוק הוא ממנו ודר"ל אפי' נעל
 הדת אילו יכול להוציא מאם כליו וקשה אזה כליס היה לו
 להשי' להוציא מאם שהרי העבוקש היה רק לכלותן ולא לענין
 הוצאת דבר מאם גם מ"ם עמלק יושב בארץ הנגב מה רכוס
 בזה - והענין דהניצוצות הללו הם כחם שכשחוטפים ע"י
 זה מוספים כח וזור ילדך תשי כביכול כמאל עיקר כח וחיותן
 הוא ממנו ומכח כמתינו הקדושה ויש נקראו כליס דו"ם
 וחשך ע"ת פני' תהום ס"ת כליס' אור רפ"ח כיצונית אשר
 מרפח' מ"ם רפ"ח שפלו לתהום - כמ"ם האר"ו ז' -
 ויוכן לררכבו בוונתם כי חוק הוא ממנו פ"י כי כח חוק שלו
 מאתנו הוא ע"י שחטפו כיצונית שכלו וע"כ חוק הוא ממנו
 דייקא ולכן להדריק דכריס אמרו עמלק שהוא הראש לכל
 הקליפות יושב בארץ הנגב כי ידוע דסוד ררוס סוד הימין
 דמתחן מתערין החסדים בעולם כסוד דע"ת וע"ל עמלק
 יושב סס ויש ל' ישיבה לינן מן החסדים או כיצונית ורע קדש
 העליון - ובוה חוק הוא ממנו - ופ"ת להוציא מאם דבעל
 הכית לא יכול להוציא מאם כליו' הם הכיצונית שנקרא כליס
 וככ"ל - וע"ה פראמי כפ' עקב שלי כי תאמר בלבדך רבי'
 הגויס האם ממכ"ר דייקא שכנס הוא מבא כיצונית שלי שכתבו
 גם מזה לא תירא כי תזכור אשר עשה למצרים וכו' וככ"ל
 ואין כאן מקומו - ולכן בשמת אהרן ובהתלקו עכני כבוד
 שהיו ז' מ"ם דחפדים העליונים שהיו חופין על ישראל והיו
 מבטלים כל הקליפות בדרך הליכתן נחש שרף ועקרב כמ"ם
 זוהר ואז יורד הכנעני זה עמלק היושב בדרך הנגב וישב ממנו
 שבי' - ועיין זוהר אמור ע' קצ"ו : כללל דמילתא דעמלק
 ס קילקל והחור כיצונית קדושה על היסוד העליון אשר עין
 בדאבילות פסח גדי דע"ז ובעטלו כל כחם חור וקילקל הוא אך
 בוקשה אגופא דעובדא כיון ששיו בתכלית השלימות אשר עין
 גשין ראו ואמרו זה אי ואכחו ונגמר הכל והמה הקליפות
 בתכלית השפלות בהוצאת כל כחם וחיותם מאין מאלא מרגע
 ובח' להתגבר ולהחטיף ולטמאן דכ"ה' מקש' באד"ה ר"ג
 'מאין מאל ממאל פח להחטיא לואים שלם כמזו - תרע
 ולתה עיף ויגע ולא ירא אהים זה גרם להם - בהקדים זוהר
 בשלח ס"פ סוד לא תחרוש אור וחרור יחריו ואם מודויג' יוצא
 מהם קליפת כלב ודא תציפו מכולהו ה"ה ולכל ב"י לא יחרן
 כלב לשונו - ובשאריו ה"ה ב' בקרבו אס איך אמר הקב"ה
 אתון אמרתן ה"ה ב' בקרבו חייבם אפני מוסר אתכם לכלב
 פיר ויבא עמלק עכ"ל - וע"ם לפני זה התמיה הזוהר על

דכריס סוף אמרו ה"ה ב' בקרבו ולא ידעו רבו
 טפסין הוו דאמרו דל והל חמו שכינתא קמיהו ועכ
 עליהו דסחרן לון ואיכו אמרינן ה"ה ב' בקרבו אס
 גוברין דחמו זיו יקרא דמלכיהון על ימא ותניכן דתתה
 שפחה בים מה של ראש יחוקל - איכן אשכחין לבר טפסאין
 ואמרו ה"ה ב' בקרבו אס איך עכ"ל - וקשה הרי כל
 מדותיו ית"ם לשלם מרה כנגד מדה מה ענין עונם זה לתטאם
 לפי אידעו והכירו את רכוס ואמרו ה"ה ב' בקרבו כלל
 לא מכירין אותו כמסר לעמלק אשר מכונה בשם כלב דוקא -
 ועוד מה ענין נגותו ה"ה ב' כלל לכן לעונם ולא מצינו
 גכאזי זה בשאר דופתי שזכור נבותו - הגם דמהידוע
 דאת זה לעומת זה עשה אלהים וער"ב ר"ב הם סוד הדעת
 ולכן ער"ב ר"ב ג' דע"ת וכן בלעם יודע דעת עליון ועמלק
 סוד ראשית גויים עמלק - ולשומתן מה"ה סוד הדעת
 כמ"ם לעיל ל' ד' ולכן כמו דע"ת המזווג מוחין עילאין
 דקדושה שחם כת"ר חמ"ה בי"ה ג' תש"ם - זאת זה לעומת זה
 דקליפות הם שר' וחמור' ג' ג' כ' תש"ם - ובקדושה אבא ואימא כקרא
 ועיין לעיל דף ע"ג - ובקדושה אבא ואימא כקרא
 ריעים ולא מתפרשים ובקליפה לא תחרוש סוד וחמור יחריו
 ובקדושה ע"י זיווג יואל הבן הנק' דעת סוד ו' כמ"ם אידרא
 האזינו ע' תקס"ג סוד משה וכליל תפארת בראשו סוד הדעת
 וכשמזווג' אור וחמור אי' לעיל מזוהר ו"ל וכד מודויג'ין
 סוד וחמור כפיק מתוקפתא דילקון דאקרי כלל ודא
 תציפא מכולהו ה"ה ב' ולכל ב"י לא יחרין כלב לשונו וה' וסוד
 כי מדין שיהם כשיקא אותיות אלהיות - אשר חמור' פח
 ותקפא פנימיותיהן הם ו' מ' ג' כל' גמנין ב'ן
 ובקדושה הו"ה ב' אבא יוה"ר הפנים ה"ו - ובדמיתא אה"ה
 הפנים ה"ו ג' ר' סוד תפארת שהוא סודם הו"ה ה"ה ה"ה
 וכשתכתוב כמילוי יוד ה"ה ו' ה"ה ג' ב'ן והוא סוד ב'ן ה"ה
 כמ"ם אידרא שם ולכן במלכות תקן שם ב'ן כי עולות כסוד
 עור"ת תפארת' ושם בקליפה היוצא מהם תציפא מכל
 הקליפו' בעוונת גדול ומהם לנחית ארצו שם היה עניו מכל
 אדם דבר והיפוכו - ומפאן מדין כוונת בלעם ועמלק
 לבחי' שוראן התחמו על ישראל דוקא ע"י זכות להוציא שפחת
 קדש עילאין הכנעני' לתוכן דאלמלא חסדיהם וכמו שאמרנו
 והנה יש מפי' מ"ם ועל כמותם את ה' לאמר ה"ה ב'ן בקרבו
 אס איך ערב רב אמרו ולא ישראל לפי שהיו חון לענין אמרו
 שאין ה' בקרבו אשר ראו עין בעין - ולפ"ו כיחא כשקילקל
 ארצן דע' הקדושה ודיברו סרה על הש' כמדקו לעומת
 זה ולא הוסיפו רק בקליפה זו אשר לעומתן הוא הכלב
 מיד ויבא עמל - אמונס יתכן יותר עד"ם כגמ' דהקרי' וזו

האלהים ולא אמר משה חסד • עליו היה הודיער כלאף שיקח
 עמו הסטה שהיו מלך און דרכו לילך בלילה • מה כח' כהדרה
 ומתק' • הכה את אבותי מסוד משה • מה תפוצרו
 כמה ירעות מהביל ולא אכתוב כלן רק בקיצור העריך ללאך
 בהקדים מ' ר"מ משפט' ע' ר"ג ר"ר • ע"ש בלחוף שזכה למוד
 ב'ן י"ה וזכה הכה לממלל וכוחותיו וכו' • ונתקשר בברית
 העליון ע"ש וקודם המורת בתוכתא לא היות אלל בלילא •
 דטוב ורע • עבד וכער הוה שדך • בקדמייתא והכה
 נער כוכה עבד כחמך הס' לא כן פבדי משה בכל בידי כאמך
 הוה • והוה רע שותפא רעבד טוב • גרס לך למחשי
 בשלע בניך דמסה דאתמפר בידך הוה דאילכא דטוב ורע •
 מטטרוך טוב ממלך רע • וכלן דמורת בתווכתא ואתדבק
 בלילכא דרשיי הא כפקת מעבד ואתהדרת בן להקב"ה ומטה
 דאתממר בידך הוה מען חיים ו' דאיהו בן י"ה וכו' • והוה
 כק' מטה האלהים וכבוד מ"ט הוה ממלל דנין מ"ט לפני
 רשע זה ממלל וכו' • וכוד הרעת שהוה כוד ב'ן י"ה וכלל ובכחי
 תפאר' • וכוד הרעת שהוה כוד ב'ן י"ה וכלל ובכחי
 תפאר' כוד ועוד שס מקן ביצירה מטטרוך טוב וממ' •
 מבחן ע' והמטה של משה הוה כוד • כמ"ס ע"ש ר"מ רק וכו'
 יש לו ב' בחיות כבוד יעקב ישראל כבוד יצירה לתוך כק' ו'
 זעירא רק ו' ספירו' • אבל כשעולי לקבל מוחין כק' ו' רבתי
 ושיין מזה ג' כ' כמ"ס ח"ל מהרש"ו • וכו' כשירד למדרגת
 יצירה ה"ל כוד משה דיצירה מהוד טו"כ ר"ע לפי בחינת
 יצירה וזה כק' מטה בתם ועו"ל מ"ט כק' ממלל והיינו כי מ"ט
 טי"ת ג' כח' ממ"ל י"ל ספירות שלהם ויובן זוהר פנחס ע'
 תער' ח"ס שנתהפך המטה לכחש ומכחש למטה • ועם
 ה"ל מ"ט טי"ת ה"ל ג' מלכו"ט ט' ספירות בחי' יצירה ועשיה
 וכו' אמ"ת כוד ו' תתן אמת ליעקב • ומ"ס טי"ת ג' ככא"ת
 כוד כ"ל הו"ד יסוד קומת מלכו"ט אשר שם כחש רע •
 ובכחי' העוב שלו מטטרוך א"ר הפנימ' וארכי' שהוה כוד
 יצירה עשיה' לכן כשתתקב הא"ר רבתי דמכפך מ"ט טי"ת
 ה"ל ג' מטטרוך א"ר הפנימ' ארכי' • כי סוד המטה
 חיבור ו'ה כמ"ס זוהר ס' • ולכן מטה בתק"ה כוד
 מטטרוך • אבל בבחינתו יש שם של ע"ב כמ"ס ע"ב ג' מטה
 בי"ה וכן חכמה שם יש שם של ע"ב כמ"ס ע"ב ג' מטה
 האה"ס כי חכמ' פועל ע"דעת כי הוה דעת המווג לאר"ל
 ומטה שחך ישלם ה' מיון כי כיון כוד יסוד כמ"ס זוהר ר"פ
 גמחמ' ש"ר כי כוד י"ג תיקוני' דיקא עילאה יש שם י"ג
 הוה ומתגל' דעת עולי' ש"ח ו"ס ישלם ה' כי זה כק'
 מטה עז' הרודה ומכא לאיכ"י כי שם און סוס אחוזה לריכיש
 ככוד • וסיות משה זה העשרות מקצה בי"ה למלכו"ט כוד
 כוד יוצא משרן להקשות הנן • אומא עילאה באומא תת'
 עילאה

עילאה תקן כל שר' במילואו ג' אף ואומא תתאה ארכי'
 עולה כמיון מטה ס' • ה"ל כ"ל כמ"ס רבתי לכוד המשכן אה'
 ע' • וזו המטה כק' מטה אה"ס ו"ס אל רעת ה' וכלעס
 לכוד המפאר ויודע דעת עליון • ולכן אל דעת ג' מ"ס
 עי"ת ה"ל וסיות עידי ביר משה כ' בחיות מטה • חר מפן
 הרעם טוב ורע שנתהפך מטה לכחש ומכחש למטה • ככוד
 ו' דיצירה ועוד מטה עו"ך הרודה ומכניע מטה אה"ס מסוד
 רע"ת אל וכלל • תפן קוסיא גרנלה כפרשת שמות
 כהרלס לו ה"ס אות כחש משה • וסל לא יאמיכו ללות זה
 וכו' ומסייס וסל המטה הוה תחך בידך אשר תעשה בו את
 הסמות וקשה כוודאי יקמו • שהרי כל הפרשה מדכר בו ומה
 קמ"ל עוד גס מלי מטה הוה ולרככו כיחא כי הוה דרי' כידו
 ב' כמות של מטה מען הקיים וכח המטה מען הרעת טוב
 ורע וכלל וסמות של טוב ורע כהפך ממטה לכחש וכלל אלל
 של ען הקיים הוה עושה הסמות י' מכות שהיו מקוקים בו
 א"וד ר"ך ע"ג ש"ח כמ"ס ר"מ פנחס ע' תמ"ו ו"ל ובגין
 דכל מקוקיו ממ' רה"ס וכו' לכן תראה ר"ך ע"ג כמ"ס
 ע"ה ג' מ"ס טי"ת ה"ל ובכחות כח עשה י' מכות כי מטה זה
 רודה ומשכר לוי"ו ח"ס ש"ל מטה של סכפירין הוה ומסקלו
 מ'סאה שס תתק' לגין כי כוד סהרת המקוה כוד תתק' •
 לגין ככוד מים עליונים וורקיס עליכס מים טהורים מסוד
 הרעת והיו מסוד הלחות של סכפירין ומקוקים כככ"ע
 אה"ס כוד ק"ט כי י' מכות נגר י"ס כידוע והדכרי' עתיקים
 והיות כוד אכא קפ"ד אומא קמ"ס מזורגיס ע"י משה כוד
 דמ"ה שכן ה"ו וכלל דף ל"ה א' וכדעת שרש משה מקן
 שם אה"ה ג' טו"כ ובמילוי אף ה"ו ו"ו ה"ג קס"ג ו"ס
 ואת המטה הוה ג' טו"כ וככסו לוונן קפ"ד קמ"ס על ידו
 קס"ג עולה כמיון קמ"ת בידך • ולכן במכה ג' שהוה לעומת
 דעת' כחמ' אכ"ע אה"ס זה כי קס"ג שדעת' כמיון אכ"ע
 ו"ס ה' דריק קיפן עבות רשעים ויסוגו אחר כל שוכאי כיון
 כי דריק כיון סס כוד יסוד • ויש עוד אחי כמה פרפרלות
 לחכמה • ולקצר אני צריך • הכלל עולה דמשה ושורש
 מטה שלו מסוד הרעת וידוע דוה הפרש בין קדושה לקליפה
 דבקדושה עשר ספירות ולל י"ל ובקליפי י"ל ספירות כוד
 י"ל ימים עין כידה לניהר י"ל ויס מחורב י"ל מסמכי קטור'
 וכיכא והעעס דבקדושה לרוב דקות הרוחניות און הרעת
 כלל כי הכת' פועל ע"י הרעת' ורע העולה לכמ' ו"ס
 קב ופרצת ימה וקדמה עד הכת' וכמ"ס לעיל דף י' ע"א •
 בקליפה להיות גשמיים הרעת כעקומו והוה י"ל וכל
 כשול דמי דלית לבו ראש וכמבואר אלכלו כמ"ס ו"ס
 נהרות הוה כוד הרעת לעומת עמלק וידוע כוזה פנחס
 ע' ע"ש •
 דלכתי

דלכתי ככת' • ו"ס אכתי ככב על רשע הנבט
 ונבעות כבורה פי' אכתי שסס כוד חב"ד אכתי
 ולאכתי הכת' עמו עולה למעלה לכמ' וזכור אכב
 אויבס ומטה אה"ס בידו דייקא ולכן כל והלכס בעמ'
 תירא כיון אכתי מטה האה"ס שדורה ומכח ומכניע סו'
 כשמתגלה כוד אר"ל ע"י הרעת המה בטו"ס • כמ"ס ל"ג
 הרבה ד' ד' ושאר דוכתי • ולכן משה ג' א"ל שר' שהוה
 ככ"כ • וכשתכתוב במילוי עולה אלף כוד אלף אפי' ישמאסיה
 ואדכ"י ג' כמיון מ"ס ט"ת ה"ל כמ"ס רבתי דמכפך • שסס
 ככ"כ • ולכן אפי' נכח קימה ועמידה של י"ה שסס
 ראש הנבעס שהוה ככ"כ כי נבעות אלו אמה • כמ"ס כמ"ר
 והוה מכריח לימא עילאה כמ"ס תתאה א שר' ל' כחשכ' •
 במטה וכלל וכן ראש אמותי שלפני נבע' דמ"ר ג' ככ"כ
 הוה ארשו • ומשם וכה למטה אה"ס ב'ן י"ה • ולכן כ"ס
 עי"ת ה"ל ג' תתק' כמיון ב'ן ככלילת עשר • וכזה משכר
 הקליפות וכ"ל מוזהר ע"ס ומכין הרבה ע"י מה שכתבתי לך
 ושייטו כממור כי כל כוונתו של עמלק לפגום כבוד הרעת
 העליון כ"י שלא שפיע לפניו רק למן • ובמ"ס זוהר ר"פ
 ויקבל • וזהו אפר קר' כעומאת קרי כדכ"י כי ככ"כ
 מקן שם הו"ו ה"ס כו' ככ"כ כשך דניס ד' כולל אכ"ס כי מכו
 קר' כדכ"י כי כו' ככ"כ כשך דניס ד' כולל אכ"ס כי מכו
 כמיון קר' ולכן להלכס עמו כוד כח לכו אכ"ס כי מכו
 אכ"י כמלחמת הפלשתי • כוד ח"ס מי א"ס לכו אכ"ס כמיון
 כח"כ כמ"ס גלככתי ל"ל ומו אשורו כמיון יכול להלכס עמו
 לרוב גובהו את זה לעומת זה • וקמ"כ כחשכ"ל כענל כמ"ס
 החיית מיד המצרי דא משה כמ"ס ויגול את החיית מיד
 המצרי כי המצרי ג' משה וכו' וכו' ויגול את מדרגה זו של
 הפותח כ' שער' כינה וכותן לך כבוד טוב ורע של יצירה
 עשיה הכלל ונתגלה לו רק מ"ט שרשים כבוד ו' ספירות ופ"ו
 ג' מ"ט וכן יו"ד ה"ל ו"ו ה"ה וס מ"ט פניס טהור מסרל
 דמ"ט ומ"ט פניס טמא ממ' דמל"ל כידוע כוזה הרבה •
 ו"ס ותסברהו מעט מאה"ס כי כוד המיתוק לו"ס הדין
 שבהם יוצא מדעת אה"ס ו"ס אה"ה ג' מע"ט וכו' כמ"ס
 מע"ט מאה"ס • ובחבורי הגדול פ' בלק כמכחי מלכוד
 בכלעס וידע דעת עליון דכלעס מלכר ומשם מלכוד
 ל"ח ולכן שטן כמ"ס ג' יו"כ ובכ"מ קמ"ל ו"ס וכו'
 מלכך ה' כדכ"ר לשטן ל' דייקא ומלכתי כ' סמות של
 דאותו מלכך הוה מלכך ה' לשטן ל' כמ"ס קמ"ל ו"ס וכו'
 יובן יומר מלכך ה' לשטן ל' כמ"ס קמ"ל ו"ס וכו'
 כמ"ס כי מלכך ג' אה"ס ככללות עשר ואין לך מקומ
 וכמ"ס ל' כמ"ס ככללות עשר ואין לך מקומ
 וכו' •

תלקח בלות י' הפעמים י' עולה חמשים עשרי צי"ה ומתפס'
 מחסר' עד הו"ה ה' ספירות עולה חמשים ולבת נטיל דריק
 וכו' וירדע דבסוד מקנן א"י'ם צב"א'ת . וכוון שקימתו ופסוק
 בקוד או כ' עשרי בינה המתקשטים עד הו"ה . רמוז חמשה
 מחסר אכ"י נכב על רא"ה הנבע"ה ג' א"י'ם צב"א'ת ומתפס'
 דרו"ל נס הרים או אבות גבעות אמהות כי כוון אמהות מקוהו
 קומת כוקבא מלכות שהוא נ"ה הוד ככודע ולאכ"י נכב שס'
 ואו אל תירא כי מט"ק אלהים בידו וכו"ל ואין להסר"ך עוד .
 וזכר תבין ויהי כאשר יריס מט"ת יד' וגבר ישראל לאולמד
 מה היה בידו וכסו כמ"ה ומטה האלים בידו . ואז וגבר ישראל
 פ"א היה מעורר כמו למעלה ובהתגלות אור העליון הקליפו'
 בטילים והקדושה אב"ת וכוון מתדבק בשורשו . ואז המה קלאים
 כי יצא הכח מהם ואז וישלש יהושע את עמלק והיו הכינז'י'
 לפי חר"ב כי מבואר לעיל דף ל"ה ע"ד כוון חר"ב וכו' ופי
 התרב ה"ם וכוון שכל כוונת הרשע בלב הוה היה להסר"ך
 התרב מפו"ת וכמ"ה וזה ר"פ יקבל הכל ושם מוצא
 הכשמות ועפשו והיו"ן וכתלשו הם לפי חר"ב דייקא וזהו
 ותקנו קילקול הראשון על ידו דואתא חוטרא והכה לכלבא
 דבשדל לכבודו הו"א הכינז'י' וקילקולו התיקון חר"ב גר"ל ועכשיו
 חור וכו"ו התיקון חר"ב גר"ל חר"ב ככתלה :

ואתא תורא וזקף לחוטרא . תרע דכל וכוון
 שיהיה משה מדרגת הבינה והיה
 בידו המטה הדין ואז נתגלו לו כ' עשרי בינה וכלאור לעיל .
 והיה יכול להכניע ולהחליט ולהו"א כלעם מירם כאשר עשה
 כיצאת מצרים וק"י ומתן תורה . אך כשחטאו ע"ב ר"ב
 בעגל כאשר לו ל' רד מגדולתה ואז כחבר לו מעט מאהים
 שער הכ' דבינ"ה וכיטל המטה שהוא וכשאר בידו רק כח מטה
 מסמך ריזירה קוד טוב ורע לפי שקיבל לער"פ ר"ב ג' דע"ת
 לכן כיטלה מדרגתו הזאת . כי שינת עמך ח"ם לך רד כי
 לך ג' כ' חרד ממש למדרגת יצירה ועל אותה שעה כאמ"ה
 ויגזול את האמת מיד המצרי אותו מטה אלהים ובהכורו
 הגדול הארצתי לוי זכרו חור כוונת ישראל בעגל . וע"ל דה
 ד' ע"ג ד' דער רב חור בלעם עמלק חכו' הדע"ת ראו נכ
 א"ר ומחור דקליפס ולכן היה העגל חזי שור וחזי חמור
 וע"ל ובעגל כמו של משה כי זה האים לא ידענו מה היה לו .
 חור א"י'ם לדעת גלאטני מי שאורשו כמחין כח"ב . ולכן
 כל כוונתם להגביר הדיקים על החסדים ולכן וחיורו את
 כבודם בתבנית אר"ל אוכל עשב כי בתח"ל היו הדינ'י' מובלע'
 תוך החסדים בסוד המיתוק ולאיים במילוי ג' ה' היה כי
 ע"ב כבוד ע"ב ע"ב ע"ב ועיין וזהו בראשית עמוד ק"ל ב'
 וכל עשב השדה וכו' . ולאנקחו והגביר השור שכבר
 חמור

מורכבת מקורו ה' ראשונה דהו"ה צי"ה - דמתתן דיקים
 מתערין ולכן ישלכבו דא"ם דוקא כי הו"ה מקור החסדים
 ליסוד המים . ה' מקור הגבורות ליסוד הא"ם ואז הסוד
 ל' עשב וזכו ואל' שליכה' ו' בל"ה ואל' שליכה' ו' ג' ע"ב גבר
 ה' האם הגבורות ואז יוצא העגל הזה . וכן א"ש במילוי
 ל' ע"ג ג' ליל"ה . ולכן לקחו דוקא זכר ולמ"ה הוה כי
 ידוע דיו"ד כוון כמ"ה ה' כוון זכר בסוד הבינ"ה וכו' ואומר
 כמ"ה הוה כוון ידוע דבינה נקרא זכר רישא דהכ"ה וקח' מ'ו'
 ופי' כוונתם היה לחזור ולחטוף הבינז'ית וללכוד הע"פ'
 וכוון כינז'ית שם עשב הזו"מחות מסדק חקל תפוחי' ורדקו
 רע ותמורת שנתקשרו בע"ן החיים בתחלה שבכ"ה גימטרי'
 ח' ולכן בכ"ה שם אלהים כוון אל' ע"ג ה' ה' ג' י' ק"ס א'
 קס"ג ג' ע"ג ח"י'ם רב"ח וחיורו את כבודו ג' ע"ב כי
 גילווי החסדים ושם ע"ג ל' ע"ב כ' ג' ג' כ' בשכנא רב"ח
 ח' פנחס ע' תע"ו דבינ"ה קל' כבוד וכוון יותר . והם
 לך החסדים המכרימים לקליפה סוד גילוי ג' התיקון
 גילא ע"י הדע"ת ובעל תיקון ס"ד וי"ג פעמי' חס"ה
 ר' אוכל ע"ב ורזו לבעל כח החסדים הממתיק' דיקי'
 ה יותר וכשקומו הארצתי . ולכן ככת העגל
 א"ה א"י'ך ישראל כי תוהו ובעל המה רק ע"י שחורו
 ינז'ית לקליפות הבינז'יות שנטמאו וכדקו"ה נעקו ח"ס'
 פקדתי על כל בבעל והוכחתי בלעו מפיו וע"ל ד' ע"ג .
 ללא דמילתא דבמעשה העגל אתא כורא אש הגדולה אשר
 ירו אש זרה על הקדושה ומעטו החסדים וחזרו ונפלו אז
 ינז'ית לתוך הקליפות ונטל אותם כח המטה אלהים דבינ"ה
 יתר הפגם היה שם בחקורו ושורשו וכו"ל
 לחוטרא דכ"ה לכלבא וכו' וחור
 ימו וכו"ו חרד גר"ל דקדושה ולעומתו
 ר דקליפה בכח' קילקול במקרס ;
 ובכה לכורא דשרף לחוטרא . כאשר
 תראה להדיא בכתוב בסוד משה מו'
 ומעשה והמכשלה הזאת אשר המירו כבוד' וגברו
 החסדים וכו"ל תיקון הדבר ויקח את העגל כאשר
 א"ה וזר על פני המים ושק את בני ישראל .
 ד פרה ארומה ע"י השריפה הדיקים בטילי' והטוב
 אפר בסוד תקנת הפשעים לע"ל תחת כפות רגלי
 וכן בעגל שרף בל"ה ממש כאשר היה מתגברות
 שרף והטובו שכתובו אשר נעק מפיו וכו"ל הוא
 אפר יתור משה לדיבק הטוב בשורשו ושק את בני ישראל
 ה' חיים כי פכ"י ג' חמ"ה בינ"ה וכן חיים
 יתנוה' : והוא שיקן הדבר והעלה הארצתי

על פני המים כי שם מקור הכשמות עולב
 אלהים מרמפת מת רפ"ח כינז'י' על פני המים
 חשורין ועכשיו העלה אותן על פני המים וחזר ותק'
 כי במים הטהורים דכ"ה דבינ"ה מתקנים ומח' הטוב
 מתבטל - ח"ו ואשליך את עפרו אל כחל היורד מן הה'
 חל היורד מן אלהים ככ"ה ג' ה"ה כי שם סוד שכל' הכה
 הרים מוחין . ולכן ס"ת א"ל הכחל היורד מן הה'
 סד"י סוד היסוד . וכחל כוון דעת סיוטא מן הכה ושם
 מקור הכשמות ושורשן של אלו הכדמים וכו"ל ואז כחל
 הש"י לו ויאמר פלחתי כדברך . ודעה למלאך ודיקא א"ס
 אין פניך הולכים אל תעלבו כמ"ה כשבת חו"ה וחור וכו' וסוד
 בכ"ה וכו"ו לו לוחות שניות וירד ביה"כ סוד הבינ"ה שם
 כאמר פקל לך כחול לך' והכל ע"י שגברו המים דכ"ה
 החסדים וכחלשו הדיקים והו"א כוון בולעם מפיסם והיכו
 ואמא מ"א וככ"ה לכורא אשר הגדירו בעגל ע"י ואשליכו בל"ה
 וכו"ל דשרף לחוטרא וחור התיקון ככתלה הטוב חור לשורשו
 וכעשה הכל א' חרד גר"ל חר"ב גר"ל :

ואתא תורא

ואתא למי' דכ"ה לכורא
 התיקון אמרינן כימא דהגוג
 דיוקאל ביטל השור לגמרי ועשה קרוב במרכבה במקו' השור
 תחת עג"ל מפכ"ה עשה כרו"ב דהנימדי' הכי הוי . והקשה
 במ' סודי ריו והרי ביומא דף י"ט אמרינן בדדוקי שמאלו
 שהכחו כף הגל עגל ומירן כשמשאו א"כ חור השור למקומו
 ועיין מגלה עמוקות אופן ק"ך ארלה משה לכנות לא"י שיהיה
 תמיד כרו"ב ולא יחזור להיות שור ולהסירו לגמרי וזה יהיה
 ע"י ביטול יצר הרע ואמרינן דכור' יהושע חסר שלט ביטלו
 לפי שה"ל זכות' דא"י וכו"ל דזהו רמזו למשה לפי שינת מנ'
 רב לך לו את יהושע כי הוא יחיל ובידו לבעלו
 עולה כשחטאו וקילקלו חור השור ועיין חור' דתשא ע'
 וסוד קמ"ל ע"ג ג' אור הוא שור המועד . והתפ' ו
 וחור וקילקלו במקרס . ושור ומשפוחי' המכריזים וכו'
 למי' דכ"ה לכורא וכו' וזהו וכו' וקילקול ע"ג בעינ"ה צב"א
 זה . חרד גר"ל חר"ב גר"ל :

ואתא שורא
 על שור ומחור' חמ"ל ג' ליל"ה חמ"ה
 בכו"ו של בלעם ע"י עגל אותו בכה
 אתה גרמת דעה וכו' ע"ב ר'
 יכולת שר עזר'
 ששעה העגל ה'
 ליו"ה הרע

قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ visible fragment from bookbinding

